

คู่มือการดำเนินการทางวินัย ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ

สำนักงาน ก.ก.
กองวินัยและเสริมสร้างจริยธรรม
กรุงเทพมหานคร

คำนำ

จากการที่กฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ ทำให้การดำเนินการทางวินัยของกรุงเทพมหานครเปลี่ยนแปลงไปในหลายเรื่อง อาทิ หลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนวินัย และแบบ ดว. สำหรับข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปฏิบัติงานด้านวินัยและผู้ที่เกี่ยวข้อง จะต้องมีความรู้ความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับหลักการ กฎเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปโดยถูกต้อง เหมาะสม ยุติธรรมและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครจึงได้รวบรวมกฎหมาย แนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ หลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ของข้าราชการ กรุงเทพมหานครสามัญ หนังสือเวียนของสำนักนายกรัฐมนตรี หนังสือเวียนสำนักงาน ก.พ. หนังสือเวียนกรุงเทพมหานคร และคำพิพากษาศาลปกครองที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านวินัยได้ใช้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑ การดำเนินการทางวินัยข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ

๑.๑ วินัยและแนวทางการรักษาวินัย	๓
๑.๒ ข้อกำหนดทางวินัย	๖
๑.๓ บทบาทของผู้ดำเนินการทางวินัย	๓๙
๑.๔ การตั้งเรื่องกล่าวหาและข้อกล่าวหา	๔๔
๑.๕ การสอบสวนทางวินัย	๔๘
๑.๖ การกำหนดประเด็นสอบสวน	๖๓
๑.๗ การรับฟังพยานหลักฐาน	๖๗
๑.๘ การทำรายงานการสอบสวน	๗๐
๑.๙ การตรวจสอบสำนวนการสอบสวน	๗๓
๑.๑๐ การลงโทษทางวินัย	๘๐
๑.๑๑ การรายงานการดำเนินการทางวินัย	๘๓
๑.๑๒ การออกจากราชการ	๘๔
๑.๑๓ การอุทธรณ์	๙๑
๑.๑๔ การร้องทุกข์	๙๗

บทที่ ๒ หลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนตามกฎหมาย ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๑ การดำเนินการเมื่อมีการกล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำความผิดวินัย	๑๐๓
๒.๒ กระบวนการดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง	๑๐๕
๒.๒.๑ กรณีผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดำเนินการโดยไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน	๑๐๕
๒.๒.๒ กรณีผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดำเนินการโดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน	๑๐๖
๒.๒.๓ การดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง	๑๐๗
กรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญกระทำความผิดร่วมกัน	
๒.๓ กระบวนการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง	๑๐๙
๒.๔ องค์ประกอบของคณะกรรมการสอบสวน และการคัดค้านคณะกรรมการสอบสวน	๑๑๐
๒.๕ การสอบปากคำพยาน/ผู้ถูกกล่าวหา	๑๑๒
๒.๖ การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา	๑๑๓
๒.๗ การรายงานการสอบสวน	๑๑๔
๒.๗.๑ การประชุมเพื่อทำรายงานการสอบสวน	๑๑๔
๒.๗.๒ การทำรายงานการสอบสวน	๑๑๕
๒.๘ ระยะเวลาในการสอบสวน	๑๑๕
๒.๙ การพิจารณาสั่งการของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน	๑๑๖
๒.๑๐ กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง	๑๑๘

	หน้า
๒.๑๑ การสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ	๑๒๐
๒.๑๒ การสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน	๑๒๒
๒.๑๓ การนับระยะเวลา	๑๒๙
๒.๑๔ บทเฉพาะกาล	๑๓๐

บทที่ ๓ แบบคำสั่งและตัวอย่างคำสั่งเกี่ยวกับการสอบสวนทางวินัย

๓.๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง	๑๓๑
๓.๒ ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง	๑๓๒
๓.๓ แบบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แบบ ดว.๑ (สามัญ)	๑๓๔
๓.๔ ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง	๑๓๕
๓.๕ แบบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง แบบ ดว.๒ (สามัญ)	๑๓๗
๓.๖ แบบคำสั่งเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวน แบบ ดว.๓ (สามัญ)	๑๓๘
๓.๗ ตัวอย่างคำสั่งเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวน	๑๓๙
๓.๘ แบบบันทึกถ้อยคำพยาน แบบ ดว.๔ (สามัญ)	๑๔๐
๓.๙ ตัวอย่างบันทึกถ้อยคำพยาน	๑๔๑
๓.๑๐ แบบบันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา แบบ ดว.๕ (สามัญ)	๑๔๔
๓.๑๑ ตัวอย่างบันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา	๑๔๖
๓.๑๒ แบบบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา แบบ ดว.๖ (สามัญ)	๑๕๐
๓.๑๓ ตัวอย่างบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา	๑๕๑
๓.๑๔ แบบรายงานการสอบสวน แบบ ดว.๗ (สามัญ)	๑๗๔
๓.๑๕ ตัวอย่างรายงานการสอบสวน	๑๕๖

ภาคผนวก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔
๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (ลักษณะ ๔)
๓. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๒
๔. กฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
๕. กฎ ก.ก. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมสำหรับข้าราชการกรุงเทพมหานคร
บุคลากรกรุงเทพมหานคร และผู้ปฏิบัติงานอื่นในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๔
๖. กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๕
๗. กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕
๘. ระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการลาออกจากราชการของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
๙. ระเบียบ ก.ก. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๖

หนังสือเวียน/มติคณะรัฐมนตรี/คำพิพากษาศาลปกครองที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย

๑. มติคณะรัฐมนตรี
๒. หนังสือเวียนสำนักงาน ก.พ.
๓. หนังสือเวียนกรุงเทพมหานคร
๔. คำพิพากษาศาลปกครอง

บทที่ ๑

การดำเนินการทางวินัยข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ

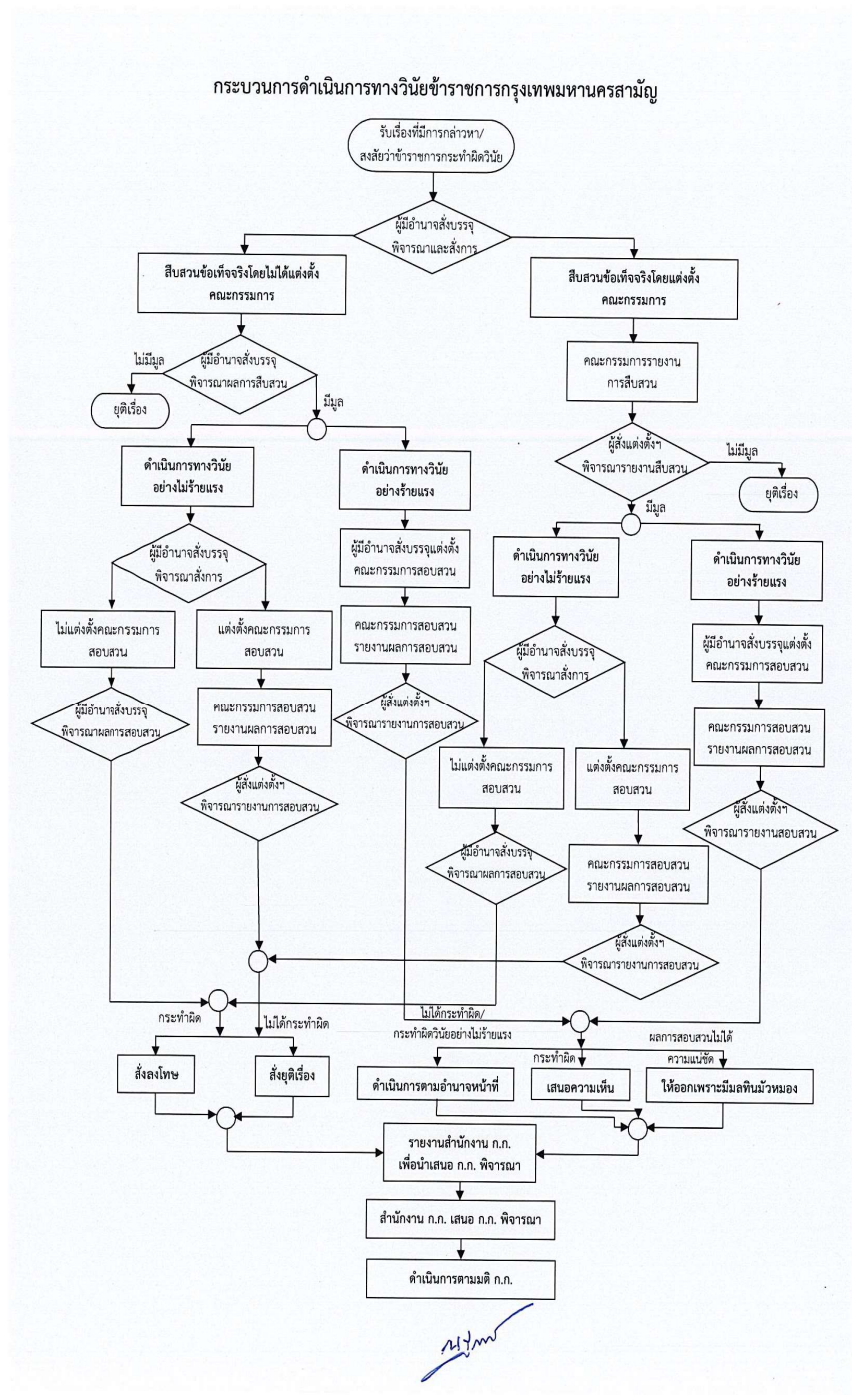
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การบริหารทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา เว้นแต่กรณี ที่มีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือมิได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาให้นำกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับกับการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการ กรุงเทพมหานครสามัญ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามาใช้ บังคับกับการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กรุงเทพมหานครและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามาใช้ บังคับกับการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการกรุงเทพมหานครในสถาบันอุดมศึกษา โดยอนุโลม” ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมิได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัยไว้ ดังนั้นจึงต้องนำบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๖ วินัยและการรักษาวินัย หมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย ยกเว้นมาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๔ มาใช้บังคับกับข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญโดยอนุโลม ดังนั้น มาตราที่อ้างถึงในคู่มือเล่มนี้จึงเป็นมาตราตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เว้นแต่จะได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๘ ตอนที่ ๔๒ ก วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และได้มีการประกาศจัดข้าราชการ กรุงเทพมหานครเข้าสู่ประเภทตำแหน่งสายงานและระดับตำแหน่งใหม่ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ดังนั้นตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ การดำเนินการทางวินัยข้าราชการ กรุงเทพมหานครสามัญให้ดำเนินการตามกระบวนการดำเนินการทางวินัย ดังนี้

๑) เมื่อมีการร้องเรียนหรือมีการกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ผู้ที่มีอำนาจดำเนินการทาง วินัยคือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ได้แก่ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. เลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักงาน เลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี

๒) ข้อกำหนดวินัย ใช้ข้อกำหนดวินัยของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่มาตรา ๘๐ ถึงมาตรา ๘๕

๓) การสอบสวนให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทั้งความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง โดยการสอบสวนและพิจารณาเป็นไปตาม กฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๑.๑ วินัยและแนวทางการรักษาวินัย

วินัย คือ การควบคุมความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผน ซึ่งวินัยข้าราชการพลเรือน ได้แก่ บทบัญญัติวินัยที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน เช่น กำหนดให้ข้าราชการต้องซื่อสัตย์สุจริต ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ รักษาความลับของทางราชการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และรักษาชื่อเสียงของตน เป็นต้น นอกจากนี้ วินัยยังหมายถึงลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาว่าสามารถจะควบคุมตนเองให้อยู่ในกรอบของบทวินัยตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าวด้วย ข้าราชการในฐานะที่เป็นตัวแทนของรัฐในการบริหารราชการและติดต่อประชาชน ข้าราชการจึงต้องทำตัวให้ประชาชนเชื่อถือไว้วางใจ และเป็นตัวอย่างที่ดีของประชาชน เมื่อข้าราชการมีวินัยดีประชาชนก็必将มีความเชื่อถือศรัทธาผู้นั้นและส่งผลให้ประชาชนศรัทธาในหน่วยงานและรัฐบาลโดยรวมอีกด้วย โดยที่ข้าราชการจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีเป็นที่ศรัทธาของประชาชน จึงต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดกว่าลูกจ้างของเอกชน เช่น พนักงานของธนาคารหรือบริษัทต่าง ๆ โดยจะต้องรักษาชื่อเสียงไม่กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติก้าว เป็นต้น

● จุดมุ่งหมายของวินัย

๑. ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของราชการ
๒. ความเจริญของประเทศ
๓. ความมั่นคงของชาติ
๔. ความผาสุกของประชาชน

● ผลดีของวินัยต่อราชการ

๑. เพิ่มพลังงาน เมื่อข้าราชการมีวินัยดีก็จะปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์และมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มที่
๒. เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน เมื่อข้าราชการตั้งใจทำงานด้วยความซื่อสัตย์แล้วก็จะทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสำเร็จสำเร็จอย่างคุ้มค่า
๓. ทำให้ประชาชนศรัทธา นอกจากประชาชนศรัทธาต่อตัวข้าราชการเองแล้วยังส่งผลให้ประชาชนศรัทธาต่อหน่วยงานและศรัทธาต่อรัฐบาลอีกด้วย

- ผลดีของวินัยต่อตัวข้าราชการ

๑. มีความภูมิใจที่ได้กระทำความดี มีวินัยดี ชื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ทำให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน เมื่อข้าราชการมีวินัยดีแล้วจะทำงานอะไรก็จะสำเร็จลุล่วงด้วยดี เป็นที่เชื่อถือของผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน และผู้พบเห็น

๓. ทำให้มีความเจริญในหน้าที่การทำงาน เมื่อมีวินัยดี ปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงเป็นที่เชื่อถือของผู้บังคับบัญชา ย่อมได้รับความไว้วางใจในการมอบหมายงานให้ปฏิบัติ ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นพิเศษและได้รับการเลื่อนตำแหน่งอีกด้วย

- สาเหตุภายนอกที่ทำให้วินัยเสื่อม

๑. อบายมุข
๒. ตัวอย่างไม่ดี
๓. ขวัญไม่ดี
๔. งานล้นมือ/งานไม่พอมือ
๕. โอกาสเปิดช่องล่อใจ
๖. ความจำเป็นในการครองชีพ
๗. การปล่อยปละละเลยของผู้บังคับบัญชา

- สาเหตุทางใจที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัย

๑. ไม่เข้าใจ	๖. ล่อใจ
๒. ตามใจ	๗. ไม่มีจิตใจ
๓. ไม่ใส่ใจ	๘. จำใจ
๔. ชะล่าใจ	๙. เจ็บใจ
๕. ผิดใจ	๑๐. ตั้งใจ

● **การรักษาวินัยข้าราชการ** ตามมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ ดังนี้

๑. เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๔๓ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ คือ

- ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
- การฝึกอบรม
- การสร้างขวัญและกำลังใจ
- การจงใจ

๒. ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย

- เอาใจใส่
- สังเกตการณ์
- ขจัดเหตุ

๓. ปรามปรามผู้กระทำความผิดวินัย ตามมาตรา ๙๐ และมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

- เมื่อมีการกล่าวหาหรือสงสัยว่า ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาขั้นต้นต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุทราบโดยเร็ว
- ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุต้องรีบดำเนินการหรือสั่งให้สืบสวนหรือพิจารณาว่ากรณีมีมูลหรือไม่ ถ้าเห็นว่าการกรณีมีมูล ต้องดำเนินการทางวินัยโดยเร็ว ด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ
- ผู้บังคับบัญชาละเลยหรือปฏิบัติโดยไม่สุจริต ถือว่ากระทำความผิดวินัย

● **โทษทางวินัย มี ๕ สถาน คือ**

๑. ความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

๑.๑ **ภาคทัณฑ์** เป็นโทษสำหรับกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย นอกจากนี้ ในกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

ผู้ถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ไม่มีข้อห้ามไม่ให้เลื่อนเงินเดือน ดังนั้น หากผู้นั้นมีคุณสมบัติที่จะเลื่อนเงินเดือนก็อาจได้รับการเลื่อนเงินเดือนได้

๑.๒ **ตัดเงินเดือน** เป็นการลงโทษตัดเงินเดือนเป็นจำนวนเปอร์เซ็นต์ของเงินเดือน และเป็นจำนวนเดือน สำหรับข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ การลงโทษตัดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละสอง หรือร้อยละสี่ ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลาหนึ่งเดือน สองเดือน หรือสามเดือน เช่น ตัดเงินเดือนร้อยละสี่ เป็นเวลาสามเดือน เมื่อพ้นเวลาสามเดือนแล้ว ก็จะได้รับเงินเดือนตามปกติ

ผู้ถูกลงโทษตัดเงินเดือนในครั้งที่ผ่านมามีจะไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน ในครั้งปีนั้น

๑.๓ **ลดเงินเดือน** เป็นการลดเงินเดือนของผู้นั้นลงเป็นจำนวนเปอร์เซ็นต์ของเงินเดือน สำหรับข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ การลงโทษลดขั้นเงินเดือนได้ครั้งละหนึ่งขั้น ของเงินเดือนที่ได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ

ผู้ถูกลงโทษลดขั้นเงินเดือนในครั้งที่ผ่านมามีจะไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน ในครั้งปีนั้น

๒. ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๒.๑ **ปลดออก** เป็นการลงโทษให้พ้นจากราชการ โดยได้รับบำเหน็จบำนาญ เสมือนผู้นั้นลาออกจากราชการ

๒.๒ **ไล่ออก** เป็นการลงโทษให้พ้นจากราชการ โดยไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญ

๑.๒ ข้อกำหนดทางวินัย

ข้อกำหนดทางวินัย คือ แบบแผนความประพฤติที่กำหนดขึ้น เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ หรือวิธีการให้ข้าราชการประพฤติปฏิบัติตาม หรือละเว้นการประพฤติปฏิบัติในทางที่ไม่ชอบ ไม่ควร วินัยข้าราชการเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพ วินัยจึงมีความสำคัญต่อราชการเป็นส่วนรวมและต่อตัวข้าราชการ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประโยชน์ของทางราชการ เพื่อความเจริญ ความสงบเรียบร้อยของทางราชการ เพื่อให้ราชการดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพ โดยพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๖ วินัยและ

การรักษาวินัย ได้บัญญัติข้อกำหนดวินัยให้ข้าราชการพลเรือนยึดถือเป็นแบบแผนในการควบคุมความประพฤติ ดังนี้

มาตรา ๘๐

“ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัดอยู่เสมอข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ปฏิบัติราชการในต่างประเทศนอกจากต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้แล้ว ต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ด้วย”

จากบทบัญญัติดังกล่าว ข้าราชการพลเรือนทุกคนจึงจำเป็นต้องทราบข้อกำหนดวินัย ตามมาตราต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการรักษาวินัย หรือประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นข้าราชการที่ดีและสำหรับผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานวินัย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจให้ลึกซึ้ง เพราะเป็นพื้นฐานที่จะต้องนำไปใช้วินิจฉัยทางวินัยให้เป็นการถูกต้อง

สำหรับข้าราชการผู้ปฏิบัติราชการในต่างประเทศ เช่น ข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศหรือกระทรวงอื่น ที่ได้รับแต่งตั้งไปปฏิบัติหน้าที่ราชการในต่างประเทศ เนื่องจากเป็นการไปปฏิบัติราชการในฐานะตัวแทนของประเทศไทย จึงจำเป็นต้องรักษาวินัยนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหมวด ๖ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับเกียรติยศ ศักดิ์ศรีของประเทศไทย ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ซึ่ง ก.พ.จะได้กำหนดต่อไป

ขอบเขต

มาตรา ๘๐ นี้ นอกจากเป็นอารัมภบทแล้ว ยังมีลักษณะเป็นการกำหนดขอบเขตของวินัยข้าราชการพลเรือนไว้เป็นข้อกฎหมายด้วย คือ ผู้ซึ่งอยู่ในบังคับที่จะต้องรักษาวินัยและรับผิดชอบทางวินัยตามกฎหมายนี้ ต้องเป็นผู้ซึ่งมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนแล้ว การกระทำใดๆ ในขณะที่ยังไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนจะนำมาลงโทษทางวินัยหาได้ไม่ แต่ถ้าวการกระทำนั้นเข้าลักษณะเป็นการขาดคุณสมบัติทั่วไปหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ ข้อใดข้อหนึ่ง เช่น เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี เมื่อกรณีปรากฏขึ้นก็สั่งให้ข้าราชการพลเรือนผู้นั้นออกจากราชการตามมาตรา ๖๗ ได้ ทั้งนี้ ในกรณีที่ความผิดฐานใด องค์ประกอบความผิดมีหลายข้อ กรณีจะเป็นความผิดฐานนั้นก็ต่อเมื่อข้อเท็จจริงปรับเข้าองค์ประกอบความผิดครบทุกข้อ ถ้าขาดไปแม้แต่ข้อใดข้อหนึ่งกรณีก็ยังไม่เป็นความผิดวินัยฐานนั้น

มาตรา ๘๒

“ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้...”

มาตรา ๘๒ (๑)

“ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม”

เรื่องความไม่สุจริตและเที่ยงธรรมที่จะเป็นความผิดวินัยตามมาตรา ๘๒ (๑) นี้ จะต้องเป็นเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ราชการเท่านั้น การไม่ซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรมในเรื่องที่มีใช้ราชการหรือไม่มีหน้าที่ราชการ จะนำมาปรับบทเป็นความผิดวินัยตามมาตรา ๘๒ (๑) หาได้ไม่ ราชการ หมายถึง งานของประเทศหรือของพระราชา

หน้าที่ราชการ ตามมาตรานี้หมายความว่าหน้าที่ที่เป็นเรื่องราชการโดยตรงเท่านั้น ซึ่งหมายถึงราชการตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมายที่ให้อำนาจไว้โดยเฉพาะ

รัฐวิสาหกิจ แม้จะเป็นกิจการของรัฐหรือรัฐมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ และรัฐวิสาหกิจ บางแห่งพึงเห็นได้ว่ามีลักษณะเป็นงานของประเทศ แต่ก็ป็นงานในเชิงธุรกิจหรือการค้า ไม่ใช่ งานการบริหารราชการแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินหรือกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม จึงไม่ถือเป็นราชการตามความหมายนี้

กิจการเชิงสวัสดิการบางอย่างมีกฎหมายบัญญัติให้ถือเป็นราชการ เช่น กิจการ ฅาปนกิจสงเคราะห์ของส่วนราชการที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติการฅาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗ และขณะนี้ได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วน ราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ออกใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๗ (วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา) กำหนดให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมและจังหวัดในการ ริเริ่มดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการและกำหนดด้วยว่า การปฏิบัติงานสวัสดิการภายในราชการตามระเบียบนี้ให้ถือเป็นกรปฏิบัติราชการประเภทของ สวัสดิการภายในส่วนราชการก็มีการออมทรัพย์ การให้กู้เงินการเคหะสงเคราะห์ การฅาปนกิจ สงเคราะห์ การกีฬาและนันทนาการ การให้บริการของร้านค้าสวัสดิการ การฝึกวิชาชีพเพื่อเสริม รายได้หรือลดรายจ่ายให้แก่สมาชิก การสงเคราะห์ข้าราชการในด้านอื่น ๆ เช่น เงินช่วย ค่าอาหาร เงินช่วยค่าเดินทาง เงินช่วยค่าเครื่องแบบหรือเครื่องแต่งกาย เงินทุนการศึกษา หรือ เงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัย เป็นต้น และกิจกรรมหรือสวัสดิการภายในส่วนราชการประเภทอื่น ตามที่คณะกรรมการสวัสดิการเห็นสมควร

ข้าราชการผู้ใดมีหน้าที่ราชการในเรื่องใด ควรพิจารณาจากข้อมูล ดังนี้

๑. กฎหมายหรือระเบียบ ในกรณีทีราชการเรื่องใดมีกฎหมายระเบียบของ ทางราชการกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในเรื่องใด ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นก็มีหน้าที่ราชการตามกฎหมายหรือระเบียบนั้น เช่น กฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ เป็นนายทะเบียน มีอำนาจหน้าที่ราชการตาม กฎหมายนั้น ระเบียบว่าด้วยการพัสดุกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่สั่งซื้อ สั่งจ้าง ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นก็มีหน้าที่ราชการตามระเบียบนั้น

๒. มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ กำหนดให้ ก.พ. จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งโดยจำแนกตำแหน่งเป็นประเภทและสายงานตามลักษณะงาน ในส่วนของข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ก.ก. เป็นผู้จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

๓. การมอบหมายของผู้บังคับบัญชา อาจเป็นการมอบหมายงานอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างให้ปฏิบัติภายในกรอบหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งตามมาตรฐาน กำหนดตำแหน่งหรือมอบหมายงานอื่นที่อยู่ภายในของอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาก็ได้

๔. พุดินัย พิจารณาจากข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่ปรากฏเป็นเรื่อง ๆ ไปว่า ตามพุดินัยเพียงพอที่จะถือว่าผู้นั้นมีหน้าที่ราชการในเรื่องนั้นหรือไม่

ตัวอย่างการมีหน้าที่โดยพุดินัย

- เจ้าหน้าที่การเงินซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับ เงินงบประมาณได้ผูกพันตนรับฝากเงินนอกงบประมาณที่มีได้อยู่ในหน้าที่ของตน โดยลงลายมือชื่อรับฝากเงินนั้นไว้อย่างเป็นทางการในด้านหลังคู่มือรับเงิน ถือได้ว่าผู้นั้นมีหน้าที่ราชการในเรื่องเงินจำนวนที่ได้รับไว้นั้น

- ข้าราชการซึ่งเบิกเครื่องมือเครื่องใช้ของทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติราชการ พึงเห็นได้ว่าผู้นั้นมีหน้าที่จะต้องดูแลรักษาสิ่งของนั้นด้วย การนำสิ่งของนั้นไปจำหน่ายเงินไปใช้ส่วนตัวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ

ข้อสัตย์ หมายถึง ปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง

สุจริต หมายถึง ปฏิบัติด้วยความตั้งใจดีและชอบตามคลองธรรม

เที่ยงธรรม หมายถึง ปฏิบัติโดยไม่ลำเอียง

มาตรา ๘๒ (๒)

"ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ"

บทบัญญัติวินัยมาตรานี้สำหรับความตอนแรกที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาลนั้น แต่เดิมในมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้บัญญัติไว้ว่า "ข้าราชการพลเรือนสามัญ ต้องสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลและต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย..." ซึ่งเน้นถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ว่าต้องสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล และต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ สำหรับนโยบายของรัฐบาลนั้น หมายความว่านโยบายที่รัฐบาลแถลงต่อสภา และหมายความรวมถึงนโยบายพิเศษที่รัฐบาลมอบหมายเป็นกรณี

พิเศษให้ส่วนราชการใดส่วนราชการหนึ่งรับผิดชอบ หรือกำหนดโครงการขึ้นใหม่ให้ปฏิบัติ เป็นการเร่งด่วน หรือเป็นนโยบายเฉพาะกิจ

แม้ว่าตามบทบัญญัติมาตรา ๘๒ (๒) จะไม่ได้ใช้คำว่า "สนับสนุน" ก็ตาม แต่การปฏิบัติหน้าที่ราชการจะต้องเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่วางไว้ ซึ่งบทบัญญัติตามมาตรานี้ มีจุดมุ่งหมายถึงวิธีปฏิบัติงาน โดยให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาล

ส่วนความต่อนายที่ต้งปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการนั้น เป็นการบัญญัติให้ข้าราชการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนทั่ว ๆ ไป ในฐานะที่เป็นข้าราชการ ซึ่งระเบียบแบบแผนของทางราชการที่ข้าราชการจะต้องปฏิบัติตามนี้ หมายความว่า ระเบียบแบบแผนทั่วไปของทางราชการที่ข้าราชการต้องปฏิบัติในฐานะที่เป็นข้าราชการ โดยไม่จำเป็นจะต้องเป็นระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ อาจเป็นระเบียบแบบแผนของทางราชการที่มีใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการก็ได้ ระเบียบแบบแผนของทางราชการที่ข้าราชการต้องปฏิบัติมีอยู่มาก เช่น ระเบียบเกี่ยวกับการแต่งกาย ระเบียบการลาหยุดราชการ ระเบียบเกี่ยวกับการลงชื่อมาปฏิบัติราชการ และมติคณะรัฐมนตรีกำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับข้าราชการในกรณีต่าง ๆ เป็นต้น

ตัวอย่าง

- ข้าราชการต้งหาในคดีอาญา คดีแพ่ง หรือคดีล้มละลาย ให้รายงานให้เจ้ากระทรวง ทบวง กรม ในสังกัดทราบโดยด่วน ตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.๘๒๖/๒๔๘๒ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๔๘๒

- ข้าราชการต้งปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕

- ข้าราชการต้งปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การไว้ผมและการแต่งกายของข้าราชการ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๕๕ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๑๖ ดังนี้

- ข้าราชการชาย ไม่ให้ไว้ผมยาวปิดตีนผม
- ข้าราชการหญิง ไม่ให้สวมกระโปรงสั้นเหนือเข่า
- ข้าราชการทั้งชายและหญิง ไม่ให้คาดเข็มขัดได้สะดือ

- ห้ามข้าราชการเชิญแขกทั่วไปมาเลี้ยงวันเกิดหรือเลี้ยงรับ เลี้ยงส่ง ฉลองยศหรือตำแหน่งขึ้นบ้านใหม่ ครอบรอบแต่งงาน หรือโกนจุก บวชนาค หรืองานอื่นใดนอกจากที่ระบุดังกล่าว

- ห้ามข้าราชการรับเลี้ยงจากพ่อค้าในภักดาการใด ๆ หรือรับบริการจากสถาน
อภัยมุข หรือสถานเริงรมย์ต่าง ๆ จากพ่อค้า ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ที่ สร ๐๒๐๐/ว ๖๗ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๑๖)

- ห้ามข้าราชการเรียไร

- ห้ามไม่ให้กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ เรียไร ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
ตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๑๗๓/๒๔๘๗ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๔๘๗

- ให้งดเรียไรชื่อของขวัญให้ผู้บังคับบัญชาในโอกาสต่าง ๆ ตามหนังสือ
กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๒๘๑/๒๔๙๖ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๔๙๖

- ห้ามเรียไรเพื่อต้อนรับและเลี้ยงรับรองผู้ไปตรวจราชการโดยเด็ดขาด
ตามหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ น.ว. ๑๕/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๐๑

- ให้ข้าราชการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ในวงราชการ เรื่อง การเรียไรของทางราชการ ตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๒๐๓/ว.๙๔ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๓๒

การที่จะผิดวินัยตามมาตรานี้หรือไม่ นั้น ไม่ต้องคำนึงว่าจะต้องเป็นกรณีที่ทำให้เกิด
ความเสียหายแก่ราชการ หากข้อเท็จจริงฟังได้ว่าเป็นการไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตาม
กฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และไม่ปฏิบัติตาม
ระเบียบแบบแผนของทางราชการแล้ว แม้ไม่เกิดความเสียหายก็เป็นความผิดตามมาตรานี้แล้ว
นอกจากนโยบายของรัฐบาลแล้ว ยังต้องพิจารณาว่าการปฏิบัติหน้าที่ราชการนั้น มีกฎหมาย
ระเบียบหรือมติคณะรัฐมนตรี กำหนดไว้อย่างไรบ้างจะต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไป
ตามนั้นโดยเคร่งครัด

นอกจากนี้ มาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้แยกเรื่องจรรยาข้าราชการไว้ต่างหากจากเรื่องวินัย โดยให้ส่วนราชการกำหนด
ข้อบังคับว่า ด้วยจรรยาข้าราชการให้สอดคล้องกับลักษณะงานในส่วนราชการนั้นตามหลักวิชา
และจรรยาวิชาชีพและข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการนี้ เป็นแบบแผนของทางราชการ
อย่างหนึ่งที่ข้าราชการต้องปฏิบัติตาม ถ้าไม่ปฏิบัติตามก็เป็นความผิดตามมาตรานี้ แต่ถ้าไม่ถึง
ขั้นเป็นความผิดวินัยก็จะถูกตักเตือน นำไปประกอบการพิจารณาแต่งตั้งเลื่อนเงินเดือนหรือให้รับ
การพัฒนา

มาตรา ๘๒ (๓)

“ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ”

การที่กำหนดให้ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล การปฏิบัติให้ได้ผลเช่นนี้ต้องใช้ความตั้งใจ ความทุ่มเท และความศรัทธาเริ่มสร้างสรรค์ โดยมุ่งให้เกิดผลสำเร็จและได้ผลดีเป็นสำคัญไม่ใช่ทำแบบ “เข้าขามเย็นขาม” เพียงแต่ให้เสร็จ ๆ ไป หรือให้พอหมดเวลาไปวัน ๆ

นอกจากนี้บทบัญญัติตามมาตรานี้ยังมีจุดมุ่งหมายให้ข้าราชการมีพฤติกรรมที่ดีในการปฏิบัติงาน โดยจะต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการอีกด้วย

มาตรา ๘๒ (๔)

“ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทันทีให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม”

องค์ประกอบความผิดฐานขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา มี ๔ ข้อ คือ

๑. มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

คำสั่ง หมายถึง ข้อความที่บอกให้ทำหรือให้ปฏิบัติ คำสั่งในที่นี้ไม่จำเป็นต้องสั่งเป็นหนังสือ เสมอไป อาจเป็นการสั่งด้วยวาจาหรือด้วยวิธีการอื่นใดก็ได้

ผู้บังคับบัญชา หมายถึง ผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย คือ ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีกฎหมายบัญญัติให้ เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในส่วนราชการ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายหรือมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจตามกฎหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในส่วนราชการหรือหน่วยงาน ทั้งนี้ จะต้องเป็นการมอบหมายหรือมอบอำนาจตามที่มีกฎหมายบัญญัติให้มอบได้

กฎหมายที่เกี่ยวกับการบังคับบัญชา มีดังนี้

(๑) กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งได้กำหนดตำแหน่งผู้บังคับบัญชาข้าราชการทั้งในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยกำหนดให้นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล มีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารทุกตำแหน่ง

ซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรม และ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการของกระทรวง ปลัดกระทรวงเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในกระทรวงรองจากรัฐมนตรี และได้กำหนดหัวหน้าส่วนราชการลงไปตามลำดับ

หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่เทียบเท่าผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือหัวหน้าแผนก จะมีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายก็ต่อเมื่อเป็นส่วนราชการที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการโดยถูกต้อง พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการในปัจจุบันนี้ นิยมแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักหรือกอง โดยไม่มีการแบ่งเป็นแผนก แล้วไปจัดหน่วยงานภายในสำนักหรือกองตามลักษณะงานต่าง ๆ เช่น แบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มงาน ฝ่าย สาย หรือหมวด หัวหน้ากลุ่ม กลุ่มงาน ฝ่าย สาย หรือ หมวด ในลักษณะนี้โดยปกติแล้วไม่มีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย

หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดหรืออำเภอ จะมีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายก็ต่อเมื่อมี พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการนั้นเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค

(๒) กฎหมายจัดตั้งส่วนราชการโดยเฉพาะ ในกรณีที่เป็นส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายเฉพาะ และกฎหมายนั้นได้บัญญัติเรื่องการบังคับบัญชาข้าราชการในส่วนราชการนั้นไว้โดยเฉพาะ ก็ต้องเป็นไปตามนั้น เช่น พระราชบัญญัติวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติให้อธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในการบริหารงานของวิทยาลัย และเป็นประโยชน์ในการบังคับบัญชาให้ถือว่าอธิการบดีเป็นอธิบดีตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและกฎหมายอื่น

(๓) กฎหมายที่ให้มอบหมายหรือมอบอำนาจการเป็นผู้บังคับบัญชาได้ มีกฎหมายที่บัญญัติให้มีการมอบหมายหรือมอบอำนาจการเป็นผู้บังคับบัญชาได้ เช่น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๘ บัญญัติให้ผู้มีอำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ ฯลฯ อาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่น เช่น อธิบดีอาจมอบหมายให้รองอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือ ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนได้

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๙ บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ซึ่ง ได้แก่ รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง อธิบดี และ ผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มอบหมายให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งที่ได้เป็นผู้บังคับบัญชาตามที่ได้มีบทบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการหรือหน่วยงานใดใน ฐานะใดได้ โดยทำเป็นหนังสือ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายดังกล่าวก็มีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย

๒. เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ หมายถึง ต้องเป็นคำสั่งที่ผู้บังคับบัญชามีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการที่จะสั่งได้ คือ เป็นการสั่งภายในอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของตน และไม่ใช่เป็นการสั่งให้กระทำผิดกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ

๓. เป็นการสั่งให้ปฏิบัติราชการ หมายถึง ต้องเป็นการสั่งให้ปฏิบัติงานที่เป็นเรื่องราชการตามหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมาย การสั่งให้กระทำการหรือปฏิบัติการบางอย่าง แม้เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับราชการแต่อาจไม่มีลักษณะเป็นการสั่งให้ปฏิบัติราชการก็ได้ เช่น อธิบดีได้พิจารณาผลการสอบสวนหาตัวผู้รับผิดทางแพ่ง ในกรณีเงินของทางราชการได้ขาดหายไป วินิจฉัยว่าผู้อำนวยการกองคลังประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ เป็นเหตุให้เงินของทางราชการขาดหาย ให้รับผิดชอบใช้เงินจำนวนดังกล่าวหรือทำสัญญารับสภาพหนี้ ผู้อำนวยการกองโต้แย้งว่าตนไม่ได้ประมาทเลินเล่อ ไม่ควรต้องร่วมรับผิดชอบใช้เงินและไม่ยอมทำสัญญารับสภาพหนี้ การสั่งให้ผู้บังคับบัญชาชดใช้ค่าเสียหาย หรือทำสัญญารับสภาพหนี้ในมูลละเมิด ไม่มีลักษณะ เป็นการสั่งให้ปฏิบัติราชการหรือมอบหมายให้ปฏิบัติ กรณีเช่นนี้เมื่อผู้บังคับบัญชา ปฏิเสธความรับผิดชอบก็เป็นเรื่องการโต้แย้งสิทธิในการประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาปรับบทความผิดฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ จะนำข้อกำหนดวินัยฐานขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชามาใช้ลงโทษผู้ไม่ยอมชำระหนี้ในมูลละเมิดไม่ได้

๔. ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หมายถึง ว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยเจตนาขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง กรณีที่ไม่ได้ปฏิบัติตามคำสั่งเพราะพลั้งเผลอ หลงลืม สำคัญผิด หรือมีเหตุอื่นใดขัดขวางทำให้ไม่อาจปฏิบัติตามได้ยังไม่เข้าองค์ประกอบข้อนี้

ข้อยกเว้นกรณีสามารถโต้แย้งคำสั่งผู้บังคับบัญชาได้ ตามมาตรา ๘๒ (๔) ดังนี้

๑. ถ้าปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ

๒. เสนอความเห็นเป็นหนังสือทันที

๓. ให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น

๔. แต่ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันต้องปฏิบัติตาม ทั้งนี้ เพื่อให้คำสั่งนั้นมีความรอบคอบ ชัดเจนและเป็นการคุ้มครองผู้รักษาประโยชน์ของทางราชการ

มาตรา ๘๒ (๕)

“ต้องอุทิสเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้”

ความผิดฐานละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ

อุทิสเวลาของตนให้แก่ราชการ หมายถึง ต้องอุทิสหรือสละเวลาทั้งหมดปฏิบัติราชการ ตามที่ทางราชการต้องการ รวมทั้งเวลานอกเหนือจากเวลาปฏิบัติราชการตามปกติ

ในกรณีที่ทางราชการมีงานเร่งด่วนที่จำเป็นจะต้องใช้ข้าราชการปฏิบัติงานนอกเวลา

ละทิ้งหน้าที่ราชการ หมายถึง ไม่อยู่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ซึ่งได้แก่ การไม่มายังสถานที่ราชการเพื่อปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือเพื่อให้ผู้บังคับบัญชามอบหมายงานให้ปฏิบัติรวมทั้งการมายังสถานที่ราชการแล้วไม่อยู่ปฏิบัติงาน ละทิ้งไปไม่อยู่ในสถานที่ที่ควรอยู่

ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ หมายถึง มาอยู่ในสถานที่ราชการแต่ไม่สนใจเป็นธุระไม่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ปล่อยให้งานค้างคั่ง

ตัวอย่าง

- ใช้เวลาราชการไปเรียนต่อโดยไม่ได้รับอนุญาต
- ขาดราชการโดยอ้างว่าป่วยแต่ไม่มีใบรับรองแพทย์
- กลับบ้านก่อนกำหนดเวลาเลิกปฏิบัติราชการเพื่อไปพบแพทย์เป็นประจำ
- ไม่อยู่เฝ้ารักษาความปลอดภัยตลอดเวลา อ้างว่าป่วยกะทันหันแต่ได้ไปเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล หรือออกไปรับประทานอาหารเป็นเวลาหลายชั่วโมง

มาตรา ๘๒ (๖)

“ต้องรักษาความลับของทางราชการ”

ความลับ หมายถึง เรื่องราวที่ไม่พึงเปิดเผย ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้กำหนดชั้นความลับของทางราชการไว้เป็น ๓ ชั้น คือ ลับที่สุด ลับมาก และลับ

ข้าราชการพลเรือนผู้ใดได้ทราบความลับของทางราชการ ไม่ว่าจะเป็นการทราบมาโดยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน หรือโดยทางอื่นใด และไม่ว่าผู้นั้นจะมีหรือไม่มีหน้าที่ราชการเกี่ยวกับเรื่องนั้นก็ตามผู้นั้นต้องรักษาความลับนั้นไว้โดยไม่เปิดเผยให้ผู้ไม่มีหน้าที่ได้ทราบ

มาตรา ๘๒ (๗)

“ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างข้าราชการด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ”

มาตรานี้เป็นข้อกำหนดวินัยให้ข้าราชการพลเรือนประพฤติปฏิบัติต่อข้าราชการด้วยกัน คือ ให้สุภาพเรียบร้อยต่อกัน รักษาความสามัคคีระหว่างกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติหน้าที่ราชการซึ่งจะเป็นทางนำไปสู่ความสงบเรียบร้อย ความร่วมมือร่วมใจและประสานงานกันเป็นอย่างดี เป็นผลให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ โดยผู้ร่วมปฏิบัติงานหมายความว่า ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว พนักงานราชการ กำนัน และผู้ใหญ่บ้านที่ร่วมปฏิบัติงานด้วยกันด้วย

มาตรา ๘๒ (๘)

“ต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน”

มาตรานี้เป็นข้อกำหนดวินัยให้ข้าราชการพลเรือนประพฤติปฏิบัติต่อประชาชนผู้มาติดต่อในราชการอันเกี่ยวกับหน้าที่ของตน คือ ต้อนรับให้ความสะดวก ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์ด้วยความสุภาพเรียบร้อยและไม่ชักช้า

ประชาชน หมายถึง บุคคลทั่วไปซึ่งรวมทั้งคนไทยที่เป็นพลเมืองของประเทศเป็นราษฎร และชาวต่างประเทศที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยหรือเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยซึ่งมิได้เป็นราษฎร

ข้อกำหนดวินัยนี้ได้บัญญัติขึ้น โดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้ข้าราชการคำนึงถึงฐานะบทบาท และหน้าที่ของข้าราชการในระบอบประชาธิปไตย ที่จะต้องปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนสร้างความเลื่อมใสศรัทธาให้เกิดแก่ประชาชน ซึ่งจะเป็นผลให้ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนซึ่งเป็นคนไทย มีความเข้าใจอันดีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย

มาตรา ๘๒ (๙)

“ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และในการปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน กับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วย”

ข้อกำหนดวินัยมาตรานี้บัญญัติขึ้นโดยมีเจตนารมณ์ให้ข้าราชการประจำมีความเป็นกลางทางการเมือง แต่ก็ไม่ตัดสิทธิข้าราชการประจำในการที่จะเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง โดยข้าราชการต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการพลเรือน ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ ซึ่งกำหนดไว้ในข้อ ๒ ว่า ข้าราชการพลเรือนจะนิยม หรือเป็นสมาชิกในพรรคการเมืองใดๆ ที่ตั้งขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมาย และจะไปประชุมอันเป็นการประชุมของพรรคการเมืองนั้นเป็นการส่วนตัวก็ได้ แต่ในทางที่เกี่ยวกับประชาชนและในหน้าที่ราชการต้องกระทำตนเป็นกลาง ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลโดยไม่คำนึงถึงพรรคการเมือง และไม่กระทำการให้เป็นการฝ่าฝืนวินัยที่กำหนดไว้สำหรับข้าราชการพลเรือนกับต้องไม่กระทำการ อันเป็นการฝ่าฝืนข้อห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) ไม่ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองใดๆ
- (๒) ไม่ใช้สถานที่ราชการในกิจการทางการเมือง
- (๓) ไม่วิพากษ์วิจารณ์การกระทำของรัฐบาลให้ปรากฏแก่ประชาชน
- (๔) ไม่แต่งเครื่องแบบราชการไปร่วมประชุมพรรคการเมือง หรือไปร่วมประชุม

ในที่สาธารณะสถานใด ๆ อันเป็นการประชุมที่มีลักษณะทางการเมือง

(๕) ไม่ประดับเครื่องหมายพรรคการเมืองในเวลาสวมเครื่องแบบราชการ หรือในเวลาราชการ หรือในสถานที่ราชการ

(๖) ไม่แต่งเครื่องแบบของพรรคการเมืองเข้าไปในสถานที่ราชการ

(๗) ไม่บังคับให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาหรือประชาชนเป็นสมาชิกในพรรคการเมืองใด และไม่กระทำการในทางให้คุณให้โทษ เพราะเหตุที่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาหรือประชาชนนิยม หรือเป็นสมาชิกในพรรคการเมืองใดที่ตั้งขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๘) ไม่ทำการขอร้องให้บุคคลใดอุทิศเงินหรือทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แก่พรรคการเมือง

(๙) ไม่โฆษณาหาเสียงเพื่อประโยชน์แก่พรรคการเมือง หรือแสดงการสนับสนุนพรรคการเมืองใดๆ ให้เป็นการเปิดเผยในที่ประชุมพรรคการเมือง และในที่ที่ปรากฏแก่ประชาชนหรือเขียนจดหมาย หรือบทความไปลงหนังสือพิมพ์ หรือพิมพ์หนังสือหรือใบปลิว ซึ่งจะจำหน่ายแจกจ่ายไปยังประชาชนอันเป็นข้อความที่มีลักษณะของการเมือง

(๑๐) ไม่ปฏิบัติหน้าที่แทรกแซงในทางการเมือง หรือใช้การเมืองเป็นเครื่องมือเพื่อกระทำกิจการต่าง ๆ เช่น วิ่งเต้นติดต่อกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือพรรคการเมือง เพื่อให้นาร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติเสนอสภาฯ หรือตั้งกระทู้ถามรัฐบาล เป็นต้น

(๑๑) ในระยะเวลาที่มีการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่แสดงออกโดยตรงหรือโดยปริยายที่จะเป็นการช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง และในทางกลับกันไม่กีดกัน ต่ำหนีดเตียน ทับบม หรือให้ร้ายผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้าราชการผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนระเบียบนี้ ถือว่ากระทำผิดวินัยตามมาตรา ๘๒ (๙)

มาตรา ๘๒ (๑๐)

“ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย”

บทบัญญัติมาตรานี้เป็นกรณีการนำเรื่องเกี่ยวกับความประพฤติส่วนตัวของข้าราชการพลเรือนเข้ามาเป็นข้อกำหนดวินัยด้วย เนื่องจากข้าราชการพลเรือนเป็นผู้มีความสัมพันธ์ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับประชาชน หากข้าราชการพลเรือนมีความประพฤติไม่ดี ไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ประชาชนเสื่อมศรัทธา ข้าราชการก็จะพลอยเสื่อมเสียหรือเสื่อมความเชื่อถือทางราชการหรือรัฐบาลด้วย ซึ่งจะทำให้การบริหารประเทศไม่ราบรื่น โดยการที่จะพิจารณาว่าการกระทำอย่างไรเป็นการไม่รักษาชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย นั้น มีแนวทางพิจารณา ดังนี้

๑. เป็นการกระทำที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ หมายถึง ฐานะที่ได้รับการสรรเสริญ

ตามตำแหน่งหน้าที่ราชการ ข้าราชการที่มีตำแหน่งหน้าที่ราชการต่างๆ อยู่ในฐานะที่จะต้องประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมกับฐานะที่ควรได้รับการยกย่องสรรเสริญหรือเคารพนับถือเลื่อมใสศรัทธาในหน้าที่ราชการและวงศ์ตระกูลทั่วไปตามตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ซึ่งแต่ละตำแหน่งหน้าที่อาจอยู่ในฐานะที่จะต้องรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกันได้ เช่น ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่หรือข้าราชการระดับผู้บังคับบัญชาย่อมอยู่ในฐานะที่จะต้องรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการที่ได้รับการยกย่องสรรเสริญและเคารพนับถือมากกว่าข้าราชการชั้นผู้น้อย ข้าราชการที่มีตำแหน่งหน้าที่ราชการบางตำแหน่ง เช่น ครู อาจารย์ ซึ่งนับถือเป็นปูชนียบุคคล เป็นพ่อพิมพ์แม่พิมพ์ของชาติ เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองซึ่งปฏิบัติงานใกล้ชิดประชาชนย่อมอยู่ในฐานะที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตนรักษาเกียรติศักดิ์ให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของประชาชน หรือวงศ์ตระกูลเป็นพิเศษกว่าข้าราชการทั่วไป

๒. เป็นการกระทำที่สังคมรังเกียจ หรือเป็นที่รังเกียจของสังคมโดยพิจารณาจากความรู้สึกของประชาชนหรือของข้าราชการทั่วไป ความรู้สึกของสังคมนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาได้

๓. เป็นการกระทำโดยเจตนาชั่ว พิจารณาเจตนาที่แท้จริงในการกระทำ หรือเป็นการกระทำที่เกิดจากความชั่วในจิตใจหรือไม่

หากการกระทำใดเข้าลักษณะทั้ง ๓ ข้อ ดังกล่าว ก็เป็นความผิดฐานไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย

ตัวอย่าง

- การที่ข้าราชการชายมีภริยาน้อยทอดทิ้งภริยาหลวงและลูก โดยไม่ให้ค่าเลี้ยงดูและไม่ให้ค่าเล่าเรียนบุตร พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นที่รังเกียจของสังคมที่ตำหนิการกระทำดังกล่าว ก็เป็นความผิดฐานไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย แต่ถ้าข้าราชการผู้นั้นเป็นผู้มีฐานะดี สามารถเลี้ยงดูภริยาและส่งเสียให้การศึกษาแก่บุตรเป็นอย่างดี ไม่มีเรื่องทะเลาะวิวาทแต่อย่างใด สังคมก็คงไม่ตำหนิหรือว่ากล่าวในเรื่องนี้ แต่ถ้าข้าราชการหญิงเป็นภริยาน้อยเขาทั้งที่ทราบว่าเขามีภริยาอยู่แล้ว สังคมไทยก็จะดูแคลนได้ว่าข้าราชการซึ่งต้องรักษาเกียรติศักดิ์ของตนกลับทำตัวเป็นภริยาน้อยผู้อื่น ก็เป็นความผิดฐานไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย

- ข้าราชการชายแอบถ่มองที่ห้องอาบน้ำของโรงพยาบาลขณะนางสาว ก. กำลังอาบน้ำ เมื่อนางสาว ก. รู้ตัวจึงตักน้ำสาดไปยังจุดที่มีคนแอบดู แล้วแต่งตัวกระโจนออกมาดูพบข้าราชการชายดังกล่าวยืนเปียกโชกอยู่ข้างห้องน้ำ จึงไปแจ้งผู้บังคับบัญชาทราบ

- ข้าราชการขายทอดทิ้งภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายและบุตรที่กำลังศึกษาอยู่ไปมีภริยาใหม่ โดยไม่ส่งเสียเลี้ยงดูเป็นเวลาประมาณ ๒ ปี ทำให้ภริยาและบุตรได้รับความเดือดร้อน แม้ภายหลังจะได้ยินยอมจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูก็ตาม

มาตรา ๘๒ (๑๑)

“กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.”

ปัจจุบันยังไม่ได้มีการออกกฎ ก.พ. เพิ่มเติม แต่ถ้าหากได้มีการกำหนดลักษณะการกระทำผิดเพิ่มขึ้น ข้าราชการพลเรือนสามัญจะต้องกระทำการตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ด้วย

มาตรา ๘๓

“ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้าม ดังต่อไปนี้ ...”

มาตรา ๘๓ (๑)

“ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย”

องค์ประกอบความผิดฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชามี ๓ ข้อ คือ

๑. มีการรายงาน

การรายงาน หมายถึง การบอกเรื่องราวที่ไปทำ ไปรู้ หรือไปเห็นมา อาจเป็นการรายงานด้วยวาจา หรือหนังสือ หรือวิธีอื่นใด และจะเป็นการรายงานเพื่อพิจารณา วินิจฉัย หรือขออนุญาตหรือขออนุมัติ หรือเพื่อทราบ ก็ถือเป็นการรายงานทั้งสิ้น โดยการรายงานตามข้อนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นการรายงานเพื่อการปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตามที่ได้รับมอบหมายเสมอไป อาจจะเป็นการรายงานในเรื่องอื่นที่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือแบบธรรมเนียมของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือมติคณะรัฐมนตรี กำหนดให้รายงานก็ได้

๒. รายงานเป็นเท็จ หมายถึง รายงานที่ไม่เป็นความจริง และผู้รายงานรู้อยู่แล้วว่ารายงานนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ตามไม่เป็นความจริง นอกจากนี้การรายงานโดยปกปิดข้อความที่ควรต้องแจ้งก็ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

กรณีอย่างไรจึงจะถือว่าเป็นการรายงานโดยปกปิดข้อความที่ควรต้องแจ้ง เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากพฤติการณ์ของการรายงานประกอบกับเรื่องราวว่าข้อความที่ปกปิดไว้นั้น ถ้าแจ้งไว้ในรายงานด้วยแล้ว อาจจะทำให้ผลการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาเปลี่ยนแปลงไป เช่น การรายงานเพื่อขออนุมัติหรืออนุญาต ซึ่งถ้ารายงานโดยบอกถึงข้อที่ไม่ดีหรือข้อเสียไปให้ประกอบดุลพินิจด้วย ผู้บังคับบัญชาอาจไม่อนุมัติหรืออนุญาตก็ได้

๓. เป็นการรายงานต่อผู้บังคับบัญชา หมายถึง เป็นการรายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ซึ่งได้แก่ผู้บังคับบัญชาตามที่ได้กล่าวแล้วในมาตรา ๘๒ (๔)

มาตรา ๘๓ (๒)

“ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว”

องค์ประกอบความผิดฐานกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชามี ๓ ข้อ คือ

๑. เป็นการปฏิบัติราชการ หมายถึงว่า ต้องเป็นการปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมาย เช่นเดียวกับที่กล่าวแล้วในมาตรา ๘๒ (๑) การใช้สิทธิส่วนบุคคลในบางเรื่องแม้เกี่ยวกับราชการ แต่ไม่ใช่เป็นการปฏิบัติราชการ

๒. เป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน หมายถึงว่า ต้องเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายเหนือตนตั้งแต่หนึ่งลำดับขึ้นไปการเสนองานต่อผู้บังคับบัญชาตำแหน่งรองหัวหน้าส่วนราชการมีหลายคน ก็เสนอต่อรองหัวหน้าส่วนราชการตามสายงานที่รองหัวหน้าส่วนราชการนั้นได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ โดยไม่จำเป็นต้องเสนอต่อรองหัวหน้าส่วนราชการทุกคน

๓. ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปไม่ได้สั่งให้กระทำการข้าม และไม่ได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว หมายถึง กรณีที่ผู้บังคับบัญชาเหนือผู้บังคับบัญชาที่ถูกกระทำการข้ามไม่ได้สั่งให้กระทำการข้ามหรือไม่ได้สั่งให้ปฏิบัติราชการเสนอตรง และผู้บังคับบัญชาที่ถูกกระทำการข้ามก็ไม่ได้อนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราวให้ปฏิบัติราชการโดยกระทำการข้ามได้

ตัวอย่าง

- ข้าราชการร้องเรียนกล่าวหาว่าข้าราชการอื่นกระทำผิดวินัย โดยร้องเรียนกล่าวหาข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตนเองไปยังผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๘๓ (๒) เพราะการร้องเรียนไม่ใช่เป็นการปฏิบัติราชการ

- ข้าราชการยื่นใบลาภิกขุหรือลาป่วยโดยกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตนไปยังผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจอนุญาต ไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๘๓ (๒) เพราะการลาไม่ใช่การปฏิบัติราชการ แต่อาจเป็นความผิดฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการตามมาตรา ๘๒ (๒) เพราะเป็นการยื่นใบลาผิดระเบียบการลา

มาตรา ๘๓ (๓)

“ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น”

มีองค์ประกอบความผิด ๒ ข้อ คือ

๑. มีอำนาจหน้าที่ราชการ หมายถึง เป็นผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจในหน้าที่ราชการ

๒. ทำการหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น โดยอาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่นั้นไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

ประโยชน์ หมายความว่า สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณแก่ผู้รับ ประโยชน์อาจเป็นทรัพย์สินเงินทอง หรือการอื่นใดที่เป็นผลได้ตามต้องการ โดยมีจำต้องเป็นทรัพย์สิน เช่น ประโยชน์ในการได้สิทธิบางอย่าง หรือได้รับบริการพิเศษ เป็นต้น โดยการหาประโยชน์ที่จะเป็นความผิดนี้ จะต้องมีการอาศัยหรือให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการนั้นไปหาประโยชน์ด้วยการหาประโยชน์กับตำแหน่งหน้าที่จึงต้องมีส่วนสัมพันธ์กัน แต่ไม่จำต้องเป็นการหาประโยชน์ด้วยการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ

ตัวอย่าง

- เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดิน ยอมให้ผู้อื่นใช้ชื่อของตนเป็นกรรมการจัดสรรที่ดินและโฆษณาขายในจังหวัดท้องที่ที่ตนรับผิดชอบตามพฤติการณ์เป็นเพียงยอมให้ผู้อื่นเอาชื่อไปใช้ประโยชน์ ไม่ปรากฏว่ามีการอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการแต่อย่างใด ไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๘๓ (๓)

- เจ้าหน้าที่สรรพากร มีอำนาจหน้าที่เรียกให้บริษัทห้างร้านส่งสมุดบัญชีและเอกสารมาตรวจสอบภาษี แบบประเมินเรียกเก็บเงินภาษีเพิ่มได้ในระหว่างที่เรียกตรวจสอบภาษี ภัตตาคารแห่งหนึ่งเจ้าหน้าที่สรรพากรผู้นั้นได้ไปรับประทานอาหารที่ภัตตาคารนั้นเป็นประจำ โดยทางภัตตาคารไม่คิดเงินเป็นการอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการหาประโยชน์ เป็นความผิดตามมาตรา ๘๓ (๓)

มาตรา ๘๓ (๔)

“ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ”

ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ หมายถึง ไม่รอบคอบ ขาดความระมัดระวัง พลังพลอ หลงลืม ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือในเรื่องที่มีหน้าที่ราชการ จะต้องปฏิบัติโดยไม่มีเจตนาที่จะให้เกิดความเสียหาย การประมาทเลินเล่อนี้มีได้ทั้งลักษณะที่เป็นการกระทำและละเว้นการกระทำ

ตัวอย่าง

- เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ได้ขับรถยนต์บรรทุกผู้ต้องขังไปและกลับระหว่างศาลจังหวัดกับเรือนจำจังหวัด เมื่อรถยนต์มาถึงเรือนจำเจ้าหน้าที่ผู้นี้ได้จอดรถยนต์ที่หน้าประตูเรือนจำแล้วเปิดประตูท้ายรถยนต์ให้ผู้ต้องขังลงโดยไม่ได้ดับเครื่องยนต์ และยืนอยู่บริเวณท้ายรถยนต์เป็นเหตุให้ผู้ต้องขังฉวยโอกาสวิ่งไปประจำที่คนขับแล้วขับรถยนต์หลบหนีไปได้ เป็นความผิดตามมาตรา ๘๓ (๔)

- จำศาลทำสำนวนคดีความของศาลที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลหายเป็นความผิดตามมาตรา ๘๓ (๔)

- เจ้าหน้าที่พยาบาลให้นักเรียนพยาบาลจ่ายเด็กที่คลอดใหม่ผิดสลับคนกันเป็นความผิดตามมาตรา ๘๓ (๔)

มาตรา ๘๓ (๕)

“ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน”

มีองค์ประกอบความผิด ๒ ข้อ คือ

๑. กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์ หมายถึง ต้องเป็นเรื่องการหาผลประโยชน์โดยกระทำด้วยตนเอง หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการ เช่น เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดยอมให้ผู้อื่นนำชื่อของตนไปร่วมเป็นกรรมการจัดสรรที่ดินในจังหวัด และยอมให้เอาชื่อของตนออกโฆษณาขายที่ดินจัดสรรนั้น

๒. อาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ข้อนี้แยกเป็น ๒ ลักษณะคือ

(๑) อาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม ข้อนี้เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ราชการพลเรือนที่กระทำ หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์นั้นว่า มีอำนาจหน้าที่ราชการในเรื่องนั้นอย่างไร และเป็นการหาผลประโยชน์ในเรื่องที่ผู้นั้นมีอำนาจหน้าที่ราชการหรือไม่ ถ้าเป็นเรื่องที่ผู้นั้นมีอำนาจหน้าที่ราชการก็ย่อมทำให้บุคคลทั่วไปรู้สึกได้ว่าผู้นั้นอาจกระทำไปโดยไม่เที่ยงธรรม ลำเอียงเข้าข้างตนเองหรือผู้ที่ตนยอมให้กระทำการหาผลประโยชน์ได้ก็ต้องด้วยองค์ประกอบข้อนี้ โดยไม่จำเป็นต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้เกิดความไม่เที่ยงธรรมหรือปฏิบัติด้วยความลำเอียงขึ้นแล้ว

จากกรณีเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดดังกล่าวข้างต้น มีอำนาจหน้าที่ราชการเกี่ยวกับการออกโฉนด หรือหนังสือสำคัญจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดิน ยอมให้ผู้อื่นเอาชื่อของตนไปใช้ในธุรกิจจัดสรรที่ดินขาย ย่อมทำให้คนทั่วไปรู้สึกได้ว่าอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม เป็นความผิดตามมาตรา ๘๓ (๕)

(๒) อาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ หมายถึง ฐานะที่ได้รับการสรรเสริญตามตำแหน่งหน้าที่ราชการ ข้าราชการที่มีตำแหน่งหน้าที่ราชการต่างๆ อยู่ในฐานะที่จะต้องประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมกับฐานะที่ควรได้รับการยกย่องสรรเสริญ หรือเคารพนับถือเลื่อมใสศรัทธาในหน้าที่ราชการและวงศ์ตระกูลทั่วไปตามตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ซึ่งแต่ละตำแหน่งหน้าที่

อาจอยู่ในฐานะที่จะต้องรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกันได้ เช่น ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ หรือข้าราชการระดับผู้บังคับบัญชาย่อมอยู่ในฐานะที่จะต้องรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการที่ได้รับการยกย่องสรรเสริญและเคารพนับถือมากกว่าข้าราชการชั้นผู้น้อย ข้าราชการที่มีตำแหน่งหน้าที่ราชการบางตำแหน่ง เช่น ครู อาจารย์ ซึ่งนับถือเป็นปูชนียบุคคล เป็นพ่อพิมพ์แม่พิมพ์ของชาติ เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองซึ่งปฏิบัติงานใกล้ชิดประชาชน ย่อมอยู่ในฐานะที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตนรักษาเกียรติศักดิ์ให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของประชาชนหรือวงสังคมเป็นพิเศษกว่าข้าราชการทั่วไป โดยการที่จะพิจารณาว่า การหาผลประโยชน์ใดอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหรือไม่ จึงเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาโดยคำนึงถึงตำแหน่งหน้าที่ราชการของข้าราชการที่กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์นั้นว่าดำรงอยู่ในฐานะอย่างไรเป็นราย ๆ ไป และตามความรู้สึกของสังคมในวงการทั่วไป ตลอดจนวงราชการเองมีความรู้สึกรังเกียจต่อการที่ข้าราชการพลเรือนผู้มีตำแหน่งหน้าที่ราชการนั้น ๆ กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์นั้นหรือไม่

ตัวอย่าง

- ข้าราชการสตรีไปหารายได้พิเศษนอกเวลาราชการด้วยการไปเป็นหญิงบริการอาบอบนวด แม้จะไม่ปรากฏว่าเป็นการผิดกฎหมาย แต่ในความรู้สึกของสังคมพึงเห็นได้ว่ารู้สึกรังเกียจ เป็นการเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ เป็นความผิดตามมาตรา ๘๓ (๕)
- ปลัดอำเภอ เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ยอมให้ภรรยาของตนนำซองพลาสติกสำหรับใส่บัตรประจำตัวประชาชนมาวางขายบนที่ว่าการอำเภอ ถือได้ว่าเป็นการยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์ อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน เป็นความผิด มาตรา ๘๓ (๕)

มาตรา ๘๓ (๖)

“ต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท”

การพิจารณาว่าตำแหน่งใดมีลักษณะงานคล้ายคลึงกันกับตำแหน่งกรรมการผู้จัดการหรือผู้จัดการนั้น เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นราย ๆ ไป ว่าตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นเช่น กรรมการผู้อำนวยการ หรือผู้อำนวยการ มีลักษณะงานและหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันกับกรรมการผู้จัดการหรือผู้จัดการหรือไม่ ถ้าคล้ายคลึงกันก็ย่อมต้องห้าม และที่บัญญัติเช่นนี้ก็เพื่อเป็นการป้องกันการหลีกเลี่ยงกฎหมายด้วยการใช้ชื่อให้ผิดเพี้ยนหรือแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง แต่ลักษณะงานและหน้าที่ความรับผิดชอบ

เป็นอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน อย่างไรก็ตามการเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท หรือเป็นผู้มีส่วนในห้างหุ้นส่วน โดยมีได้เข้าไปจัดการงานในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน ไม่เป็นการต้องห้ามตามมาตรา

ตัวอย่าง

- กรณี ตัวแทนประกันชีวิต โดยตัวแทนประกันชีวิตของบริษัท ไม่มีเงินเดือนประจำ ได้รับเพียงบำเหน็จคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ในการหาประกันชีวิต ไม่มีความผูกพันกับบริษัทในฐานะนายจ้างและลูกจ้าง มีหน้าที่ชักชวนแนะนำประชาชนเข้าทำประกันชีวิตกับบริษัท และให้บริการแก่ผู้เอาประกันตามสมควร ตัวแทนประกันชีวิตซึ่งมีลักษณะดังกล่าว ไม่ใช่ตำแหน่งที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกับผู้จัดการ ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๘๓ (๖)

มาตรา ๘๓ (๗)

“ต้องไม่กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ”

โดยที่ข้าราชการซึ่งอยู่ร่วมกันในหน่วยงานและปฏิบัติงานร่วมกัน การที่ประสิทธิภาพราชการ จะดีได้นั้น นอกจากจะต้องมีความสามัคคีระหว่างกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้ว ยังจะต้องไม่กลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการด้วย

กลั่นแกล้ง หมายถึง หาความไม่ดีใส่ให้ หาอุบายให้ร้ายโดยวิธีต่าง ๆ แกล้งใส่ความ กดขี่ หมายถึง ข่มให้อยู่ในอำนาจตน ใช้อำนาจบังคับเอา แสดงอำนาจเอา ข่มเหง หมายถึง ใช้กำลังรังแก แกล้ง ทำความเดือดร้อนให้ผู้อื่น

มาตรา ๘๓ (๘)

“ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.”

การกระทำอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. ๒๕๕๓

ผู้กระทำที่มีความผิดวินัยตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับนี้ ต้องเป็นข้าราชการ ส่วนผู้ถูกระทำการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศจะเป็นข้าราชการหรือผู้ที่เข้ามาร่วมปฏิบัติราชการด้วยกันก็ได้และต้องเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยไม่จำกัดว่าจะต้องเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กระทำความผิด และการกระทำความผิดดังกล่าวอาจเกิดขึ้นนอกหรือในสถานที่ราชการก็ได้ ซึ่งผู้ถูกระทำมิได้ยินยอมต่อการกระทำนั้น หรือทำให้ผู้ถูกระทำเดือดร้อนรำคาญการกระทำที่จะเป็นความผิดตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับนี้ ไม่ได้จำกัดเฉพาะกรณี

ที่การกระทำส่งผลกระทบต่อ งานราชการเท่านั้น แต่เป็นเรื่องที่มุ่งจะคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลของผู้ถูกระทำการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศเป็นสำคัญ โดยลักษณะของการกระทำอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการกระทำอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. ๒๕๕๓ ดังนี้

- กระทำด้วยการสัมผัสทางกายที่มีลักษณะส่อไปในทางเพศ เช่น การจูบ การโอบกอด การจับอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง เป็นต้น

- กระทำด้วยวาจาที่ส่อไปในทางเพศ เช่น วิพากษ์วิจารณ์ร่างกาย พุดหยอกล้อ พุดหยาบคาย เป็นต้น

- กระทำด้วยอาการกิริยาที่ส่อไปในทางเพศ เช่น การใช้สายตาลวนลาม การทำสัญญาณหรือสัญลักษณ์ใดๆ เป็นต้น

- การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใดๆ ที่ส่อไปในทางเพศ เช่น แสดงรูปลามก อนาจาร ส่งจดหมาย ข้อความ หรือการสื่อสารรูปแบบอื่น เป็นต้น

- การแสดงพฤติกรรมอื่นใดที่ส่อไปในทางเพศ ซึ่งผู้ถูกระทำมิได้ยินยอมต่อการกระทำนั้นหรือทำให้ผู้ถูกระทำเดือดร้อนรำคาญ

ทั้งนี้ การกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงถือเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (มาตรา ๘๕ (๗))

มาตรา ๘๓ (๙)

“ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้มาติดต่อราชการ”

ประชาชน หมายถึง บุคคลทั่วไปซึ่งรวมทั้งคนไทยที่เป็นพลเมืองของประเทศเป็นราษฎรและชาวต่างประเทศที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยหรือเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยซึ่งมิได้เป็นราษฎร

ข้อกำหนดวินัยนี้ได้บัญญัติขึ้น โดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้ข้าราชการสำนึกถึงฐานะ บทบาท และหน้าที่ของข้าราชการในระบอบประชาธิปไตย ที่จะต้องปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนสร้างความเลื่อมใสศรัทธาให้เกิดแก่ประชาชนซึ่งจะเป็นผลให้ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนซึ่งเป็นคนไทยที่มีความเข้าใจอันดี ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย และด้วยความมุ่งหมายดังกล่าวข้าราชการจึงต้องไม่ประพฤติปฏิบัติในทางที่จะก่อให้เกิดความเกลียดชังหรือสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน อันจะส่งผลกระทบต่ออาจทำให้ประชาชนซึ่งเป็นพลเมืองของประเทศขาดความศรัทธา เกลียดชัง และเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลหรือการปกครองระบอบประชาธิปไตยซึ่งอาจทำให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงในการปกครองประเทศขึ้นได้ ในที่สุด จึงได้กำหนด เป็นข้อห้ามมิให้ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชน

มีองค์ประกอบความผิด ๔ ข้อ คือ

๑. ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ

ดูหมิ่น หมายถึง สบประมาท ดูถูกว่าไม่ดี

เหยียดหยาม หมายถึง ดูหมิ่น ดูถูก หรือรังเกียจ โดยเหยียดให้ต่ำลง เช่น เหยียดคนลงเป็นสัตว์

กดขี่ หมายถึง ข่มให้อยู่ในอำนาจตนใช้อำนาจบังคับหรือแสดงอำนาจบังคับ

ข่มเหง หมายถึง ใช้อำนาจรังแก

ประชาชนผู้ติดต่อราชการ หมายถึง ประชาชนที่ติดต่อราชการหน่วยงานของตนซึ่งอาจเป็นการติดต่อซึ่งทางโดยระยะทาง เช่น ติดต่อทางโทรศัพท์ เป็นต้น ซึ่งไม่รวมถึงประชาชนทั่วไปหรือเพื่อนบ้านซึ่งมิได้ติดต่อราชการ การทะเลาะวิวาทกับเพื่อนบ้านจึงไม่ผิดตามมาตรานี้

๒. เป็นการกระทำในฐานะที่เป็นข้าราชการ หมายถึง กระทำโดยแสดงตนว่าเป็นข้าราชการ หรือเป็นการกระทำที่ประชาชนรู้สึกว่าเป็นการกระทำของข้าราชการ เช่น กระทำในขณะแต่งเครื่องแบบข้าราชการ หรือกระทำโดยผู้ซึ่งประชาชนทั่วไปรู้จักดีว่าเป็นข้าราชการ เป็นต้น

๓. มีผลเสียกระทบถึงภาพพจน์ส่วนรวมของข้าราชการหรือทางราชการ หมายถึง เป็นการกระทำที่อาจทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกรังเกียจหรือชิงชังบรรดาข้าราชการทั้งหลายหรือรัฐบาล หรือทางราชการเป็นส่วนรวม

๔. กระทำโดยมีเจตนาโดยตรง หมายถึง ให้คำนึงถึงเจตนาที่แท้จริงในการกระทำนั้นด้วย เช่น การกระทำโดยเจตนาดีแต่เป็นผลกระทบให้มีการกล่าวดูหมิ่นเหยียดหยามประชาชนบางคนยังไม่เข้าองค์ประกอบข้อนี้ เป็นต้น

มาตรา ๘๓ (๑๐)

“ไม่กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.”

ถ้าหากได้มีการกำหนดลักษณะการกระทำผิดเพิ่มขึ้น ข้าราชการพลเรือนสามัญจะต้องกระทำการตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ด้วย

มาตรา ๘๔

“ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติตามมาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย”

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดที่ไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติตามมาตรา ๘๑ กล่าวคือ ไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความ

บริสุทธิ์ใจไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ (๑) – (๑๑) หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ (๑) – (๑๐) ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัยซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

มาตรา ๘๕

“การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง”

มาตรา ๘๕ (๑)

“ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต”

การที่จะผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรานี้มีข้อที่จะต้องพิจารณา ๒ ประการ คือ

๑. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด มีองค์ประกอบความผิด ๓ ข้อ คือ

๑) มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ

หน้าที่ราชการ ตามมาตรานี้หมายความว่าความเช่นเดียวกันกับหน้าที่ราชการตามที่ได้กล่าวมาแล้วในมาตรา ๘๒ (๑) กล่าวคือ หมายความว่าหน้าที่ที่เป็นเรื่องราชการโดยตรงเท่านั้นซึ่งหมายถึงราชการตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมายที่ให้อำนาจไว้โดยเฉพาะ

ข้าราชการผู้ใดมีหน้าที่ราชการในเรื่องใด ควรพิจารณาจากข้อมูลดังนี้

ก. กฎหมายหรือระเบียบ ในกรณีที่ราชการเรื่องใดมีกฎหมายระเบียบของทางราชการกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในเรื่องใด ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นก็จะมี หน้าที่ราชการตามกฎหมายหรือระเบียบนั้น เช่น กฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ เป็นนายทะเบียน มีอำนาจหน้าที่ราชการตามกฎหมายนั้น ระเบียบว่าด้วยการพัสดุกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่สั่งซื้อสิ่งจ้าง ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นก็จะมีหน้าที่ราชการตามระเบียบนั้น

ข. มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ซึ่งมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ ก.พ.จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งโดยจำแนกตำแหน่งเป็นประเภทและสายงานตามลักษณะงาน (ในส่วนของกรุงเทพมหานคร มีมาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญซึ่งได้รับการอนุมัติจาก ก.ก.)

ค. การมอบหมายของผู้บังคับบัญชา อาจเป็นการมอบหมายงานอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ให้ปฏิบัติภายในกรอบหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่ง ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือมอบหมายงานอื่นที่อยู่ภายในของอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาก็ได้

ง. พฤตินัยพิจารณาจากข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่ปรากฏเป็นเรื่อง ๆ ไปว่า ตามพฤตินัยเพียงพอที่จะถือว่าผู้นั้นมีหน้าที่ราชการในเรื่องนั้นได้หรือไม่

การมีสิทธิกับการมีหน้าที่ต้องแยกต่างหากจากกัน กรณีข้าราชการมีสิทธิขอเบิกเงินสวัสดิการจากทางราชการ ไม่ถือเป็นหน้าที่ราชการ

๒) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการ เป็นลักษณะการกระทำในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งข้าราชการมีหน้าที่ราชการต้องปฏิบัติ เช่น เจ้าหน้าที่ศุลกากรตรวจสินค้าซึ่งนำเข้าประเทศแล้ว รู้เห็นเป็นใจปล่อยสินค้าโดยไม่เรียกเก็บภาษี เป็นต้น การปฏิบัติหน้าที่ราชการนั้นไม่รวมถึงการปฏิบัติในการใช้สิทธิขอเบิกจ่ายเงินที่ทางราชการให้สิทธิเบิกได้ เช่น เงินค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการ หรือเงินสวัสดิการต่าง ๆ เป็นต้น

ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หมายถึง มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ แต่ไม่ปฏิบัติหรือดเว้นไม่กระทำการตามหน้าที่โดยจงใจหรือเจตนาไม่ปฏิบัติ ไม่ใช่เรื่องพลั้งเผลอ หลงลืม หรือเข้าใจผิด เช่น เป็นเจ้าหน้าที่ศุลกากรแกลังนั่งเฉยๆ ทำเป็นไม่เห็นปล่อยให้พ่อค้านำสินค้าผ่านด่านศุลกากรโดยไม่ตรวจค้น เป็นต้น

มิชอบ หมายความว่า ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชา มติคณะรัฐมนตรี แบบธรรมเนียมของทางราชการ หรือตามทำนองคลองธรรม คือ ไม่เป็นไปตามทางที่ถูกที่ควร

การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ หมายความว่า รวมถึง การเรียกค่าตอบแทนโดยมิชอบในการปฏิบัติ หรือเพื่อจะปฏิบัติหน้าที่ราชการ แม้เนื้อหาการปฏิบัติหน้าที่จะเป็นไปโดยถูกต้อง

๓) เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

ความเสียหาย หมายความว่า รวมถึง ความเสียหายที่ไม่อาจคำนวณราคาได้ด้วย เช่น ความเสียหายแก่ชื่อเสียง เป็นต้น

ผู้หนึ่งผู้ใด หมายถึง ใครก็ได้ไม่ว่าจะเป็นประชาชนหรือข้าราชการด้วยกัน

๒. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

โดยทุจริต หมายถึง เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

ประโยชน์ หมายถึง สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณ หรือผลที่ได้ตามต้องการ ประโยชน์อาจเป็นทรัพย์สินเงินทองหรือการอื่นใดที่เป็นผลได้ตามต้องการ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นทรัพย์สิน เช่น ประโยชน์ในการได้สิทธิบางอย่างหรือได้รับบริการพิเศษ เป็นต้น

ประโยชน์ที่มิควรได้ หมายถึง ประโยชน์ที่ไม่มีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะได้รับ

ตัวอย่าง

- เจ้าพนักงานปกครอง รู้อยู่แล้วว่ามีผู้แอบอ้างเป็นนาย ก. ขอแจ้งเกิดเกินกำหนด และขอมีบัตรประจำตัวประชาชน ก็ดำเนินการรับแจ้งเกิดเกินกำหนดให้แก่ผู้แอบอ้างเพื่อให้ผู้แอบอ้างมีชื่อในทะเบียนบ้านแล้วดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่ผู้แอบอ้างไปเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตเป็นความผิดตามมาตรา ๘๕ (๑)

- เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ได้รับเงินและออกใบเสร็จรับเงิน เป็นเงินค่าประกันสัญญาจำนวน ๘๗,๓๙๒ บาท และเงินค่าซื้อแบบจำนวน ๗,๙๐๐ บาท แล้วนำเงินทั้งสองจำนวนดังกล่าวไปใช้ส่วนตัวพร้อมทั้งเก็บสำเนาใบเสร็จทั้งสองเล่มไว้กับตัวเอง ต่อมาได้นำสำเนาใบเสร็จรับเงินทั้งสองเล่มและเงินจำนวนดังกล่าวคืนให้แก่ราชการ เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต เป็นความผิดตาม มาตรา ๘๕ (๑)

มาตรา ๘๕ (๒)

“ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง” (ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ มีความหมายเช่นเดียวกับมาตรา ๘๒ (๕))

การที่จะผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรานี้ มีข้อที่จะต้องพิจารณา ๓ ประการ คือ

๑. ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ไม่จำกัดระยะเวลาอย่างน้อย

๒. โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร พิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่องราว ไปว่า พฤติการณ์ของการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการนั้น มีสาเหตุอย่างไร และเป็นสาเหตุที่มีเหตุผลความจำเป็นถึงขนาดที่จะต้องกระทำผิดหรือไม่ เหตุผลเกี่ยวกับธุระส่วนตัวโดยปกติแล้วไม่อาจรับฟังได้

๓. เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หมายถึง ได้มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ราชการ อย่างร้ายแรง และความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นผลโดยตรงมาจากเหตุที่ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการนั้น

มาตรา ๘๕ (๓)

“ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ” (ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ มีความหมายเช่นเดียวกับมาตรา ๘๒ (๕))

การที่จะผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรานี้ มีข้อที่จะต้องพิจารณา ๒ ประการ คือ

๑. ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานเกิน ๑๕ วัน หมายถึง

การละทิ้งหน้าที่ราชการต่อเนื่องโดยไม่ได้มาหรือไม่ได้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเลยติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน

การมาลงชื่อลงเวลาเพื่อที่จะให้เป็นหลักฐานว่าได้มาปฏิบัติราชการและละทิ้งหน้าที่ไปโดยไม่ได้ปฏิบัติราชการเลยทั้งวัน ถือได้ว่าเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการเต็มวันการนับวันละทิ้งหน้าที่ในกรณีที่มีวันหยุดราชการอยู่ในช่วงกลางของเวลาต้องนับวันหยุดราชการนั้นเป็นวันละทิ้งหน้าที่ติดต่อกันด้วย แต่ถ้าวันหยุดราชการอยู่ก่อนเวลาเริ่มละทิ้งหน้าที่หรืออยู่ถัดเวลาสิ้นสุดที่ละทิ้งหน้าที่ไม่นับวันหยุดราชการนั้นเป็นวันละทิ้งหน้าที่ราชการ

๒. โดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ (คำว่า “โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร” พิจารณาเช่นเดียวกับมาตรา ๘๕ (๒))

กรณีมีเหตุอันสมควร เช่น ข้าราชการมีหน้าที่อยู่เวรรักษาสถานที่ราชการได้ละทิ้งหน้าที่ราชการเนื่องจากเจ็บป่วยร้ายแรงกะทันหัน จำเป็นต้องไปให้แพทย์ตรวจรักษามิฉะนั้นจะเป็นอันตรายแก่ชีวิตเห็นได้ว่ามีเหตุผลอันสมควร ไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๘๕ (๓)

กรณีไม่มีเหตุผลอันสมควร เช่น ละทิ้งหน้าที่ราชการเนื่องจากหลบหนีเจ้าหน้าที่หรือหลบหนีคดีอาญาติดต่อกันเป็นเวลา ๒๐ วัน สาเหตุเหล่านี้เป็นเรื่องส่วนตัวที่ไม่อาจนำมารับฟังเป็นเหตุอันสมควรได้ เป็นความผิดตามมาตรา ๘๕ (๓)

ส่วนคำว่า “โดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ” เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากพฤติการณ์ในการละทิ้งหน้าที่ว่ามีเจตนาหรือจงใจฝ่าฝืนระเบียบของทางราชการเกี่ยวกับการหยุดราชการหรือการลาหรือไม่ เช่น

- เวนรักษาสถานที่ราชการละทิ้งหน้าที่ เนื่องจากเจ็บป่วยร้ายแรงกะทันหัน จำเป็นต้องไปให้แพทย์ตรวจรักษามิฉะนั้นจะเป็นอันตรายแก่ชีวิต โดยไม่ขออนุญาตผู้บังคับบัญชาตามระเบียบเห็นได้ว่า ไม่มีความผิดฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

- ข้าราชการขอลาไปศึกษาต่อสหรัฐอเมริกา กรมและกระทรวงเจ้าสังกัดรับหลักการและทำเรื่องไปขอทำความตกลงกับ ก.พ. ตามระเบียบว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๒ ในระหว่างที่ ก.พ. ยังมิได้ตอบตกลงเนื่องจากผู้นั้นยังไม่มีเอกสารตอบรับเข้าศึกษาจากสถานศึกษาในสหรัฐอเมริกา ผู้นั้นได้ละทิ้งหน้าที่ราชการเดินทางไปศึกษา ณ สหรัฐอเมริกาเป็นเวลาเกือบ ๒ ปี โดยยังมิได้รับอนุญาตให้ลา ดังนั้นเป็นพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

- ข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ เมื่อครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ลาแล้ว ไม่ได้รับอนุญาตให้ลาต่อ ทางราชการเรียกให้กลับก็ประวิงเวลาไม่ยอมเดินทางกลับมาปฏิบัติราชการโดยไม่มีเหตุผลความจำเป็น อันเป็นการผิดระเบียบบางรายประวิงเวลาอยู่เกินกำหนดเป็นเวลาแรมปีเป็นการละทิ้ง หน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผล

อันสมควร และโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

- ข้าราชการสตรีหยุดราชการไปคลอดบุตรเป็นเวลา ๔๕ วัน แล้วจึงกลับมาปฏิบัติราชการและยื่นใบลาหลังจากที่หยุดราชการไปเป็นเวลา ๔๕ วัน กรณีเช่นนี้พึงเห็นได้ว่าข้าราชการที่คลอดบุตรนั้น มีสิทธิขอลาหยุดราชการได้และเมื่อยื่นใบลาผู้บังคับบัญชาที่ชอบที่จะอนุญาต ตามพฤติการณ์ยังถือไม่ได้ว่าเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรและยังไม่ถึงขนาดที่จะถือเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ พฤติการณ์เป็นเพียงไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

ปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องบางเรื่อง

- **กรณีการบรรจุใหม่กับการละทิ้งหน้าที่**

ผู้ซึ่งประสงค์จะเข้ารับราชการและสอบแข่งขันได้ มีสิทธิที่จะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการ และเมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุได้มีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งแล้ว เมื่อถึงวันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับและผู้นั้นได้ทราบคำสั่งแล้ว จึงมีสภาพเป็นข้าราชการพลเรือน

ในกรณีที่ผู้สอบแข่งขันได้ไปรายงานตัวเพื่อจะรับการบรรจุได้เข้ารับการอบรมปฐมนิเทศหรือเข้าปฏิบัติงานอยู่ระยะหนึ่ง แต่ในระหว่างที่ยังไม่มีคำสั่งบรรจุ ยังไม่มีสภาพเป็นข้าราชการพลเรือน ผู้นั้นได้เปลี่ยนใจไม่ประสงค์จะรับการบรรจุโดยไม่มาปฏิบัติงาน ไม่อยู่รอรับคำสั่งบรรจุ แม้ต่อมาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุจะออกคำสั่งบรรจุให้มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ไปรายงานตัวแต่ขณะที่ออกคำสั่งบรรจุนั้นไม่มีตัว ผู้สอบแข่งขันได้อยู่รับคำสั่งบรรจุ กรณีเช่นนี้คำสั่งบรรจุไม่มีผลใช้บังคับ จะนำมาใช้ยืนยันว่าผู้สอบแข่งขันได้นั้นมีสภาพเป็นข้าราชการและสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการหาได้ไม่

- **การลาออกกับการละทิ้งหน้าที่ราชการ**

ข้าราชการพลเรือนที่ไม่ประสงค์จะรับราชการต่อไป มีสิทธิขอลาออกจากราชการได้ตามมาตรา ๑๐๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยต้องยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน และเมื่อได้รับอนุญาตให้ลาออกแล้ว จึงจะออกจากราชการได้

ข้าราชการที่หยุดราชการไปแล้ว จึงส่งหรือยื่นใบลาออก หรือหยุดราชการไปประกอบอาชีพอื่นทันที โดยยังไม่ได้รับอนุญาตให้ลาออกและไม่ได้รับอนุญาตให้ลาหยุดราชการด้วยเหตุใดพฤติการณ์เข้าลักษณะเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

และโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ และถ้าเป็น เวลาติดต่อกันคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน ก็เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

● **กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานาน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย**

กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานาน ๑๕ วัน โดยไม่มี เหตุผลอันสมควร และไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลยนั้น เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งมีมติคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ให้ลงโทษไล่ออกจาก ราชการ

ตัวอย่าง

● เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ละทิ้งหน้าที่ราชการไปโดยไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ ราชการอีกเลย สาเหตุเนื่องจากต้องหาคดีอาญาในความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ถูกลงโทษ ไล่ออกจากราชการ เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ได้ละทิ้งหน้าที่ราชการไปโดยไม่กลับมาปฏิบัติ หน้าที่ราชการอีกเลย ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้วได้ความว่า เจ้าหน้าที่ผู้นี้ได้ยกยอกเงินของทางราชการและหลบหนีไป ถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ

มาตรา ๘๕ (๔)

“กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง”

กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงมีหลักในการพิจารณา เช่นเดียวกันกับ มาตรา ๘๒ (๑๐) คือ

๑. เป็นการกระทำที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ
๒. เป็นการกระทำที่สังคมรังเกียจ
๓. เป็นการกระทำโดยเจตนา

ตัวอย่างกรณีความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

● กรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตราอื่นบางมาตรา นำมาปรับบทเป็น ความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงได้ด้วย กรณีเดียวเป็นความผิดหลายบท เช่น ความผิด ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และเป็นความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๑) และมาตรา ๘๕ (๔) ด้วย

● กรณีเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทางไปราชการ ตลอดจนเงินอื่นใดที่ ทางราชการให้สิทธิขอเบิกจ่ายได้ โดยทำการขอเบิกเป็นเท็จด้วยเจตนาทุจริตฉ้อโกงเงินของทาง ราชการเป็น ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง (มติ ก.พ. ตามหนังสือ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ว ๘ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๖)

- กรณีทุจริตในการสอบ ข้าราชการที่ทำการทุจริตหรือพยายามทุจริตในการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนตำแหน่ง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติดังกล่าวอย่างร้ายแรง (มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๔๐๑/ว ๕๐ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๑๑)

- กรณีกระทำผิดอาญาในคดีสำคัญหรือคดีอุกฉกรรจ์ แม้ในทางคดีจะไม่ต้องรับโทษจำคุกด้วยเหตุใด ถ้าข้อเท็จจริงทางวินัยฟังได้ว่ากระทำผิดจริง เช่น คดีลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ชู้กรรโชก เป็นต้น ก็เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติดังกล่าวอย่างร้ายแรง

- กรณีฉ้อโกง หลอกลวงเอาเงินจากราษฎร โดยอ้างว่าจะช่วยให้สอบแข่งขันได้ หรือให้เข้าทำงานได้ แม้ผู้กระทำผิดจะไม่มีหน้าที่ราชการในเรื่องนั้น ก็เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติดังกล่าวอย่างร้ายแรง (มติ ก.พ. ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว ๑๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๑๖)

- กรณีเล่นการพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาดพนันเอาทรัพย์สินกัน หมายถึง การพนันตาม บัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. ๒๔๗๘ เช่น โปป๋น ถั่ว แปดเก้า ไฮโล เป็นความผิด วินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติดังกล่าวอย่างร้ายแรง (มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๒๐๘/๒๔๙๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๔๙๖)

- กรณีเล่นการพนัน พนันเอาทรัพย์สินโดยไม่ได้รับอนุญาต หมายถึง การพนันตาม บัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. ๒๔๗๘ เช่น ไพ่นกกระจอก ไฟต่อแต้ม ไฟต่าง ๆ

สำหรับกรณีผู้เล่นเป็นเจ้าพนักงาน ซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรง หรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงานซึ่งมีข้อห้ามวางไว้พิเศษ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติดังกล่าวอย่างร้ายแรง

ส่วนกรณีผู้เล่นเป็นข้าราชการพลเรือนทั่วไป เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ฐานประพฤติดังกล่าว (มติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๒๐๘/๒๔๙๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๔๙๖)

- กรณีเล่นการพนัน พนันเอาทรัพย์สินกันโดยได้รับอนุญาต ถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรง หรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรม หรือเจ้าหน้าที่อื่นใดซึ่งมีข้อห้ามไว้เป็นพิเศษอาจพิจารณาโทษเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติดังกล่าวอย่างร้ายแรงก็ได้

ส่วนกรณีผู้เล่นเป็นข้าราชการพลเรือนทั่วไป ไม่เป็นความผิด และจะเป็นความผิด ฐานประพฤติดังกล่าวก็ต่อเมื่อเป็นการเล่นในลักษณะหมกมุ่นในการพนัน (มติคณะรัฐมนตรี

ตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๒๐๘/๒๔๙๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๔๙๖)

- กรณีเกี่ยวกับการเสพของมีนเมา การเสพสุรามึนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ตามปกติแล้ว เป็นเพียงความผิดฐานประพฤตชั่วยังไม่ถึงกับร้ายแรง แต่ในกรณีที่เสพสุราและมีพฤติการณ์ประกอบอย่างอื่นที่แสดงให้เห็นความร้ายแรงแห่งกรณี อันทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการอย่างยิ่ง ก็อาจเข้าลักษณะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤตชั่วอย่างร้ายแรงได้ เช่น เสพสุราในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ เมาสุราเสียราชการ เมาสุราในที่ชุมนุมจนเกิดเรื่องเสียหายหรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ (มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๒๐๘/๒๔๙๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๔๙๖)

- กรณีปลอมลายมือชื่อข้าราชการด้วยกันไปหาประโยชน์ การปลอมลายมือชื่อข้าราชการด้วยกันไปหาประโยชน์ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๙๗ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๔๔๘)

- กรณีเกี่ยวกับเรื่องชู้สาว

- ข้าราชการชายเป็นชู้ได้เสียกับภรรยาของผู้อื่น หรือข้าราชการหญิงมีสามีเป็นชู้ได้เสียกับชายอื่น ตามปกติแล้วถือเป็นเรื่องผิดศีลธรรมอย่างร้ายแรง ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการและสังคมรังเกียจอย่างยิ่ง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง

- หัวหน้าส่วนราชการระดับแผนก กระทำอนาจารโดยจับต้องของสงวนของหญิงซึ่งเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาหลายครั้งหลายหน เป็นการกระทำซึ่งทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการและสังคมรังเกียจอย่างยิ่ง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง

- ข้าราชการหญิงมีบุตรและสามีชอบด้วยกฎหมายแล้ว ยังไปมีความสัมพันธ์ฉันท์ชู้สาวกับสามีโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้อื่นอีก และอยู่กินด้วยกันกับสามีผู้อื่นจนมีบุตรด้วยกัน โดยจดทะเบียนสมรสตามกฎหมายอิสลาม (นิกะห์) เมื่อภริยาของชายคนนั้นขอร้องให้เลิกกัน กลับถูกข้าราชการผู้นี้ด่าทอได้รับความเสียหายถูกดูหมิ่นเกลียดชัง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง

- ข้าราชการชายและข้าราชการหญิงมีพฤติการณ์ลักลอบได้เสียกัน ทั้งที่ต่างฝ่ายต่างมีคู่สมรสและบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้ว ซึ่งภายหลังข้าราชการหญิงได้หย่าขาดกับสามีและมาอยู่กินฉันท์สามีภรรยา กับ ข้าราชการชาย เป็นเหตุให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวของข้าราชการชายเกิดความแตกแยกเป็นความผิดวินัย อย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๕ (๕)

“ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง”

มีองค์ประกอบความผิด ๔ ข้อ คือ

๑. ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง

ดูหมิ่น หมายถึง สบประมาท ดูถูกว่าไม่ดี

เหยียดหยาม หมายถึง ดูหมิ่น ดูถูก หรือรังเกียจ โดยเหยียดให้ต่ำลง เช่น เหยียดคนลงเป็นสัตว์

กดขี่ หมายถึง ข่มให้อยู่ในอำนาจตนใช้อำนาจบังคับเอา แสดงอำนาจเอา

ข่มเหง หมายถึง ใช้อำนาจรังแก

ประชาชนผู้ติดต่อราชการ หมายถึง ประชาชนที่ติดต่อราชการหน่วยงานของตนซึ่งอาจเป็นการติดต่อซึ่งห่างโดยระยะทาง เช่น ติดต่อทางโทรศัพท์ เป็นต้น ซึ่งไม่รวมถึงประชาชนทั่วไปหรือเพื่อนบ้าน ซึ่งมิได้ติดต่อราชการ การทะเลาะวิวาทกับเพื่อนบ้านจึงไม่ผิดตามมาตรา

๒. เป็นการกระทำในฐานะที่เป็นข้าราชการ หมายถึง กระทำโดยแสดงตนว่าเป็นข้าราชการ หรือเป็นการกระทำที่ประชาชนรู้สึกว่าเป็นการกระทำของข้าราชการ เช่น กระทำในขณะแต่งเครื่องแบบข้าราชการ หรือกระทำโดยผู้ซึ่งประชาชนทั่วไปรู้จักดีว่าเป็นข้าราชการ

๓. มีผลเสียกระทบถึงภาพพจน์ส่วนรวมของข้าราชการหรือทางราชการ หมายถึง เป็นการกระทำที่อาจทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกรังเกียจหรือชิงชังบรรดาข้าราชการทั้งหลายหรือ รัฐบาล หรือทางราชการเป็นส่วนรวม

๔. กระทำโดยมีเจตนาโดยตรง หมายถึง ให้คำนึงถึงเจตนาที่แท้จริงในการกระทำนั้นด้วย เช่น การกระทำโดยเจตนาดีแต่เป็นผลกระทบให้มีการกล่าวดูหมิ่นเหยียดหยามประชาชนบางคน ฯลฯ ยังไม่เข้าองค์ประกอบข้อนี้

ทั้งนี้ องค์ประกอบความผิดนี้ ได้ประมวลมาจากกรณีที่ ก.พ. ได้วินิจฉัยอุทธรณ์ คำสั่งลงโทษรายหนึ่งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ และองค์ประกอบดังกล่าวค่อนข้างจะเป็นรูปแบบ แนวทางพิจารณาซึ่งอาจไม่เคร่งครัดตายตัวอย่างองค์ประกอบความผิดตามกฎหมายโดยตรง

มาตรา ๘๕ (๖)

“กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดย คำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ”

ได้รับโทษจำคุกนี้ หมายถึงว่า คดีถึงที่สุดโดยศาลพิพากษาให้จำคุกและไม่รอ การลงโทษหรือยกโทษจำคุก หรือเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นโทษสถานอื่น และหมายความรวมถึง กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้จำคุก โดยอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลย เนื่องจากจำเลยหลบหนี ด้วยโทษที่หนักกว่าจำคุก คือ ประหารชีวิต

ตัวอย่าง

- นายอำเภอ ได้ใช้อาวุธปืนยิงราษฎรถึงแก่ความตาย และศาลฎีกาได้มี คำพิพากษาถึงที่สุดว่า เจ้าหน้าที่ผู้นี้กระทำความผิดอาญาข้อหาฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา พิพากษาให้ จำคุก ๑๕ ปี เป็นความผิดตามมาตรา ๘๕ (๖)
- เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ๒๐ ปี ฐานข่มขืนกระทำชำเราหญิงอื่นซึ่งมิใช่ภริยาตน โดยรวมกับผู้อื่นอันมีลักษณะเป็นการโทรมหญิง เป็นความผิดตามมาตรา ๘๕ (๖)

มาตรา ๘๕ (๗)

“ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใดๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ หรือ ฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง”

มาตรา ๘๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดข้อปฏิบัติให้ข้าราชการพลเรือนสามัญต้อง กระทำการตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๘๒ (๑) – (๑๑) ส่วนมาตรา ๘๓ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดข้อ ห้ามให้ข้าราชการพลเรือนสามัญกระทำการตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๘๓ (๑) – (๑๐)

การกระทำการหรือละเว้นการกระทำการใดที่เป็น การไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ (๑) – (๑๑) หรือเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ (๑) – (๑๐) จนเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ อย่างร้ายแรงนั้นถือเป็น ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ความเสียหาย หมายความว่า ความเสียหายที่ไม่อาจคำนวณเป็นตัวเงินได้ เช่น ความเสียหายต่อชื่อเสียง หรือระบบงาน เป็นต้น โดยการพิจารณาความเสียหายแก่ราชการ อย่างร้ายแรงหรือไม่ มีแนวทางพิจารณา ดังนี้

๑. ความเสียหายที่เป็นตัวเงินหรือตีราคาเป็นเงินได้ คำนึงถึงความมากน้อยตามค่าของเงินเป็นสำคัญ เช่น เสียหาย ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เห็นได้ว่าเสียหายร้ายแรง ทั้งนี้ไม่มีข้อกำหนดตายตัวว่าจำนวนเท่าใดจึงจะถือว่าเป็นความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง เป็นช่องให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ใช้ดุลยพินิจได้ตามควรแก่กรณี

๒. ความเสียหายที่ไม่อาจคำนวณราคาได้ เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่องๆ ไป โดยคำนึงถึงว่าเป็นกรณีที่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อภาพพจน์ชื่อเสียงโดยส่วนรวมของทางราชการ หรือต่อการบริหารราชการอย่างร้ายแรงหรือไม่ เช่น

- เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีทำการรับจ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐานการรับ - จ่าย บัญชีการเงินก็ไม่ทำให้เป็นปัจจุบันเป็นเวลานาน ทำให้การเงินและบัญชีสับสนจนไม่อาจตรวจสอบได้ไม่สามารถจะตรวจสอบพิสูจน์ได้ว่าเงินของทางราชการได้ขาดหายไปหรือไม่ พฤติการณ์เป็นการกระทำที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๒) และการที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการนั้น ทำให้เสียหายแก่ระบบการเงินและบัญชีของทางราชการอย่างร้ายแรง จึงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๗)

ตัวอย่าง

● กรณีประมาทเลินเล่อ ตามมาตรา ๘๓ (๔) เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง กรณีเจ้าหน้าที่ที่ดิน ได้รังวัดออก น.ส.๓ ก. จำนวน ๖๖ แปลง โดยไม่ทำการตรวจสอบให้ดีว่าเป็นที่ดินที่สามารถออก น.ส.๓ ก. ได้หรือไม่ เป็นเหตุให้จังหวัดมีคำสั่งให้เพิกถอน น.ส.๓ ก.จำนวน ๓๐ ฉบับ เนื่องจากออกโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เป็นความผิดตามมาตรา ๘๕ (๗)

มาตรา ๘๕ (๘)

“ละเว้นการกระทำหรือการกระทำใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๐ วรรคสองและมาตรา ๘๒ (๑๑) หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ (๑๐) ที่มีกฎ ก.พ. กำหนดให้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง”

เป็นการบัญญัติไว้เพื่อกาลายหน้า ในกรณีที่มีการละเว้นการกระทำหรือการกระทำใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง และมาตรา ๘๒ (๑๑) หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ (๑๐) ที่มีกฎ ก.พ. กำหนดให้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๖

“กฎ ก.พ. ตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง มาตรา ๘๒ (๑๑) มาตรา ๘๓ (๘) และ (๑๐) และ มาตรา ๘๕ (๘) ให้ใช้สำหรับการกระทำที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่กฎ ก.พ. ดังกล่าวใช้บังคับ”

เป็นการบัญญัติไว้เพื่อหากมีการออกกฎ ก.พ. ตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง มาตรา ๘๒ (๑๑) มาตรา ๘๓ (๘) และ (๑๐) และมาตรา ๘๕ (๘) แล้ว กฎ ก.พ. ดังกล่าวจะใช้บังคับสำหรับการกระทำที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่กฎ ก.พ. มีผลใช้บังคับแล้วเท่านั้น

มาตรา ๘๗

“ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด”

บทบัญญัตินี้กำหนดให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ ๓ ประการ คือ

๑. เสริมสร้างและพัฒนา ให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามวินัย ผู้บังคับบัญชาจึงมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการด้วยประการต่างๆ ในอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ซึ่งจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด เช่น ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรมการสร้างขวัญและกำลังใจ การจูงใจ หรือการอื่น ได้แก่ การสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในการปฏิบัติงาน ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา สั่งสอนแนะนำ และดำเนินการต่างๆ ให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยดีและมีความรับผิดชอบ เป็นต้น

๒. ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย เช่น การเอาใจใส่ สังเกตการณ์ และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัยในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณีได้

๓. การปราบปราม โดยการดำเนินการทางวินัย แก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๐ และมาตรา ๘๑ ว่าเมื่อมีการกล่าวหาหรือสงสัยว่า ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นต้องรายงานให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุทราบโดยเร็วและให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุรับดำเนินการหรือสั่งให้สืบสวนพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยหรือไม่ หากกรณีมีมูล

ให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป ถ้าไม่มีมูลให้ยุติเรื่อง

ทั้งนี้ หากผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลยไม่เอาใจใส่ ทำให้การรักษาวินัยของข้าราชการมิได้ดีขึ้น ผู้บังคับบัญชาอาจต้องรับผิดชอบทางวินัยด้วย (มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖)

๑.๓ บทบาทของผู้ดำเนินการทางวินัย

การดำเนินการทางวินัย หมายถึง การดำเนินการทั้งหลายที่กระทำเป็นพิธีการตามกฎหมายเมื่อข้าราชการพลเรือนมีกรณีถูกล่าม اتهامว่ากระทำผิดวินัย ได้แก่

๑. การตั้งเรื่องกล่าวหา
๒. การสืบสวนหรือสอบสวน
๓. การพิจารณาความผิดและกำหนดโทษ
๔. การสั่งลงโทษหรืองดโทษ

๕. การดำเนินการต่างๆ ระหว่างการสอบสวนพิจารณาความผิด เช่น ให้พักราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน

- **บทกฎหมายที่กล่าวถึง “การดำเนินการทางวินัย”**

มาตรา ๙ ให้ ก.พ. “ดำเนินการทางวินัย” แก่ ปลัดกระทรวง อธิบดี หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตาม มติ ก.พ. แล้วไม่ปฏิบัติตามมติ ก.พ. ภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร สำหรับกรุงเทพมหานคร ให้หมายความถึง ดังนี้

ก.พ. หมายถึง ก.ก.

ปลัดกระทรวง หมายถึง ปลัดกรุงเทพมหานคร

อธิบดี หมายถึง ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าสำนักงาน ก.ก. แล้วแต่กรณี

ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามมติ ก.พ. หมายถึง ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามมติ ก.ก.

มาตรา ๔๒ ให้ “ดำเนินการทางวินัย” เป็นไปด้วยความยุติธรรมโดยปราศจากอคติ

มาตรา ๕๙ ให้ “ดำเนินการทางวินัย” แก่ผู้ที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการที่มีกรณีถูกล่าม اتهامว่ากระทำผิดวินัย

มาตรา ๖๙ ให้ “ดำเนินการทางวินัย” แก่ผู้ที่ถูกสั่งให้ประจำส่วนราชการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน กฎ ก.พ.

มาตรา ๗๐ ให้ “ดำเนินการทางวินัย” แก่ผู้ที่ถูกสั่งให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน กฎ ก.พ.

- **มาตรการคุ้มครองพยานในคดีวินัย**

กฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการให้บำเหน็จความชอบ การกันเป็นพยาน การลดโทษ และการให้ความคุ้มครองพยาน พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานการกันเป็นพยาน การลดโทษ และการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษตามมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีจำนวน ๖ ประการ ดังนี้

๑. ผู้ที่จะได้รับความคุ้มครอง คือ

- ๑.๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ แต่ไม่ได้ให้ความคุ้มครองไปถึงสามี ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับข้าราชการผู้นั้น ซึ่งจะมีผลต่อการเข้ามาเป็นพยาน

ข้อมูลหรือถ้อยคำที่ให้นั้น ต้องเป็นประโยชน์และผลดียิ่งต่อทางราชการ ต่อเมื่อเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ดำเนินการทางวินัยได้ หรือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ลงโทษทางวินัยแก่ผู้กระทำความผิดได้ และมีผลทำให้สามารถประหยังบประมาณแผ่นดินเป็นอย่างมากหรือมีผลทำให้สามารถรักษาไว้ซึ่งระบบบริหารราชการที่ดีโดยรวมได้

- ๑.๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ที่อาจจะถูกกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมในการกระทำผิดวินัยกับข้าราชการอื่น ถ้าได้ให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยที่ได้กระทำมาต่อบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ และข้อมูลหรือถ้อยคำนั้นเป็นปัจจัยสำคัญจนเป็นเหตุให้มีการสอบสวนทางวินัยแก่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิด อาจได้รับการกันเป็นพยานลดโทษ หรือให้ความคุ้มครองพยาน

๒. ผู้ให้ข้อมูลหรือถ้อยคำนั้น ต้องเชื่อโดยสุจริตว่ามีการกระทำผิดวินัยหรือเป็นไปตามที่ตนเองเชื่อว่าเป็นความจริง และไม่มีการกลับคำในภายหลัง เว้นแต่รู้ว่าข้อความนั้นเป็นเท็จ

๓. ผู้มีหน้าที่ให้ความคุ้มครอง คือ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นและผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ให้ถ้อยคำหรือให้ข้อมูลนั้น

๔. มาตรการให้ความคุ้มครองพยาน ผู้บังคับบัญชาต้องไม่เปิดเผยชื่อ หรือ ข้อมูลใด ๆ ที่จะสื่อไปถึงตัวผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำ ให้ความคุ้มครองไม่ให้ถูกกลั่นแกล้งหรือ ช่มชู้ แต่ไม่ครอบคลุมไปถึงชีวิตร่างกาย และทรัพย์สิน

๕. ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการให้ความคุ้มครอง เริ่มตั้งแต่มีการให้ ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำไปตลอดจนกว่าจะมีการสั่งยุติเรื่อง หรือจนกว่าการดำเนินการทางวินัย เสร็จสิ้น แต่ไม่ครอบคลุมถึงช่วงระยะเวลาหลังจากนั้นแต่ประการใด เพราะไม่อาจคาดเดาได้ว่า ผู้รับผลจากการให้ถ้อยคำหรือข้อมูลดังกล่าวจะทำการประทุษร้ายอีกหรือไม่

๖. การให้ถ้อยคำหรือให้ข้อมูลถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่และไม่ใช่ความผิด วินัย แต่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุอาจพิจารณาให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษแก่ผู้ให้ข้อมูลหรือ ถ้อยคำตามข้อ ๑.๑ ได้ดังนี้

๖.๑ ผู้บังคับบัญชาต้องนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้น เงินเดือน

๖.๒ เครื่องหมายที่เห็นสมควรเพื่อเชิดชูเกียรติ

๖.๓ รางวัล

๖.๔ คำชมเชยเป็นหนังสือ

๗. กฎ ก.พ. ฉบับนี้เป็นก้าวแรกของวงการข้าราชการที่เห็นเป็นรูปธรรมในการ ให้อำนาจคุ้มครองพยาน แม้จะมีข้อจำกัดอยู่บ้างก็ตาม ก็ยังดีกว่าที่จะปล่อยให้บุคคลพินิจของผู้บังคับ บัญชาที่จะพิจารณาไปตามความเหมาะสมของแต่ละคน เมื่อมีการบังคับใช้ กฎ ก.พ. ฉบับนี้แล้ว พบเห็นปัญหาหรือมีอุปสรรคใดเกิดขึ้นก็ให้บันทึกไว้เป็นข้อมูลประกอบการแก้ไขปรับปรุงให้ เหมาะสมและเป็นธรรมต่อไป

● ผู้มีหน้าที่ในการดำเนินการทางวินัย

๑. ผู้สืบสวนผู้สอบสวน

- ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ
- กรรมการสอบสวน

๒. ผู้เสนอแนะความผิดและโทษ

- ผู้ตรวจสำนวน
- ผู้บังคับบัญชา

๓. ผู้พิจารณาความผิดและกำหนดโทษ

- ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

- ก.ก.

๔. ผู้สั่งลงโทษหรือตักเตือน

- ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

● ฐานะและสิทธิของผู้ดำเนินการทางวินัย

- เป็นเจ้าพนักงาน
- มีสิทธิที่จะรายงานข้อเท็จจริง
- มีสิทธิที่จะใช้ดุลพินิจวินิจฉัยข้อเท็จจริง
- มีสิทธิที่จะใช้ดุลพินิจเสนอแนะการลงโทษ

● การแสดงบทบาทผู้ดำเนินการทางวินัย

ผู้ดำเนินการทางวินัยอาจแสดงบทบาทอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายๆ อย่าง

ดังต่อไปนี้

๑. ลักษณะบทบาทต่างๆ ของผู้ดำเนินการทางวินัย

๑.๑ ผู้รักษากฎหมาย มีลักษณะดังนี้

- มีทัศนคติที่จะทำตามกฎหมาย โดยไม่สนใจต่อหลักการอื่นใด
- มุ่งแต่จะทำให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะตามมา
- มุ่งแต่จะพิจารณาความผิด โดยไม่สนใจที่จะหาความจริงและความยุติธรรม

๑.๒ ผู้รักษานโยบาย มีลักษณะดังนี้

- มีทัศนคติที่จะรักษานโยบายของผู้ใหญ่ โดยไม่สนใจต่อหลักการอื่นใด
- มุ่งแต่จะทำให้เป็นไปตามนโยบายของผู้ใหญ่ โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะตามมา
- คอยฟังนโยบายของผู้ใหญ่ มากกว่าฟังข้อเท็จจริงในเรื่อง

๑.๓ ผู้ปราบปราม มีลักษณะดังนี้

- มีทัศนคติที่จะเอาเรื่อง
- มุ่งแต่จะหาความผิดและหาทางลงโทษ โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะได้
- มุ่งแต่จะปราบปราม โดยไม่สนใจที่จะหาทางส่งเสริมวินัย

๑.๔ ผู้ประนีประนอม มีลักษณะดังนี้

- มีทัศนคติที่ไม่อยากเอาเรื่อง

- มุ่งแต่จะให้มีการระบือเรื่อง มากกว่าที่จะให้ความจริงและความยุติธรรม
- คำนึงถึงบุคคลมากกว่าหลักการ

๑.๕ ผู้รักษาประโยชน์ของทางราชการ มีลักษณะดังนี้

- มีทัศนคติที่จะขนทรายเข้าวัด
- มุ่งที่จะให้ทางราชการได้ประโยชน์มากที่สุด โดยไม่สนใจว่าผล

จะตกแก่ข้าราชการอย่างไร

- มุ่งแต่จะตัดปัญหายุ่งยากของทางราชการ โดยไม่คิดที่จะแก้ไข

ปัญหาให้ข้าราชการ

๑.๖ ผู้รักษาประโยชน์ของข้าราชการ มีลักษณะดังนี้

- มีทัศนคติที่จะให้ความคุ้มครอง ความเป็นธรรมและความมั่นคง

ของข้าราชการ

- ยึดหลักเช่นเดียวกับทางอาญาว่าปล่อยคนผิด ๑๐๐ คน ดีกว่า

ลงโทษคนที่ไม่มีความผิดเพียงคนเดียว

- มุ่งแต่จะให้พรหมวิหาร ๒ คือ เมตตา และกรุณา เพื่อคุ้มครองข้าราชการ

๑.๗ ผู้รักษาอาญาสิทธิ์ มีลักษณะดังนี้

- มีทัศนคติที่รู้สึกว่าเป็นผู้มีอำนาจที่จะบันดาลให้เป็นไปอย่างไรก็ได้
- มุ่งแต่จะใช้อำนาจรวบรัด มากกว่าที่จะให้ได้ข้อเท็จจริงกระจ่างชัด
- ใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล

๑.๘ ผู้รักษาตัวรอด มีลักษณะดังนี้

- มีทัศนคติที่ไม่อยากเป็นศัตรูกับใคร
- มุ่งที่จะหลบเลี่ยง แบ่งรับแบ่งสู้ ไม่เอาตัวเข้าผูกพัน
- พยายามสร้างความสัมพันธ์กับผู้ถูกกล่าวหา

๑.๙ ผู้แสวงประโยชน์ มีลักษณะดังนี้

- มีทัศนคติที่เห็นผู้ถูกกล่าวหาเป็นเหยื่อ
- มุ่งที่จะหาประโยชน์ มากกว่าจะหาความจริงและความยุติธรรม
- มีความเอนเอียงไปข้างทางที่ตนจะได้ประโยชน์

๑.๑๐ ผู้แสวงบุญ มีลักษณะดังนี้

- มีทัศนคติที่เห็นผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ตกทุกข์ได้ยากที่ควรช่วยเหลือเอาบุญ
- มุ่งที่จะหาทางช่วยเหลือมากกว่าที่จะหาความจริงและความยุติธรรม
- มีความเห็นเอนเอียงเข้าข้างผู้ถูกกล่าวหา

๖.๑๑ ผู้ทรงไว้ซึ่งความยุติธรรม มีลักษณะดังนี้

- มีทัศนคติที่จะทำให้ถูกต้องเป็นธรรม มีมโนธรรม คือ มีสติรู้สำนึก ไม่มีอคติไม่มีอุปทาน

- มุ่งที่จะแสวงหาความจริงและความยุติธรรม

- มุ่งพิจารณาทั้งในทางที่จะฟังว่าทำผิด และในทางที่จะฟังว่าไม่ได้ทำผิด

๑.๔ การตั้งเรื่องกล่าวหาและข้อกล่าวหา

การตั้งเรื่องเพื่อดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการ ซึ่งในขั้นต้นเมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัย ตามมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า “เมื่อได้รับรายงานตามมาตรา ๙๐ หรือความดังกล่าวปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ รับผิดชอบการหรือสั่งให้ดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูล ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยก็ให้ยุติเรื่องได้”

ตามบทบัญญัติดังกล่าวนี้เป็นกระบวนการก่อนดำเนินการทางวินัย แต่ถ้ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยไม่ว่าจะเป็นเรื่องผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ตาม ผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการทางวินัย ตามมาตรา ๙๒ หรือมาตรา ๙๓ โดยเร็วด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

สำหรับกรุงเทพมหานครผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ คือ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังนี้

มาตรา ๕๒ บัญญัติว่า “การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าหน่วยงานระดับสำนัก ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.ก. กำหนดในระดับเทียบเท่า ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองหัวหน้าหน่วยงานระดับสำนัก ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับต่ำกว่าสำนัก ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ

ตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษ หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.ก. กำหนดในระดับเทียบเท่า ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกอง ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโส หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.ก. กำหนดในระดับเทียบเท่า ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยคำแนะนำหรือความเห็นชอบของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(๔) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจากตำแหน่งตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร สำนักหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก สำนักงาน ก.ก. สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร สำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสำนักงานเขต ให้ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง แต่ถ้าเป็นการแต่งตั้งจากสำนักหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก หรือสำนักงานหรือสำนักงานเขตหนึ่งไปอีกสำนักหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนักหรือสำนักงานหรือสำนักงานเขตหนึ่ง ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้ง”

● การดำเนินการทางวินัยกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยมี ๒ กรณี ดังนี้

๑. กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

มาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า

“ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๙๑ ปรากฏว่ากรณีมีมูล ถ้าความผิดนั้นมิใช่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษตามควรแก่กรณีโดยไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้”

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวสั่งยุติเรื่อง”

จากบทบัญญัติข้างต้น การดำเนินการกรณีมีมูลกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญกระทำความผิดวินัย ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ สามารถดำเนินการโดยไม่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ แต่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๔๕ วันนับแต่วันที่พิจารณาเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหา

ว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลา ดังกล่าว สามารถขยายระยะเวลาได้ตามความจำเป็น โดยแสดงเหตุผลความจำเป็นไว้ด้วย และ ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเป็นหนังสือให้ผู้ถูกกล่าวหา ทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ตามมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๙๑ ปรากฏว่า กรณีมีมูล อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวน ในการสอบสวนต้องชี้แจงข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จ ให้รายงาน ผลการสอบสวนและความเห็นต่อ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗

ถ้าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดตาม ข้อกล่าวหาให้สั่งยุติเรื่อง แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหาให้ดำเนินการ ต่อไปตามมาตรา ๙๖ หรือมาตรา ๙๗ แล้วแต่กรณี”

จากกรณีการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง และการดำเนินการทางวินัย อย่างร้ายแรงตามบทบัญญัติกฎหมายข้างต้น จะเห็นได้ว่าการดำเนินการทางวินัยต้องมีการ สอบสวน การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกกล่าวหา ดังนั้น การตั้งเรื่องกล่าวหาซึ่งเป็นหลักและขอบเขตแห่งข้อกล่าวหา จึงต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหา และให้โอกาสชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาทั้ง ๒ กรณี

● เรื่องกล่าวหา

เรื่องกล่าวหา หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมแห่งการกระทำที่กล่าวอ้างว่าผู้ถูก กล่าวหากระทำความผิดวินัย ซึ่งการตั้งเรื่องกล่าวหาเป็นขั้นตอนที่จำเป็นไม่ว่าจะเป็นกรณีความผิด วินัยอย่างร้ายแรง หรือความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ตาม จะต้องมีการแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหา ทราบว่ากระทำความผิดในเรื่องใด โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. ผู้ถูกกล่าวหาจะได้รู้ตัว และมีโอกาสชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหาได้

๒. จะได้เป็นหลักฐานว่าผู้บังคับบัญชาซึ่งรู้ว่า ผู้ใต้บังคับบัญชาผู้ใดกระทำความผิดวินัย และได้ดำเนินการแก่ผู้นั้นแล้ว มิได้ละเลยหน้าที่ของตนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ หากมิได้มีการลงโทษเพราะเห็นว่า ไม่มีความผิด และมีผู้ร้องเรียนขึ้นมาว่าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าข้าราชการในบังคับบัญชากระทำความผิด

วินัยแล้วไม่ดำเนินการทางวินัย ก็จะได้มีหลักฐานแสดงได้ว่าได้ดำเนินการแล้ว คือ ได้ตั้งเรื่องกล่าวหาแล้วแต่ผลการพิจารณาปรากฏว่าไม่มีความผิด จึงมิได้ลงโทษ

นอกจากนี้ การตั้งเรื่องกล่าวหาโดยแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบเรื่องที่กล่าวหาเป็นลายลักษณ์อักษรยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาได้เตรียมชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพื่อความเป็นธรรม ถ้าผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัยจะได้ไม่ลงโทษผู้ที่ไม่มีความผิด หรือถ้าผู้นั้นกระทำผิดวินัยจริงผู้บังคับบัญชาจะได้พิจารณาความผิดและลงโทษผู้นั้นได้โดยถูกต้องเหมาะสมกับความผิด อันเป็นการปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบัญญัติว่า “การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำเป็นคำสั่ง ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดและต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรม และโดยปราศจากอคติ โดยในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใดและมาตราใด”

การตั้งเรื่องกล่าวหาข้าราชการผู้ใดควรกระทำก็ต่อเมื่อผู้บังคับบัญชาได้สืบสวนหรือพิจารณาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในเบื้องต้นเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหา นั้น ตามมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วเห็นว่า กรณีมีมูลที่ควรจะดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการผู้นั้น ไม่ควรตั้งเรื่องกล่าวหาข้าราชการผู้ใดไปโดยมิได้สืบสวนหรือพิจารณาให้เห็นว่ากรณีมีมูลเสียก่อนเพราะจะเป็นทางเสียหายแก่ข้าราชการผู้นั้นและแก่ทางราชการเป็นส่วนรวม โดยเรื่องที่กล่าวหา นั้น ไม่ใช่ฐานความผิด แต่เป็นเรื่องราว หรือการกระทำที่กล่าวอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด เพราะฉะนั้นในการตั้งเรื่องกล่าวหาในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจึงควรระบุแต่เพียงเรื่องราวหรือการกระทำที่กล่าวอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดเท่านั้น ไม่ควรระบุบทมาตรว่าด้วยวินัยหรือฐานความผิด การระบุบทมาตรว่าด้วยวินัยหรือฐานความผิดนั้น ควรปล่อยให้เป็นเรื่องของคณะกรรมการสอบสวนและผู้มีอำนาจพิจารณาที่จะพิจารณาปรับบทภายหลังจากที่ได้สอบสวนพิจารณาข้อเท็จจริงแล้ว ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไปกำหนดบทมาตรว่าด้วยวินัยหรือฐานความผิดไว้ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเสียแต่แรกแล้ว อาจจะกลายเป็นการจำกัดขอบเขตการสอบสวนพิจารณาให้อยู่ในเฉพาะในบทมาตรว่าด้วยวินัยหรือฐานความผิดที่กำหนดไว้ ถ้าสอบสวนพิจารณาเกินกว่านั้น จะเกิดปัญหาว่าเป็นการสอบสวนเรื่องอื่น หรือพิจารณาลงโทษในเรื่องอื่นที่มีใช่เรื่องที่ให้สอบสวน แต่ถ้าในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนระบุแต่เพียงเรื่องราวหรือการกระทำที่กล่าวอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดโดยไม่ระบุบทมาตรว่าด้วยวินัยหรือฐานความผิด คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจพิจารณาโทษอาจพิจารณาว่าผลการสอบสวนในเรื่องที่กล่าวหา นั้น ฟังข้อเท็จจริงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยในเรื่องนั้นอย่างไร แล้วปรับบทความผิดวินัยฐานใดตามมาตราใดก็ได้

- **การแจ้งข้อกล่าวหา**

การแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบมาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นสาระสำคัญที่บัญญัติบังคับให้ต้องกระทำ ดังนี้

โดยในกรณีผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (สำหรับกรุงเทพมหานคร คือ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔) หรือผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการสืบสวนเป็นผู้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

ส่วนกรณีผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวนที่จะต้องแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร รวมทั้งแจ้งให้ทราบด้วยว่าในการสอบสวนนี้ผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิที่จะได้รับสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และมีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตลอดจนอ้างพยานหลักฐาน หรือนำพยานหลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ทั้งนี้การแจ้งข้อกล่าวหาให้บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐาน

“ข้อกล่าวหา” ที่จะต้องแจ้งและอธิบายให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบนั้น คือ กรณีและพฤติการณ์แห่งการกระทำที่อ้างว่าผู้ถูกกล่าวหาทำความผิด ซึ่งจะต้องอยู่ในกรอบขอบเขตของเรื่องกล่าวหา โดยอธิบายเรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ชัดเจนขึ้น พอที่ผู้ถูกกล่าวหาจะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาได้เช่น อธิบายว่าผู้ถูกกล่าวหาทำอะไร ทำอย่างไร ในเรื่องที่ถูกกล่าวหา ทั้งนี้ เพื่อให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาที่จะชี้แจง แก้ข้อกล่าวหาได้ตรงประเด็นไม่หลงข้อต่อสู่

๑.๕ การสอบสวนทางวินัย

การสอบสวน หมายถึง การรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อแสวงหาความจริงในเรื่องที่มีการกล่าวหา เพื่อให้การพิจารณาดำเนินการทางวินัยเป็นไปด้วยความยุติธรรม โดยการสอบสวนทางวินัย มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาได้ต่อสู้แก้ตัว
๒. เพื่อรวบรวมพยานหลักฐาน

- ๓. เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่าง ๆ
- ๔. เพื่อค้นหาความจริงและความยุติธรรม

- **ปรัชญาการดำเนินการทางวินัย**

- ๑. ยุติธรรม (Justice)
- ๒. เป็นธรรม (Fairness)
- ๓. รวดเร็ว (Promptness)

- **คุณสมบัติผู้ดำเนินการทางวินัย**

- ๑. มีความรอบรู้
- ๒. มีคุณธรรม
- ๓. มีความกล้าหาญ

- **ฐานะและสิทธิของกรรมการสอบสวน**

- ๑. เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา
- ๒. มีสิทธิที่จะรายงานข้อเท็จจริง
- ๓. มีสิทธิที่จะใช้ดุลพินิจวินิจฉัยข้อเท็จจริง
- ๔. มีสิทธิที่จะใช้ดุลพินิจเสนอแนะการลงโทษ

- **ขอบเขตของการสอบสวน**

การสอบสวนทางวินัยใช้หลักการไต่สวน ที่คณะกรรมการสอบสวนจะต้องแสวงหาความจริงว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยตามข้อกล่าวหาหรือไม่ แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะไม่ได้กล่าวอ้างหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ แต่ถ้าเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องพิสูจน์เพื่อให้ได้ข้อยุติว่า ข้อเท็จจริงเป็นเช่นไร ก็เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวนที่จะต้องแสวงหาความจริงดังกล่าว โดยยึดหลักการรับฟังความสองฝ่าย ซึ่งต่างกับการสอบสวนในทางอาญาที่ใช้ระบบกล่าวหา ซึ่งมุ่งเน้นการสอบสวนพยานฝ่ายกล่าวหาว่าพยานหลักฐานที่ได้มาเพียงพอตามข้อกล่าวหาที่จะส่งฟ้องคดีอาญาหรือไม่ โดยไม่ได้เน้นพยานของผู้ต้องหาหรือพยานอื่น

- **การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน**

สำหรับความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุสั่งลงโทษโดยไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ แต่ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา แต่ต้องดำเนินการ

ให้แล้วเสร็จไม่เกิน ๔๕ วันนับแต่วันที่พิจารณาเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หากเป็นกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน และต้องสอบสวนและพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนด

ส่วนความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน และต้องสอบสวนและพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนด

- **ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน**

- ๑. กรณีมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน**

กรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ดังนี้

- ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- ปลัดกรุงเทพมหานคร
- ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. เลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- ผู้อำนวยการเขต

๒. การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีกระทำความผิดวินัยร่วมกัน ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎหมาย ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

๒.๑ กรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญในหน่วยงานเดียวกัน หรือต่างหน่วยงานกันถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกันให้ดำเนินการตามข้อ ๑๖ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

ข้อ ๑๖ บัญญัติว่า “การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสำหรับกรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญในหน่วยงานเดียวกัน หรือต่างหน่วยงานกันถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกัน ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญในหน่วยงานเดียวกันถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยร่วมกัน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุผู้ถูกกล่าวหาที่ดำรงตำแหน่งในระดับสูงสุดเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๒) กรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญต่างหน่วยงานกันซึ่งอยู่ในอำนาจสั่งบรรจุของหัวหน้าหน่วยงานถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกัน ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๓) กรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญต่างหน่วยงานกันกระทำผิดวินัยร่วมกันนอกเหนือจาก (๒) ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุผู้ถูกกล่าวหาที่ดำรงตำแหน่งในระดับสูงสุดเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๔) กรณีปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร หรือผู้ตรวจราชการสูง ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกับข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ในกรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงร่วมกับข้าราชการกรุงเทพมหานครต่างประเภทกัน หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงร่วมกับข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้นำข้อ ๒๕ วรรคสอง วรรคสาม วรรคห้า หรือวรรคหก แล้วแต่กรณีมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

๒.๒ กรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญในหน่วยงานเดียวกัน หรือต่างหน่วยงานกันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกัน ให้ดำเนินการตามข้อ ๒๕ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

ข้อ ๒๕ บัญญัติว่า “ กรณีผู้มีอำนาจสั่งบรรจุได้ดำเนินการทางวินัยหรือได้รับรายงานเห็นว่า กรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ในกรณีที่ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ตำแหน่งปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าหน่วยงานระดับสำนัก รองหัวหน้าหน่วยงานระดับสำนัก หัวหน้าหน่วยงานต่ำกว่าระดับสำนัก ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ ตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษหรือตำแหน่งอื่นที่ ก.ก. กำหนดในระดับเทียบเท่า ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาหรือผู้อยู่ในหน่วยงานเดียวกันไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร ประเภทเดียวกันหรือต่างประเภทกัน ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ส่วนตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกอง ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโสหรือตำแหน่งอื่นที่ ก.ก. กำหนดในระดับเทียบเท่า ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรกรุงเทพมหานครตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษและวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ร่วมกับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาหรือผู้อยู่ในหน่วยงานเดียวกันไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครประเภทเดียวกันหรือต่างประเภทกัน ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ส่วนตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ในกรณีที่ข้าราชการกรุงเทพมหานครตำแหน่งอื่นนอกจากตำแหน่งตามวรรคสอง และวรรคสาม ซึ่งสังกัดสำนักหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก สำนักงาน ก.ก. สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร สำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือสำนักงานเขตถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ร่วมกับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาหรือผู้อยู่ในหน่วยงานเดียวกันไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นข้าราชการประเภทเดียวกันหรือต่างประเภทกัน ให้ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ในกรณีที่ข้าราชการกรุงเทพมหานครต่างหน่วยงานถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกันไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครประเภทเดียวกันหรือต่างประเภทกัน ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน สำหรับผู้ถูกกล่าวหาผู้หนึ่งผู้ใดที่ดำรงตำแหน่งตามวรรคสอง หรือวรรคสาม ที่อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ส่วนตำแหน่งอื่นให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ในกรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกับข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมายแต่ละฉบับ ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ตัวอย่างพฤติการณ์ที่จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

- ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือโดยทุจริต
- ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

- ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
- ทุหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง
- กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก
- ละเว้นการกระทำใด ๆ ตามมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๒ (๑๑) หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ (๑๐) ที่กฎ ก.พ. กำหนดให้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อยกเว้นกรณีที่มีอำนาจสั่งบรรจุไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

๑. กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

ในกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบข้อ ๗๐ และข้อ ๗๑ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุจะพิจารณาดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้ หมายถึงกรณีดังต่อไปนี้

๑) เมื่อกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและไม่ร้ายแรง และได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพและได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ หรือมีหนังสือรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมาย ก.ก.

๒) เมื่อกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย และผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุได้ดำเนินการหรือสั่งการให้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

๓) เมื่อกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยกระทำความผิดทางอาญา และมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๒. กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือสำนักงานข้อมูลความผิด

๒.๑ กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิด

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนแล้วมีมติวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมหรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน เมื่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ต้องพิจารณาโทษ

ทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ซึ่งในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ โดยให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาสั่งลงโทษภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๒ กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ท. ขึ้นสู่ความผิด

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำความทุจริตในภาครัฐ และเป็นกรณีความผิดทางวินัย เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น เพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่ารายงาน เอกสาร และความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ แล้วแต่กรณี โดยให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาสั่งลงโทษภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องและให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนส่งสำเนาคำสั่งลงโทษดังกล่าวไปให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้ออกคำสั่ง ตามมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

● หลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนพิจารณา

จากกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๖๖ ก เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ และให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ ในวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ ดังนั้น หลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนของกรุงเทพมหานครจึงต้องเป็นไปตามบทบัญญัติดังนี้

● องค์ประกอบของคณะกรรมการสอบสวนกรณีวินัยอย่างร้ายแรงและวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้แต่งตั้งจากข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ อย่างน้อย ๓ คน (ข้อ ๑๓ และข้อ ๒๖) ประกอบด้วย

๑. ประธานกรรมการ ๑ คน

๒. กรรมการอื่นอีก อย่างน้อย ๒ คน (ให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ)

ผู้ถูกกล่าวหา

๓. ประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่า

๔. จะมีผู้ช่วยเลขานุการ (ก็ได้)

● **คุณสมบัติของคณะกรรมการสอบสวน** (ข้อ ๒๖ วรรค ๒)

๑. เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ หรือ

๒. ผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย

๓. ผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยหรือหลักสูตร
การสอบสวนทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย

● **องค์ประกอบของคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน** (ข้อ ๒๗)

๑. ระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา

๒. เรื่องที่กล่าวหา

๓. ชื่อของประธานกรรมการ และกรรมการ (ในกรณีที่มีการแต่งตั้ง
ผู้ช่วยเลขานุการให้ระบุชื่อผู้ช่วยเลขานุการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย)

๔. ให้ดำเนินการตามแบบ ดว. ๑ (สามัญ)

๕. กรณีเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวนให้ดำเนินการโดยทำเป็นคำสั่ง
ตามแบบ ดว.๒ (สามัญ)

● **ขั้นตอนการสอบสวน**

๑. รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
สำหรับกรณีความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงดำเนินการตามข้อ ๑๓ สำหรับกรณีความผิดวินัย
อย่างร้ายแรงดำเนินการตามข้อ ๓๖ (๑) และข้อ ๔๕

๒. แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้
ผู้ถูกกล่าวหาทราบสำหรับกรณีความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงดำเนินการตามข้อ ๑๔ สำหรับกรณี
ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงดำเนินการตามข้อ ๓๖ (๒) และข้อ ๔๗

๓. ให้โอกาสผู้กล่าวหาชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหา
สำหรับกรณีความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงดำเนินการตามข้อ ๑๔ สำหรับกรณีความผิดทางวินัย
อย่างร้ายแรงดำเนินการตามข้อ ๒๖ (๓) และข้อ ๔๗

๔. พิจารณาทำความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน สำหรับความผิดวินัย
อย่างไม่ร้ายแรงดำเนินการตามข้อ ๑๔ สำหรับความผิดวินัยอย่างร้ายแรงดำเนินการตามข้อ ๓๖ (๔)
และข้อ ๕๙

๕. ทำรายงานการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน สำหรับความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงดำเนินการตามข้อ ๑๔ สำหรับความผิดวินัยอย่างร้ายแรงดำเนินการตาม ข้อ ๓๖ (๕) และข้อ ๖๐

● วิธีการสอบสวน

๑. การแจ้งคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งดำเนินการ ตามข้อ ๒๙ ดังนี้

๑.๑ กรณีแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ให้ดำเนินการ ดังนี้

- แจ้งตำแหน่งประธาน กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

- แจ้งสิทธิคัดค้านกรรมการสอบสวน

- ให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบคำสั่ง กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อ ถ้าได้ทำบันทึกลงวันที่และสถานที่ที่แจ้งและลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมพยานหลักฐานรู้เห็นไว้เป็นพยานหลักฐาน ให้ถือว่าวันที่แจ้งนั้นเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่ง

- มอบสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

- หากไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยตรงได้หรือมีเหตุจำเป็นอื่น ให้แจ้งเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนด ๗ วันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งในประเทศ หรือเมื่อครบกำหนด ๑๕ วันสำหรับกรณีส่งไปยังต่างประเทศ

๑.๒ กรณีแจ้งประธานกรรมการสอบสวน

- ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ประธานกรรมการและกรรมการ

- ส่งหลักฐานการรับทราบคำสั่งของผู้ถูกกล่าวหา

- ส่งเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหา

- ให้ประธานกรรมการสอบสวนลงลายมือชื่อ วันเดือนปีที่ได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

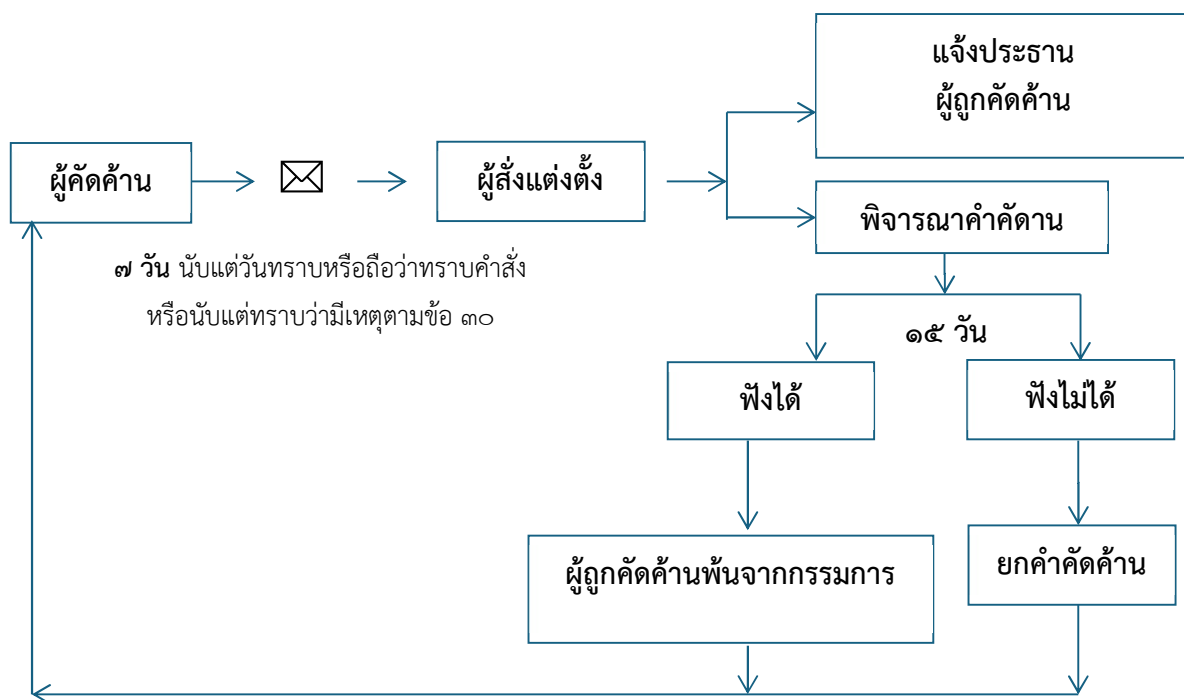
๒. การคัดค้านกรรมการสอบสวน (ข้อ ๓๐ - ๓๒)

การคัดค้านคณะกรรมการสอบสวนต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในเจ็ดวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งหรือนับแต่วันทราบว่า มีเหตุกรณีที่กรรมการสอบสวนอาจถูกคัดค้านได้ ดังนี้

- เป็นผู้กล่าวหา
- เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้กล่าวหา
- เป็นญาติของผู้กล่าวหา คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางการสมรส นับได้เพียงสองชั้น

- เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องกับคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้กล่าวหา

- เป็นผู้มิประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวน
- เป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะกระทำผิดตามเรื่องที่ถูกกล่าวหา
- เป็นผู้ที่มีเหตุอื่นซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การสอบสวนไม่เป็นกลางหรือเสียความเป็นธรรม

แผนผังกรณีผู้สั่งแต่งตั้งพิจารณาสั่งการตามข้อ ๓๒

ในกรณีผู้สั่งแต่งตั้งไม่สั่งการภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับคำคัดค้าน ให้ผู้ที่ถูกคัดค้านพ้นจากกรรมการสอบสวน โดยผู้สั่งแต่งตั้งให้ผู้อื่นเป็นกรรมการสอบสวนแทนผู้ถูกคัดค้าน ทั้งนี้ การเปลี่ยนตัวกรรมการสอบสวนให้ทำเป็นคำสั่งตามแบบ ดว. ๒ (สามัญ) ตามข้อ ๓๐ ข้อ ๓๓ และข้อ ๒๘

ในกรณีกรรมการสอบสวนรายงานเหตุอันอาจถูกคัดค้านเนื่องจากมีเหตุแห่งการคัดค้านได้ตามข้อ ๓๐ ให้กรรมการแจ้งให้ผู้สั่งแต่งตั้งทราบและพิจารณาสั่งการตามข้อ ๓๒ ข้างต้น

๓. หน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๒๔)

- สอบสวนและพิจารณาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดใน กฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

- แสวงหาความจริง
- ดูแลให้เกิดความยุติธรรม
- รวบรวมประวัติความประพฤติของผู้ถูกกล่าวหา
- จัดทำบันทึกประจำวัน

๔. การแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา (ข้อ ๔๗ และข้อ ๔๘) การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานที่สนับสนุนแกข้อกล่าวหาให้ทำเป็นบันทึกโดยระบุ ดังนี้

- ระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการใดเมื่อไร อย่างไร

- การกระทำเป็นความผิดวินัยในกรณีใด ตามมาตราใด
- สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา โดยไม่เปิดเผยชื่อ ตำแหน่งที่อยู่ของผู้กล่าวหาหรือพยาน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี

- แจ้งให้ทราบสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแกข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ

- แจ้งให้ทราบสิทธิที่จะแสดงพยานหลักฐานหรือจะอ้างพยานหลักฐานเพื่อขอให้เรียกพยานหลักฐานนั้นมาได้

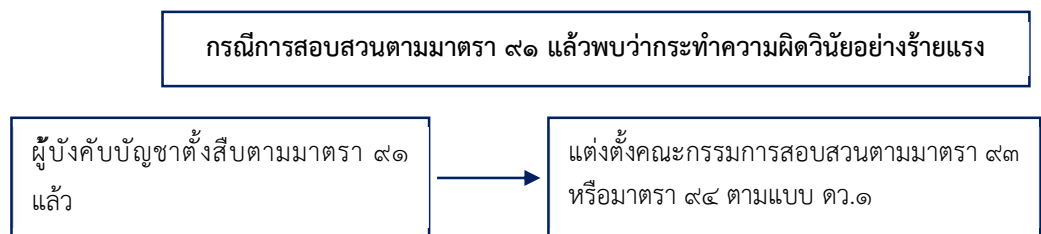
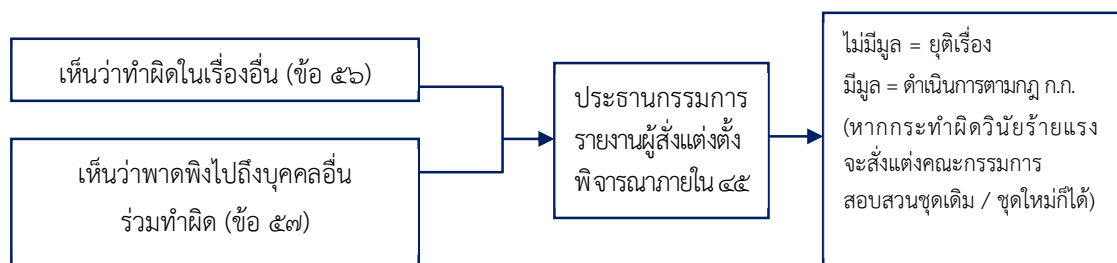
- ให้ดำเนินการตามแบบ ดว.๖ (สามัญ)
- กรณีแจ้งเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบตั้งแต่วันที่ครบกำหนด ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้นำส่งหนังสือทางไปรษณีย์ตามข้อ ๔๘ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๕. การรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม (ข้อ ๕๕)

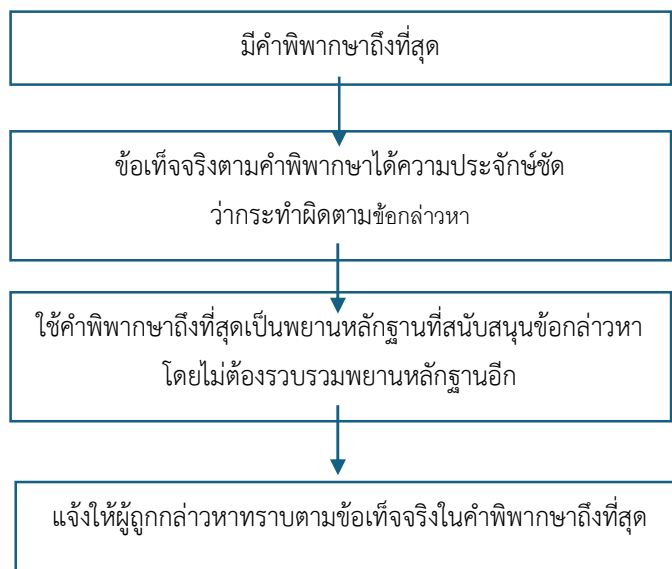
ในกรณีที่ปรากฏพยานหลักฐานเพิ่มเติมหลังจากที่คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาในเรื่องที่สอบสวนแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

- หากเห็นว่าพยานหลักฐานที่เพิ่มเติมนั้นมีน้ำหนักสนับสนุนข้อกล่าวหาให้แจ้งสรุปพยานหลักฐานเพิ่มเติมให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ
- หากเห็นว่าพยานหลักฐานที่เพิ่มเติมนั้นมีผลทำให้ข้อกล่าวหาในเรื่องที่สอบสวนเปลี่ยนแปลงไปหรือต้องเพิ่มข้อกล่าวหา ให้กำหนดข้อกล่าวหาใหม่หรือกำหนดข้อกล่าวหาเพิ่มเติมแล้วแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเหล่านั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

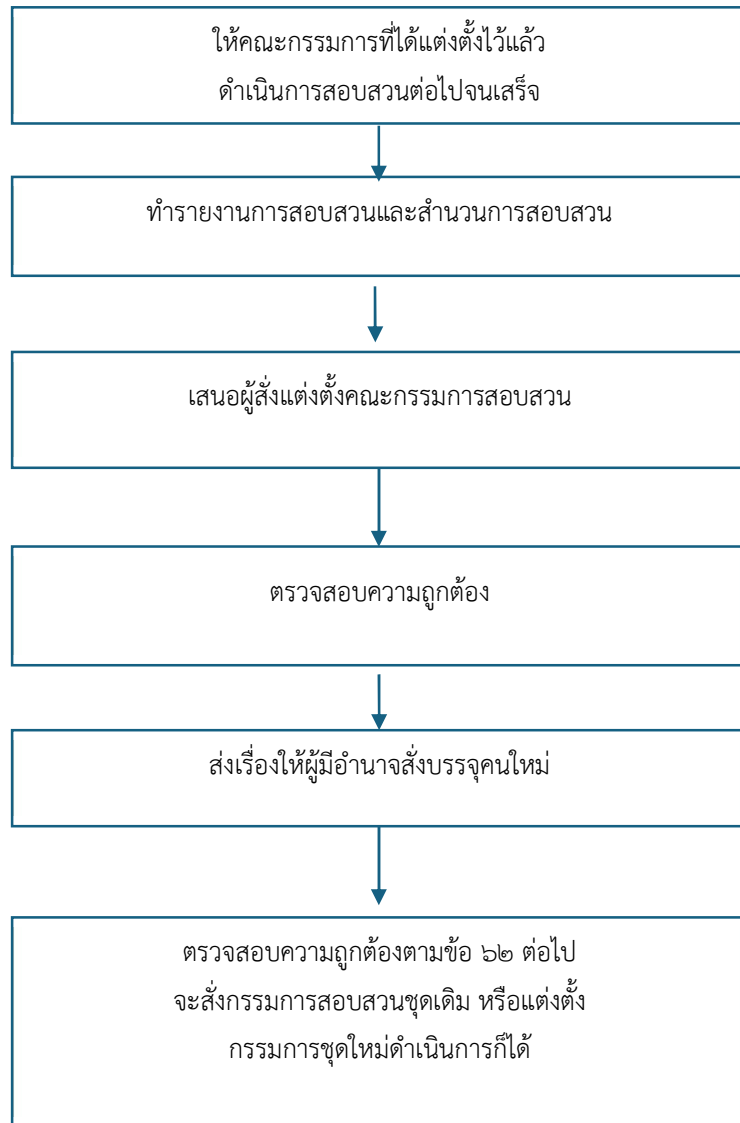
๖. กรณีคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ากระทำความผิดวินัยในเรื่องอื่นหรือกรณีสอบสวนแล้วพาดพิงไปถึงบุคคลอื่น (ข้อ ๕๖ - ๕๘)

๗. กรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุดเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน (ข้อ ๕๖)

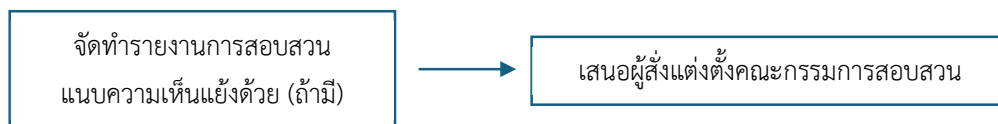
๘. กรณีย้าย โอน หรือการเลื่อนผู้ถูกกล่าวหา (ข้อ ๖๔)

๙. การประชุมและพิจารณาของคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๕๙)

- กรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคน และไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด
- การลงมติให้ถือตามเสียงข้างมาก (ข้อ ๖๙)

๑๐. การทำรายงานการสอบสวน ข้อ (๖๐)

รายงานการสอบสวนวินัย ต้องทำตามแบบ ดว.๗ (สามัญ) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อกล่าวหาและพยานหลักฐานที่สนับสนุนหรือหักล้างข้อกล่าวหา
๒. พังพยานที่สนับสนุนหรือหักล้างข้อกล่าวหา
๓. ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนทุกข้อกล่าวหาและทุกประเด็น พร้อมลงลายมือชื่อกรรมการทุกคน รวมทั้งให้ประธานกรรมการสอบสวนลงลายมือชื่อกำกับไว้ในรายงานสอบสวนหน้าอื่นด้วยทุกหน้า
๔. ต้องดำเนินการและจัดทำรายงานเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการรับทราบคำสั่ง (กรณีการดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง) และภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่มีการประชุมครั้งแรก (กรณีการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง)

๑๑. การพิจารณาสั่งการของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๖๒

และข้อ ๖๓)

กรณีผู้สั่งแต่งตั้งเห็นว่า การสอบสวนไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้ดำเนินการ ตามข้อ ๖๒ ดังต่อไปนี้

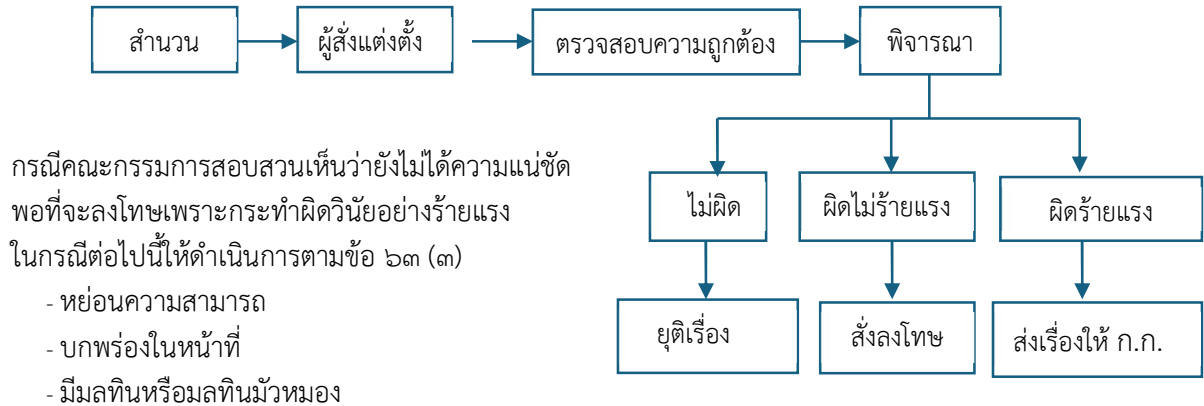
๑) ในกรณีที่เห็นว่ายังไม่มี การแจ้งข้อกล่าวหาหรือการแจ้งข้อกล่าวหา ยังไม่ครบถ้วนให้สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาหรือแจ้งข้อกล่าวหา ให้ครบถ้วนโดยเร็ว

๒) ในกรณีที่เห็นว่าควรรวบรวมข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม ให้กำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม โดยไม่ต้องทำความเข้าใจ

๓) ในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินการใดไม่ถูกต้องให้สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว

ทั้งนี้ให้ดำเนินการ ภายใน ๔๕ วันนับแต่วันที่ได้รับการสอบสวน ในกรณีไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จให้ขยายระยะเวลาได้ตามความจำเป็นโดยแสดง เหตุผลไว้ด้วย

กรณีผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า**การสอบสวนถูกต้อง**
ครบถ้วนแล้วให้พิจารณามีความเห็นเพื่อสั่งหรือดำเนินการตามข้อ ๖๓

๑๒. การนับระยะเวลาในการสอบสวน

กรณีการดำเนินการวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามกฎ ก.ก. ได้กำหนด
ระยะเวลาการสอบสวนไว้ โดย**เร่งรัด**ให้การสอบสวนแล้วเสร็จภายใน **๖๐ วัน**นับตั้งแต่วันที่
ประธานกรรมการสอบสวนรับทราบคำสั่งและขยายได้ไม่เกินครั้งละ ๖๐ วัน (ข้อ ๑๔)
โดยการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- ๑) ประธานกรรมการลงลายมือชื่อ วันเดือนปีที่รับทราบคำสั่ง
- ๒) ประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อวางแผนทางสอบสวน พิจารณาเรื่องที่
กล่าวหา กำหนดข้อกล่าวหา
- ๓) รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับ
ข้อกล่าวหา
- ๔) แจ้งข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามพยานหลักฐานและสรุปพยานหลักฐาน
ที่สนับสนุน
- ๕) แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ
- ๖) รับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา
- ๗) ประชุมพิจารณาพยานหลักฐานทั้งหมดเพื่อลงมติว่าผู้ถูกกล่าวหา
กระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าผิด ผิดกรณีใด มาตราใด ควรได้รับโทษสถานใด
- ๘) ทำรายงานการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบสวน

การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามกฎ ก.ก. ได้กำหนดระยะเวลาการสอบสวนไว้ โดย**เร่งรัด**ให้การสอบสวนแล้วเสร็จภายใน **๑๒๐ วัน**นับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการสอบสวนได้ประชุมครั้งแรก และขยายได้ไม่เกินครั้งละ ๖๐ วัน หากการสอบสวน**ไม่แล้วเสร็จได้ภายใน ๑๘๐ วัน** ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนรายงาน ก.ก. เพื่อพิจารณาเร่งรัดการสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว (ข้อ ๖๑) โดยการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ประธานกรรมการลงลายมือชื่อ วันเดือนปีที่รับทราบคำสั่ง
๒. ประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกเพื่อกำหนดประเด็นและวางแผนทางสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐาน ภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ประธานกรรมการรับเรื่อง (ข้อ ๒๗)
๓. รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง (ข้อ ๓๔ และข้อ ๓๖ (๑))
๔. แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุน ข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามแบบ ดว.๖ (สามัญ) (ข้อ ๓๖ (๒) และข้อ ๔๗)
๕. ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหา (ข้อ ๓๖ (๓) และข้อ ๔๗)
๖. พิจารณาทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน (ข้อ ๓๖ (๔) และข้อ ๕๙)
๗. ทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามแบบ ดว.๗ (สามัญ) (ข้อ ๓๖ (๕) และข้อ ๖๐)

๑.๖ การกำหนดประเด็นสอบสวน

เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ได้บัญญัติเรื่องนี้ไว้แต่เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวนที่จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยให้คณะกรรมการสอบสวนจัดให้มีการประชุมครั้งแรกภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันที่ประธานกรรมการรับเรื่องเพื่อกำหนดประเด็นและแนวทางการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐาน นอกจากนี้ มาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า “การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำเป็นคำสั่ง ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดและต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ โดยในคำสั่งลงโทษ

ให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใดและมาตราใด” จึงเป็นเรื่องที่คณะกรรมการสอบสวนจะต้องดำเนินการสอบสวนให้ได้ความจริงและยุติธรรม

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๘๓ บัญญัติว่า “ในวันขึ้นสองสัปดาห์ให้คู่ความมาศาลและให้ศาลตรวจคำคู่ความและคำแถลงของคู่ความ แล้วนำข้ออ้าง ข้อเถียงที่ปรากฏในคำคู่ความและคำแถลงของคู่ความเทียบกันดู และสอบถามคู่ความทุกฝ่ายถึงข้ออ้าง ข้อเถียงและพยานหลักฐานที่จะยื่นต่อศาลว่าฝ่ายใดโดยอมรับหรือโต้แย้งข้ออ้าง ข้อเถียงนั้นอย่างไร ข้อเท็จจริงใดที่คู่ความยอมรับกัน ก็เป็นอันยุติไปตามนั้น ส่วนข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริงที่คู่ความฝ่ายหนึ่งยกขึ้นอ้างแต่คู่ความฝ่ายอื่นไม่รับและเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับประเด็นข้อพิพาทตามคำคู่ความให้ศาลกำหนดไว้เป็นประเด็นข้อพิพาท”

ในคดีแพ่ง กรณีใดที่จำเลยไม่ได้โต้แย้งหรือยอมรับ ไม่เป็นประเด็นในการพิจารณา ส่วนในคดีอาญา จะต้องมีการพิสูจน์ว่าจำเลยกระทำผิดจริงหรือไม่ จึงจะพิพากษาลงโทษ จากหลักกฎหมายข้างต้น **ประเด็น** คือ จุดสำคัญที่จะต้องพิสูจน์หรือวินิจฉัย เพราะเป็นจุดที่ยังโต้เถียงกันอยู่หรือไม่ยังไม่มีความกระจ่างชัด หากเป็นที่กระจ่างชัดหรือยอมรับกันแล้ว ก็ไม่เป็นประเด็นที่จะต้องพิสูจน์หรือวินิจฉัย แม้ข้อเท็จจริงรับกันโดยไม่เป็นประเด็นที่จะต้องพิสูจน์แล้ว แต่อาจเกิดประเด็นวินิจฉัยว่า เป็นความผิดหรือไม่ ตามมาตราใด

● กรณีกำหนดประเด็นสอบสวน

การกำหนดประเด็นสอบสวนเป็นการกำหนดจุดสำคัญที่จะต้องพิสูจน์ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยตามข้อกล่าวหาในกรณีใด อย่างไร หรือไม่ เพราะฉะนั้นการกำหนดประเด็นสอบสวนจึงเป็นเครื่องนำทางให้การสอบสวนได้เป็นไปตามรูปเรื่องที่กล่าวหา และทำให้การสอบสวนเป็นไปโดยรอบคอบ รัดกุม และรวดเร็ว ยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นทางให้ได้ข้อเท็จจริงโดยละเอียดครบถ้วน หรือที่เรียกกันว่า “สอบสวนให้หมดประเด็น” หรือ “สอบให้สิ้นกระแสความ” เพื่อให้ได้ความจริงสามารถพิสูจน์ความผิดได้สามารถกำหนดระดับโทษได้และให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหาและทำให้ผู้ถูกกล่าวหาสามารถชี้แจงแสดงพยานหลักฐานและแก้ข้อกล่าวหาได้อย่างถูกต้องตรงกับเรื่องที่กล่าวหาโดยไม่หลงข้อต่อสู้ หรือหลงต่อสู้ในเรื่องที่มีได้เป็นประเด็นที่โต้เถียงกันอีกด้วย

ทางปฏิบัติในการกำหนดประเด็นสอบสวนนั้น มีข้อควรคำนึงเบื้องต้น ดังนี้

๑. ควรพิจารณาเสียก่อนว่า เรื่องที่จะทำการสอบสวนนั้นมีข้อกล่าวหาเกี่ยวกับเรื่องอะไร อย่างไร เป็นความผิดในกรณีใด และตามมาตราใด

๒. ควรพิจารณาว่า ความผิดในกรณีตามที่กล่าวหานั้นมีองค์ประกอบของ ความผิดตามที่บทกฎหมายว่าด้วยวินัยกำหนดไว้อย่างไร เพื่อจะได้สอบสวนข้อเท็จจริงให้ตรง ตามประเด็นอันจะพิสูจน์ได้ว่าผู้ถูกสอบสวนมีความผิดตามกรณีที่กล่าวหาหรือไม่

๓. ควรคำนึงว่าข้อเท็จจริงหรือข้อมูลเบื้องต้นรวมทั้งพยานหลักฐานต่าง ๆ ในเบื้องต้นอันเกี่ยวกับข้อกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยนั้น มีอยู่แล้วอย่างไรบ้างและผู้ถูกกล่าวหาได้ ให้การเบื้องต้นรับหรือปฏิเสธในข้อใดมีข้ออ้างหรือข้อเถียงประการใด ซึ่งจะทราบได้จากการ รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น จากการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และจากการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาในตอนแรก

ข้อควรคำนึงเบื้องต้นในการกำหนดประเด็นสอบสวนดังกล่าวนี้ จะช่วยให้ คณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนข้อเท็จจริงโดยรัดกุม เพื่อให้สามารถปรับข้อเท็จจริงกับ ข้อกฎหมายได้ถูกต้องยิ่งขึ้น อีกทั้งจะได้ไม่ต้องสอบสวนในข้อที่รับกันชัดเจนแล้วให้เสียเวลา และจะได้สอบสวนข้อเท็จจริงในประเด็นที่ยังเถียงกันอยู่ หรือยังไม่ชัดเจนให้กระจ่าง โดยสิ้นกระแสดความ ซึ่งในการสอบสวนหาข้อเท็จจริงนั้น จำต้องกระทำทั้งสองทาง คือ สอบสวน ไปในทางที่จะพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกกล่าวหาด้วยการหาพยานหลักฐานมายืนยัน และสอบสวน ไปในทางที่จะพิสูจน์ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิด โดยหาพยานหลักฐานมายืนยันเช่นกันด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ความจริงและความยุติธรรมและเป็นธรรมต่อผู้ถูกกล่าวหา

ฉะนั้น คณะกรรมการสอบสวนจะต้องประชุมปรึกษาหารือกันในส่วนที่จะกำหนด ประเด็นสอบสวนก่อนที่จะลงมือทำการสอบสวนตามข้อ ๓๕ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการ ทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยศึกษารายละเอียดจากเอกสารหลักฐานและข้อมูลเบื้องต้นที่มีอยู่คำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน คำชี้แจงเบื้องต้นของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งได้จากการสอบสวน ผู้ถูกกล่าวหาครั้งแรก และบทกฎหมายว่าด้วยวินัยในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหานั้น แล้วตกลง กันกำหนดประเด็น เพื่อดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับแต่ละประเด็นที่กำหนดไว้นั้นต่อไป

ประเด็นที่จะต้องสอบสวนนั้นจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่ยังมีการโต้เถียง กันอยู่ระหว่างฝ่ายกล่าวหากับผู้ถูกกล่าวหา คือ ผู้ถูกกล่าวหาปฏิเสธไม่รับข้อเท็จจริงอันใด อันหนึ่ง หรือหลายอันที่ถูกกล่าวหาหรือมีข้ออ้างข้อเถียงในเรื่องใด อย่างไร ข้อเท็จจริงเรื่องที่ ไม่รับกัน หรือที่มีข้ออ้าง ข้อเถียงนั้น ย่อมเป็นประเด็นที่กรรมการสอบสวนจะต้องดำเนินการ สอบสวนเพื่อให้ได้ความเป็นที่ยุติว่าความจริงเป็นอย่างไร และมีพยานหลักฐานใดที่ยืนยัน ว่าเป็นเช่นนั้น ส่วนข้อเท็จจริงที่ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแล้วหรือมีพยานหลักฐานเป็นที่ประจักษ์อยู่แล้ว ก็ไม่ต้องหยิบยกขึ้นมาเป็นประเด็นที่จะต้องสอบสวนอีก

นอกจากเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่ได้เถียงกันอยู่แล้ว ยังมีประเด็นเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่จะปรับเข้าองค์ประกอบความผิดตามกฎหมายในกรณีความผิดนั้น ๆ อีกด้วย

ทั้งนี้ ประเด็นที่จะสอบสวนนั้นอาจมีเพียงประเด็นเดียวหรือหลายประเด็นก็ได้แล้วแต่ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับหรือปฏิเสธข้อเท็จจริงอันใดบ้าง ประกอบกับความยากง่ายหรือความยุ่งยากซับซ้อนของแต่ละเรื่องด้วย ทั้งในชั้นสอบสวนหลังจากที่ได้แจ้งข้อกล่าวหาทราบแล้ว และการสอบสวนในชั้นที่ให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อกล่าวหาและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา คณะกรรมการสอบสวนจะต้องกำหนดประเด็นสอบสวนที่จะกำหนดจุดสำคัญที่จะหาข้อมูลมาเพื่อใช้ในการพิสูจน์ความจริงให้ปรากฏ โดยวิธีการ

- จะสอบพยานคนใดก่อน
- จะรวบรวมพยานอย่างไร
- ดูประเด็นที่กล่าวหาว่ามีเรื่องอะไรบ้าง

บางครั้งคณะกรรมการสอบสวนวางแนวทางการสอบสวนโดยอาศัยประสบการณ์ที่ผ่านมา ก็เป็นการกำหนดประเด็นอย่างหนึ่ง การกำหนดประเด็นเปรียบเสมือนการถือหางเสือเรือให้แล่นไปตามทิศทางที่ต้องการจะได้ไม่สอบสวนสะเปะสะปะ

- จะสอบใคร
- จะตัดพยานปากไหน
- สอบสวนให้สิ้นกระแสความ
- การกำหนดประเด็นจึงเป็นการวางแผนล่วงหน้า

● จุดสำคัญที่จะต้องพิสูจน์หรือวินิจฉัยในการดำเนินการทางวินัย มี ๓ ด้าน

๑. ประเด็นเกี่ยวกับการกระทำในเรื่องที่กล่าวหาจะต้องพิสูจน์ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ทำอะไร ทำที่ไหน ทำเมื่อไร ทำอย่างไร ทำเพราะเหตุใด เพื่อใช้ในการวินิจฉัยว่าได้กระทำผิดวินัยหรือไม่

๒. ประเด็นเกี่ยวกับกรณีความผิด จะต้องพิสูจน์ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดในกรณีใดเพื่อใช้ในการวินิจฉัยปรับบทลงโทษว่าได้กระทำผิดตามมาตราใด

๓. ประเด็นเกี่ยวกับความร้ายแรงแห่งกรณีจะต้องพิสูจน์ว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาอันมีพฤติการณ์ร้ายแรงเพียงใด หรือเสียหายแก่ทางราชการร้ายแรงเพียงใด เพื่อใช้ในการวินิจฉัยกำหนดระดับโทษหนักหรือเบาที่จะลงแก่ผู้ถูกกล่าวหา

การกำหนดประเด็นไม่ได้ใช้เฉพาะกับการสอบสวนเท่านั้นแต่ใช้กับผู้ที่ต้องทำความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาและผู้ตรวจสำนวนด้วยอยู่ในทุกขั้นตอนของการดำเนินการทางวินัยในชั้นการพิจารณาของ สำหรับกรุงเทพมหานคร คือ อ.ก.ก. สามัญข้าราชการสามัญ

และ ก.ก. ก็ต้อง มีการกำหนดประเด็นต้องมีการชั่งน้ำหนักพยานซึ่งอาจชั่งน้ำหนักพยาน และวินิจฉัยไปอีกอย่างหนึ่งได้

สรุปได้ว่า หลักในการกำหนดประเด็นสอบสวน คือ ต้องตั้งประเด็นสอบสวน ให้สิ้นกระแสความในทุกจุดสำคัญที่จะต้องพิสูจน์ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยตามข้อกล่าวหา ในกรณีใด อย่างไร หรือไม่ในทางปฏิบัติจริง ๆ แล้ว อาจไม่จำเป็นต้องกำหนดประเด็นสอบสวน หลายประเด็นครบตามตัวอย่างที่กล่าวไว้นั้นก็ได้เพราะถ้าข้อเท็จจริงในเรื่องใดที่ผู้ถูกกล่าวหา ได้ให้การรับแล้ว หรือเป็นข้อเท็จจริงซึ่งเป็นที่ประจักษ์ชัดหรือเป็นที่รู้ ๆ กันอยู่แล้ว ก็ย่อม ไม่เป็นประเด็นที่จะต้องสอบสวนอีกนอกจากนี้ตามข้อเท็จจริงและรูปเรื่องที่กล่าวหาแต่ละเรื่อง อาจมีปัญหาอย่างอื่นที่ต้องตั้งประเด็นสอบสวนนอกเหนือไปจากที่ยกตัวอย่างไว้นั้นก็ได้ หลักสำคัญก็คือ ข้อเท็จจริงในจุดสำคัญอันใดที่จะนำมาพิสูจน์ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดหรือไม่ได้กระทำความผิด อันที่จะนำมาประกอบการพิจารณาวางระดับโทษได้ ถ้ายังไม่กระจ่างชัด ยังเป็นที่สงสัยหรือยังโต้เถียงกันอยู่ ควรจะตั้งประเด็นสอบสวนให้หมดทุกจุด เพื่อค้นคว้าหา ความจริงให้ได้ความจริงในกรณีนั้นเป็นอย่างไร ทั้งนี้ คณะกรรมการสอบสวนพึงใช้วิจารณญาณ ว่าจะต้องสอบสวนในประเด็นใดบ้างจึงจะได้ความจริงและความยุติธรรม

๑.๗ การรับฟังพยานหลักฐาน

พยานหลักฐานต่าง ๆ ที่นำมาพิจารณาฟังข้อเท็จจริงนั้น อาจแบ่งตามน้ำหนักที่จะ พึงรับฟังได้เป็นหลายประเภท ดังนี้

๑. พยานชั้นหนึ่งและพยานชั้นสอง

พยานชั้นหนึ่ง ได้แก่ พยานหลักฐานที่ดีที่สุดที่จะพึงมีในกรณีนั้น

พยานชั้นสอง ได้แก่ พยานหลักฐานอื่นที่ยังไม่ดีที่สุดที่จะพึงมีในกรณีนั้น ซึ่งแม้จะบ่งชี้ว่าข้อเท็จจริงเช่นนั้นได้มีอยู่ก็ต้องนับเป็นพยานชั้นสองพยานชั้นหนึ่งเป็นพยาน ที่พึงรับฟังได้ดีกว่าพยานชั้นสอง ส่วนพยานชั้นสองแม้จะบ่งชี้ว่าข้อเท็จจริงเช่นนั้นได้มีอยู่ ก็มีน้ำหนักในการรับฟังน้อยกว่าพยานชั้นหนึ่ง ตัวอย่างเช่น หนังสือสัญญา มีผู้ลงนามเป็นพยาน ไว้ในหนังสือนั้น ผู้ที่มีชื่อลงนามนั้นเป็นพยานชั้นหนึ่ง ส่วนบุคคลอื่นที่ให้การว่าได้เคยเห็นและ จำลายมือชื่อคู่สัญญานั้นได้เป็นพยานชั้นสอง

ในระหว่างพยานเอกสารกับพยานบุคคลนั้น ต่างก็อาจเป็นพยานชั้นหนึ่งและพยานชั้นสองของกันและกันได้ แล้วแต่ว่าเมื่อใด อันใด จะเป็นพยานหลักฐานที่ดีที่สุด แต่สำหรับกรณีที่ถูกหมายบังคับไว้ว่าต้องมีพยานหลักฐานเป็นหนังสือ ย่อมจะต้องถือว่าพยานเอกสารเป็นพยานชั้นหนึ่ง

ในระหว่างพยานเอกสารด้วยกันต้องถือว่าต้นฉบับเอกสารเป็นพยานชั้นหนึ่ง ส่วนสำเนาเอกสารเป็นพยานชั้นสอง

พยานชั้นสอง แม้จะมีน้ำหนักน้อยแต่ก็มีใช้ว่าจะรับฟังไม่ได้ ย่อมอยู่ในดุลยพินิจของผู้พิจารณาในการชั่งน้ำหนักคำพยานที่จะรับฟังเพียงใด อย่างไรก็ดี ถ้านำพยานชั้นสองมาสอบหรือมาพิจารณารับฟังควรแสดงเหตุให้ปรากฏว่า พยานหลักฐานชั้นหนึ่งในกรณีนั้นไม่สามารถนำมาสอบได้เพราะเหตุสุดวิสัยเช่น ต้นฉบับเอกสารหาไม่ได้เพราะสูญหายหรือถูกทำลาย หรือไม่สามารถนำมาได้โดยประการอื่น

๒. พยานโดยตรง และพยานเหตุผล หรือพยานแวดล้อมกรณี

พยานโดยตรง หมายถึง พยานหลักฐานใด ๆ ที่ระบุว่า ข้อเท็จจริงเช่นนั้นได้มีอยู่โดยไม่ต้องไปค้นหาเหตุผลสันนิษฐานอย่างใดต่อไปอีก

พยานเหตุผลหรือพยานแวดล้อม กรณี หมายถึงพยานที่ไม่ระบุโดยตรงว่าข้อเท็จจริงเป็นเช่นนั้นแต่มีเหตุผลหรือพฤติกรรมเชื่อมโยงพอจะเชื่อได้ว่า ข้อเท็จจริงควรจะเป็นเช่นนั้น

ตัวอย่าง ในกรณี ก. รับเงินจาก ข. ผู้ที่เห็นเหตุการณ์ในขณะที่ ก. กำลังรับเงินจาก ข. อยู่ นั่นเป็นพยานโดยตรง ส่วนผู้ที่เห็นเพียง ก. เดินถือเงินมาจากบริเวณใกล้เคียงกับที่ ข. ยืนอยู่ นั่นเป็นพยานเหตุผลหรือพยานแวดล้อม

กล่าวโดยทั่วไป พยานเหตุผลหรือพยานแวดล้อมนั้น ใช้ประกอบพยานโดยตรงให้มีน้ำหนักยิ่งขึ้น แต่ก็ได้หมายความว่า พยานแวดล้อมเพียงอย่างเดียวจะรับฟังไม่ได้ในทางพิจารณาคดีของศาลแม้จะมีเพียงพยานแวดล้อมศาลก็อาจจะเชื่อและฟังว่าข้อเท็จจริงเป็นดังที่กล่าวอ้างนั้นได้แต่เฉพาะคดีอาญา ศาลจะรับฟังเพื่อลงโทษจำเลยโดยอาศัยพยานแวดล้อมแต่อย่างเดียวก็น่าสงสัยโดยแน่นอน ไม่มีทางจะคิดได้ว่าข้อเท็จจริงอาจเป็นอย่างอื่น ส่วนในคดีแพ่ง เป็นเรื่องที่ศาลจะชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานของทั้งสองฝ่ายว่าฝ่ายใดจะดีกว่ากัน ฉะนั้นในบางกรณี พยานเหตุผลหรือพยานแวดล้อมอาจมีน้ำหนักดีกว่าพยานโดยตรงที่ปราศจากเหตุผลก็อาจเป็นได้สำหรับการพิจารณาเรื่องที่กล่าวหาทางวินัย ก็น่าจะคำนึงถึงหลักการพิจารณาคดีอาญาและคดีแพ่งดังกล่าวข้างต้นด้วย

๓. ประจักษ์พยาน และพยานบอกเล่า

ประจักษ์พยาน คือ พยานที่ารู้ได้เห็นข้อเท็จจริงนั้นมาด้วยตัวเองบอกเล่า

พยานบอกเล่า คือ พยานที่มีรู้เห็นข้อเท็จจริงนั้นมาด้วยตัวเอง หากแต่ได้ยินได้ฟังผู้อื่นเล่าข้อเท็จจริงนั้นมาอีกทอดหนึ่ง หรือหลายทอด

ประจักษ์พยานย่อมมีน้ำหนักดีกว่าพยานบอกเล่า พยานบอกเล่านั้นโดยทั่วไปรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้แต่ก็มีข้อยกเว้นอยู่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจใช้เป็นพยานเหตุผลหรือพยานแวดล้อมกรณีประกอบพยานหลักฐานอื่นให้น้ำหนักขึ้นได้แต่การรับฟังพยานบอกเล่าต้องฟังด้วยความระมัดระวังอย่างยิ่ง

ในการวินิจฉัยว่า พยานใดรับฟังได้เพียงใดต้องมีการชั่งน้ำหนักพยาน การชั่งน้ำหนักพยานว่าจะฟัง รับฟังได้เพียงใดนั้น ต้องคำนึงถึงประเภทของพยานดังกล่าวข้างต้น คือ คำนึงถึงว่าเป็นพยานชั้นหนึ่งหรือพยานชั้นสองเป็นพยานโดยตรงหรือพยานแวดล้อมกรณีเป็นประจักษ์พยานหรือพยานบอกเล่า

อย่างไรก็ดี พยานต่อไปนี้ถือกันว่าเป็นพยานที่มีน้ำหนักมาก คือ

- พยานที่ไม่มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือซึ่งน่าจะเป็นกลาง
- พยานที่มีเหตุผลเชื่อมโยงกัน
- พยานที่มีพยานแวดล้อมกรณีประกอบ
- พยานคู่ คือ พยานที่ให้การตรงกันตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป
- พยานร่วม คือ พยานที่ให้การเป็นพยานสำหรับทั้ง ๒ ฝ่าย
- พยานเอกสาร พยานวัตถุ

ส่วนพยานต่อไปนี้ ถือกันว่าเป็นพยานที่มีน้ำหนักน้อย คือ

- พยานที่ไม่อยู่กับร่องกับรอย คือ ให้การแต่ละครั้งไม่เหมือนกัน
- พยานที่มีสาเหตุโกรธเคืองกับคู่กรณี ถ้าไม่มีพยานอื่นอีกเลยน้ำหนักคำพยานนั้นก็จะน้อย แต่ถ้าสาเหตุโกรธเคืองถึงแม้จะมีก็เล็กน้อย หรือเป็นเวลานานมาแล้ว คำพยานนั้นก็อาจจะมิน้ำหนักขึ้นบ้าง

- พยานที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับฝ่ายที่ได้ประโยชน์จากคำพยานนั้น เช่น พ่อ-ลูกแม่-ลูก สามี-ภรรยา โดยปกติมักจะให้ถ้อยคำช่วยเหลือกัน ถ้าไม่มีพยานอื่นมาประกอบทำให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นแล้ว น้ำหนักพยานนั้นก็จะน้อย

- พยานเดี่ยว คือ พยานที่เห็นเหตุการณ์ หรือได้ยินคนเดียว หรือเห็นเหตุการณ์คนละครั้งซึ่งไม่ใช่เวลาเดียวกัน พยานเช่นนี้มีน้ำหนักน้อยแต่อย่างไรก็ตาม พยานเดี่ยวมิใช่ว่าจะรับฟังไม่ได้เลยทีเดียว แม้จะเป็นพยานเดี่ยว แต่ถ้ามีเหตุผลเชื่อมโยงกันดีก็ฟังได้เหมือนกัน

เช่น ข้อหาข่มขืนกระทำชำเราทำให้การของผู้เสียหายแม้เพียงคนเดียวแต่มีเหตุผลอื่นแวดล้อมก็สามารถรับฟังเพื่อลงโทษได้

- พยานที่ให้การแตกต่างกัน ตามหลักธรรมดาแล้ว คนที่อยู่ในที่เดียวกันมองเห็นในขณะเดียวกันหรือได้ยินด้วยกันควรจะแลเห็นหรือได้ยินเหมือนกัน หากให้ถ้อยคำในสาระสำคัญไม่เหมือนกันแล้วก็ไม่น่ารับฟังแต่ถ้าให้ถ้อยคำแตกต่างกันในข้อที่ไม่ใช่สาระสำคัญก็พอจะรับฟังได้

- คำพยานที่ไม่สมเหตุสมผล เช่น ขัดต่อเหตุผลธรรมดา น้ำหนักคำพยานนั้นก็น้อยเช่น ให้การว่าเห็นผู้ถูกกล่าวหาอยู่ในที่เกิดเหตุจำหน้าได้ ทั้ง ๆ ที่เป็นเวลากลางคืน เดือนมืดมองเห็นในระยะไกล

- คำขัดทอดของผู้ถูกกล่าวหาด้วยกัน ไม่มีน้ำหนักพอที่จะรับฟังได้

- พยานบอกเล่า มีน้ำหนักน้อยแต่ก็มีใช้ว่าจะไม่มีน้ำหนักเสียเลย ยังอาจใช้เป็นพยานเหตุผลหรือพยานแวดล้อมกรณี ประกอบพยานหลักฐานอื่นให้มีน้ำหนักขึ้นได้ หรือหากคำบอกเล่านั้นสมเหตุสมผลก็อาจรับฟังได้แต่การรับฟังพยานบอกเล่าต้องฟังด้วยความระมัดระวังอย่างยิ่ง

๑.๘ การทำรายงานการสอบสวน

การทำรายงานการสอบสวน คือ การทำบันทึกสรุปข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานที่ได้จากการสอบสวน พร้อมทั้งแสดงความเห็น ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยตามมาตราใด อย่างไร หรือไม่ โดยอาศัยพยานหลักฐานและเหตุผลว่าเป็นอย่างไร และควรได้รับโทษสถานใด กรณีการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ให้จัดทำรายงานการสอบสวนตามแบบ ดว.๗ (สามัญ) ตามกฎ ก.ก.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

● วัตถุประสงค์ในการทำรายงานการสอบสวน เพื่อดำเนินการ ดังนี้

๑. รายงานข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน
๒. เสนอความเห็นในเรื่องที่สอบสวน
๓. ประกอบการพิจารณาวินิจฉัยสั่งการของผู้มีอำนาจ

● สาระสำคัญในการรายงานการสอบสวน

๑. มูลกรณี
๒. การสืบสวนสอบสวนเบื้องต้น

๓. การแจ้งข้อกล่าวหาและการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาในเบื้องต้น
๔. พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา
๕. สรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ
๖. การให้ถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา
๗. พยานหลักฐานของผู้ถูกกล่าวหา
๘. ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

ในการทำรายงานการสอบสวน คณะกรรมการสอบสวนจะต้องดำเนินการในสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ประชุมปรึกษากัน
๒. สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน โดยข้อเท็จจริงที่จะนำมาสรุปมาจาก
 - โดยพยานหลักฐาน
 - โดยข้อสันนิษฐาน
 - โดยผู้สอบสวนหรือผู้พิจารณาตัวเอง
 - โดยผู้สอบสวนหรือผู้พิจารณาตรวจเห็นเอง
 - โดยผู้ถูกกล่าวหารับ
๓. แสดงความเห็นว่าคุณถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยหรือไม่อย่างไร ถ้าผิดเป็นความผิดวินัยกรณีใดตามมาตราใด
๔. เสนอแนะโทษที่ควรได้รับ
๕. แสดงความเห็นว่าคุณถูกกล่าวหาห่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือมีเหตุควรสงสัยอย่างยิ่งว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะรับฟัง เพื่อลงโทษปลดออกหรือไล่ออกแต่ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการหรือไม่อย่างไร

● **ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน ควรมี**

- ข้อเท็จจริงที่รับกันได้
- ข้อเท็จจริงที่เป็นประเด็นโต้เถียงกัน
- การวินิจฉัยประเด็นโต้เถียง
- ความเห็นสรุป

- **การเตรียมการเขียนรายงานการสอบสวน**

กรณีวินัยอย่างร้ายแรงให้จัดทำตามแบบรายงานการสอบสวนแบบ (ดว.๗) ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. ศึกษาเรื่อง
 - จับประเด็น
 - สรุปประเด็น
๒. ย่อเรื่อง
 - สั้น
 - ได้ใจความสมบูรณ์
 - ชัดเจน
๓. แยกประเด็น / จัดกลุ่มพยาน
๔. จัดเอกสารที่ต้องอ้างอิง
๕. วิเคราะห์วินิจัย
๖. วางรูปแบบแนวทางการเขียน

- **วิธีการเขียนบันทึกความเห็น** ควรดำเนินการ ดังนี้

๑. กะทัดรัด
๒. ลำดับเหตุการณ์ให้เข้าใจง่าย
๓. วรรคตอน และย่อหน้าที่เหมาะสม
๔. อย่าให้ผู้อ่านเกิดคำถาม
๕. ระวังการเขียนซ้ำซ้อนโดยไม่จำเป็น
๖. ระวังถ้อยคำของพยาน
๗. ใช้ถ้อยคำสำนวนที่อ่านง่าย
๘. ใช้ภาษาเขียน
๙. ควรระวังการใช้คำหยาบหรือลามก
๑๐. แสดงวัน เวลา ของเหตุการณ์ต่าง ๆ
๑๑. เขียนเหตุผลหลักก่อน ตามด้วยข้อประกอบ
๑๒. ระวังการใช้ถ้อยคำที่แสดงความไม่แน่ใจ
๑๓. ใช้คำตามกฎหมายในการเขียนข้อกฎหมาย

- ข้อควรคำนึงในการเขียนบันทึกความเห็น
 ๑. เขียนเพื่อให้ผู้อื่นอ่าน
 ๒. เขียนให้ผู้อื่นพิจารณา โดยผู้พิจารณาไม่ได้ดูสำนวนโดยตรง
 ๓. ความรับผิดชอบในการเสนอข้อเท็จจริง
- หลักการเขียนบันทึกความเห็น
 ๑. **Correct** ถูกต้อง
 ๒. **Clear** กระชับ ชัดเจน
 ๓. **Concise** กระชับรัดกุม
 ๔. **Convince** จูงใจให้เชื่อ มั่นใจ

๑.๙ การตรวจสอบสำนวนการสอบสวน

ลักษณะของสำนวน ในการตรวจสอบสำนวนของนิติกรหรือบุคลากรด้านวินัย และผู้ที่ได้รับรายงานการ สืบสวนจะต้องพิจารณาสำนวน ดังนี้

๑. สำนวนการสืบสวน
๒. สำนวนการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่มีร้ายแรง
๓. สำนวนการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง

๑. สำนวนการสืบสวน

มาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า “เมื่อได้รับรายงานตามมาตรา ๙๐ หรือความดังกล่าวปรากฏต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ รับผิดชอบหรือสั่งให้ดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่า ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยก็ให้ยุติเรื่องได้

ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๙๒ หรือมาตรา ๙๓ แล้วแต่กรณี”

ดังนั้น การสืบสวนข้อเท็จจริงจึงเป็นวิธีการก่อนดำเนินการทางวินัยเป็นการหาพยานหลักฐานเบื้องต้น เพื่อพิจารณาว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาหรือไม่ หากเห็นว่ากรณีไม่มีมูลเป็นความผิดวินัยก็ให้ยุติเรื่อง หากเห็นว่ากรณีมีมูลเป็นความผิดวินัยก็ให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป

● การตรวจสอบจำนวนการสืบสวน

๑. ตรวจสอบพิจารณาว่ากรณีมีมูลหรือไม่
๒. กรณีไม่มีมูล เสนอยุติเรื่อง
๓. กรณีมีมูล เสนอดำเนินการทางวินัยร้ายแรง / ไม่ร้ายแรง ตามมาตราใด วรรคใด
๔. กรณีไม่พอพิจารณา เสนอสืบสวนเพิ่มเติม
๕. อาจเสนอข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะต่อผู้พิจารณาสั่งการ

๒. จำนวนการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

การตรวจสอบข้อกฎหมายในการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

- ผู้สั่งสอบสวน ตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือเป็นผู้ได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจสั่งบรรจุหรือไม่
- มีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบหรือไม่
- ผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาหรือไม่

๓. จำนวนการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง

● วิธีการตรวจสอบจำนวน (วินัยร้ายแรง)

๑. ตรวจสอบเบื้องต้นเกี่ยวกับความครบถ้วนของส่วนประกอบ
๒. ตรวจสอบข้อกฎหมาย
๓. ตรวจสอบข้อเท็จจริง
๔. ตรวจสอบข้อสังเกต

● **การตรวจสอบข้อกฎหมาย** (ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕)

๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
๒. การสอบสวน

- **การตรวจคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน**

๑. ผู้สั่งมีอำนาจหรือไม่
๒. ระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาหรือไม่
๓. ระบุเรื่องที่กล่าวหาหรือไม่
๔. ระบุชื่อและตำแหน่งของกรรมการหรือไม่
๕. ผู้เป็นกรรมการถูกหลักเกณฑ์หรือไม่ จำนวนถูกต้องหรือไม่

- **การตรวจการสอบสวน**

๑. ส่งสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือไม่
๒. แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาหรือไม่
๓. ประชุมลงมติเกี่ยวกับพยานหลักฐานฝ่ายกล่าวหาหรือไม่
๔. แจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือไม่
๕. สอบสวนถูกต้องตามหลักเกณฑ์หรือไม่
๖. การลงมติถูกต้องหรือไม่

- **หลักเกณฑ์การสอบสวน**

๑. กรรมการสอบสวนนั่งครบองค์ประชุมหรือไม่ (ข้อ ๓๘)
๒. กรรมการนั่งสอบปากคำครบองค์ประชุมหรือไม่ (ข้อ ๓๘)
๓. มีการล่อลวง ชู่เชิญ หรือให้สัญญาเพื่อจูงใจให้บุคคลให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ หรือไม่ (ข้อ ๔๑)
๔. มีบุคคลอื่นร่วมทำการสอบสวนหรือไม่ (ข้อ ๓๘)
๕. มีบุคคลอื่นอยู่ในที่สอบสวนหรือไม่ (ข้อ ๔๐)
๖. การบันทึก หรือแก้ไข ถูกต้องหรือไม่ (ข้อ ๓๙)

- **การแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา**

๑. มีพยานหลักฐานใดที่สนับสนุนว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามข้อกล่าวหา
๒. ระบุวัน เวลา สถานที่ และลักษณะการกระทำเท่าที่ปรากฏ

- **การตรวจสอบการลงมติ**

๑. ลงมติตามข้อ ๔๕ เพื่อพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานใดสนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือ

ประพัตติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือไม่ และแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้กล่าวหาทราบ

๒. ลงมติตามข้อ ๕๙ กรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพัตติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน

๓. ลงมติ กรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการผู้อื่น

๔. ลงมติว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยหรือไม่ กรณีตามมาตราใด ควรได้รับโทษสถานใด หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพัตติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน

● การตรวจคำสั่งพักหรือสั่งให้ออกไว้ก่อน

๑. มีกรณีที่จะสั่งได้หรือไม่
๒. ผู้สั่งมีอำนาจหรือไม่
๓. การพิจารณาถูกต้องหรือไม่
๔. อ้างบทกฎหมายถูกต้องหรือไม่
๕. วันพักหรือให้ออกไว้ก่อนถูกต้องหรือไม่

● การตรวจการพิจารณาสั่งการในเบื้องต้น

๑. การพิจารณาถูกต้องหรือไม่
๒. ผู้สั่งมีอำนาจหรือไม่
๓. อ้างบทกฎหมายถูกต้องหรือไม่

● การตรวจข้อเท็จจริง

๑. ข้อเท็จจริงที่รับกัน
๒. ข้อเท็จจริงที่ขัดแย้งเป็นประเด็น
๓. พยานหลักฐานประกอบประเด็น
๔. การสอบสวนหมดประเด็นหรือไม่

- **การตรวจข้อเท็จจริง** มีหลัก ๓ ประการ คือ

๑. อ่านให้ดี การอ่านสำนวนให้ดำเนินการ ดังนี้

- ๑.๑ อ่านให้ละเอียด

- ๑.๒ เริ่มจากอ่านรายงานการสอบสวน จะทำให้เห็นข้อมูลต่าง ๆ ได้ง่าย

- ๑.๓ ต้องดู ต้องอ่านพยานหลักฐานต่าง ๆ ในสำนวน อย่าอ่านแต่รายงาน

การสอบสวนเท่านั้น

- ๑.๔ เก็บหาข้อเท็จจริงที่ได้ความในเบื้องต้นที่รับกัน หรือฟังได้เป็นยุติ

- ๑.๕ เก็บประเด็นปัญหาข้อโต้แย้ง รวมข้อสำคัญของเรื่อง

- ๑.๖ พยานหลักฐานทั้งสองฝ่าย จัดกลุ่มพยานหลักฐาน

๒. คิดให้ดี โดยการคิดควบคู่กับการอ่าน

- ๒.๑ เพื่อจะนำไปสู่ข้อเท็จจริงเบื้องต้นและประเด็นปัญหา

- ๒.๒ วินิจฉัยพยานหลักฐาน

- ๒.๓ เหตุผลดีเป็นสำคัญ

- ๒.๔ การสอบสวนสิ้นกระแสความ

๓. เขียนให้ดี โดยการเขียนบันทึก

- ๓.๑ คิดถึงแผนการเขียน เมื่ออ่านคำวินิจฉัยดีแล้ว

- ๓.๒ คำนึงถึงความกะทัดรัด ชัดเจน เข้าใจง่าย เนื้อหาครบถ้วน เหมือนผู้อ่าน

บันทึก อ่านสำนวนเอง ความเห็นมีเหตุผลหนักแน่น รัดกุม น่าเลื่อมใส

- ๓.๓ ข้อควรระวังการเขียนต้องคำนึงถึงผู้อ่าน

- ๓.๓.๑ อย่าเขียนให้ผู้อ่านมีคำถามมากมาย

- ๓.๓.๒ การเสนอพยานหลักฐานต้องครบถ้วนและถูกต้อง อย่าผิดเพี้ยน

เป็นอันขาด

- ๓.๓.๓ เมื่อกล่าวถึงบุคคลต้องบอกตำแหน่งหรือฐานะเป็นครั้งคราวด้วย

- ๓.๓.๔ เอกสารสำคัญที่ควรแนบ

- ๓.๔ สารสำคัญของบันทึกต้องประกอบด้วยข้อเท็จจริงเบื้องต้น ประเด็น

ปัญหาและความเห็น

- **การพิจารณาความผิดและการกำหนดโทษ**

การพิจารณาความผิดและการกำหนดโทษ คือ การพิจารณาวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยในกรณีใดตามมาตราใด และควรจะลงโทษในสถานใดหรือไม่ ทั้งนี้ เป็นกระบวนการที่จะต้องกระทำโดยผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา โดยเฉพาะตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนกำหนดไว้ และประการสำคัญการพิจารณาความผิดและกำหนดโทษจะบังเกิดความยุติธรรมและเป็นธรรมได้นั้น จะต้องกระทำเมื่อได้ทราบข้อเท็จจริงของเรื่องที่ถูกกล่าวหาโดยกระจ่างชัดพอที่จะพิจารณาความผิดและกำหนดโทษได้แล้ว ซึ่งข้อเท็จจริงดังกล่าวจะได้จากการสอบสวนทางวินัยสำหรับความผิดอย่างร้ายแรง หรืออาจได้ข้อเท็จจริง จากการสอบสวนข้อเท็จจริงหรือสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง สำหรับความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ผู้พิจารณาความผิดและการกำหนดโทษ

สำหรับผู้มีหน้าที่พิจารณาความผิดและการกำหนดโทษ อาจเป็นผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือ ก.ก. แล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

๑. ความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ผู้มีอำนาจพิจารณาความผิดและการกำหนดโทษ ได้แก่ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ คือ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. ผู้อำนวยการสำนักหรือ หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก เลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการเขต ส่วนผู้มีอำนาจสั่งบรรจุจะมีอำนาจลงโทษ ผู้ได้บังคับบัญชาในสถานโทษ และอัตราโทษได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อ ๗๓ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้มีอำนาจพิจารณาความผิดและการกำหนดโทษ ได้แก่ ก.ก. โดยให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผู้ส่งเรื่องให้ ก.ก. พิจารณา

หลักการพิจารณาความผิด ในการพิจารณาความผิด มีหลักที่ควรคำนึงถึงอยู่ ๒ ประการ ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม ได้แก่ การพิจารณาตามตัวบทกฎหมาย คือ การที่จะถือว่าการกระทำอย่างใดเป็นความผิดวินัยฐานใดนั้น ต้องมีบทบัญญัติด้วยว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทางวินัย ถ้าไม่มีบทกฎหมาย บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทางวินัย

ก็ไม่ถือเป็นการกระทำผิดวินัย ทั้งนี้ การที่จะถือว่าการกระทำอย่างไรเป็นความผิดทางวินัยฐานใดนั้น ต้องพิจารณาให้เข้าองค์ประกอบของความผิดฐานนั้นทุกประการ ถ้าข้อเท็จจริงบ่งชี้เข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตราใด ก็ปรับบทเป็นความผิดไปตามมาตรานั้นและลงโทษไปตามความผิดนั้น

๒. หลักมโนธรรม ได้แก่ การพิจารณาทบทวนให้รอบคอบโดยคำนึงถึงความเป็นจริงและความถูกต้องเหมาะสมตามเหตุผลที่ควรจะเป็น

ทั้งนี้ ในการพิจารณาความผิดหรือปรับบทความผิดนั้น ควรจะคำนึงถึงสองหลักดังกล่าวควบคู่กันไป ทั้งนี้เพื่อความถูกต้องและเป็นธรรม ทั้งในทางนิติบัญญัติและทางพฤตินัย

หลักการพิจารณากำหนดโทษ

ในการพิจารณากำหนดโทษ มีหลักที่ควรคำนึงถึง ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม คือ คำนึงถึงระดับโทษตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น ๓ ระดับ

๑.๑ ความผิดอย่างร้ายแรง จะต้องวางโทษสถานไล่ออก หรือปลดออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะลดหย่อนก็ได้แต่ลดลงต่ำกว่าปลดออกไม่ได้ (มาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑)

๑.๒ ความผิดอย่างไม่ร้ายแรง จะต้องวางโทษสถานลดเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลงโทษก็ได้ (มาตรา ๙๖ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑)

๑.๓ สำหรับกรณีความผิดเล็กน้อย และในทางพิจารณาเห็นว่ามิเหตุอันควรลงโทษ ผู้บังคับบัญชาจะงดโทษให้โดยทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ หรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้ (มาตรา ๙๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑)

๒. หลักมโนธรรม คือ การพิจารณาทบทวนให้รอบคอบ โดยคำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสม ตามเหตุผล ที่ควรจะเป็นภายในขอบเขตระดับโทษตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ในกรณีที่กฎหมายกำหนดว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จะต้องลงโทษไล่ออกหรือปลดออก ดังนี้ กรณีใดควรกำหนดโทษเป็นไล่ออก กรณีใดควรกำหนดโทษเป็นปลดออก ควรใช้หลักมโนธรรมประกอบการพิจารณาด้วย เป็นต้น

อย่างไรก็ดี แม้จะเป็นความผิดอย่างเดียวกันก็อาจแตกต่างกันในลักษณะพฤติการณ์หรือเหตุผล ซึ่งใช้ดุลพินิจวางโทษหนักเบาแตกต่างกันตามควรแก่กรณีได้ โดยนำเหตุบางประการมาประกอบการพิจารณา เช่น

- ลักษณะของการกระทำผิด
- ผลแห่งการกระทำผิด
- คุณความดีของผู้กระทำผิด
- การรู้หรือไม่รู้ว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด
- การให้โอกาสแก้ความประพฤติ
- เหตุเบื้องหลังการกระทำผิด

จุดมุ่งหมายในการให้นำเหตุดังกล่าวมาประกอบดุลพินิจในการวางโทษหนักเบา นั้นไม่ได้มาจากนโยบาย ผ่อนปรน หรือนโยบายกวดขัน แต่มาจากแนวความคิดที่ว่า การพิจารณาลงโทษไม่ควรจะเป็นไปตามกลไกตายตัวเสียทีเดียว ควรจะให้ผู้บังคับบัญชาและผู้พิจารณาใช้ดุลยพินิจได้บ้างบนรากฐานการชั่งน้ำหนักเหตุต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น

๓. หลักความเป็นธรรม คือ การวางโทษจะต้องให้ได้ระดับเสมอกัน ใครทำผิดก็ต้องถูกลงโทษไม่มียกเว้น ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง การกระทำผิดอย่างเดียวกัน ในลักษณะและพฤติการณ์คล้ายคลึงกัน ควรจะวางโทษเท่ากัน

๔. นโยบายของทางราชการ ผู้บังคับบัญชาควรจะได้รับทราบนโยบายของทางราชการในการลงโทษข้าราชการที่กระทำผิดวินัยกรณีต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นหลักการในการใช้ดุลพินิจกำหนดระดับโทษให้ได้มาตรฐานตามที่ทางราชการกำหนดไว้ นโยบายของทางราชการนั้นอาจมีปรากฏอยู่ในคำแถลงนโยบายของรัฐบาล มติคณะรัฐมนตรี มติ ก.พ. เป็นต้น

๑.๑๐ การลงโทษทางวินัย

การลงโทษทางวินัย มิได้มีจุดมุ่งหมายที่จะให้เป็นการโต้ตอบหรือแก้แค้นต่อผู้กระทำผิดทั้งนี้ มาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติเตือนไว้ว่า “ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดและต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ...” การลงโทษ ข้าราชการควรดำเนินการให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่แท้จริง ซึ่งในทางหลักวิชาการจุดมุ่งหมายในการลงโทษทางวินัย มีดังต่อไปนี้

๑. เพื่อรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายหรือระเบียบแบบแผน
๒. เพื่อรักษามาตรฐานความประพฤติ ขวัญ และสมรรถภาพของข้าราชการ
๓. เพื่อจูงใจให้ข้าราชการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น
๔. เพื่อรักษาชื่อเสียงของทางราชการ และความเชื่อมั่นของประชาชนต่อทางราชการ

● ระดับโทษทางวินัย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดโทษผิดวินัยไว้ในมาตรา ๘๘ โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ

๑. ภาคทัณฑ์
๒. ตัดเงินเดือน

สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดโทษตัดเงินเดือนในอัตราร้อยละสองหรือร้อยละสี่ ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลา หนึ่งเดือน สองเดือน หรือสามเดือน ตามข้อ ๗๓ (๒) ของกฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๓. ลดเงินเดือน

สำหรับกรุงเทพมหานคร ยังใช้บัญชีเงินเดือนแบบขั้นชั่วคราว อัตราโทษจึงยังคงใช้ลดขั้นเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งหนึ่งขั้นของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษไปก่อนจนกว่ากรุงเทพมหานครจะใช้บัญชีเงินเดือนในระบบจำแนกตำแหน่ง ตามข้อ ๗๓ (๓) ของกฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๔. ปลดออก
๕. ไล่ออก

● ผู้มีอำนาจลงโทษ

ผู้ที่จะมีอำนาจสั่งลงโทษข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญนั้น ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขประการใดประการหนึ่ง ดังนี้

๑. ต้องเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔
๒. ต้องเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายระดับต่ำลงไปที่ได้รับมอบอำนาจในการลงโทษจากผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ (กรุงเทพมหานครไม่มีการมอบอำนาจในเรื่องนี้)

● อำนาจสั่งลงโทษ

กฎหมายให้อำนาจผู้บังคับบัญชาที่จะสั่งลงโทษข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่กระทำผิดวินัยไว้ตามเกณฑ์ ดังนี้

๑. การสั่งลงโทษสถานเบา

ในกรณีที่ข้าราชการกระทำผิดวินัยยังไม่ถึงขั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาเป็นผู้สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อ ๗๓ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. การสั่งลงโทษสถานหนัก

เป็นการสั่งลงโทษในกรณีที่ข้าราชการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในสถานปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ตามมติของ ก.ก. และการลงโทษตามมติ ก.ก. ดังกล่าวผู้มีอำนาจลงโทษคือ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อควรคำนึงในการสั่งลงโทษ

๑. การสั่งลงโทษเกินอำนาจ
๒. ผู้ถูกสั่งลงโทษมิใช่ผู้ใต้บังคับบัญชา
๓. การสั่งลงโทษสถานหนักโดยไม่ได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือมิได้

เสนอ ก.ก.

๔. การสั่งลงโทษต้องไม่ย้อนหลัง (มีข้อยกเว้น)

๕. สภาพการเป็นข้าราชการ

อำนาจการลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง			
ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งบรรจุ และแต่งตั้งตามมาตรา ๕๒	ภาคทัณฑ์	ตัดเงินเดือน ข้อ ๗๓ กฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕	ลดเงินเดือน
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	✓	ร้อยละสอง หรือ ร้อยละสี่ เป็นเวลาไม่เกิน หนึ่ง, สอง, สามเดือน	ไม่เกิน ๑ ขั้น เหมือนเดิม เนื่องจากกทม. ยังคงใช้บัญชีเงินเดือนแบบขั้นชั่วคราว มติ ก.ก. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘
ปลัดกรุงเทพมหานคร	✓		
ผู้อำนวยการสำนัก	✓		
หัวหน้าสำนักงาน ก.ก.	✓		
เลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร	✓		
ผู้อำนวยการเขต	✓		

๑.๑๑ การรายงานการดำเนินการทางวินัย

จากการที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ มีผลบังคับใช้ ทำให้กระบวนการดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหาร ทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานครในหลายเรื่องเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งเรื่องการรายงานการ ดำเนินการทางวินัยด้วย ซึ่งกรุงเทพมหานครได้ออกระเบียบ ก.ก. ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการ ดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ และเวียนแจ้งให้หน่วยงานของกรุงเทพมหานครถือปฏิบัติแล้ว ตามหนังสือสำนักงาน ก.ก. ที่ กท ๐๓๐๖/๒๓๖๘ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ทำให้การรายงานการดำเนินการทางวินัย ในส่วนของข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุได้สั่งยุติเรื่อง งดโทษ หรือลงโทษทางวินัย อย่างไม่ร้ายแรงแก่ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาของตนแล้ว ให้รายงานการดำเนินการทางวินัยไปยัง ก.ก. เพื่อพิจารณาตามมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ และรายงาน ปลัดกรุงเทพมหานคร เพื่อทราบอีกทางหนึ่ง ตามข้อ ๑๐ แห่งระเบียบ ก.ก. ว่าด้วยการรายงาน เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

๒. กรณีวินัยอย่างร้ายแรง

การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ เป็นอำนาจของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ กรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุเห็นว่าเป็น การกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง เมื่อได้ดำเนินการสอบสวนแล้วและผู้มีอำนาจสั่งบรรจุเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุส่งเรื่องให้ ก.ก. เพื่อพิจารณา ตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อ ก.ก. มีมติ เป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น และต้องรายงาน ก.ก. ด้วย การรายงานการดำเนินการทางวินัยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาเหนือชั้น ขึ้นไปได้ตรวจสอบการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชา และในกรณีการลงโทษวินัย อย่างร้ายแรงการที่ต้องส่งให้ ก.ก. พิจารณา ตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ

ข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ นั้น เนื่องจากการลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงต้องดำเนินการโดยรัดกุมและถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมาย จึงสมควรที่จะต้องพิจารณาโดยองค์กรกลางบริหารทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานคร

๑.๑๒ การออกจากราชการ

การออกจากราชการ หมายถึง การพ้นสภาพการเป็นข้าราชการซึ่งอาจเกิดขึ้นเนื่องจากสภาพของบุคคลนั้นไม่อาจเป็นข้าราชการต่อไปได้ หรือตามความประสงค์ของตัวข้าราชการเอง หรือตามดุลพินิจของ ผู้บังคับบัญชาเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ซึ่งการออกจากราชการในกรณีเช่นนี้ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อความมั่นคงในการดำรงสถานภาพของข้าราชการและเพื่อประโยชน์ของทางราชการควบคู่กันไปตามระบบคุณธรรม

ตามบทบัญญัติมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ มีผลให้กรุงเทพมหานคร นำบทบัญญัติหมวด ๖ การออกจากราชการ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้บังคับกับการบริหารทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานครโดยอนุโลม เนื่องจากเรื่องการออกจากราชการมิได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยมาตรา ๑๐๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการในกรณีต่อไปนี้

๑. ตาย เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถึงแก่ความตาย ก็เป็นอันออกจากราชการโดยไม่ต้องออกคำสั่งให้ออกจากราชการ

๒. พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือตามที่เรียกกันโดยทั่วไปว่าครบเกษียณอายุ โดยเป็นไปตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ที่บัญญัติว่า “ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์” นั้นและมาตรา ๑๙ สัตตแห่งพระราชบัญญัตินี้ที่แก้ไขเพิ่มเติมได้บัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ หรือระดับทรงคุณวุฒิหรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโสหรือระดับทักษะพิเศษ และจะต้องพ้นจากราชการ ตามมาตรา ๑๙ อาจรับราชการ

ต่อไปได้ตามกำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน” ซึ่งตามมาตรา ๑๐๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว รับราชการต่อไปได้ไม่เกิน ๑๐ ปี ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. (กฎ ก.พ.ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์รับราชการต่อไป พ.ศ. ๒๕๕๒) เมื่อครบกำหนดเวลาที่ให้รับราชการต่อไปแล้ว ก็พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และมาตรา ๒๐ กับมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้ ก.พ. เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการ โดยก่อนสิ้นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณทุกปี ก.พ. จะต้องยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญในปีงบประมาณถัดไปต่อเจ้ากระทรวงของ ผู้นั้นและกระทรวงการคลัง (ในทางปฏิบัติ ก.พ. จะแจ้งกรมทราบด้วย) เมื่อส่วนราชการต่าง ๆ ได้รับรายชื่อของ ผู้ที่จะครบเกษียณอายุตามที่ ก.พ. แจ้งแล้ว จะประกาศรายชื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบโดยไม่ต้องทำเป็นคำสั่ง (การสั่งให้ผู้ต่ออายุราชการพ้นจากราชการต้องทำเป็นคำสั่ง) และในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือน พิจารณาเห็นสมควรเลื่อนเงินเดือนให้ข้าราชการพลเรือนผู้ใด แต่ผู้นั้นจะต้องพ้นจากราชการไปเพราะเหตุเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนสั่งเลื่อนเงินเดือนเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้ผู้นั้น ในวันที่ ๓๐ กันยายนของครั้งปีครั้งปีสุดท้ายก่อนที่จะพ้นจากราชการ ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๒

๓. ลาออกจากราชการและได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๑๐๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้าราชการที่ประสงค์จะลาออกจากราชการให้ยื่นหนังสือขอลาออกตามแบบต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง โดยยื่นล่วงหน้าก่อนวันขอลาออกไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (สำหรับกรุงเทพมหานคร ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุเป็นไปตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔) เป็นผู้พิจารณา ก่อนวันขอลาออก เว้นแต่กรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุเห็นว่า มีเหตุผลและความจำเป็นเป็นพิเศษจะอนุญาตให้ข้าราชการที่ยื่นหนังสือขอลาออกล่วงหน้าน้อยกว่า ๓๐ วัน ลาออกตามวันที่ขอลาออกก็ได้ และในกรณีที่ข้าราชการยื่นใบลาออกล่วงหน้าน้อยกว่า ๓๐ วัน โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรหรือที่ไม่ได้ระบุวันขอลาออกไว้ให้ถือว่าวันขอลาออกคือวันถัดจากวันครบกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันยื่นหนังสือขอลาออก

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการจะยับยั้งการลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันขอลาออกก็ได้แต่ต้องแจ้งการยับยั้งการลาออกพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอลาออกทราบก่อนวันที่ขอลาออก และถ้าผู้ขอลาออกไม่ได้ถอนใบลาออกก่อนครบกำหนดระยะเวลาการยับยั้งให้ถือว่าลาออกนั้น มีผลเมื่อครบกำหนดเวลาตามที่ได้ยับยั้งไว้ ซึ่งการยับยั้งสามารถทำได้เพียงครั้งเดียวและห้ามขยายเวลาในการยับยั้งการลาออกนั้น แต่สำหรับกรณีผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุไม่ได้ยับยั้งการลาออกให้การลาออกนั้น มีผลตั้งแต่วันที่ขอลาออก

ในกรณีที่ข้าราชการประสงค์จะลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญตำแหน่งทางการเมือง หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.พ. กำหนด หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภาสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือ ผู้บริหารท้องถิ่นให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่งอย่างช้าภายใน วันที่ขอลาออก และให้การลาออก มีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

การอนุญาตให้ลาออกหรือการยับยั้งการลาออก ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุทำคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรให้เสร็จสิ้นก่อนวันขอลาออก แล้วแจ้งคำสั่งให้ผู้ขอลาออกทราบก่อนวันที่ขอลาออกด้วย ทั้งนี้ผู้ขอลาออกอาจถอนใบลาออกได้แต่ต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออกก่อนที่จะมีการส่งอนุญาตให้ลาออก (มติตอบข้อหารือของกระทรวงคมนาคม ที่ สร ๑๐๐๖/๑๒๒๐๓๑ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘)

๔. ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๕๙ วรรคสอง มาตรา ๖๗ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๔.๑ สั่งให้ออกเพราะไม่ผ่านการประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้าราชการที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยอยู่ในความดูแลของผู้บังคับบัญชาผู้มีหน้าที่พัฒนาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จะต้องมีการประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด เพื่อให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจพิจารณาว่าผู้นั้นมีความเหมาะสมที่จะให้รับราชการ ต่อไปหรือไม่ ถ้าผู้มีอำนาจเห็นว่าผู้นั้นมีผลการประเมินต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดไม่ควรให้รับราชการต่อไปให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ ไม่ว่าจะครบกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้วหรือไม่ก็ตาม และให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยเป็นข้าราชการแต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ผู้นั้นอยู่ระหว่าง ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๔.๒ สั่งให้ออกเพราะขาดคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการ ตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ผู้ที่ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดแล้ว หากภายหลังปรากฏว่า ขาด คุณสมบัติทั่วไปหรือมีลักษณะต้องห้ามโดยไม่ได้รับการยกเว้นหรือ ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. อยู่ก่อนก็ดี มีกรณีต้องหา อยู่ก่อนและภายหลังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องหานั้นก็ดี ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมี อำนาจสั่งบรรจุสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้น ได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิ จะได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้น และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้ว ให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ

๔.๓ สั่งให้ออกไว้อ่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาความผิดตามมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้าราชการที่มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้ง กรรมการสอบสวน หรือถูก ฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็น ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งให้ออกจากราชการไว้อ่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณาหรือผลแห่งคดีได้ ตามกฎ ก.ก. ว่าด้วยการ ดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๖๕ หมวด ๙ การสั่งพักราชการและการให้ออกจากราชการไว้อ่อน

แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนหรือพิจารณาว่าผู้นั้นไม่ได้ กระทำผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้อง ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมหรือ ตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันหรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.ก. กำหนด

๔.๔ สั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ตามมาตรา ๑๑๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้

๔.๔.๑ เมื่อข้าราชการผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน ได้โดยสม่ำเสมอ ตามมาตรา ๑๑๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

การจะสั่งให้ข้าราชการพลเรือนออกจากราชการตามมาตรานี้ได้ จะต้องปรากฏว่า ผู้นั้นเจ็บ ป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้โดยสม่ำเสมอ ดังนั้น ในกรณีที่ ไม่มีใบรับรองแพทย์ผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงควรส่งตัว

ข้าราชการผู้นั้นไปให้แพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจร่างกายและแสดงความเห็นไว้ว่าเจ็บป่วยจนไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างสม่ำเสมอหรือไม่เสียก่อน

๔.๔.๒ เมื่อข้าราชการผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ ตามมาตรา ๑๑๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

การที่ผู้บังคับบัญชาจะสั่งให้ข้าราชการผู้ใดออกจากราชการตามมาตรานี้ได้จะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ ๓ ประการ คือ

- เป็นการไปปฏิบัติงานใด ๆ ที่มีใช้งานในหน้าที่ของส่วนราชการ เช่น ไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ รัฐวิสาหกิจ เป็นต้น

- สมัครใจที่จะไปปฏิบัติงานนั่นเอง

- เป็นความประสงค์ของทางราชการที่จะให้ไปปฏิบัติงานนั้น คือ ทางราชการเห็นว่างานที่จะไปปฏิบัตินั้นเป็นประโยชน์แก่ราชการมิใช่เพื่อประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งอาจเป็นประโยชน์แก่ส่วนราชการเดิมหรือหน่วยงานอื่น หรือเป็นประโยชน์แก่ราชการโดยส่วนรวมก็ได้

๔.๔.๓ เมื่อข้าราชการผู้ใดขาดคุณสมบัติทั่วไป ตามมาตรา ๓๖ ก. (๑) หรือ (๓) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ ข. (๑) (๓) (๖) หรือ (๗) ตามมาตรา ๑๑๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้าราชการที่มีคุณสมบัติครบถ้วน แล้วต่อมาได้ขาดคุณสมบัติลงตามมาตรา ๓๖ ก. (๑) หรือ (๓) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ ข. (๑) (๓) (๖) หรือ (๗) จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ ดังนี้

๑. เสียสัญชาติไทย (ตามมาตรา ๓๖ ก. (๑))

๒. ไม่เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ (ตามมาตรา ๓๖ ก. (๓))

๓. ไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ตามมาตรา ๓๖ ข. (๑))

๔. เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น (ตามมาตรา ๓๖ ข. (๓)) กรณีนี้ไม่ต้องสั่งให้ออกที่ถูกต้องเป็น มาตรา ๓๖ ข. (๒) คือ เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. จึงต้องสั่งให้ออก)

๕. เป็นบุคคลล้มละลาย (ตามมาตรา ๓๖ ข. (๖))

๖. เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เพราะกระทำความผิดทางอาญา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือ ความผิดลหุโทษ (ตามมาตรา ๓๖ ข. (๗))

๔.๔.๔ เมื่อทางราชการเลิก หรือ ยุบ หน่วยงานหรือตำแหน่งที่ข้าราชการ พลเรือนสามัญปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงอยู่สำหรับผู้ที่ย้ายออกจากราชการกรณีนี้ได้รับเงินชดเชย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามมาตรา ๑๑๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๔.๕ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มี ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ ตามมาตรา ๑๑๐ (๕)

๔.๔.๖ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดหย่อนความสามารถในอันที่จะ ปฏิบัติหน้าที่ราชการบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ราชการถ้าผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ตามมาตรา ๑๑๐ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๔.๗ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกสอบสวนว่ากระทำผิด วินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๓ และผลการสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะพึงลงโทษ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แต่มีมลทินหรือ มัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน ถ้าให้รับราชการต่อไป จะเป็นการเสียหายแก่ราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๔.๘ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษา ถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือต้องรับโทษจำคุก โดยคำสั่งของศาล ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ตามมาตรา ๑๑๐ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

อนึ่ง การสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จ บำนาญเหตุทดแทนให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ทั้งนี้ หากข้าราชการพลเรือนสามัญ ขาดคุณสมบัติทั่วไปในกรณีไม่เสื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ (มาตรา ๓๖ ก. (๓)) กรณีหย่อนความสามารถในอันที่จะ ปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ราชการถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ (ตามมาตรา ๑๑๐ (๖)) กรณี ถูกสอบสวนว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๓ และผลการสอบสวนไม่ได้ ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษ ตามมาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ ถูกสอบสวน ถ้าให้รับราชการ ต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ (ตามมาตรา ๑๑๐ (๗))

ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่พิจารณาเมื่อ อ.ก.พ. มีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ส่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

เมื่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ สั่งให้ข้าราชการออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว ให้อย่างงาน อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. แล้วแต่กรณี

สำหรับกรุงเทพมหานครให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ส่งเรื่องให้ ก.ก. พิจารณาตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อ ก.ก. มีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

๔.๕ สั่งให้ออกเพราะไปรับราชการทหาร ตามมาตรา ๑๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

เมื่อข้าราชการผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารซึ่งเป็นการถูกเกณฑ์ไปเป็น ทหารกองประจำการในเวลาประมาณ ๒ ปีให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ และต้องสงวนตำแหน่งในระดับเดียวกันไว้ให้เมื่อผู้นั้นประสงค์จะบรรจุกลับภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันพ้นจากราชการทหาร และผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนสำหรับตำแหน่งระดับเดิมได้แต่ถ้าจะบรรจุกลับในระดับและอัตราที่สูงกว่าอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งเดิม ต้องให้ ก.พ.พิจารณาเป็นราย ๆ ไป (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร / ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๒๕)

สำหรับกรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครที่ถูกหมายเรียกเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพลเพื่อรับการฝึกวิชาทหาร ซึ่งไม่ได้ใช้เวลานานและไม่ได้ไปรับราชการทหารโดยมีฐานะเป็นข้าราชการทหาร ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ไม่ต้องมีคำสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามมาตรานี้ ข้าราชการผู้ถูกหมายเรียกเพียงแต่รายงานการลาต่อผู้บังคับบัญชาก่อนวันเข้ารับการตรวจเลือกไม่น้อยกว่า ๔๘ ชั่วโมง หรือภายใน ๔๘ ชั่วโมง นับแต่เวลารับหมายเรียกเข้ารับการเตรียมพลแล้วไปเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพลตามวันเวลาในหมายเรียกนั้นโดยไม่ต้องรอรับคำสั่งอนุญาตและให้ผู้บังคับบัญชาเสนอรายงานการลาไปตามลำดับจนถึงหัวหน้าหน่วยงาน เมื่อข้าราชการที่ลาพ้นจากการเข้ารับการตรวจเลือก

หรือเข้ารับการเตรียมพลแล้ว ให้มารายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการตามปกติต่อผู้บังคับบัญชา ภายใน ๗ วัน เว้นแต่กรณีที่มีเหตุจำเป็นหัวหน้าหน่วยงานระดับสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. ปลัดกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอาจขยายเวลาให้ได้แต่รวมแล้วไม่เกิน ๑๕ วัน ตามข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกอบกับมติ ก.ก. ครั้งที่ ๔/๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ กำหนดให้นำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มาใช้กับการบริหารทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานครโดยอนุโลม

๕. ถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก

การออกจากราชการกรณีนี้มีเหตุมาจากข้าราชการพลเรือนผู้นั้นได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและต้องรับโทษถึงขั้นปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตามความร้ายแรงแห่งกรณีแต่การที่ผู้บังคับบัญชาจะสั่งลงโทษทางวินัยขั้นร้ายแรงได้จะต้องดำเนินการตามกระบวนการของกฎหมายและผ่านการพิจารณาของ ก.ก.

สำหรับวันออกจากราชการตาม ๔. และ ๕. ข้างต้น เป็นไปตามระเบียบ ก.ก. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งกำหนดไว้โดยสรุปว่า ห้ามมิให้สั่งให้ออกหรือ สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากการย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นตามที่กำหนดไว้แต่ทั้งนี้จะต้องไม่เป็นการทำให้เสียประโยชน์ตามสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งให้ออกหรือผู้ถูกสั่งโทษด้วย

๑.๑๓ การอุทธรณ์

การอุทธรณ์ หมายถึง การที่ผู้ถูกกระทบสิทธิจากคำสั่งของฝ่ายปกครองใช้สิทธิโต้แย้งขอให้เพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่ง สำหรับกรุงเทพมหานครข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญที่ถูกลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามกรณีที่กฎหมายกำหนด สามารถร้องขอรับความเป็นธรรมให้พิจารณาวินิจฉัยยกเรื่องของตนขึ้นพิจารณาใหม่ให้เป็นไปในทางที่เป็นคุณแก่ตนเองได้ โดยอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

การอุทธรณ์ของกรุงเทพมหานครเป็นไปตามกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๕ มีเงื่อนไข ดังนี้

๑. ผู้มีสิทธิอุทธรณ์

๑.๑ ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัย ได้แก่ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน ปลดออก หรือ ไล่ออก

๑.๒ ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด เช่น เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้เจ็บป่วยจนไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ เป็นผู้หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือเป็นผู้ที่มีมลทินมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน

๒. การอุทธรณ์

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือคำสั่งให้ออกจากราชการต้องทำเป็นหนังสือถึงประธานกรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร โดยใช้ถ้อยคำ สุภาพ และมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้ (ข้อ ๒๗)

๑) ชื่อ ตำแหน่ง สังกัด และที่อยู่สำหรับการติดต่อเกี่ยวกับการอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์

๒) คำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์ และวันที่รับทราบคำสั่ง

๓) ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ผู้อุทธรณ์ยกขึ้นเป็นข้อคัดค้านคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์

๔) คำขอของผู้อุทธรณ์

๕) ลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์

กรณีเป็นการอุทธรณ์โดยทนายทหรือผู้ได้รับมอบหมายให้อุทธรณ์แทน ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ปรับสาระสำคัญในหนังสืออุทธรณ์ให้เหมาะสม โดยอย่างน้อยควรมีสาระสำคัญให้สามารถเข้าใจได้ตามหัวใน ข้อ ๒.๒ ทั้งนี้ ผู้อุทธรณ์จะมอบหมายให้ทนายความหรือบุคคลอื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วทำการอุทธรณ์แทนได้ กรณีมีเหตุจำเป็น ดังนี้ (ข้อ ๒๔)

- เจ็บป่วยจนไม่สามารถอุทธรณ์ด้วยตนเองได้
- อยู่ในต่างประเทศและคาดหมายได้ว่าไม่อาจอุทธรณ์ด้วยตนเองได้ทันเวลาที่กำหนด

- มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร หรือองค์คณะวินิจฉัยเห็นสมควร

๓. การยื่นอุทธรณ์ (ข้อ ๓๐)

๓.๑ ผู้อุทธรณ์ไม่ต้องทำเรื่องเสนอผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น แต่ให้ยื่นหนังสืออุทธรณ์ต่อพนักงานผู้รับอุทธรณ์ที่กองพิทักษ์ระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.ก. โดยให้ถือวันที่รับหนังสือตามหลักฐานการลงทะเบียนรับหนังสือตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณเป็นวันที่ยื่นหนังสืออุทธรณ์

๓.๒ การส่งหนังสืออุทธรณ์โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ โดยให้ถือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตราวันที่ซองหนังสืออุทธรณ์เป็นวันยื่นหนังสืออุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์อาจถอนอุทธรณ์ที่ยื่นไว้แล้ว ก่อนที่องค์คณะวินิจฉัยมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์นั้นก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อผู้อุทธรณ์ หรืออาจถอนด้วยวาจาต่อหน้าองค์คณะวินิจฉัยก็ได้

๔. ระยะเวลาการอุทธรณ์ แบ่งเป็น ๒ กรณี (ข้อ ๒๙)

๑) สำหรับผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการต้องยื่นอุทธรณ์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์ ซึ่งโดยทั่วไปจะถือว่าวันทราบคำสั่งคือวันที่ผู้ถูกสั่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง

๒) สำหรับการอุทธรณ์แทน มี ๒ กรณี ได้แก่

(๑) กรณีผู้มีสิทธิอุทธรณ์ถึงแก่ความตายโดยที่ยังไม่ได้ยื่นอุทธรณ์ ทายาทของผู้มีสิทธิอุทธรณ์ต้องยื่นอุทธรณ์ภายใน ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์ หรือภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ถึงแก่ความตาย

(๒) กรณีที่ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นอุทธรณ์ไว้แล้วได้ถึงแก่ความตายก่อนการวินิจฉัยอุทธรณ์ ทายาท ผู้จัดการมรดก ผู้รับสิทธิของผู้อุทธรณ์ หรือผู้มีส่วนได้เสีย อาจมีคำขอเข้ามาแทนที่หรือองค์คณะวินิจฉัยเรียกเข้ามาเนื่องจากคู่กรณีในอุทธรณ์มีคำขอ ในกรณีนี้ต้องยื่นคำขอเป็นหนังสือต่อองค์คณะวินิจฉัยภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้อุทธรณ์ถึงแก่ความตาย

๕. การนับระยะเวลาอุทธรณ์ (ข้อ ๓๑)

๑) ให้ถือว่าวันที่ผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัย หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันรับทราบคำสั่ง

๒) ในกรณีที่ไม่มี การลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งตาม ๑) แต่มีการแจ้งคำสั่งให้ทราบกับมอบสำเนาคำสั่ง แล้วทำบันทึกลงวัน เดือน ปี เวลา และสถานที่ที่แจ้ง โดยลงลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบคำสั่ง

๓) ในกรณีที่ไม้อาจแจ้งคำสั่งตาม ๒) และได้แจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ณ ที่อยู่ของผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ให้ส่งสำเนาคำสั่งไปให้สองฉบับ เพื่อให้ผู้ถูกสั่งลงโทษตาม ๑) เก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับและให้ลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปีที่รับทราบคำสั่งเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้น ๓๐ วันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งฉบับที่ให้ผู้ถูกสั่งลงโทษตาม ๑) ลงลายมือชื่อ และวันเดือน ปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษตาม ๑) กลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกสั่งลงโทษตาม ๑) ได้รับทราบคำสั่งแล้ว

• การพิจารณาอุทธรณ์

๑. ผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์กรุงเทพมหานคร ที่ตั้งโดย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ (ข้อ ๓๖) ดังนี้

๑) กรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร	เป็นประธานกรรมการ
๒) กรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์จำนวน ๒ คน	เป็นกรรมการ
๓) เจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.ก.
ที่ได้รับมอบหมาย	เป็นเลขานุการ
๔) เจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.ก.
ที่ได้รับมอบหมาย	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ประธานกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์กรุงเทพมหานคร จะต้องแจ้งคำสั่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์กรุงเทพมหานคร ให้ผู้ขออุทธรณ์ทราบ โดยให้ลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานแล้วมอบสำเนาคำสั่งให้ไว้หนึ่งฉบับ หรือกรณีส่งคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับตามที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ หากพ้นสิบห้าวันนับแต่วันส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าว ให้ถือว่าผู้อุทธรณ์รับทราบคำสั่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์กรุงเทพมหานครแล้ว

๒. การอุทธรณ์ที่ห้ามรับไว้พิจารณา (ข้อ ๙)

๑) เป็นเรื่องที่ไม่อาจอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครได้ตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

๒) ผู้อุทธรณ์มิใช่เป็นผู้มีสิทธิอุทธรณ์ ตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

๓) เป็นอุทธรณ์ที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

๔) เป็นเรื่องที่ได้เคยมีการอุทธรณ์และได้มีคำวินิจฉัยหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว

๕) เป็นกรณีอุทธรณ์ที่ยังไม่ชัดเจนหรือยังมีการดำเนินการโดยไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ตามและกรณีอุทธรณ์ที่ห้ามรับไว้พิจารณา ตามข้อ ๔๘ (๒) ตามข้อ ๔๙ (๓) ของกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

สำหรับทายาทผู้มีสิทธิยื่นอุทธรณ์แทน หากมีกรณีตามที่กำหนดไว้ใน ๑) ถึง ๕) ให้ถือว่าเป็นอุทธรณ์ที่ห้ามรับไว้พิจารณาเช่นกัน

๓. การคัดค้านกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์กรุงเทพมหานคร (ตามข้อ ๙)

ผู้อุทธรณ์อาจคัดค้านกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์กรุงเทพมหานครกรณี ดังนี้

๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือกระทำที่ผู้อุทธรณ์ถูกสั่งให้ออกจากราชการ

๒) มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือการกระทำที่ผู้อุทธรณ์ถูกสั่งให้ออกจากราชการ

๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้อุทธรณ์

๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นหรือเคยเป็นผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการ

๕) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยหรือการสั่งให้ออกจากราชการที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ

๖) มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติหรือทางสมรสกับบุคคลตาม ๑) ๒) ๓) หรือ ๔) อันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้อุทธรณ์

การคัดค้านกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์กรุงเทพมหานคร ผู้อุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ภายใน ๗ วันนับแต่วันรับทราบคำสั่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์กรุงเทพมหานคร (ก่อนการพิจารณาอุทธรณ์) ทำให้กรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์กรุงเทพมหานคร ผู้ที่ถูกคัดค้านต้องงดการปฏิบัติหน้าที่ไว้จนกว่าประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร จะมีการชี้ขาดในเรื่องการคัดค้านนั้นแล้ว

๔. การขอแถลงด้วยวาจา

ผู้อุทธรณ์มีสิทธิขอแถลงการณ์ด้วยวาจาในหนังสืออุทธรณ์หรือยื่นขอภายใน ๓๐ วันนับแต่วันยื่นหนังสืออุทธรณ์ ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ขอแถลงการณ์ด้วยวาจา

ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร จะมีหนังสือแจ้งผู้บังคับบัญชาผู้ออกคำสั่งลงโทษ เพื่อให้มาแถลงแก้ในวันที่มีการพิจารณาอุทธรณ์ ซึ่งหากผู้บังคับบัญชาไม่ประสงค์จะแถลงแก้ก็ได้ แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ทราบ

๕. การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย

๑) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายและระดับโทษแล้ว
ให้ยกอุทธรณ์

๒) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษดำเนินการไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้ยกเลิกคำสั่งและให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการเสียใหม่ให้ถูกต้อง เช่น กรณีที่เห็นว่าเป็นมูลกรณีวินัยร้ายแรงแต่ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ก็มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงได้

๓) ถ้าเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยถูกต้องตามกฎหมาย และผู้อุทธรณ์ควรได้รับโทษเบาลง ให้มีคำวินิจฉัยให้ลดโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง แต่ถ้าเห็นว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจะลดโทษต่ำกว่าปลดออกไม่ได้

๔) ถ้าเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยถูกต้องตามกฎหมาย และเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดวินัย หรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัย ให้มีคำวินิจฉัยให้ยกโทษ

๕.) ถ้าเห็นว่าข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้มีคำวินิจฉัยให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความให้ถูกต้องเหมาะสม

การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์จะวินิจฉัยให้เพิ่มโทษไม่ได้เว้นแต่ได้รับแจ้งจาก ก.ก. ว่าสมควรเพิ่มโทษจึงจะมีคำวินิจฉัยให้เพิ่มโทษผู้อุทธรณ์ได้

๖. การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งให้ออกจากราชการ

๑) ถ้าเห็นว่าการสั่งให้ออกจากราชการดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายและเหมาะสมแก่กรณีแล้วให้ยกอุทธรณ์

๒) ถ้าเห็นว่าการสั่งให้ออกจากราชการดำเนินการไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้ยกเลิกคำสั่งและให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการเสียใหม่ให้ถูกต้อง

๓) ถ้าเห็นว่าการสั่งให้ออกจากราชการไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และเห็นว่ายังไม่มีเหตุที่จะให้ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ ในกรณีเช่นนี้ให้ยกเลิกคำสั่งและให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการต่อไป

๔) ถ้าเห็นว่าการข้อความในคำสั่งให้ออกจากราชการไม่ถูกต้องเหมาะสมให้แก้ไขเปลี่ยนแปลง ข้อความให้ถูกต้องเหมาะสม

๗. ระยะเวลาในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ได้รับอุทธรณ์เว้นแต่มีเหตุขัดข้องที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกซึ่งไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกิน ๖๐ วัน และให้บันทึกเหตุขัดข้องให้ปรากฏไว้ด้วย

เมื่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้วให้ผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร และบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ แล้วแต่กรณี ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ หากผู้บังคับบัญชาผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ให้ถือว่าเป็นการจงใจละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น

ทั้งนี้ หากผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าทราบ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร

๑.๑๔ การร้องทุกข์

ข้าราชการกรุงเทพมหานครผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา และเป็นกรณีที่ไม่อาจอุทธรณ์ตามส่วนที่ ๔ การอุทธรณ์ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ กรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบกับข้อ ๖ ของกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕

การร้องทุกข์ตามกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณา วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ มีเงื่อนไข ดังนี้

๑. ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ ได้แก่ ข้าราชการกรุงเทพมหานครผู้มีความคับข้องใจ จากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนเองของผู้บังคับบัญชา โดยไม่ประสงค์จะปรึกษาหารือกับ ผู้บังคับบัญชา หรือได้ปรึกษาหารือแล้วแต่ไม่ได้รับคำชี้แจงหรือได้รับคำชี้แจงแล้วแต่คำชี้แจงนั้น ไม่เป็นที่พอใจ ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้

๒. เหตุที่จะร้องทุกข์ ความคับข้องใจอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑) ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติอื่นใด โดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดขึ้นเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ

๒) ไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ

๓) ประวิงเวลา หรือหน่วงเหนี่ยวการดำเนินการบางอย่างอันเป็นเหตุให้เสียหายหรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร

๔) ไม่เป็นไปตามหรือขัดกับระบบคุณธรรม ตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

๓. ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ มี ๒ ประเภท ดังนี้

๑) ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป

(๑) กรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาที่ต่ำกว่าผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. ให้ร้องทุกข์ต่อผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าสำนักงาน ก.ก. แล้วแต่กรณี และให้ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

(๒) กรณีเหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาที่ต่ำกว่าเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการเขต ให้ร้องทุกข์ต่อเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการเขต และเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการเขต เป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

(๓) กรณีเหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือหัวหน้าส่วนราชการในสังกัด

สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ให้ร้องทุกข์ต่อปลัดกรุงเทพมหานคร และให้ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

๒) ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร

กรณีที่เกิดเหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. หรือผู้อำนวยการเขต ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร และให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัย

๔. วิธีการร้องทุกข์

๑) การร้องทุกข์ ให้ร้องทุกข์สำหรับตนเองเท่านั้น จะร้องทุกข์แทนผู้อื่นไม่ได้

ผู้ร้องทุกข์จะมอบหมายผู้อื่นให้ร้องทุกข์แทนได้ กรณีมีเหตุจำเป็น ดังนี้

- เจ็บป่วยจนไม่สามารถร้องทุกข์ได้ด้วยตนเอง

- อยู่ในต่างประเทศและคาดหมายได้ว่าไม่อาจร้องทุกข์ได้ทันภายในเวลา

ที่กำหนด

- มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์เห็นสมควร

๒) ให้ทำคำร้องทุกข์เป็นหนังสือยื่นต่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ภายใน ๓๐ วัน

นับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์ โดยคำร้องทุกข์ให้ใช้ถ้อยคำสุภาพและ อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) ชื่อ ตำแหน่ง สังกัด และที่อยู่สำหรับการติดต่อเกี่ยวกับการร้องทุกข์ของ

ผู้ร้องทุกข์

(๒) การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๓) ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ผู้ร้องทุกข์เห็นว่าเป็นปัญหาของเรื่องร้องทุกข์

(๔) คำขอของผู้ร้องทุกข์

(๕) ลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ หรือผู้ได้รับมอบหมายให้ร้องทุกข์แทนกรณี

ที่จำเป็น

๓) ผู้ร้องทุกข์ต้องทำสำเนาคำร้องทุกข์และหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ร้องทุกข์ รับรองสำเนาถูกต้อง ๑ ชุด แนบพร้อมคำร้องทุกข์ กรณีที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ได้ให้ระบุเหตุที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานไว้ด้วย

๔) กรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องมอบหมายให้บุคคลอื่นร้องทุกข์แทน หรือกรณี มีการแต่งตั้งทนายความหรือบุคคลอื่นดำเนินการแทนในขั้นตอนใด ๆ ในกระบวนการพิจารณา วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ผู้ร้องทุกข์ต้องแนบหลักฐานการมอบหมายหรือการแต่งตั้งมาพร้อมกับ คำร้องทุกข์นั้นด้วย

๕) การร้องทุกข์ต้องยื่นต่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์ ซึ่งโดยทั่วไปถือว่าวันที่ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

๕. การยื่นร้องทุกข์

ผู้ร้องทุกข์อาจนำหนังสือร้องทุกข์มายื่นเอง หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ และให้ถือว่าวันที่ยื่นคำร้องทุกข์ต่อพนักงานผู้รับคำร้องทุกข์ หรือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือร้องทุกข์แล้วแต่กรณีเป็นวันยื่นคำร้องทุกข์ โดยต้องยื่นต่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

ทั้งนี้ ผู้ร้องทุกข์สามารถถอนคำร้องทุกข์ที่ยื่นไว้แล้วได้แต่ต้องก่อนที่ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์จะมีคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดในเรื่องร้องทุกข์นั้น โดยทำเป็นหนังสือขอถอนคำร้องทุกข์ลงลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์

๖. การนับระยะเวลาร้องทุกข์

๑) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นหนังสือให้ถือว่าวันที่ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

๒) ในกรณีที่ไม่มี การลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งตาม ๑) แต่มีการแจ้งคำสั่งให้ทราบพร้อมสำเนาคำสั่ง และทำบันทึกวัน เดือน ปี เวลา สถานที่ที่แจ้ง โดยลงลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือว่าวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

๓) ในกรณีที่ไม่มีอาจแจ้งคำสั่งตาม ๒) และได้แจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ให้ส่งสำเนาคำสั่งไปสองฉบับเพื่อให้เก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ และให้ลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งแล้วส่งกลับคืนเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ กรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้น ๓๐ วัน นับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่ามีผู้รับแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งฉบับที่ให้ลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งกลับคืนมา ก็ให้ถือว่าผู้มีสิทธิร้องทุกข์ได้รับทราบคำสั่งอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์แล้ว

๔) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา โดยไม่มีคำสั่งเป็นหนังสือ ให้ถือว่าวันที่มีหลักฐานยืนยันว่าผู้มีสิทธิร้องทุกข์รับทราบหรือควรรับทราบคำสั่งที่ไม่เป็นหนังสือนั้น เป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

๕) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา โดยไม่ได้มีคำสั่งอย่างใดให้ถือว่าวันที่ผู้ร้องทุกข์ควรได้ทราบถึงการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาดังกล่าว เป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

สำหรับเวลาเริ่มต้นให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา ส่วนเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

๗. การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

๑) ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิขอแถลงการณ์ด้วยวาจาและหากผู้มีอำนาจวินิจฉัยหรือคณะกรรมการ วินิจฉัยร้องทุกข์กรุงเทพมหานคร เห็นว่าไม่จำเป็นแก่การพิจารณาวินิจฉัย เรื่องร้องทุกข์จะไม่ให้แถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้ แต่ให้บันทึกเหตุผลไว้ด้วย ในกรณีที่นัดให้ ผู้ร้องทุกข์มาแถลงการณ์ด้วยวาจา ให้แจ้งผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบ เพื่อให้ มาแถลงแก้ด้วยวาจาในการพิจารณาครั้งนั้น

๒) กรณียื่นร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ต้องพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันได้รับคำร้องทุกข์ หากไม่แล้วเสร็จให้ขยายเวลาได้อีก ๒ ครั้ง ๆ ละ ไม่เกิน ๓๐ วัน โดยให้ บันทึกเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วย

๓) กรณียื่นร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร หรือ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ผู้ที่ได้รับมอบหมาย มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันได้รับคำร้องทุกข์ หากไม่แล้วเสร็จให้ขยายเวลาได้อีก ๒ ครั้ง ๆ ละไม่เกิน ๓๐ วัน โดยให้บันทึกเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วย

๔) การคัดค้านผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์หรือกรรมการวินิจฉัย ร้องทุกข์กรุงเทพมหานคร แยกเป็น

(๑) ผู้ร้องทุกข์หรือคู่กรณีในการร้องทุกข์อาจคัดค้านผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ วินิจฉัยร้องทุกข์ต้องมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

- เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจ หรือเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาดังกล่าว

- มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์
- มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ร้องทุกข์
- มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติ

(๒) ผู้ร้องทุกข์หรือคู่กรณีในการร้องทุกข์อาจคัดค้านกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

- มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์
- มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ร้องทุกข์

- มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติ

๕) การวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์

- ถ้าเห็นว่าเป็นคำร้องทุกข์ที่ดำเนินการโดยถูกต้อง และเป็นคำร้องทุกข์ที่รับไว้พิจารณาได้ให้มีคำสั่งรับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณา

- ถ้าเห็นว่าเป็นคำร้องทุกข์ที่ยังไม่ชัดเจน หรือมีการดำเนินการโดยไม่ถูกต้อง ก็ให้มีคำสั่งให้ดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนด ก็ให้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป

- ถ้าเห็นว่าเป็นคำร้องทุกข์ที่ไม่อาจรับไว้พิจารณา ให้จำหน่ายเรื่องร้องทุกข์ออกจากสารบบ

๘. คำวินิจฉัยร้องทุกข์

ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ ซึ่งได้แก่ ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป หรือ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ย่อมมีอำนาจหน้าที่ในการทำคำวินิจฉัยร้องทุกข์ เช่น ไม่รับเรื่องร้องทุกข์ไว้พิจารณา ยกคำร้องทุกข์ หรือให้แก้ไขหรือยกเลิกคำสั่งและให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้ร้องทุกข์ หรือให้ดำเนินการอื่นใด เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

คำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ให้เป็นที่สุด และให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์และผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติตาม นับแต่วันที่กำหนดไว้ในคำวินิจฉัยร้องทุกข์นั้น ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยร้องทุกข์ของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร สามารถใช้สิทธิฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นได้ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองต่อไปได้

บทที่ ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตามกฎหมาย ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

การดำเนินการทางวินัยข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ตามกฎหมาย ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการสอบสวน การลงโทษทางวินัย และระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ (๓) และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบมาตรา ๙๔ มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๖ มาตรา ๑๐๑ และมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่ง กฎ ก.ก. ฉบับนี้ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ มีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๕

กฎหมาย ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วย ๑๑ หมวด และบทเฉพาะกาล รวมทั้งสิ้น ๑๐๖ ข้อ โดยสรุปสาระสำคัญของกระบวนการดำเนินการทางวินัย ดังนี้

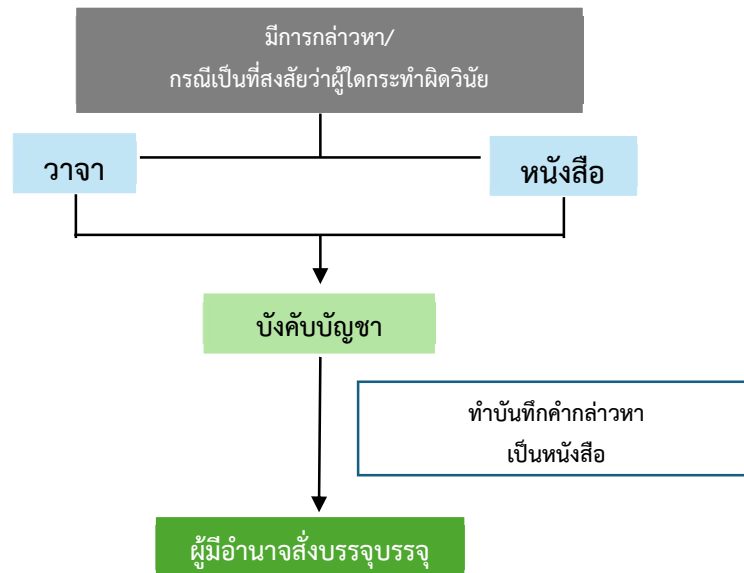
๒.๑ การดำเนินการเมื่อมีการกล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัย

การดำเนินการเมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญกระทำความผิดวินัยนั้น ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการทางวินัยไว้ในมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบหมวด ๒ การดำเนินการเมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำความผิดวินัย และหมวด ๓ การดำเนินการกรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ส่วนที่ ๑ การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น ดังนี้

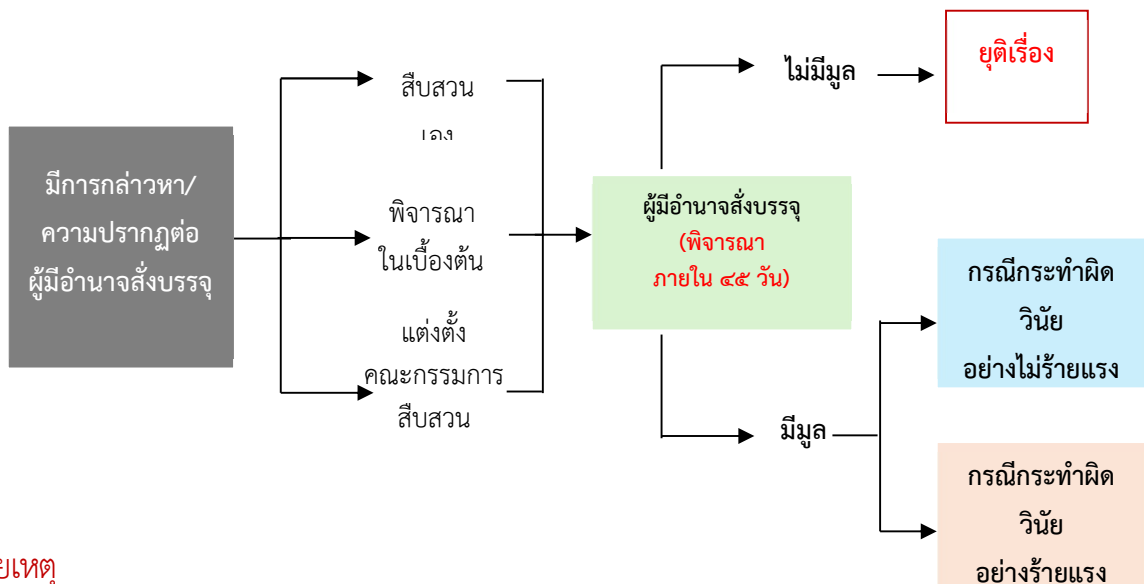
๑) กรณีดำเนินการเมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำความผิดวินัย ให้ดำเนินการตามข้อ ๔ และข้อ ๕ ของกฎหมาย ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

(๑) เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ผู้ใดกระทำความผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นมีหน้าที่ต้องรายงานตามลำดับชั้นให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ทราบโดยเร็ว

(๒) ให้ทำเป็นหนังสือ กรณีที่เป็นการกล่าวหาด้วยวาจาให้ผู้บังคับบัญชาผู้ได้รับฟังการกล่าวหาจัดให้มีการทำบันทึกคำกล่าวหา และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

๒) กระบวนการก่อนการดำเนินการทางวินัย กรณีการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นให้ดำเนินการตามข้อ ๗ และข้อ ๘ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

หมายเหตุ

การสั่งยุติเรื่องในชั้นการสืบสวนข้อเท็จจริง ไม่ต้องรายงานสำนักงาน ก.ก. เพื่อนำเสนอ ก.ก. พิจารณาตามหนังสือสำนักงาน ก.ก. ที่ กท ๐๓๐๖/๒๔๒๕ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และหนังสือ ที่ กท ๐๓๐๖/๐๒ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓

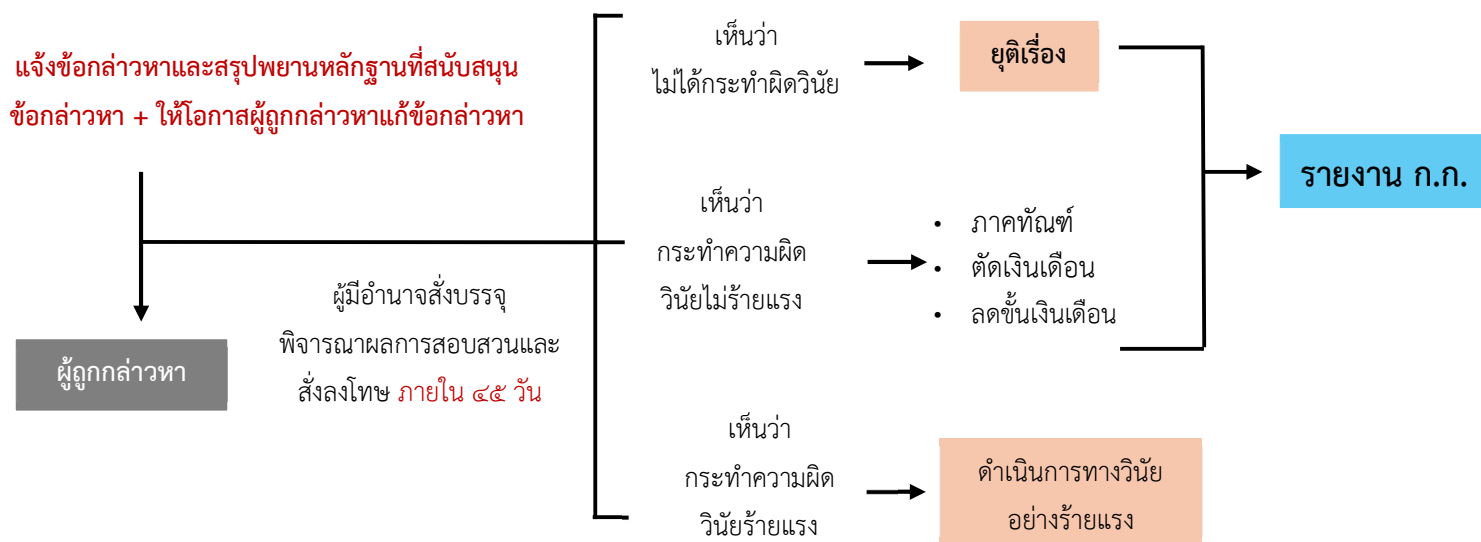
๒.๒ กระบวนการดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น ปรากฏว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่า ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืน ข้อห้ามปฏิบัติตามมาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑) ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๒.๒.๑ กรณีผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดำเนินการโดยไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ สืบสวน ให้ดำเนินการ ตามข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย ดังนี้

๑) แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเป็น หนังสือ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในระยะเวลาที่กำหนด

๒) พิจารณาสั่งหรือดำเนินการภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานและ สำนวนการสอบสวน หากไม่สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าวให้ขยายเวลาได้ ตามความจำเป็น โดยแสดงเหตุผลไว้ด้วย

หมายเหตุ

๑. การสั่งยุติเรื่อง ให้ทำเป็นคำสั่งตามข้อ ๗๒ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

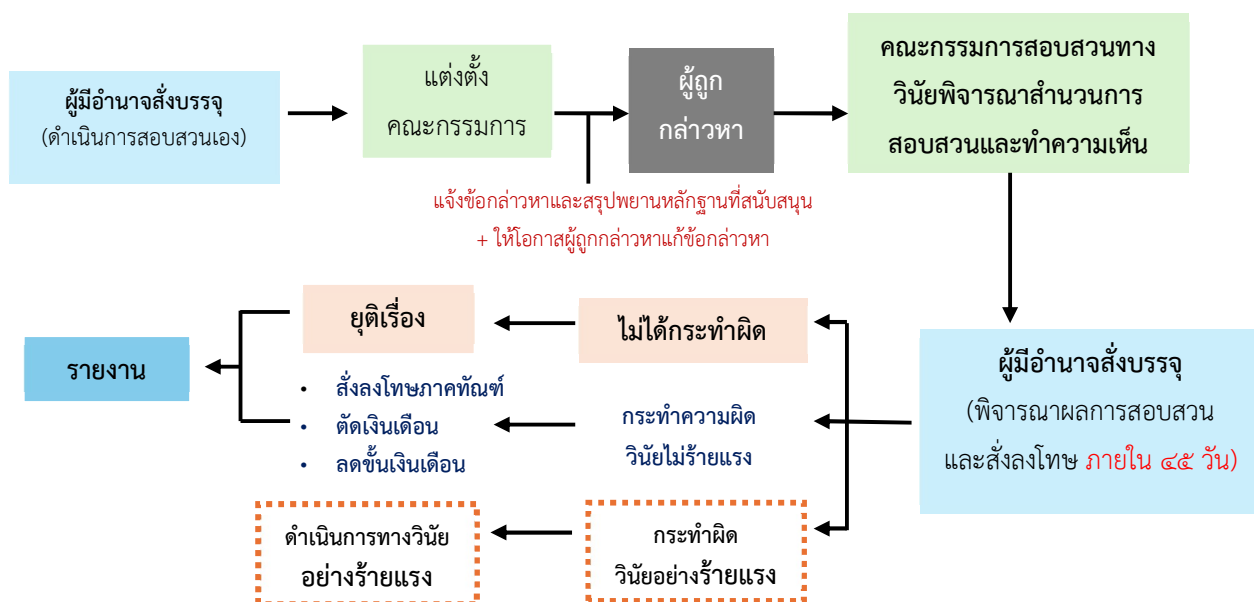
๒. การสั่งงดโทษภาคทัณฑ์โดยให้ทำทัณฑ์เป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือน ตามมาตรา ๙๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ทำเป็นคำสั่งตามข้อ ๗๘ และทำหนังสือทำทัณฑ์หรือหนังสือว่ากล่าวตักเตือนอีกหนึ่งฉบับ

๒.๒.๒ กรณีผู้มีอำนาจสั่งบรรจುದำเนินการโดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยคณะกรรมการสอบสวนต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ประธานกรรมการสอบสวนทราบคำสั่ง หากมีเหตุผลและความจำเป็นไม่อาจดำเนินการแล้วเสร็จภายในกำหนด ให้ประธานกรรมการรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งเพื่อขอขยายเวลาได้ตามความจำเป็น โดยต้องแสดงเหตุผลความจำเป็นไว้ด้วย ดังนี้

๑) คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวน รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ตามแบบ ดว. ๖ (สามัญ)

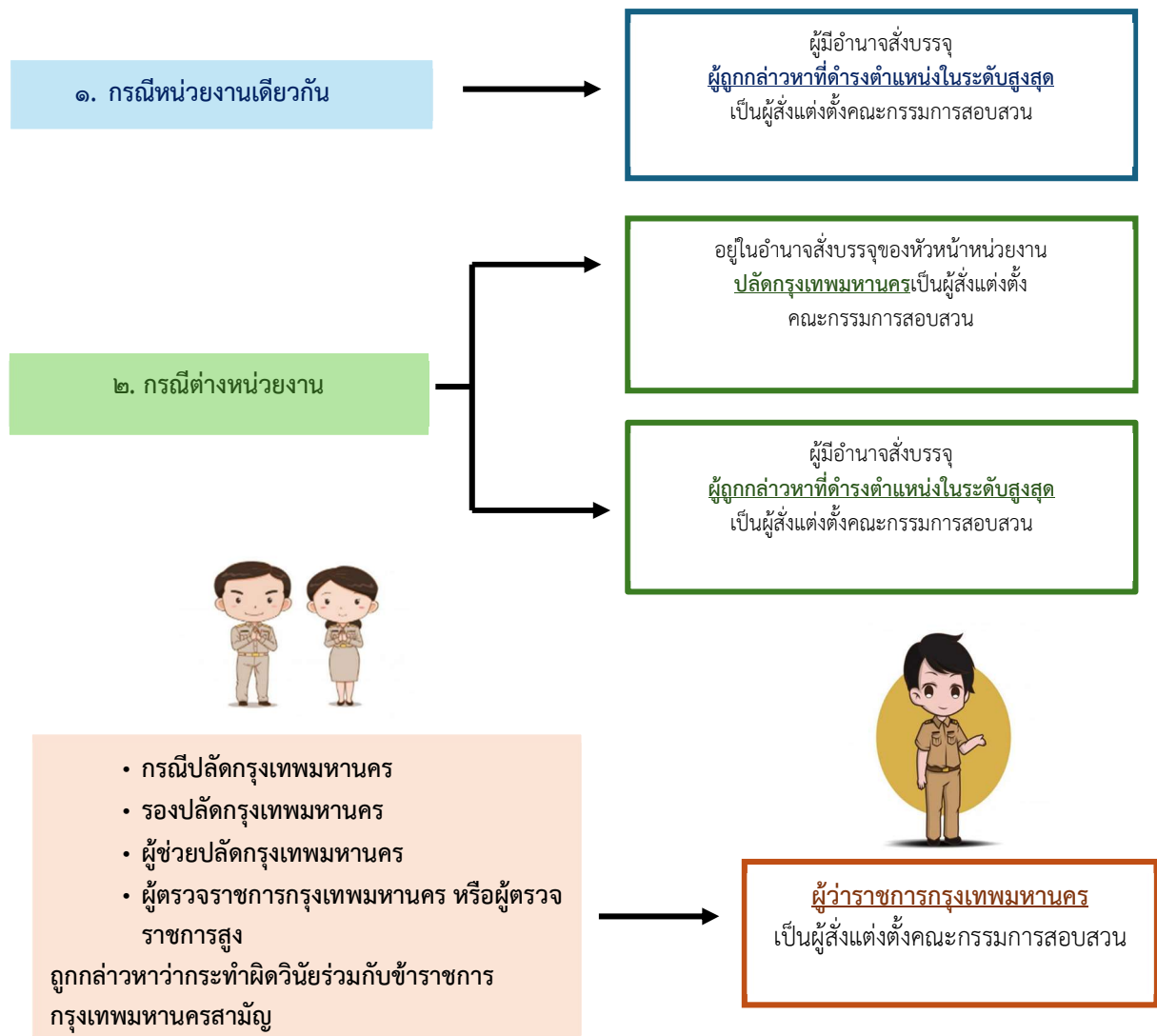
๒) ทำรายงานการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอผู้สั่งแต่งตั้ง

๓) ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณารายงานการสอบสวน และสั่งลงโทษภายใน ๔๕ วันนับแต่วันที่ได้รับรายงานและสำนวนการสอบสวน ในกรณีไม่สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าวให้ขยายเวลาได้ตามความจำเป็น โดยต้องแสดงเหตุผลความจำเป็นไว้ด้วย ทั้งนี้ หากผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าควรสั่งดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมหรือสั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้องใหม่ได้

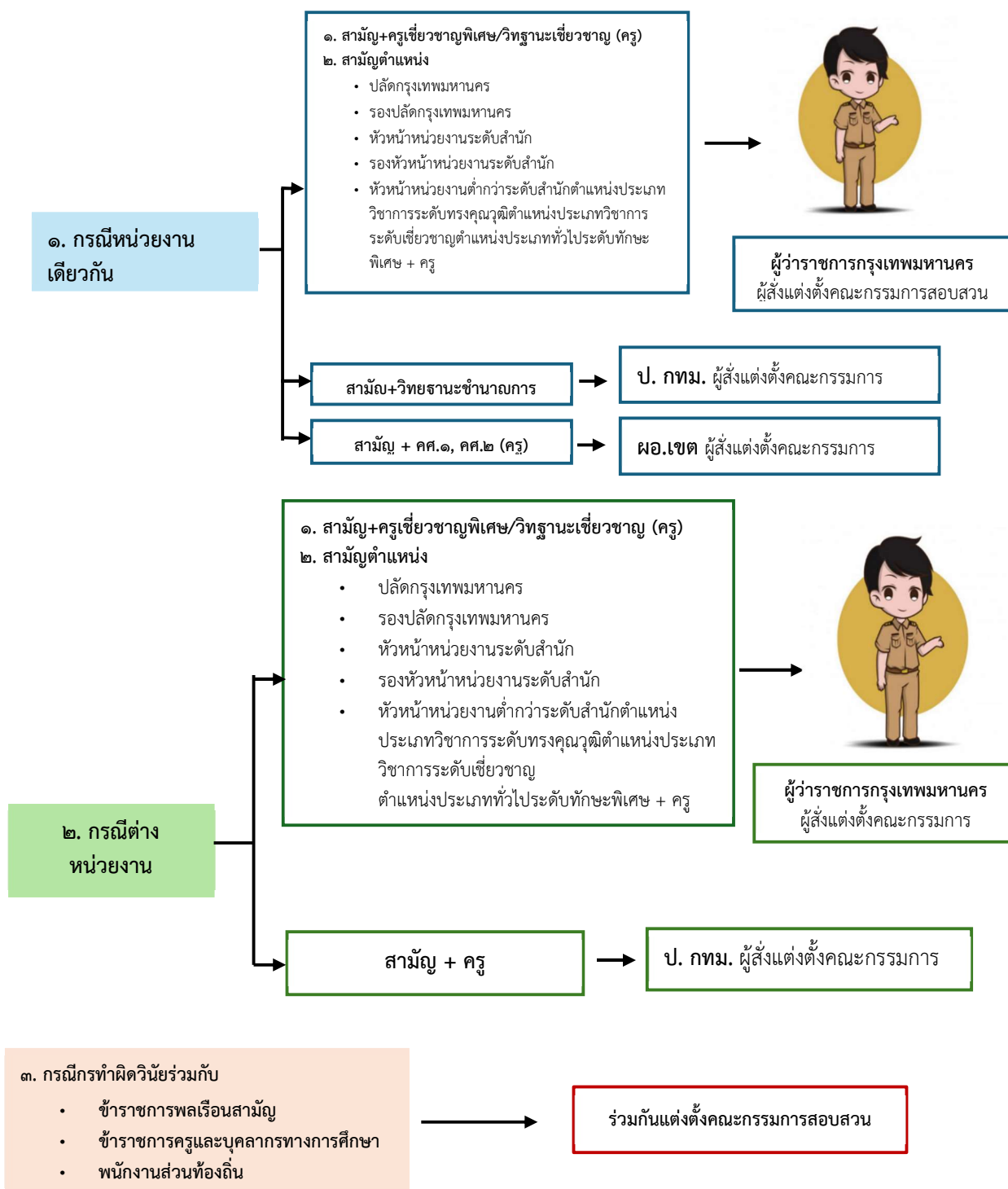

๒.๒.๓ การดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง กรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ กระทำผิดร่วมกัน

๑) กรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครในหน่วยงานเดียวกัน หรือต่างหน่วยงานกัน
ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงร่วมกัน การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้
ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ตามข้อ ๑๖ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
ดังต่อไปนี้

๒) กรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงต่างประเภทกัน การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ตามข้อ ๑๖ และข้อ ๒๕ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังต่อไปนี้

๒.๓ กระบวนการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง

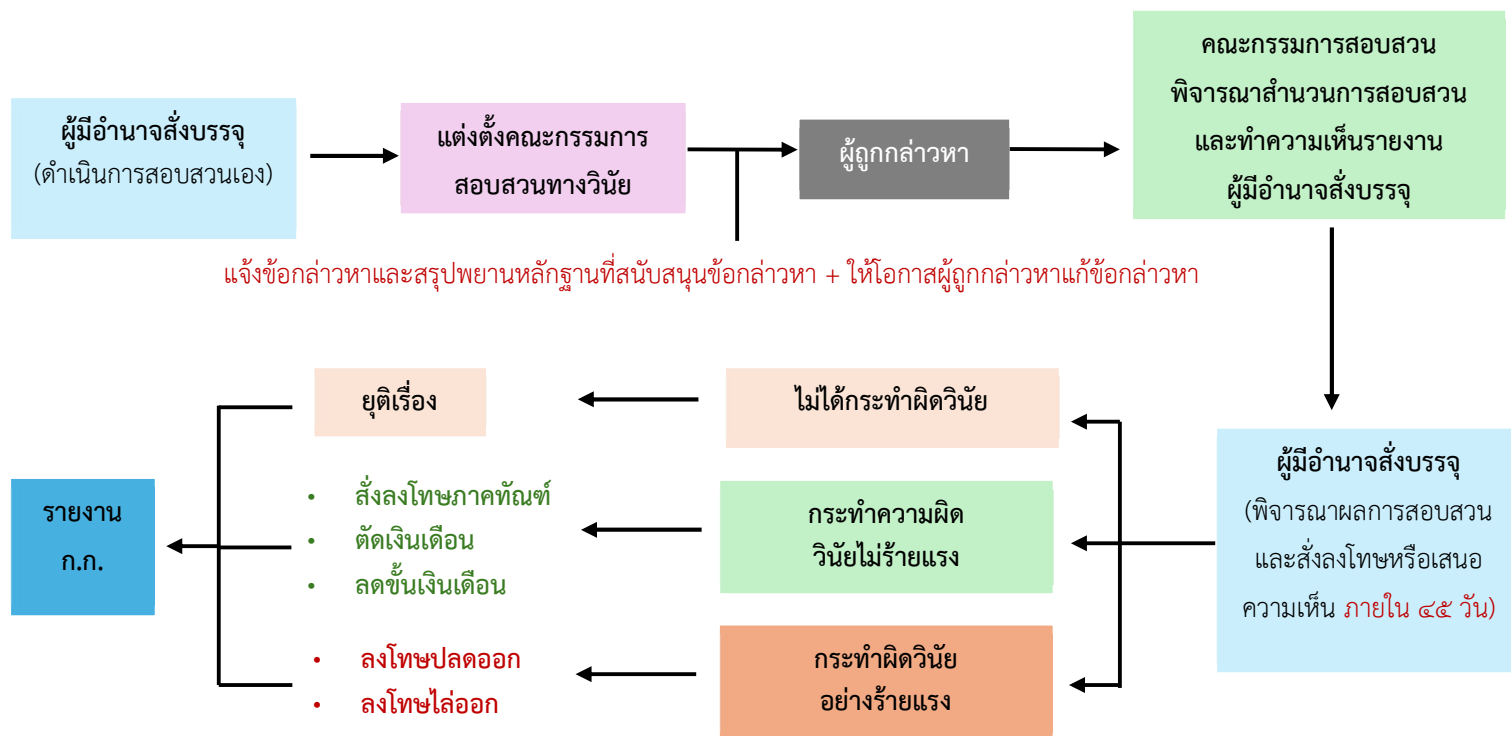
การดำเนินการในกรณีที่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เป็นกระบวนการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้ได้ความจริงว่าข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ หากข้าราชการผู้นั้นกระทำความผิดก็ต้อง ถูกลงโทษตามความเหมาะสมแก่กรณี ซึ่งการดำเนินการในเรื่องนี้ โดยผู้บังคับผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้พิจารณาตามมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือนแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ของผู้ได้บังคับบัญชามีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความ ผิดวินัยอย่างร้ายแรงและต้องดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ มาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบ มาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ และหมวด ๕ การดำเนินการในกรณีที่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่า ข้าราชการกรุงเทพมหานครกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการ ทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังต่อไปนี้

การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญให้ดำเนินการ ตามหมวด ๕ การดำเนินการในกรณีที่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการกรุงเทพมหานครกระทำความ ผิดวินัยอย่างร้ายแรง ข้อ ๒๔ ถึงข้อ ๖๙ ตามกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยคณะกรรมการสอบสวนต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่มีการประชุม คณะกรรมการสอบสวนครั้งแรก หากมีเหตุผลและความจำเป็นไม่อาจดำเนินการแล้วเสร็จ ภายในกำหนด ให้ประธานกรรมการรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งเพื่อขอขยายเวลาได้ครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน ในกรณีที่ได้มีการขยายระยะเวลาจนทำให้การสอบสวนดำเนินการเกิน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่มี การประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรก ให้รายงาน ก.ก. เพื่อติดตามเร่งรัดให้ดำเนินการให้ แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป ดังนี้

- ๑) รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
- ๒) แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนแก่ข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ
- ๓) ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหา
- ๔) พิจารณาทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน
- ๕) ทำรายงานการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง

คณะกรรมการสอบสวน

- ๖) ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุพิจารณาผลการสอบสวนและสั่งลงโทษหรือเสนอความเห็น รายงาน ก.ก. ภายใน ๔๕ วัน

๒.๔ องค์ประกอบของคณะกรรมการสอบสวน และการคัดค้านคณะกรรมการสอบสวน

๑) องค์ประกอบของคณะกรรมการสอบสวน

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการกรุงเทพมหานครอย่างน้อย ๓ คน ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ๑ คน

(๒) กรรมการอื่นอีกอย่างน้อย ๒ คน โดยให้กรรมการ ๑ คน เป็นเลขานุการ

ทั้งนี้คณะกรรมการสอบสวนต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- ประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา
- กรรมการสอบสวนอย่างน้อย ๑ คนต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร

หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือหลักสูตรการสอบสวนทางวินัยหรือผู้มีประสบการณ์ ด้านการดำเนินการทางวินัย

๒) การคัดค้านคณะกรรมการสอบสวน

การคัดค้านกรรมการสอบสวน เป็นสิทธิที่สำคัญข้อหนึ่งของผู้ถูกกล่าวหา ที่จะทำให้การสอบสวนเป็นไปอย่างยุติธรรม และปราศจากอคติ นอกจากนี้กรรมการสอบสวน หากเห็นว่าตนมีเหตุแห่งการคัดค้านก็สามารถแจ้งเรื่องให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

พิจารณาสิ่งการได้เช่นกัน ตามข้อ ๓๐ ถึง ข้อ ๓๓ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนดไว้ ดังนี้

- **เหตุแห่งการคัดค้านกรรมการสอบสวน กำหนดไว้ ข้อ ๓๐**

- เป็นผู้กล่าวหา
- เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้กล่าวหา
- เป็นญาติของผู้กล่าวหา คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางการสมรสนับได้เพียงสองชั้น

- เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องกับคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้กล่าวหา

- เป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องที่สอบสวน
- เป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะที่กระทำผิดตามเรื่องที่กล่าวหา
- เป็นผู้ที่มีเหตุอื่นซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การสอบสวนไม่เป็นกลางหรือเสียความเป็นธรรม

- **วิธีคัดค้านกรรมการสอบสวนกำหนดไว้ในข้อ ๓๑**

- ต้องทำเป็นหนังสือ
- คัดค้านภายในเวลา ๗ วันนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือภายในเวลา ๗ วันนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาทราบเหตุแห่งการคัดค้าน
- ระบุข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์อันเป็นเหตุแห่งการคัดค้าน โดยให้ระบุด้วยว่าพฤติการณ์แห่งการคัดค้านดังกล่าวจะทำให้การสอบสวนเสียความเป็นธรรมอย่างไร

ทั้งนี้ กรณีที่คำคัดค้านไม่เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ก. นี้ ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำคัดค้านสั่งไม่รับคำคัดค้านและแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

- **ผู้มีอำนาจพิจารณาคำคัดค้าน** เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้รับคำคัดค้านแล้วให้ดำเนินการแจ้ง

- ๑) ประธานกรรมการ

- ๒) กรรมการสอบสวนผู้ถูกคัดค้าน เพื่อให้กรรมการสอบสวนผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่และดำเนินการชี้แจงภายใน ๗ วัน

- **การพิจารณาคำคัดค้าน** ผู้มีอำนาจพิจารณาคำคัดค้านสามารถสั่งการได้ ดังนี้

- กรณีเห็นว่าคำคัดค้านฟังไม่ขึ้น ให้ยกคำคัดค้านโดยแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหา ประธานกรรมการ และกรรมการสอบสวนผู้ถูกคัดค้าน

- กรณีเห็นว่าคำคัดค้านฟังขึ้น ให้กรรมการสอบสวนผู้ถูกคัดค้านพ้นจากหน้าที่และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสวนตามข้อ ๒๐ โดยอาจลด หรือเปลี่ยนกรรมการสอบสวนก็ได้ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ต้องมีองค์ประกอบและคุณสมบัติเป็นไปตามที่ กฎ ก.ก. กำหนดด้วย

ทั้งนี้ การพิจารณาสั่งการคำคัดค้านนี้จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันนับตั้งแต่วันที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้รับคำคัดค้าน โดยในกรณีที่ไม่มี การสั่งการใดภายในระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่ากรรมการสอบสวนผู้ที่ถูกคัดค้านพ้นจากหน้าที่

๒.๕ การสอบปากคำพยาน/ผู้ถูกกล่าวหา

๑) การสอบปากคำพยานผู้ถูกกล่าวหาให้สอบปากคำ **คราวละ ๑ คน**

๒) ในการสอบปากคำพยานต้องแจ้งให้พยานทราบว่า **กรรมการสอบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงาน**

๓) ตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

๔) องค์ประชุมของคณะกรรมการในการสอบปากคำพยาน/หรือผู้ถูกกล่าวหา **ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง** ของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด แต่ในกรณีที่กึ่งหนึ่งมีกรรมการมากกว่าสามคนจะให้กรรมการสอบสวน **ไม่น้อยกว่า ๓ คน** ทำการสอบสวนก็ได้

๕) **หลัก** การสอบปากคำห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบปากคำ

ข้อยกเว้น

(๑) บุคคลที่ซึ่งกรรมการสอบสวนอนุญาตให้อยู่ในที่สอบสวนเพื่อประโยชน์

(๒) หน่วยงาน

(๓) ที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหา

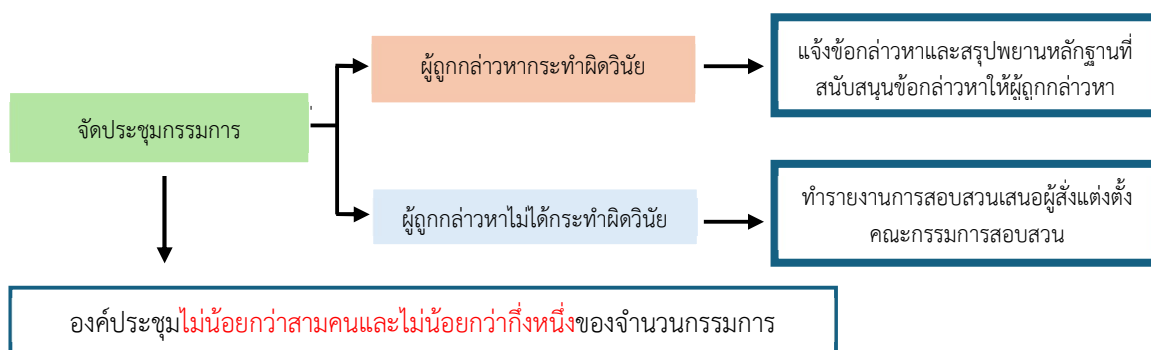
(๔) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานครที่เป็นกลาง และบุคคลที่เด็กร้องขอและไว้วางใจ กรณีสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็ก

(๕) ล่ามกรณีผู้เสียหายหรือพยานเป็นคนหูหนวกหรือเป็นใบ้ หรือพิการหรือไม่เข้าใจภาษาไทย

๒.๖ การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

ตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า “...ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา...” ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่คู่กรณีต้องมีโอกาสรับทราบข้อเท็จจริงที่จะนำมาพิจารณาเพื่อทำคำสั่งทางปกครอง ดังนั้น การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานเป็นกระบวนการที่เป็นสาระสำคัญที่คณะกรรมการสอบสวนจะต้องดำเนินการ โดยให้ดำเนินการตามข้อ ๑๔ และข้อ ๔๗ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดไว้ ดังนี้

๑) การประชุมก่อนการแจ้งข้อกล่าวหา ให้ดำเนินการตามข้อ ๔๕ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๒) ข้อกล่าวหาประกอบด้วย ให้ดำเนินการตามแบบ ดว.๖ (สามัญ)

- ระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาว่า ได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร

- เป็นความผิดวินัยในกรณีใด ตามมาตราใด เว้นแต่ มีเหตุจำเป็นเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี

- สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา โดยไม่เปิดเผยชื่อ ตำแหน่ง ที่อยู่

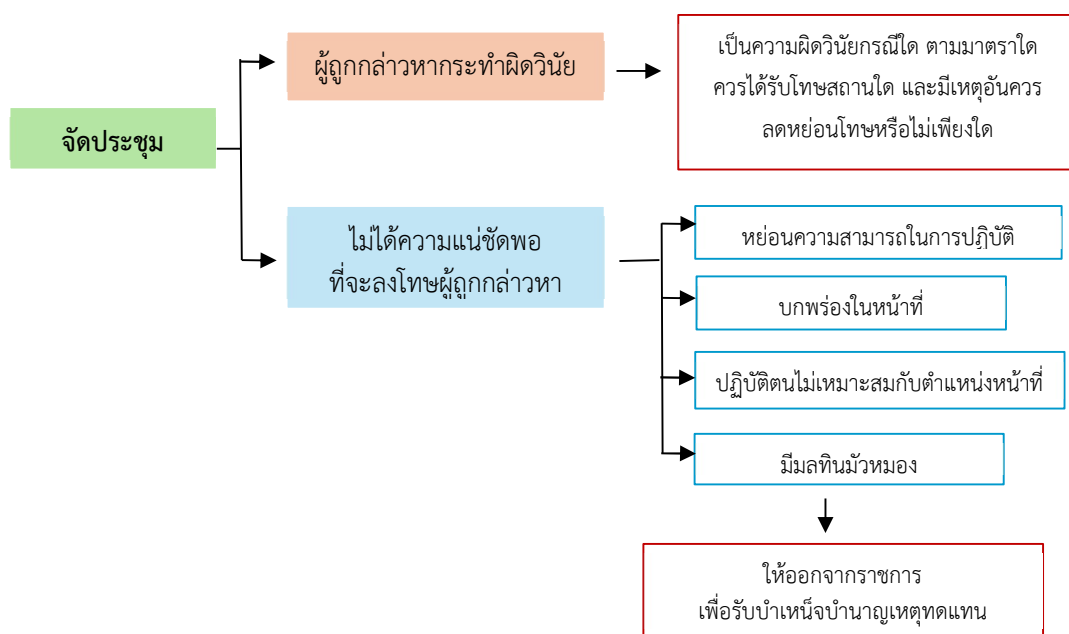
- แจ้งสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำ หรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เป็นหนังสือ และสิทธิที่จะแสดงพยานหลักฐานหรือจะอ้างพยานหลักฐาน เพื่อขอให้เรียกพยานหลักฐานนั้นมาได้

๒.๗ การรายงานการสอบสวน

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนโดยรวบรวมพยานหลักฐานและรับฟังคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหาเสร็จสิ้นแล้ว คณะกรรมการสอบสวนจะต้องทำการประชุมเพื่อพิจารณาทั้งข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายให้ครบทุกข้อกล่าวหาและทุกประเด็นพิจารณา และมติว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ หากเป็นความผิดวินัยจะเป็นความผิดตามบทบัญญัติใด และควรได้รับโทษสถานใด จากนั้นจึงจัดทำรายงานการสอบสวนเพื่อเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาต่อไป

๒.๗.๑ การประชุมเพื่อทำรายงานการสอบสวน

การประชุมเพื่อพิจารณาทำรายงานการสอบสวน ต้องมีองค์ประชุมในการพิจารณาต้องไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด โดยให้ดำเนินการตามข้อ ๕๙ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

ทั้งนี้ ตามข้อ ๖๙ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนดว่าการประชุมของคณะกรรมการสอบสวนให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับ เว้นแต่องค์ประชุมกรรมการสอบสวนตามข้อ ๔๕ และข้อ ๕๙ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๗.๒ การทำรายงานการสอบสวน ให้ดำเนินการตามข้อ ๖๐ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยกำหนดแบบรายงานการสอบสวน แบบ ดว. ๗ (สามัญ) มีสาระสำคัญ ดังนี้

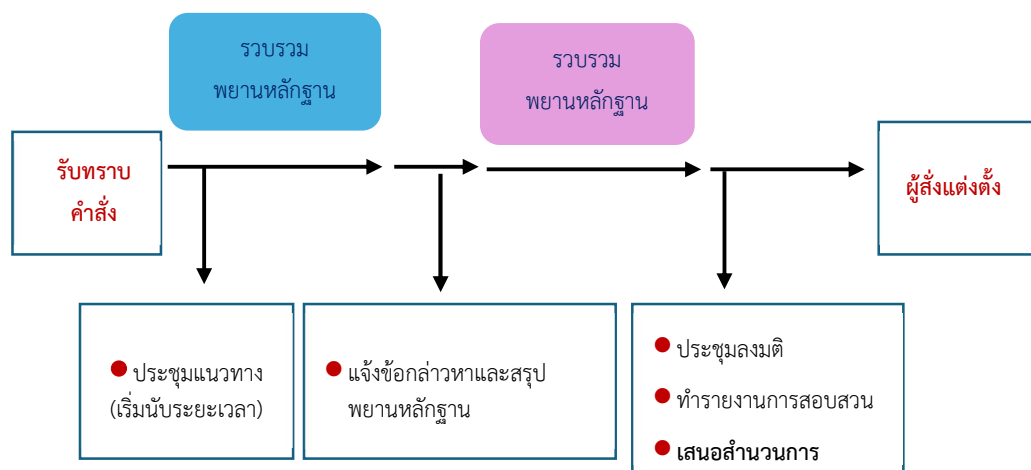
- สรุปข้อเท็จจริง
- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- ข้อกล่าวหา
- พยานหลักฐานที่สนับสนุนหรือหักล้างข้อกล่าวหา
- ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

ในรายงานการสอบสวนกรรมการสอบสวนต้องลงลายมือชื่อทุกคน รวมทั้งให้ประธานกรรมการสอบสวนลงลายมือชื่อกำกับไว้ในรายงานการสอบสวนหน้าอื่นด้วยทุกหน้า

๒.๘ ระยะเวลาในการสอบสวน

กรณีการดำเนินการทางวินัยร้ายแรงตามข้อ ๖๑ ของ กฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนดระยะเวลาในการสอบสวนโดยเร่งรัดให้การสอบสวนแล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่คณะกรรมการสอบสวนได้ประชุมครั้งแรก และขยายได้ไม่เกินครั้งละ ๖๐ วัน โดยในแต่ละขั้นตอนการดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวนจะไม่มีกำหนดระยะเวลาไว้ เพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนสามารถวางกรอบระยะเวลาได้ตามความเหมาะสม

ในกรณีที่การสอบสวนไม่อาจแล้วเสร็จได้ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่มีการประชุมครั้งแรกให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนรายงานให้ ก.ก. ทราบ เพื่อติดตามเร่งรัดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป

กำหนดระยะเวลาเร่งรัดให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่ประธานกรรมการประชุม

๒.๙ การพิจารณาสั่งการของผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

เมื่อผู้แต่งตั้งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้รับรายงานการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนแล้วให้พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและดำเนินการตามข้อ ๖๒ และข้อ ๖๓ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

● **กรณีเห็นว่าการสอบสวนถูกต้องครบถ้วน** ให้ผู้แต่งตั้งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณามีความเห็นเพื่อสั่งการหรือดำเนินการ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นดังต่อไปนี้

๑. ในกรณีเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดวินัย หรือกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าผู้แต่งตั้งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ได้กระทำความผิดวินัย ให้ผู้แต่งตั้งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป แต่ถ้าเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๒ ทั้งนี้ ให้พิจารณาและสั่งการภายใน ๔๕ วันนับวันที่ได้รับรายงานการสอบสวน สามารถขยายระยะเวลาได้ตามความจำเป็น โดยแสดงเหตุผลไว้ด้วย

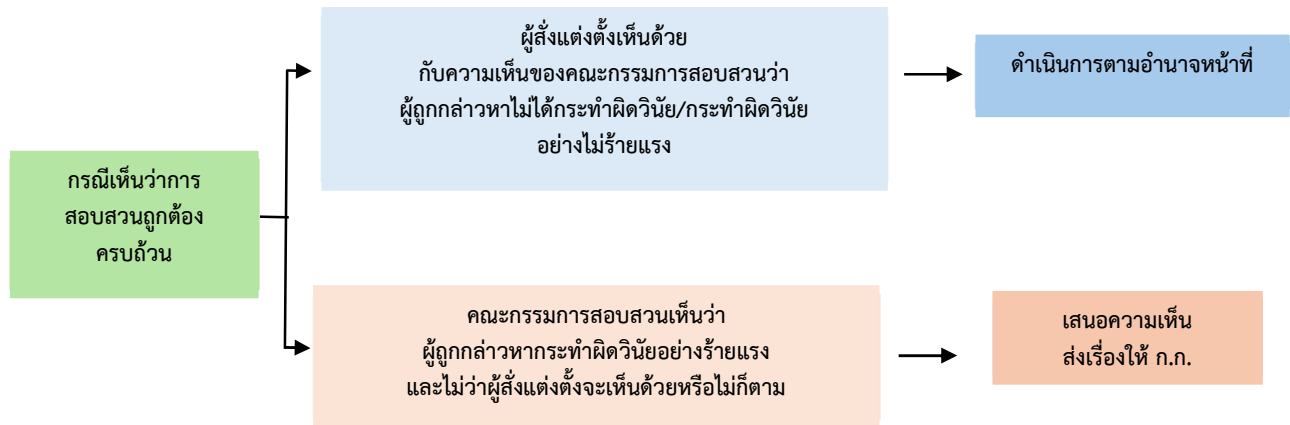
๒. ในกรณีเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้แต่งตั้งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุส่งเรื่องให้ ก.ก. เพื่อพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ให้ดำเนินการภายใน ๔๕ วันนับวันที่ได้รับสำนวนการสอบสวน สามารถขยายระยะเวลาได้ตามความจำเป็น โดยแสดงเหตุผลไว้ด้วย

๓. ในกรณีเห็นว่าผลการสอบสวนยังไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษเพราะกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่เห็นว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการบกพร่องในหน้าที่ ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ มีมลทินมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน หากให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ทางราชการ ผู้แต่งตั้งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑) เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนให้พิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๑๑๐ (๖) หรือ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๒) เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดวินัย หรือกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๓) เห็นว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ดำเนินการตามข้อ ๒. ทั้งนี้ ให้พิจารณาและสั่งการภายใน ๔๕ วันนับวันที่ได้รับรายงานการสอบสวน สามารถขยายระยะเวลาได้ตามความจำเป็น โดยแสดงเหตุผลไว้ด้วย

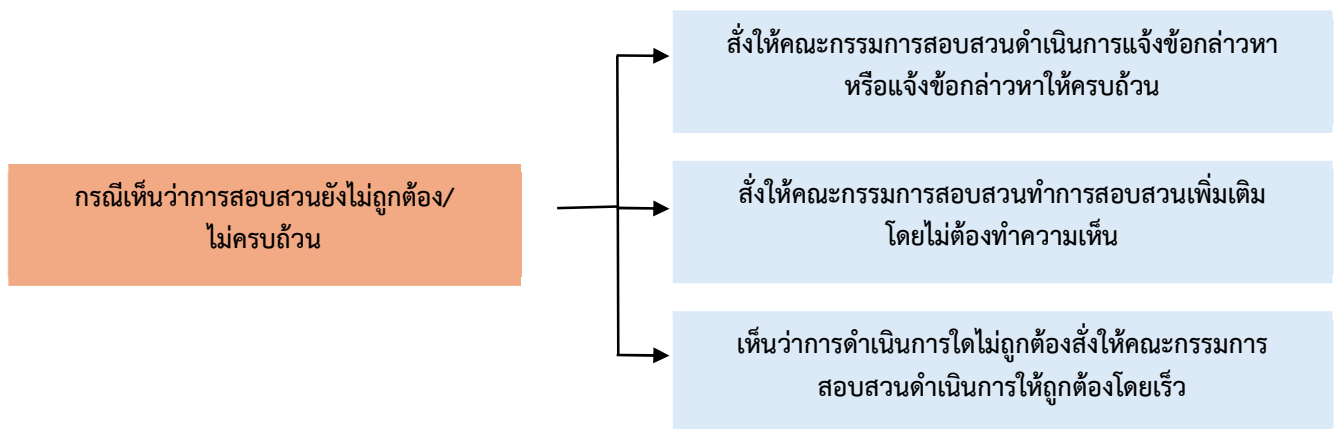
● กรณีเห็นว่าการสอบสวนยังไม่ถูกต้องไม่ครบถ้วน

ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการภายใน ๔๕ วันนับแต่วันที่ ได้รับสำนวนการสอบสวน สามารถขยายเวลาได้ตามความจำเป็น โดยแสดงเหตุผลไว้ด้วย ดังนี้

๑. ในกรณีที่เห็นว่ายังไม่มี การแจ้งข้อกล่าวหาหรือแจ้งข้อกล่าวหา ยังไม่ครบถ้วน ให้สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาหรือแจ้งข้อกล่าวหาให้ครบถ้วน โดยเร็ว

๒. ในกรณีที่เห็นว่าควรรวบรวมข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม ให้กำหนดประเด็น หรือข้อสำคัญที่ต้องการให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม โดยไม่ต้องทำความเข้าใจ

๓. ในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินการใดไม่ถูกต้อง ให้สั่งให้คณะกรรมการสอบสวน ดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว

ทั้งนี้ **กรณีที่ถูกกล่าวหาการย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง** อันมีผลทำให้ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเปลี่ยนไปให้ดำเนินการตามข้อ ๖๔ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

๑. ให้คณะกรรมการสอบสวนที่ได้แต่งตั้งไว้แล้วดำเนินการต่อไปจนเสร็จ และทำรายงานการสอบสวนเสนอไปพร้อมกับสำนวนการสอบสวนต่อผู้บังคับบัญชาคนเดิมที่เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตรวจสอบความถูกต้อง และส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาใหม่ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาต่อไป

๒. ผู้บังคับบัญชาใหม่ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ เห็นสมควรให้ดำเนินการเพิ่มเติมให้ถูกต้องตามข้อ ๖๒ จะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมดำเนินการหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นใหม่เพื่อดำเนินการก็ได้

๒.๑๐ กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

การที่ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญกระทำความผิดวินัยในกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือผู้มีอำนาจตามข้อ ๒๕ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ อาจใช้ดุลพินิจดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนหรือหากอยู่ระหว่างการสอบสวนอาจงดการสอบสวนก็ได้ กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งให้ดำเนินการตามข้อ ๗๐ และข้อ ๗๑ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ แบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

● **กรณีความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง** ที่เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

- ๑) ได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือ
- ๒) ได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพและได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวน หรือ
- ๓) มีหนังสือรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวน

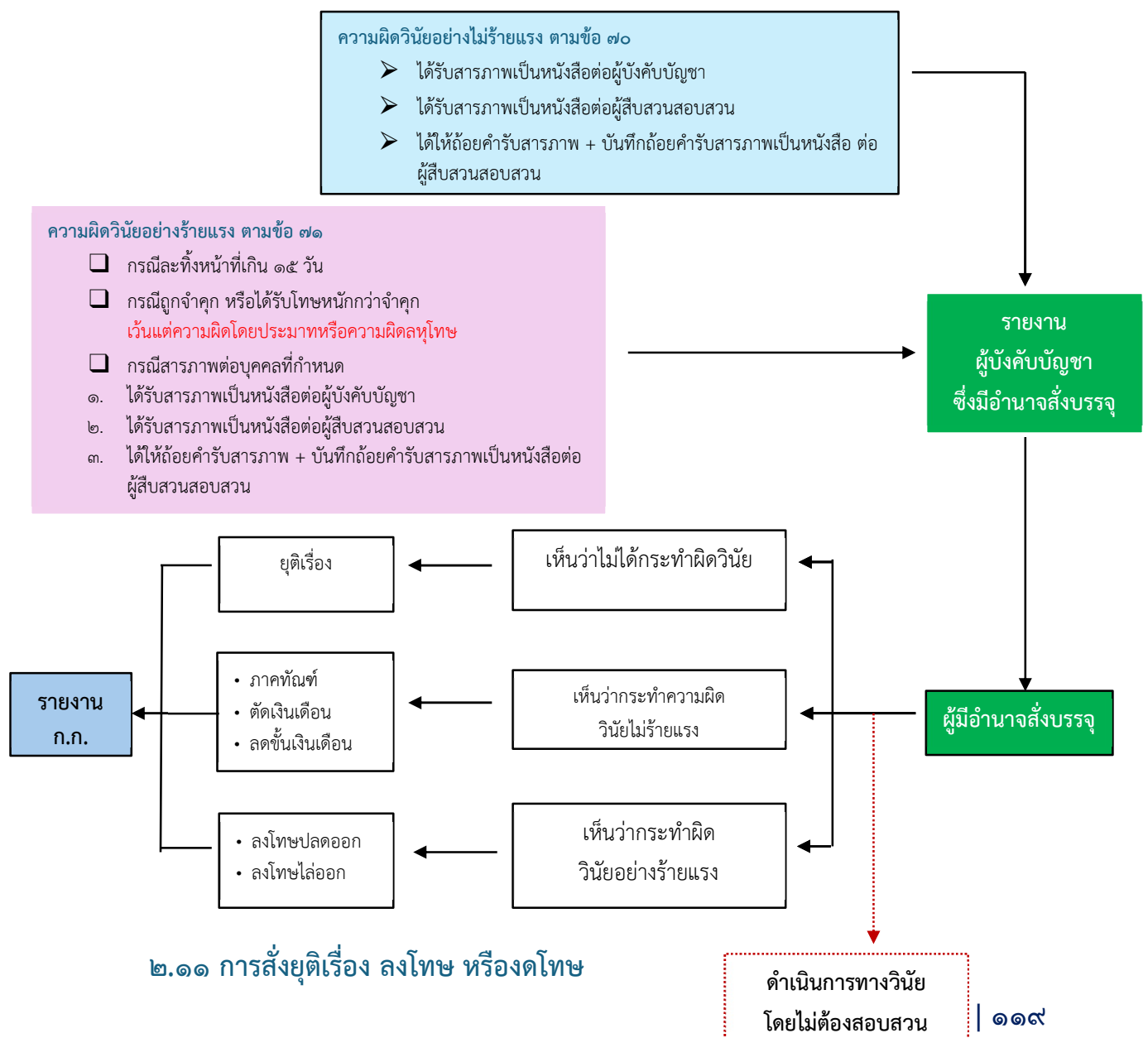
● **กรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง** ที่เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

- ๑) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย และผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดำเนินการหรือ

สั่งให้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

๒) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก โดยคำพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๓) กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพและได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือหรือรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวน

- **การสั่งยุติเรื่อง**

ตามข้อ ๗๒ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ การสั่งยุติเรื่องให้ทำเป็นคำสั่งโดยมีองค์ประกอบตามแบบ ดว.๘/๑ (สามัญ) ดังนี้

๑. ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา
๒. เรื่องที่ถูกกล่าวหา
๓. ผลการพิจารณา
๔. ลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้สั่ง
๕. วันเดือนปีที่ออกคำสั่ง

- **การสั่งลงโทษ**

กรณีกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

๑. โทษที่จะลงสำหรับข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ มีอำนาจสั่งลงโทษได้ดังนี้

- ๑) ภาคทัณฑ์
- ๒) ตัดเงินเดือนได้ครึ่งหนึ่งในอัตราร้อยละสองหรือร้อยละสี่ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลาหนึ่งเดือน สองเดือน หรือสามเดือน
- ๓) ลดขั้นเงินเดือนได้ครึ่งหนึ่งหนึ่งขั้น ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ

ทั้งนี้ การสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือน ถ้าจำนวนเงินที่จะต้องตัดหรือลดมีเศษไม่ถึงสิบบาทให้ปัดเศษทิ้ง

๒. คำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงมีองค์ประกอบแบบ ดว. ๘/๒ (สามัญ)

- ๑) ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกลงโทษ
- ๒) ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหรือร้ายแรงในกรณีใด ตามมาตราใด

๓) แจ้งสิทธิในการอุทธรณ์และระยะเวลาในการอุทธรณ์ ตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๕

๔) ลายมือชื่อ ตำแหน่งของผู้สั่ง และวันเดือนปีที่ออกคำสั่ง

๓. ผลของการสั่งลงโทษ ให้สั่งให้มีผลตั้งแต่วันหรือระยะเวลา ตามข้อ ๗๗ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

- ๑) การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ให้สั่งให้มีผลตั้งแต่วันที่คำสั่ง

๒) การส่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือน ให้สั่งให้มีผลตั้งแต่เดือน
ที่มีคำสั่ง

๓) การส่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ให้สั่งให้มีผลตามระเบียบ ก.ก.
ว่าด้วยวินัยออกจากราชการของข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๖

กรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

โทษสำหรับกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๕๔ มีอำนาจสั่งลงโทษปลดออก และไล่ออก โดยทำเป็นคำสั่งตามแบบ ดว. ๘/๓ (สามัญ)

● การสั่งงดโทษ

ตามข้อ ๗๘ และข้อ ๗๙ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
ได้กำหนดองค์ประกอบของคำสั่งงดโทษไว้ตามแบบ ดว. ๘/๔ (สามัญ) ดังนี้

๑. การสั่งงดโทษให้ทำเป็นคำสั่ง

๒. ระบุไว้ในคำสั่งด้วยว่าให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือน

ทั้งนี้ การสั่งงดโทษสำหรับกรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญซึ่งออกจาก
ราชการไปแล้ว แต่มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงอยู่ก่อนตามมาตรา ๑๐๐
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ และผลการสอบสวน
พิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุสั่งงดโทษ

● การแจ้งคำสั่งยุติเรื่อง คำสั่งลงโทษ และคำสั่งงดโทษ

ตามข้อ ๘๐ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้ดำเนินการ
แจ้งคำสั่งให้แก่ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหา ดังนี้

๑. กรณีสามารถแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้

๑) ให้แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว

๒) ให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้
เป็นหลักฐาน และให้สำเนาคำสั่งไว้ ๑ ฉบับ

๓) กรณีผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง
เมื่อได้ทำบันทึกลงวันที่และสถานที่ที่แจ้งและลงลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็น
หลักฐาน ให้ถือว่าวันที่แจ้งเป็นวันรับทราบคำสั่ง

๒. กรณีไม่อาจแจ้งให้คำสั่งให้ทราบได้หรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกลงโทษหรือ
ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ

๒) ให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนด ๗ วันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีต่างประเทศ หรือเมื่อครบ ๑๕ วันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งไปต่างประเทศ

- **กรณีการมีคำสั่งใหม่มีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ**

ในกรณีที่มีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ให้ผู้ออกคำสั่งมีคำสั่งใหม่ โดยให้ยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิมแล้วสั่งใหม่ให้เป็นไปตามนั้น โดยให้ดำเนินการตาม ๒) มีหลักเกณฑ์และวิธีการ สำคัญตามข้อ ๘๑ ถึงข้อ ๘๔ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และแบบ ดว. ๙/๑ ถึง ๙๕ (สามัญ)

๒.๑๒ การสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน

๑) การสั่งให้พักราชการ

การสั่งพักราชการ เป็นกรณีการสั่งให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างถูกสอบสวนทางวินัย หรือระหว่างถูกฟ้องคดีอาญา หรือระหว่างต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา โดยงดเบิกจ่ายเงินเดือน และเงินอื่น ๆ ที่จ่ายเป็นรายเดือน ตลอดจนเงินช่วยเหลือต่าง ๆ ไว้ก่อน ทั้งนี้ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะไม่ให้ผู้นั้นอยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพื่อป้องกันมิให้เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวน หรือพิจารณา หรือมิให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น หรือเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ราชการในประการอื่น และถ้าสอบสวนพิจารณาแล้วได้ความว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็จะสั่งให้ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันพักราชการไว้ด้วย

การสั่งพักราชการมีหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และ หมวด ๙ การสั่งพักราชการ และให้ออกจากราชการไว้ก่อน ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

- **กรณีที่สั่งพักราชการ**

เมื่อข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุสั่งให้ผู้นั้นพักราชการเพื่อรอผลการสอบสวน หรือพิจารณา หรือผลแห่งคดีได้ต่อเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ตามข้อ ๘๕ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

๑) กรณีถูกตั้งกรรมการสอบสวน และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุพิจารณาเห็นว่า ถ้าผู้นั้นยังคงอยู่ในหน้าที่ราชการต่อไปอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

๒) กรณีถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต หรือเกี่ยวกับความประพฤติหรือพฤติกรรมอันไม่น่าไว้วางใจ โดยพนักงานอัยการไม่ได้รับเป็นทนายแก้ต่างให้ และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุพิจารณาแล้วเห็นว่าถ้าผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

๓) กรณีมีพฤติกรรมที่แสดงว่า ถ้าคงอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณาหรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น

๔) กรณีอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญาหรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษาและได้ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก เป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วันแล้ว

๕) กรณีถูกตั้งกรรมการสอบสวนและต่อมามีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวน หรือถูกตั้งกรรมการสอบสวนภายหลังที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวน และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุพิจารณาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุดได้ความประจักษ์ชัดว่าการกระทำความผิดอาญาเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

สำหรับกรณีถูกฟ้องคดีอาญา สามารถแยกได้ ๒ กรณี ดังนี้

๑) ในกรณีที่ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญถูกฟ้องคดีอาญาโดยพนักงานอัยการเป็นโจทก์ ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญย่อมตกอยู่ในฐานะจำเลยนับแต่เวลาที่ได้ฟ้อง

๒) ในกรณีที่ราษฎรเป็นโจทก์ หากศาลยังไม่ได้ประทับรับฟ้องไว้พิจารณา ผู้ถูกฟ้องยังไม่ตกอยู่ในฐานะจำเลย จะถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกฟ้องคดีอาญายังไม่ได้จนกว่าศาลจะได้ประทับรับฟ้องคดีไว้พิจารณาแล้วจึงเป็นผู้ถูกฟ้องคดี

ส่วนกรณีต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา หมายถึง กรณีถูกพนักงานสอบสวนกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดอาญาโดยตกเป็นผู้ต้องหาแล้ว แม้ยังไม่ได้ถูกฟ้องคดีต่อศาลก็ตาม

● ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการ

ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการตามมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ คือ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ นอกจากนี้ยังรวมไปถึงผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนตามหนังสือ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ ว ๕๕ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน

๒๕๕๓ เรื่องหลักเกณฑ์การมอบหมายอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ซึ่งออกตามความในมาตรา ๙๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ในกรณีที่ จะต้องสั่งให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญผู้ถูกพักราชการกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งตามเดิม หรือตำแหน่งอื่นในประเภทและระดับเดียวกัน หรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.ก. กำหนด ทั้งนี้ ต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ให้ดำเนินการตามข้อ ๙๙ ของ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

● ระยะเวลาการสั่งพักราชการ

ระยะเวลาการสั่งพักราชการนั้นตามมาตรา ๑๐๑ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และข้อ ๘๖ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนหรือพิจารณา เว้นแต่ผู้ถูกสั่งให้พักราชการได้ร้องทุกข์ตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ และผู้มีอำนาจพิจารณาร้องทุกข์เห็นว่าสมควรสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้นได้หากมีพฤติการณ์ดังนี้

๑) พฤติการณ์ของผู้ถูกสั่งพักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณาและไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป

๒) การดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับแต่วันพักราชการแล้วยังไม่แล้วเสร็จและผู้ถูกสั่งพักราชการไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจ

ทั้งนี้ ให้ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น

● องค์ประกอบของคำสั่งพักราชการ ตามแบบ ดว.๑๐/๑ (สามัญ)

คำสั่งพักราชการมีองค์ประกอบ ดังนี้

๑) ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกพักราชการ

๒) กรณีและเหตุที่สั่งพักราชการ

๓) วันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับ

๔) แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกพักราชการให้ดำเนินการตามข้อ ๘๐ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๕) ระบุสิทธิและระยะเวลาในการร้องทุกข์

- คำสั่งพักราชการมีผลให้พักราชการตั้งแต่วันออกคำสั่ง เว้นแต่

ในกรณีตามข้อ ๘๙ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

๑) ผู้ซึ่งจะถูกสั่งพักราชการอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขัง โดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญาหรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา การสั่งพักราชการในเรื่องนั้นให้สั่งพัก ย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก

๒) ในกรณีที่ได้มีการสั่งพักราชการไว้แล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่เพราะคำสั่งเดิม ไม่ชอบหรือไม่ถูกต้องให้สั่งพักตั้งแต่วันให้พักราชการตามคำสั่งเดิม หรือตามวันที่ควรต้อง พักราชการในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

- การดำเนินการตามผลการสอบสวนหรือพิจารณา

เมื่อสั่งให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญผู้ใดพักราชการในกรณี ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน และปรากฏผล การสอบสวนหรือพิจารณาแล้วให้ดำเนินการตามข้อ ๙๔ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการ ทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

๑) กรณีปรากฏว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

๒) กรณีปรากฏว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) สั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามข้อ ๘๙ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วย การดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) ให้สั่งดโทษ โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหากมี กรณีใดกรณีหนึ่ง ตามมาตรา ๑๐๐ วรรสองแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

- ได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ
- ได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยไม่ใช้การตาย

(๓) กรณีไม่ได้กระทำความผิดวินัย ให้สั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามข้อ ๘๙ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และสั่งยุติเรื่อง แต่หากมีกรณี

ใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้ ให้สั่งให้ยุติเรื่องโดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการพร้อมแสดงเหตุผล ดังนี้

- ได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ
- ได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยไม่ใช้การตาย

ทั้งนี้ กรณีที่กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ได้กระทำผิดวินัย แต่มีกรณีอื่นที่ถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย หากจะดำเนินการตามมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้รอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณาหรือผลแห่งคดีกรณีอื่น โดยยังไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ถ้าเป็นการสั่งยุติเรื่อง ให้สั่งยุติเรื่องโดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ และแสดงเหตุผลไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

สำหรับกรณีถูกสั่งให้พักราชการในกรณีที่ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา และปรากฏผลแห่งคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ดำเนินการตามข้อ ๙๖ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๒) การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

การให้ออกจากราชการไว้ก่อน เป็นการให้ข้าราชการผู้มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ออกจากราชการ พ้นจากตำแหน่งและอัตราเงินเดือนไว้ก่อนระหว่างการสอบสวนพิจารณา เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณา โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

● กรณีที่จะให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ตามข้อ ๙๑ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนว่าในกรณีที่ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญผู้ใดมีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการ และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ พิจารณาเห็นว่าการสอบสวนหรือพิจารณา หรือการดำเนินคดีนั้นจะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุจะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนได้

ในกรณีที่ได้สั่งพักราชการแก่ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญผู้ใดไว้แล้ว ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุจะพิจารณาตามหลักเกณฑ์ข้างต้นและสั่งให้ผู้ถูกสั่งพักราชการออกจากราชการไว้ก่อนแทนการสั่งพักราชการก็ได้ โดยให้ดำเนินการตามแบบ ดว.๑๐/๓ (สามัญ)

- **ผู้มีอำนาจสั่งให้ออกจากราชการ**

ผู้มีอำนาจสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ คือ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ นอกจากนี้ยังรวมไปถึงผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติแทนตามหนังสือ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ ว ๕๕ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓ เรื่องหลักเกณฑ์การมอบหมายอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ซึ่งออกตามความในมาตรา ๙๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ในกรณีที่จะต้องสั่งให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญผู้ถูกให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งตามเดิม หรือตำแหน่งอื่นในประเภทและระดับเดียวกัน หรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.ก. กำหนด ทั้งนี้ ต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น และหากจะสั่งให้ผู้ที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง หรือประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ให้ดำเนินการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง โดยให้ดำเนินการตามข้อ ๙๙ ของ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

- **ผลของคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน**

การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้มีผลตั้งแต่วันออกคำสั่ง แต่ถ้าเป็นกรณีที่ได้สั่งพักราชการไว้ก่อนแล้ว ให้สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตั้งแต่วันสั่งพักราชการเป็นต้นไป หรือในกรณีมีเหตุตามข้อ ๘๙ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ก็ให้มีผลตั้งแต่วันที่กำหนดไว้

โดยให้นำการดำเนินการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การมีผลของคำสั่งพักราชการ องค์ประกอบของคำสั่งพักราชการตามข้อ ๘๖ ข้อ ๘๘ และข้อ ๙๐ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

สำหรับกรณีสั่งให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง ประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ออกจากราชการไว้ก่อน ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการไว้ก่อน ให้ดำเนินการตามข้อ ๙๓ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

- **การดำเนินการตามผลการสอบสวนหรือพิจารณา**

เมื่อสั่งให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญผู้ใดให้ออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีที่ถูกลงโทษว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน และปรากฏผลการสอบสวนหรือพิจารณาแล้วให้ดำเนินการตามข้อ ๙๕ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

๑) กรณีปรากฏว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๒) กรณีปรากฏว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) สั่งให้กลับเข้ารับราชการ ตามข้อ ๙๙ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) ให้สั่งพักโทษ โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ หากมีกรณีใดกรณีหนึ่ง ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

- ได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ
- ได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยไม่ใช้การตาย

(๓) กรณีไม่ได้กระทำความผิดวินัย ให้สั่งให้กลับเข้ารับราชการ ตามข้อ ๙๙ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และสั่งยุติเรื่อง หากมีกรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้ให้สั่งยุติเรื่องโดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้ารับราชการพร้อมแสดงเหตุผล ดังนี้

- ได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ
- ได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยไม่ใช้การตาย

(๔) กรณีกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหรือไม่ได้กระทำความผิดวินัย แต่มีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย หากจะดำเนินการตามมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้รอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณาหรือผลแห่งคดีกรณีอื่นนั้น โดยยังไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ แต่ถ้าเป็นการสั่งยุติเรื่องให้สั่งได้โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการและแสดงเหตุผลไว้ด้วย

(๕) กรณีกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แต่ถูกสั่งให้พักราชการในกรณีอื่นด้วย ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการโดยให้แสดงไว้ในคำสั่งด้วยว่าผู้นั้นยังไม่อาจกลับ

เข้ารับราชการได้เนื่องจากอยู่ระหว่างถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่น ส่วนการดำเนินการตามมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้รอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณา หรือผลแห่งคดีกรณีอื่นนั้น

(๖) กรณีไม่ได้กระทำผิดวินัยแต่มีกรณีถูกสั่งให้พักราชการในกรณีอื่นด้วย ให้สั่งยุติเรื่องและสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการโดยให้แสดงไว้ในคำสั่งด้วยว่ายังไม่อาจกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ เนื่องจากอยู่ในระหว่างถูกสั่งให้พักราชการในกรณีอื่น

สำหรับกรณีถูกสั่งออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีที่ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา และปรากฏผลแห่งคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ดำเนินการตามข้อ ๔๗ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ กรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครมีกรณีกระทำผิดวินัย หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาที่ไม่เข้าลักษณะตามข้อ ๔๕ และมีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเมื่อปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาหรือผลแห่งคดีถึงที่สุดในเรื่องที่ไม่ได้มีคำสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ดำเนินการตามข้อ ๔๘ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๑๓ การนับระยะเวลา

การนับระยะเวลาตามกฎหมาย ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ถ้ากำหนดเวลาเป็นวัน สัปดาห์ หรือเดือน ไม่ให้นับวันแรกแห่งระยเวลานั้นรวมเข้าด้วย เว้นแต่กรณีต่อไปนี้

๑) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวน หรือผู้ซึ่งต้องใช้อำนาจตามกฎหมาย ก.ก. ฉบับนี้ ต้องกระทำการอย่างใดภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้นับวันสิ้นสุดของระยเวลานั้นรวมเข้าด้วย แม้ว่าวันสุดท้ายเป็นวันหยุดราชการ

๒) ในกรณีที่บุคคลอื่นดำเนินการนอกจากที่กำหนดไว้ตามข้างต้นต้องกระทำการอย่างใดภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าวันสุดท้ายเป็นวันหยุดราชการ ให้ถือว่าระยเวลานั้นสิ้นสุดในวันทำงานที่ถัดจากวันหยุดนั้น

๒.๑๔ บทเฉพาะกาล

๑) กรณีที่ได้มีการดำเนินการโดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่ใช้ก่อน กฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ใช้บังคับให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีที่ได้มีการสั่งให้สอบสวน และการสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการสอบสวนตามกฎหมาย กฎ ระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ในขณะนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ ส่วนการพิจารณาและดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามกฎหมาย ก.ก. ฉบับนี้

(๒) กรณีที่ได้มีการสอบสวนเสร็จไปแล้วแต่ยังไม่ได้มีการพิจารณาและดำเนินการต่อไป หรือการพิจารณาดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ ให้ใช้การสอบสวนนั้นได้ ส่วนการพิจารณาและดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามกฎหมาย ก.ก. ฉบับนี้

(๓) กรณีที่ได้มีการสอบสวนและพิจารณาเสร็จแล้ว แต่ยังไม่ได้นำผลการพิจารณาให้เป็นไปตามผลการพิจารณา ให้ใช้การสอบสวนและพิจารณานั้นได้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตาม กฎ ก.ก. ฉบับนี้

(๓) กรณีที่จะต้องส่งลงโทษตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน แต่ยังไม่ได้นำส่งลงโทษให้ส่งลงโทษตามข้อ ๗๓ (๒) หรือ (๓) ของกฎ ก.ก. ฉบับนี้

๒) กรณีที่ได้มีการสั่งพักราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนโดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ก่อนวันที่กฎ ก.ก. ฉบับนี้ใช้บังคับ และการสอบสวนหรือการพิจารณายังไม่แล้วเสร็จ ให้การสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนมีผลต่อไปตามกฎหมาย ก.ก. ฉบับนี้ จนกว่าจะมีการสั่งเป็นอย่างอื่น

บทที่ ๓
แบบคำสั่งและตัวอย่างคำสั่งเกี่ยวกับการสอบสวนทางวินัย

๓.๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

ตัวอย่างคำสั่ง

คำสั่ง.....

ที่...../.....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

ด้วย.....ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ตำแหน่ง.....
สังกัด.....สำนักงานเขต/สำนัก.....มีกรณีถูกกล่าวหาว่า.....
.....
.....

ฉะนั้น เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ชัดเจนและพยานหลักฐานสำหรับประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๕๒ (...) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และข้อ ๗ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

.....เป็นประธานกรรมการ

.....เป็นกรรมการ

.....เป็นกรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงพิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้วเสนอผลการสืบสวนข้อเท็จจริงมาเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

.....ตำแหน่ง.....

๓.๒ ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

ตัวอย่างคำสั่ง

คำสั่ง.....สำนักงานเขตสาทร.....

ที่.....๕๕๐/๒๕๖๖.....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

ด้วย.....นายวินัย ยอดเยี่ยม..... ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ตำแหน่ง...เจ้าพนักงานเทศกิจชำนาญการ...สังกัด...ฝ่ายเทศกิจ...สำนักงานเขต...สาทร...มีกรณีถูกกล่าวหาว่า...ขณะดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สถานีดับเพลิงพระโขนง กองปฏิบัติการดับเพลิง ๑ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการประมาณราคากลางงานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง เพื่อจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง ห้วยขวาง สุทธิสาร และบางกะปิ โดยคณะกรรมการประมาณราคากลางไม่ได้ดำเนินการประมาณราคากลางเอง แต่ได้นำประมาณราคาที่ยื่นมาโดยคณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและประมาณราคาที่ได้รับแต่งตั้ง ตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ มากำหนดเป็นราคากลางโดยเชื่อว่าเป็นการกำหนดราคาที่ถูกต้อง โดยไม่ได้ตรวจสอบ คำนวณราคาใหม่และกำหนดรายละเอียดให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจ้างเหมา และระเบียบพัสดุ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประมาณราคากลางที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจ้างเหมาก่อสร้างของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๙ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ตามประกาศคณะกรรมการประมาณราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นเหตุให้กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหายจากการจัดทำราคากลางสูงกว่าที่ควรจะเป็น ตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบและความเห็นของกรมบัญชีกลาง...

ฉะนั้น เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ชัดเจนและพยานหลักฐานสำหรับประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๕๒ (...๔...) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และข้อ ๗ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

.....๑. นายชูเชิด ประเสริฐศรี.....เป็นประธานกรรมการ

.....๒. นางแจ่มจันทร์ สว่างจำ.....เป็นกรรมการ

.....๓. นายคริส เตียนดิออร์.....เป็นกรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงพิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
ระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้วเสนอผลการสืบสวน
ข้อเท็จจริงมาเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

สั่ง ณ วันที่....๑๗....เดือน...มีนาคม....พ.ศ...๒๕๖๖....

เรียนดี ศึกษาจริง

(.....นายเรียนดี ศึกษาจริง.....)

...ผู้อำนวยการเขตสาทร...

๓.๓ แบบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แบบ ดว.๑ (สามัญ)

แบบ ดว. ๑ (สามัญ)

คำสั่ง.....
ที่...../.....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ด้วย.....เลขประจำตัวประชาชน.....ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ
ตำแหน่ง.....สังกัด.....สำนักงานเขต.....เลขที่ตำแหน่ง.....มีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย
อย่างไม่ร้ายแรงในเรื่อง.....

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๕๒ (....) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
กรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๒ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทาง
วินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกอบมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง เพื่อสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องดังกล่าว
ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

.....เป็นประธานกรรมการ
.....เป็นกรรมการ
.....เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงพิจารณาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้วนำเสนอสำนวน
การสอบสวนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

อนึ่ง ถ้าคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงเห็นว่า กรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหา
กระทำผิดวินัยในเรื่องอื่น นอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งนี้ หรือกรณีที่มีการสอบสวนพาดพิงไปถึงบุคคลอื่น
ให้ประธานกรรมการรายงานโดยเร็ว

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
(ลงชื่อ)
(.....ชื่อผู้สั่ง.....)
.....ตำแหน่ง.....

๓.๔ ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

แบบ ดว. ๑ (สามัญ)

คำสั่ง....สำนักงานเขตสาทร.....
ที่.....๘๖๑/๒๕๖๖.....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ด้วย..... นายวินัย ยอดเยี่ยม.....เลขประจำตัวประชาชน...๑-๒๓๔๕-๖๗๘๙๐-๑๒-๓...
ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ตำแหน่ง...เจ้าพนักงานเทคนิคชำนาญการ...สังกัด...ฝ่ายเทคนิค...สำนักงาน
เขต...สาทร...เลขที่ตำแหน่ง....ขสท. ๑๒....มีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
ในเรื่องกรณีขณะดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สถานีดับเพลิงพระโขนง
กองปฏิบัติการดับเพลิง ๑ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการประมาณ
ราคากลางงานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง เพื่อจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง ห้วยขวาง สุทธิสาร
และบางกะปิ โดยคณะกรรมการประมาณราคากลางไม่ได้ดำเนินการประมาณราคากลางเอง แต่ได้นำ
ประมาณราคาที่ยื่นมาโดยคณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ
และประมาณราคาที่ได้รับแต่งตั้ง ตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๕
มากำหนดเป็นราคากลางโดยเชื่อว่าเป็นการกำหนดราคาที่ต้อง โดยไม่ได้ตรวจสอบ คำนวณราคาใหม่และ
กำหนดรายละเอียดให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจ้างเหมา และระเบียบพัสดุ
จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประมาณราคากลางที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบ
กรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจ้างเหมาก่อสร้างของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๙
และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ตามประกาศคณะกรรมการประมาณราคากลางและ
ขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม
๒๕๖๐ เป็นเหตุให้กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหายจากการจัดทำราคากลางสูงกว่าที่ควรจะเป็น ตามที่
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบและความเห็นของกรมบัญชีกลาง....

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๕๒ (..๔..) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
กรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๒ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการ
ทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกอบมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง เพื่อสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องดังกล่าว
ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

.....๑. นายสันติ รอบรู้.....เป็นประธานกรรมการ
.....๒. นางสาวดอกบัว สายใย.....เป็นกรรมการ
.....๓. นายสุภาพ เรียบร้อย.....เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงพิจารณาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้วนำเสนอสำนวน การสอบสวนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

อนึ่ง ถ้าคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงเห็นว่า กรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหา กระทำผิดวินัยในเรื่องอื่น นอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งนี้ หรือกรณี que การสอบสวนพาดพิงไปถึงบุคคลอื่น ให้ประธานกรรมการรายงานโดยเร็ว

สั่ง ณ วันที่.....๒๔.....เดือน.....มิถุนายน.....พ.ศ...๒๕๖๖....

เรียนดี ศึกษาจริง
(.....นายเรียนดี ศึกษาจริง.....)
...ผู้อำนวยการเขตสาทร...

คำสั่ง.....

ที่...../.....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง

ด้วย..... (ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....เลขประจำตัวประชาชน.....

ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ตำแหน่ง.....สังกัด.....

เลขที่ตำแหน่ง.....มีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่าง

ร้ายแรงในเรื่อง.....(ระบุรายละเอียดข้อเท็จจริงอันเป็นข้อกล่าวหาที่มีมูลเป็นความผิดวินัย

ทั้งนี้ หากมีหลายกรณีให้ระบุทุกกรณี.....

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๕๒ (..) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ (ข้อ ๒๔/ข้อ ๒๕ แล้วแต่กรณี) ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงเพื่อสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องดังกล่าว ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

.....(ชื่อ).....เป็นประธานกรรมการ

.....(ชื่อ).....เป็นกรรมการ

ฯลฯ

.....(ชื่อ).....เป็นกรรมการและเลขานุการ

.....(ชื่อ).....เป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี)

ให้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงพิจารณาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้วนำเสนอสำนวนการสอบสวนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

อนึ่ง ถ้าคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงเห็นว่า กรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยในเรื่องอื่น นอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งนี้ หรือกรณีที่มีการสอบสวนพาดพิงไปถึงบุคคลอื่น ให้ดำเนินการตามข้อ ๕๖ หรือข้อ ๕๗ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้วแต่กรณี

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

.....ตำแหน่ง.....

คำสั่ง.....

ที่...../.....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง

ด้วย..... (ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....เลขประจำตัวประชาชน.....

ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ตำแหน่ง.....สังกัด.....

เลขที่ตำแหน่ง.....มีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่าง

ร้ายแรงในเรื่อง.....(ระบุรายละเอียดข้อเท็จจริงอันเป็นข้อกล่าวหาที่มีมูลเป็นความผิดวินัย ทั้งนี้ หากมี

หลายกรณีให้ระบุทุกกรณี).....

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๕๒ (..) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ (ข้อ ๒๔/ข้อ ๒๕ แล้วแต่กรณี) ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงเพื่อสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องดังกล่าว ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

.....(ชื่อ).....เป็นประธานกรรมการ

.....(ชื่อ).....เป็นกรรมการ

ฯลฯ

.....(ชื่อ).....เป็นกรรมการและเลขานุการ

.....(ชื่อ).....เป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี)

ให้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงพิจารณาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้วนำเสนอสำนวนการสอบสวนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

อนึ่ง ถ้าคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงเห็นว่า กรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยในเรื่องอื่น นอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งนี้ หรือกรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงบุคคลอื่นให้ดำเนินการตามข้อ ๕๖ หรือข้อ ๕๗ ของกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้วแต่กรณี

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

.....ตำแหน่ง.....

๓.๗ ตัวอย่างคำสั่งเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวน

คำสั่ง.....สำนักงานเขตสาทร.....
ที่.....๑๒๑๑/๒๕๖๖.....

เรื่อง เปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวน

ตามคำสั่ง...สำนักงานเขตสาทร... ที่...๘๖๑/๒๕๖๖... ลงวันที่...๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖... แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ราย ...นายวินัย ยอดเยี่ยม...เลขประจำตัวประชาชน ...๑-๒๓๔๕-๖๗๘ ๙๐-๑๒-๓...ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ตำแหน่ง...เจ้าพนักงานเทศกิจชำนาญการ... สังกัด ...ฝ่ายเทศกิจ...สำนักงานเขต...สาทร...เลขที่ ตำแหน่ง...ขสท. ๑๒... กรณี...ขณะดำรงตำแหน่ง เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สถานีดับเพลิงพระโขนง กองปฏิบัติการดับเพลิง ๑ สำนัก ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการประมาณราคากลางงานจ้างเหมาปรับปรุง สถานีดับเพลิง เพื่อจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง ห้วยขวาง สุทธิสาร และบางกะปิ โดยคณะกรรมการ ประมาณราคากลางไม่ได้ดำเนินการประมาณราคากลางเอง แต่ได้นำประมาณราคาที่ยื่นมาโดย คณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและประมาณราคาที่ได้รับ แต่งตั้ง ตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๕ มากำหนดเป็นราคากลาง โดยเชื่อว่าเป็นการกำหนดราคาที่ต้อง โดยไม่ได้ตรวจสอบ คำนวณราคาใหม่และกำหนดรายละเอียดให้ ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจ้างเหมา และระเบียบพัสดุ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตาม อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประมาณราคากลางที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วย วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจ้างเหมาก่อสร้างของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๙ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ตามประกาศคณะกรรมการประมาณราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นเหตุให้ กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหายจากการจัดทำราคากลางสูงกว่าที่ควรจะเป็น ตามที่สำนักงานการตรวจ เงินแผ่นดินตรวจพบและความเห็นของกรมบัญชีกลาง...นั้น

บัดนี้ เห็นสมควรเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวน เป็นดังนี้

-๑. นายประยุทธ์ สุขสวัสดิ์.....เป็นประธานกรรมการ
.....๒. นายประเวศ หารษา.....เป็นกรรมการ
.....๓. นายประนอม น้อมจิต.....เป็นกรรมการและเลขานุการ

สั่ง ณ วันที่...๑๒...เดือน.....กรกฎาคม.....พ....๒๕๖๖....

เรียนดี ศึกษาจริง

(.....นายเรียนดี ศึกษาจริง.....)

...ผู้อำนวยการเขตสาทร...

บันทึกถ้อยคำของพยาน

เรื่อง การสอบสวน.....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

สอบสวนที่.....

วันที่.....

ข้าพเจ้า.....เลขประจำตัวประชาชน.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....
ศาสนา.....อาชีพ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย..... ถนน..... แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....ข้าพเจ้าได้ทราบแล้วว่า ข้าพเจ้าเป็นพยานในกรณีที่..... ได้สั่งตั้ง
คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง.....ในเรื่อง.....
และคณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่ากรรมการสอบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวล
กฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อกรรมการสอบสวนอาจเป็นความผิดตามกฎหมายหรือมีความผิด
ทางวินัย

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำตามความสัตย์จริง ดังต่อไปนี้.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสอบสวนมิได้กระทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่น
สัญญา ชูเชิญ หลอกลวง บังคับ หรือกระทำโดยมิชอบด้วยประการใด เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำ และ
กรรมการสอบสวนได้อ่านให้ข้าพเจ้าฟังแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้องจึงลงลายมือชื่อไว้ต่อ
หน้าคณะกรรมการสอบสวน

.....(ลายมือชื่อ)..... พยาน

(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้บันทึกถ้อยคำ

(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

.....(ลายมือชื่อ).....ประธานกรรมการ

(.....)

.....(ลายมือชื่อ).....กรรมการ

(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการและเลขานุการ

(.....)

บันทึกถ้อยคำของพยาน

เรื่อง การสอบสวน.....นายคำลือ คำเหลา.....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

สอบสวนที่.....ห้องประชุม ๑ สำนักงานเขตสาทร...

วันที่.....๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๖.....

ข้าพเจ้า.....นายคำลือ คำเหลา..... เลขประจำตัวประชาชน.....๑-๒๓๙๙-๘๖๕๓๔-๕๖-๘.....
 อายุ.....๔๐.....ปี สัญชาติ.....ไทย.....ศาสนา.....พุทธ.....อาชีพ.....รับราชการ.....อยู่บ้านเลขที่.....๙๖.....
 ตรอก/ซอย.....-..... ถนน.....จันทน์..... แขวง/ตำบล.....ทุ่งวัดดอน.....เขต/อำเภอ.....สาทร.....
 จังหวัด.....กรุงเทพมหานคร.....ข้าพเจ้าได้ทราบแล้วว่า ข้าพเจ้าเป็นพยานในกรณีที่.....ผู้อำนวยการเขตสาทร
 ได้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง.....นายวินัย ยอดเยี่ยม.....ในเรื่อง.....คณะกรรมการ
 ประเมินราคากลางไม่ได้ดำเนินการประมาณราคาเอง แต่ได้นำประมาณราคาที่ยกมาโดยคณะกรรมการ
 ออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและประมาณราคาที่ได้รับแต่งตั้ง ตามคำสั่ง
 กรุงเทพมหานคร ที่ ๔๓๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๕ มากำหนดเป็นราคากลางโดยเชื่อว่าเป็นการ
 กำหนดราคาที่ถูกต้อง โดยไม่ได้ตรวจสอบ คำนวณราคาใหม่และกำหนดรายละเอียดให้ถูกต้องตาม
 หลักเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจ้างเหมา และระเบียบพัสดุ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามอำนาจ
 หน้าที่ของคณะกรรมการประมาณราคากลางที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีปฏิบัติ
 เกี่ยวกับการจ้างเหมาก่อสร้างของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๙ และประกาศคณะกรรมการราคา
 กลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙
 ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นเหตุให้กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหายจากการจัดทำราคากลางสูงกว่าที่ควรจะเป็น
 และคณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่ากรรมการสอบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตาม
 ประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อกรรมการสอบสวนอาจเป็นความผิดตามกฎหมายหรือ
 มีความผิดทางวินัย

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำตามความสัตย์จริง ดังต่อไปนี้.....

๑. ถาม ปัจจุบันท่านรับราชการในตำแหน่ง และได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติในด้านใด

ตอบ ข้าพเจ้า นายคำลือ คำเหลา เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ตำแหน่งเจ้าพนักงาน
 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปฏิบัติการ และได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการประมาณราคากลาง
 งานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง เพื่อจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง ห้วยขวาง สุทธิสาร และบางกะปิ

๒. ถาม คณะกรรมการประมาณราคากลางงานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง เพื่อจ้าง
 เมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง ห้วยขวาง สุทธิสาร และบางกะปิ ได้ดำเนินการตาม หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนด
 ราคางานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ หรือไม่

ตอบ คณะกรรมการประมาณราคากลางงานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง เพื่อจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง ห้วยขวาง สุทธิสาร และบางกะปิ ไม่เคยได้รับ หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคางานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ จึงไม่ทราบว่ามีและไม่ได้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ประกอบกับไม่เคยได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติเกี่ยวกับการประมาณราคากลาง งานจ้างเหมาปรับปรุงอาคาร เช่นนี้มาก่อน จึงไม่มีประสบการณ์และความรู้หลักเกณฑ์ขั้นตอนการปฏิบัติต่างๆ คณะกรรมการประมาณราคากลางได้ยึดแนวทางปฏิบัติตามคณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและประมาณราคาที่ได้รับการแต่งตั้ง ตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๕ ที่ได้ดำเนินการไว้ก่อนแล้ว ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำการประมาณราคากลาง

๓. ถาม ท่านมีวิธีการคิดภาษีมูลค่าเพิ่มของราคาอย่างไร

ตอบ การคิดภาษีมูลค่าเพิ่มของราคา คณะกรรมการประมาณราคากลางงานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง ไม่ได้ดำเนินการเอง เนื่องจากหัวหน้าธุรการกองปฏิบัติการดับเพลิงได้ดำเนินการในส่วนนี้ให้เลย

๔. ถาม เมื่อท่านได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง ห้วยขวาง สุทธิสาร และบางกะปิ ท่านได้ดำเนินการอย่างไร

ตอบ คณะกรรมการจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิงห้วยขวาง สุทธิสาร และบางกะปิ ได้หารือร่วมกัน เพื่อหาแนวทางคณะกรรมการจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิงห้วยขวาง สุทธิสาร และบางกะปิ การปฏิบัติและมอบหมายให้กรรมการไปรวบรวมหาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรายละเอียดที่จะปรับปรุงซ่อมแซมของอาคารที่ทำการและอาคารบ้านพักจากกรมการคำภายใน กระทรวงพาณิชย์ และทางอินเทอร์เน็ต เพื่อมาคิดรายละเอียดปริมาณงานขึ้นมาใหม่ เนื่องจากแบบรูปรายการของอาคารที่ทำการและอาคารบ้านพักเดิมไม่มี

ประกอบกับทางสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ให้ข้าราชการแต่ละสถานีดับเพลิง ที่มีวุฒิการศึกษา ปวช., ปวส. หรือปริญญาตรีทางการก่อสร้าง ไปร่วมกันคิดการออกแบบส่วนที่ก่อสร้างหรือซ่อมแซมตามความต้องการของแต่ละสถานีทั้งส่วนที่เป็นที่ทำการสถานีพร้อมทั้งส่วนของที่พักอาศัยด้วย แล้วเสนอเรื่องของแต่ละสถานีดับเพลิงไปยังกองปฏิบัติการดับเพลิง ที่สังกัดอยู่ เพื่อของบประมาณมาปรับปรุง ทางสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เห็นว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษา ปวช., ปวส. หรือปริญญาตรีทางการก่อสร้างไม่มีประสบการณ์ในการดำเนินการและงานคงไม่แล้วเสร็จจึงได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่โยธาที่มีความรู้และประสบการณ์และเคยทำงานเรื่องนี้มาก่อน เสนอให้ปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง คือ คณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและประมาณราคา ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๕ มาเป็นผู้ร่วมดำเนินการ เมื่อได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้วจึงมาแต่งตั้งคณะกรรมการประมาณราคากลาง งานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง โดยคณะกรรมการประมาณราคากลาง งานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง ได้ดำเนินการแก้ไขราคากลางเพื่อให้เป็นไปตามที่ได้ศึกษาและค้นคว้ามา แต่ทางหัวหน้าธุรการของกองปฏิบัติการดับเพลิง

แจ้งว่าหากปรับแก้ตามรายละเอียดดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการประมาณราคากลาง งานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง จะต้องนำไปให้ คณะกรรมการที่ปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง (กรรมการ ๙ ชุด) ที่ควบคุมการดำเนินการของแต่ละสถานีดับเพลิงนั้นๆ ลงนามรับรองเอกสารที่นั้นก่อน คณะกรรมการประมาณราคากลางงานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง ได้นำมาให้คณะกรรมการที่ปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง (กรรมการ ๙ ชุด) เห็นว่ามีการแก้ไขราคาจึงไม่ลงนามให้และบอกว่าให้อาชุดเดิม ส่วนหัวหน้าธุรการของกองปฏิบัติการดับเพลิง ก็ให้ยึดถือเอาแบบประมาณราคาของคณะกรรมการที่ปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง (กรรมการ ๙ ชุด) ต่อมา มีการแจ้งว่าผู้บังคับบัญชาเร่งรัดกำหนดวันเวลาให้ส่ง สถานีไหนส่งไม่ทันจะไม่ซ่อมแซมให้

จากการดำเนินการคณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ และประมาณราคา ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๕ และหัวหน้าธุรการกองปฏิบัติการดับเพลิง ๑ ที่มีประสบการณ์และเคยทำงานในการทำจัดซื้อจัดจ้างมานาน และยังมีขั้นตอนการเสนอขึ้นไปยังผู้บังคับบัญชาที่มีความรู้มีประสบการณ์ ตรวจสอบเพื่อพิจารณาเห็นชอบและอนุมัติ ขั้นตอนแต่ละขั้นตอนต้องตรวจสอบ หากมีส่วนผิดพลาดต้องส่งกลับให้แก้ไขใหม่ ดังนั้น คณะกรรมการประมาณราคากลาง งานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง จึงเป็นเหตุให้เชื่อโดยบริสุทธิ์และสุจริตใจว่าไม่ผิดพลาดจึงได้ลงนามและยึดถือตามแนวทางของคณะกรรมการออกแบบดังกล่าว จึงไม่ทราบถึงผลต่างของราคา

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสอบสวนมิได้กระทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง บังคับ หรือกระทำโดยมิชอบด้วยประการใด เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำ และกรรมการสอบสวนได้อ่านให้ข้าพเจ้าฟังแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้องจึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการสอบสวน

.....คำลือ คำเหลา..... พยาน

(.....นายคำลือ คำเหลา.....)

.....ประนอม น้อมจิต..... ผู้บันทึกถ้อยคำ

(.....นายประนอม น้อมจิต.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....นายคำลือ คำเหลา.....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

.....ประยุทธ์ สุขสวัสดิ์.....ประธานกรรมการ

(.....นายประยุทธ์ สุขสวัสดิ์.....)

.....ประเวศ ธรรมชาติ.....กรรมการ

(.....นายประเวศ ธรรมชาติ.....)

.....ประนอม น้อมจิต..... กรรมการและเลขานุการ

(.....นายประนอม น้อมจิต.....)

๓.๑๐ แบบบันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา แบบ ดว.๕ (สามัญ)

แบบ ดว. ๕ (สามัญ)

บันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การสอบสวน.....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรง

สอบสวนที่.....

วันที่.....

ข้าพเจ้า..... เลขประจำตัวประชาชน.....อายุ.....ปี
สัญชาติ.....ศาสนา.....อาชีพ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....ข้าพเจ้าได้รับทราบแล้วว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ถูกกล่าวหา
ตามคำสั่ง.....ที่..... /..... ลงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.ในเรื่อง.....

ตามที่คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุน
ข้อกล่าวหาตามบันทึกลงวันที่.....ให้ข้าพเจ้าทราบแล้วนั้น

ตามข้อกล่าวหาที่ว่า.....

ข้าพเจ้าขอชี้แจงว่า

๑.

๒.

๓.

๔.

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสอบสวนมิได้กระทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่น
สัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง บังคับ หรือกระทำโดยมิชอบด้วยประการใด เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำ และ
กรรมการสอบสวนได้อ่านให้ข้าพเจ้าฟังแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้องจึงลงลายมือชื่อไว้ต่อ
หน้าคณะกรรมการสอบสวน

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้ถูกกล่าวหา

(.....)

.....(ลายมือชื่อ).....ผู้บันทึกถ้อยคำ

(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

.....(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ
(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ
(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการและเลขานุการ
(.....)

บันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การสอบสวน.....นายวินัย ยอดเยี่ยม.....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

สอบสวนที่.....ห้องประชุม ๑ สำนักงานเขตสาทร.....

วันที่.....๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๖.....

ข้าพเจ้า.....นายวินัย ยอดเยี่ยม..... เลขประจำตัวประชาชน... ๑-๒๓๔๕-๖๗๘๙๐-๑๒-๓...
อายุ.....๓๕.....ปี สัญชาติ.....ไทย.....ศาสนา.....พุทธ.....อาชีพ.....รับราชการ.....อยู่บ้านเลขที่...๑๔๑...
ตรอก/ซอย.....ถนน...นวมินทร์...แขวง/ตำบล...คลองจั่น...เขต/อำเภอ...บางกะปิ...จังหวัด...
กรุงเทพมหานคร...ข้าพเจ้าได้รับทราบแล้วว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ถูกกล่าวหาตามคำสั่ง...สำนักงานเขตสาทร...
ที่...๑๒๑๑/๒๕๖๖..... ลงวันที่...๑๒...เดือน...กรกฎาคม... พ.ศ. ...๒๕๖๖...ในเรื่อง...คณะกรรมการประมาณ
ราคากลางไม่ได้ดำเนินการประมาณราคากลางเอง แต่ได้นำประมาณราคาที่ยื่นโดยคณะกรรมการ
ออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและประมาณราคาที่ได้รับแต่งตั้ง ตามคำสั่ง
กรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ มากำหนดเป็นราคากลางโดยเชื่อว่าเป็น
การกำหนดราคาที่ต้อง โดยไม่ได้ตรวจสอบ คำนวณราคาใหม่และกำหนดรายละเอียดให้ถูกต้องตาม
หลักเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจ้างเหมา และระเบียบพัสดุ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่
ของคณะกรรมการประมาณราคากลางที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการ
จ้างเหมาก่อสร้างของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๙ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์
๒๕๕๔ ตามประกาศคณะกรรมการประมาณราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และ
วิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นเหตุให้กรุงเทพมหานครได้รับความ
เสียหายจากการจัดทำราคากลางสูงกว่าที่ควรจะเป็น.....

ตามที่คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุน
ข้อกล่าวหาตามบันทึกลงวันที่.....๒ สิงหาคม ๒๕๖๖.....ให้ข้าพเจ้าทราบแล้วนั้น

ตามข้อกล่าวหาที่ว่า...นายวินัย ยอดเยี่ยม ตำแหน่งเจ้าพนักงานเทศกิจชำนาญการ
ฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตสาทร มีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ขณะดำรง
ตำแหน่งเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สถานีดับเพลิงพระโขนง กองปฏิบัติการดับเพลิง ๑
สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการประมาณราคากลางงานจ้างเหมา
ปรับปรุงสถานีดับเพลิง เพื่อจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง ห้วยขวาง สุทธิสาร และบางกะปิ
โดยคณะกรรมการประมาณราคากลางไม่ได้ดำเนินการประมาณราคากลางเอง แต่ได้นำประมาณราคา
ที่คำนวณโดยคณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและประมาณ
ราคาที่ได้รับแต่งตั้ง ตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๕ มากำหนด

เป็นราคากลางโดยเชื่อว่าเป็นการกำหนดราคาที่ต้อง โดยไม่ได้ตรวจสอบ คำนวณราคาใหม่และกำหนดรายละเอียดให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจ้างเหมา และระเบียบพัสดุ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประมาณราคากลางที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจ้างเหมาก่อสร้างของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๙ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ตามประกาศคณะกรรมการประมาณราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นเหตุให้ กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหายจากการจัดทำราคากลางสูงกว่าที่ควรจะเป็น ตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบและความเห็นของกรมบัญชีกลาง ซึ่งพฤติการณ์ดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดวินัย อย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอดุสาหะ เอาใจใส่ รมัตถะวังรักษาประโยชน์ของทางราชการและไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕.....

ข้าพเจ้าขอชี้แจงว่า.....

๑. คณะกรรมการประมาณราคากลางงานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิงไม่เคยได้รับประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง มาก่อน จึงไม่ทราบว่ามีและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง และไม่ได้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว

๒. คณะกรรมการประมาณราคากลาง ไม่เคยได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติเกี่ยวกับการประมาณราคากลาง งานจ้างเหมาปรับปรุงอาคารเช่นนี้มาก่อน จึงไม่มีประสบการณ์และความรู้หลักเกณฑ์ ขั้นตอนการปฏิบัติต่างๆ คณะกรรมการประมาณราคากลาง ได้ยึดแนวทางปฏิบัติตามคณะกรรมการ ออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและประมาณราคา ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก ปลัดกรุงเทพมหานคร ตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๕ ที่ได้ ดำเนินการไว้ก่อนแล้ว ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานการประมาณราคา

๓. การคิดภาษีมูลค่าเพิ่มของราคา คณะกรรมการประมาณราคากลาง งานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง ไม่ได้ดำเนินการเองเนื่องจากหัวหน้าธุรการกองปฏิบัติการดับเพลิงได้ดำเนินการ ในส่วนนี้ให้เลย แจ้งว่าคณะกรรมการคิดไม่ถูกต้อง

๔. คณะกรรมการประมาณราคากลาง งานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง เมื่อได้รับทราบคำสั่งแล้วได้หารือร่วมกัน เพื่อหาแนวทางการปฏิบัติ และมอบหมายให้กรรมการไปรวบรวมหา ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งรายละเอียดที่จะปรับปรุงซ่อมแซมของอาคารที่ทำการและอาคารบ้านพัก จากกรมการค้ำภายใน กระทรวงพาณิชย์ และทางอินเทอร์เน็ต เพื่อมาคิดรายละเอียดปริมาณงานขึ้นมาใหม่ เนื่องจากแบบรายละเอียดของอาคารที่ทำการและอาคารบ้านพักเดิมไม่มี

ประกอบกับทางสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ให้ข้าราชการแต่ละสถานีดับเพลิง ที่มีวุฒิการศึกษา ปวช, ปวส. หรือปริญญาตรีทางการก่อสร้าง ไปร่วมกันคิดการออกแบบส่วนที่ก่อสร้างหรือ ซ่อมแซมตามความต้องการของแต่ละสถานีดับเพลิงทั้งส่วนที่ทำการสถานีดับเพลิงทั้งส่วนของที่พักอาศัยด้วยแล้ว เสนอเรื่องของแต่ละสถานีดับเพลิงไปยังกองปฏิบัติการดับเพลิง ที่สังกัดอยู่เพื่อของบประมาณราคามา

ปรับปรุง ทางสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เห็นว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษา ปวช, ปวส. หรือปริญญาตรี
ทางการก่อสร้างไม่มีประสบการณ์ในการดำเนินการและงานคงไม่แล้วเสร็จจึงได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่โยธาที่มี
ความรู้และประสบการณ์และเคยทำงานเรื่องนี้มาก่อน เสนอให้ปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง คือ
คณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและประมาณราคา ซึ่งได้รับ
คำสั่งแต่งตั้งจากกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๕ มาเป็นผู้ร่วมดำเนินการ
เมื่อได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้วจึงมาแต่งตั้งคณะกรรมการประมาณราคากลาง งานจ้างเหมาปรับปรุงสถานี
ดับเพลิง โดยคณะกรรมการประมาณราคากลาง งานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง ได้ดำเนินการแก้ไข
ราคากลางเพื่อให้เป็นไปตามที่ได้ศึกษาและค้นคว้ามา แต่ทางหัวหน้าธุรการของกองปฏิบัติการดับเพลิง
แจ้งว่าหากปรับแก้ตามรายละเอียดดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการประมาณราคากลาง งานจ้างเหมาปรับปรุง
สถานีดับเพลิง จะต้องนำไปให้ คณะกรรมการที่ปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง (กรรมการ ๙ ชุด) ที่ควบคุม
การดำเนินการของแต่ละสถานีดับเพลิงนั้นๆ ลงนามรับรองเอกสารที่นั้นก่อน คณะกรรมการประมาณราคา
กลางงานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง ได้นำมาให้คณะกรรมการที่ปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง (กรรมการ ๙ ชุด)
เห็นว่าการแก้ไขราคาจึงไม่ลงนามให้และบอกว่าให้เอาชุดเดิม ส่วนหัวหน้าธุรการของกองปฏิบัติการ
ดับเพลิง ก็ให้ยึดถือเอาแบบประมาณราคาของคณะกรรมการที่ปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง (กรรมการ ๙ ชุด)
ต่อมามีการแจ้งว่าผู้บังคับบัญชาเร่งรัดกำหนดวันเวลาให้ส่งสถานีไหนส่งไม่ทันจะไม่ซ่อมแซมให้

จากการดำเนินการคณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียด
คุณลักษณะเฉพาะและประมาณราคา ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓
มกราคม ๒๕๖๕ และหัวหน้าธุรการกองปฏิบัติการดับเพลิง ๑ ที่มีประสบการณ์และเคยทำงานในการทำ
จัดซื้อจัดจ้างมานานและยังมีขั้นตอนการเสนอขึ้นไปยังผู้บังคับบัญชาที่มีความรู้ มีประสบการณ์ ตรวจสอบ
เพื่อพิจารณาเห็นชอบและอนุมัติ ขั้นตอนแต่ละขั้นตอนต้องตรวจสอบหากมีส่วนผิดพลาดต้องส่งกลับให้
แก้ไขใหม่ ดังนั้นคณะกรรมการประมาณราคากลาง งานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง จึงเป็นเหตุให้เชื่อ
โดยบริสุทธิ์และสุจริตใจว่าไม่ผิดพลาดจึงได้ลงนาม.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสอบสวนมิได้กระทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา
ชู้เชิญ หลอกลวง บังคับ หรือกระทำโดยมิชอบด้วยประการใด เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำ และกรรมการ
สอบสวนได้อ่านให้ข้าพเจ้าฟังแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้องจึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้า
คณะกรรมการสอบสวน

.....วินัย ยอดเยี่ยม..... ผู้ถูกกล่าวหา

(.....นายวินัย ยอดเยี่ยม.....)

...ประนอม น้อมจิต... ผู้บันทึกถ้อยคำ

(.....นายประนอม น้อมจิต.....)

ข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....นายวินัย ยอดเยี่ยม.....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้า

.....ประยุทธ์ สุขสวัสดิ์..... ประธานกรรมการ

(.....นายประยุทธ์ สุขสวัสดิ์.....)

.....ประเวศ ธรรมชาติ..... กรรมการ

(.....นายประเวศ ธรรมชาติ.....)

.....ประนอม น้อมจิต..... กรรมการและเลขานุการ

(.....นายประนอม น้อมจิต.....)

๓.๑๒ แบบบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา แบบ ดว.๖ (สามัญ)

แบบ ดว. ๖ (สามัญ)

บันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา

และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามข้อ ๑๔ /๔๗

เรื่อง การสอบสวน.....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

สอบสวนที่.....

วันที่.....

ตามคำสั่ง.....ที่...../.....ลงวันที่.....เดือน..... พ.ศ..... แต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง กรณี.....นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐาน
ที่เกี่ยวข้องและได้ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าเพียงพอที่จะรับฟังและดำเนินการต่อไปได้โดยมีข้อกล่าวหา
และสรุปพยานหลักฐานโดยสรุป ดังนี้

ข้อกล่าวหา.....

สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

ในการสอบสวนนี้ ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา
เป็นหนังสือ ภายในระยะเวลา ๗ วัน นับแต่วันที่รับทราบข้อกล่าวหา และมีสิทธิที่จะแสดงพยานหลักฐาน
หรือจะอ้างพยานหลักฐานเพื่อขอให้เรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้

บันทึกนี้ทำขึ้นสองฉบับมีข้อความตรงกัน และคณะกรรมการสอบสวนได้ลงลายมือชื่อไว้
เป็นหลักฐาน

.....(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ

(.....)

.....(ลายมือชื่อ).....กรรมการ

(.....)

.....(ลายมือชื่อ).....กรรมการและเลขานุการ

(.....)

๓.๑๓ ตัวอย่างบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

แบบ ดว. ๖ (สามัญ)

บันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา

และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามข้อ ๑๔ /๔๗

เรื่อง การสอบสวน.....นายวินัย ยอดเยี่ยม.....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

สอบสวนที่...ห้องประชุม ๑ สำนักงานเขตสาทร...

วันที่.....๒ สิงหาคม ๒๕๖๖.....

ตามคำสั่ง...สำนักงานเขตสาทร...ที่... ๘๖๑/๒๕๖๖...ลงวันที่...๒๔...เดือน...มิถุนายน... พ.ศ...๒๕๖๖...

แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และคำสั่งสำนักงานเขตสาทร ที่ ๑๒๑๑/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง....กรณี... นายวินัย ยอดเยี่ยม ตำแหน่งเจ้าพนักงานเทศกิจชำนาญการ ฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตสาทร คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหา....ตามรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริง ที่ กท ๐๔๐๔/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖....นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องและได้ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าเพียงพอที่จะรับฟังและดำเนินการต่อไปได้ โดยมีข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานโดยสรุป ดังนี้

ข้อกล่าวหา.....นายวินัย ยอดเยี่ยม ตำแหน่งเจ้าพนักงานเทศกิจชำนาญการ ฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตสาทร มีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ขณะดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สถานีดับเพลิงพระโขนง กองปฏิบัติการดับเพลิง ๑ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการประมาณราคากลางงานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง เพื่อจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง ห้วยขวาง สุทธิสาร และบางกะปิ โดยคณะกรรมการประมาณราคากลางไม่ได้ดำเนินการประมาณราคากลางเอง แต่ได้นำประมาณราคาที่ยื่นมาโดยคณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและประมาณราคาที่ได้รับแต่งตั้ง ตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ มากำหนดเป็นราคากลางโดยเชื่อว่าเป็นการกำหนดราคาที่ถูกต้อง โดยไม่ได้ตรวจสอบ คำนวนราคาใหม่และกำหนดรายละเอียดให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจ้างเหมา และระเบียบพัสดุ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประมาณราคากลางที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจ้างเหมาก่อสร้างของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๙ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ตามประกาศคณะกรรมการประมาณราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นเหตุให้กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหายจากการจัดทำราคากลางสูงกว่าที่ควรจะเป็น ตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบและความเห็นของกรมบัญชีกลาง ซึ่งพฤติการณ์ดังกล่าวเป็น

การกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอดสุสาหะ เอาใจใส่ รั่มดัระวัง รักษาประโยชน์ของทางราชการและไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง และ มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕.....

สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

พยานเอกสาร

(๑) หนังสือสำนักงานการเจ้าหน้าที่ ลับ ที่ กท ๐๔๐๔/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เรื่อง รายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริง

(๒) คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ และประมาณราคาตามหนังสือสำนักงานการเจ้าหน้าที่ ลับ ที่ กท ๐๔๐๔/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เรื่อง รายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริง สามารถระบุข้อกล่าวหา แต่ละกรณีดังนี้

๑. สัญญาเลขที่ สปภ.๑๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๕ จ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิงห้วยขวาง โดยการสอบสวนข้อเท็จจริง รับฟังได้ว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานครได้ดำเนินการจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิงคลองเตย โดยได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด เวมคอม ตามสัญญาเลขที่ สปภ.๑๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ วงเงินตามสัญญา ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท กรณีสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้าตรวจสอบ พบว่าการจัดทำราคากลางไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ตามประกาศคณะกรรมการประมาณราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ กล่าวคือ คณะกรรมการประมาณราคากลางได้นำใบประมาณราคาที่จัดทำโดยคณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและประมาณราคามาใช้เป็นราคากลางโดยไม่ได้นำประมาณราคาใหม่ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายจากการจัดทำราคากลางสูงกว่าที่ควรจะเป็น จากการสอบสวนคณะกรรมการประมาณราคากลาง ซึ่งประกอบด้วย นายคำลือ คำเหลา นายพิเชษฐ์ เศรษฐา และนายวินัย ยอดเยี่ยม ได้ชี้แจงว่าการจัดทำราคากลาง คณะกรรมการฯ ได้นำมาประมาณราคาที่คำนวณโดยคณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและประมาณราคา ตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ มากำหนดเป็นราคากลาง โดยเชื่อว่าราคาดังกล่าวเป็นราคาที่ถูกต้อง โดยมีได้ตรวจสอบหรือคำนวณราคาใหม่และจัดทำราคากลางตามอำนาจหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ เป็นผลให้ไม่ปรากฏการถอดแบบสำรวจปริมาณงาน ปริมาณวัสดุและค่าแรงงานก่อสร้าง ไม่ได้จัดทำแบบฟอร์มในการสำรวจปริมาณงาน ปริมาณวัสดุและค่าแรงงานก่อสร้าง ไม่ได้จัดทำแบบฟอร์มในการถอดแบบหาปริมาณวัสดุ ตามแบบ ปร.๑ แบบ ปร.๒ แบบ ปร.๓ แบบ ปร.๔ แบบ ปร.๕ และแบบ ปร.๖ ราคาค่าวัสดุและค่าแรงงานที่นำมาใช้ในการคำนวณราคากลางไม่สามารถอ้างอิงแหล่งที่มาได้ ทำให้ราคากลางที่ใช้ในการพิจารณาหาผู้รับจ้างและราคาที่จ้างที่สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ตกลงจ้างผู้รับจ้างมีราคาสูงกว่าที่ควรจะเป็นประกอบกับผลการพิจารณาความรับผิดชอบละเมิดในเรื่องนี้ กรมบัญชีกลางมีความเห็นว่า เมื่อนำราคาจ้างที่สำนัก

ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ตกลงจ้างผู้รับจ้างมาเปรียบเทียบกับราคากลางที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินคำนวณได้ปรากฏว่า ราคาจ้างสูงกว่าราคากลางของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นเหตุให้กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหาย

ในการสอบสวนนี้ ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เป็นหนังสือ ภายในระยะเวลา ๗ วัน นับแต่วันที่รับทราบข้อกล่าวหา และมีสิทธิที่จะแสดงพยานหลักฐาน หรือจะอ้างพยานหลักฐานเพื่อขอให้เรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้

บันทึกนี้ทำขึ้นสองฉบับมีข้อความตรงกัน และคณะกรรมการสอบสวนได้ลงลายมือชื่อไว้ เป็นหลักฐาน

.....ประยุทธ์ สุขสวัสดิ์..... ประธานกรรมการ

(.....นายประยุทธ์ สุขสวัสดิ์.....)

.....ประเวศ หารรักษา.....กรรมการ

(.....นายประเวศ หารรักษา.....)

.....ประนอม น้อมจิต.....กรรมการและ
เลขานุการ

(.....นายประนอม น้อมจิต.....)

๓.๑๔ แบบรายงานการสอบสวน แบบ ดว.๗ (สามัญ)

แบบ ดว. ๗ (สามัญ)

รายงานการสอบสวน

สอบสวนที่.....

วันที่.....

เรื่อง การสอบสวน.....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

เรียน

ตามที่ได้มีคำสั่ง.....ที่...../..... ลงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรง(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)
ในเรื่อง.....

.....นั้น

ประธานกรรมการสอบสวนได้รับสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาตั้งแต่วันที่..... และได้ประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกเมื่อวันที่.....

บัดนี้ คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนและได้ประชุมพิจารณามีความเห็นในเรื่องที่สอบสวนนี้แล้ว จึงขอรายงานการสอบสวนโดยมีข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และความเห็นดังต่อไปนี้

๑. มูลกรณีเรื่องนี้ปรากฏเนื่องจาก.....

.....

๒. การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น.....

.....

๓. ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ (.....) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีนี้มีมูลที่ควรกล่าวหาว่า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

๔. คณะกรรมการสอบสวนได้ประชุมพิจารณาวางแผนทางการสอบสวน และได้ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และได้ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าพยานหลักฐานเพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรงในเรื่องนี้ โดยมีข้อเท็จจริงในเบื้องต้น ข้อกล่าวหาและพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา โดยสรุปดังนี้

ข้อเท็จจริงได้ความในเบื้องต้นว่า.....

.....

ข้อกล่าวหา.....

พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา.....

๕. คณะกรรมการสอบสวนได้เรียก.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....
ผู้ถูกกล่าวหา มาแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหา
ทราบแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาได้ลงลายมือชื่อรับทราบและได้รับมอบบันทึกการแจ้งดังกล่าวลงวันที่
.....ไปจำนวนหนึ่งฉบับแล้วด้วย

๖.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ผู้ถูกกล่าวหา ได้ชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ดังนี้
คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา.....

พยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหา.....

๗. คณะกรรมการสอบสวนได้ประชุมพิจารณา ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐาน
ต่าง ๆ และมีความเห็น ดังนี้

ข้อเท็จจริง.....

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....

ประเด็นที่ต้องพิจารณา.....

ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน.....(ให้ระบุว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิด
อย่างไร หรือไม่ ถ้าผิด เป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใดและควรได้รับโทษสถานใด/มีเหตุให้ออกจาก
ราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๖) หรือ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือไม่
อย่างไร).....

(ในกรณีที่กรรมการสอบสวนคนใดมีความเห็นแย้ง ให้บันทึกรายละเอียดความเห็นแย้งด้วย).....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และพร้อมนี้ได้เสนอสำนวนการสอบสวนมาด้วยแล้ว

.....(ลงลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ
(.....)

.....(ลงลายมือชื่อ)..... กรรมการ
(.....)

.....(ลงลายมือชื่อ)..... กรรมการและเลขานุการ
(.....)

๓.๑๕ ตัวอย่างรายงานการสอบสวน

แบบ ดว. ๗ (สามัญ)

รายงานการสอบสวน

สอบสวนที่.....ห้องประชุม ๑ สำนักงานเขตสาทร.....
วันที่.....๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๖.....

เรื่อง การสอบสวน.....นายวินัย ยอดเยี่ยม.....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
เรียนผู้อำนวยการเขตสาทร.....

ตามที่ได้มีคำสั่ง...สำนักงานเขตสาทร...ที่.....๘๖๑/๒๕๖๖.... ลงวันที่...๒๔...เดือน...มิถุนายน
.... พ.ศ....๒๕๖๖....แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง.....และคำสั่งสำนักงานเขตสาทร
ที่ ๑๒๑๑/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ ๒๕๖๖ เปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวน ราย นายวินัย
ยอดเยี่ยม ตำแหน่งเจ้าพนักงานเทศกิจชำนาญการ ฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตสาทร มีกรณีอันมีมูลที่ควร
กล่าวหาว่าขณะดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สถานีดับเพลิงพระโขนง
กองปฏิบัติการดับเพลิง ๑ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการประมาณ
ราคากลางงานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง เพื่อจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง ห้วยขวาง สุทธิสาร
และบางกะปิ โดยคณะกรรมการประมาณราคากลางไม่ได้ดำเนินการประมาณราคากลางเอง แต่ได้นำ
ประมาณราคาที่ยกมาโดยคณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ
และประมาณราคาที่ได้รับแต่งตั้ง ตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม
พ.ศ. ๒๕๖๕ มากำหนดเป็นราคากลางโดยเชื่อว่าเป็นการกำหนดราคาที่ถูกต้อง โดยไม่ได้ตรวจสอบ คำนวณ
ราคาใหม่และกำหนดรายละเอียดให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจ้างเหมา
และระเบียบพัสดุ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประมาณราคากลางที่ต้องปฏิบัติ
ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจ้างเหมาก่อสร้างของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๔
ข้อ ๙ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ตามประกาศคณะกรรมการประมาณราคากลางและ
ขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม
๒๕๖๐ เป็นเหตุให้กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหายจากการจัดทำราคากลางสูงกว่าที่ควรจะเป็นตาม
ที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบและความเห็นของกรมบัญชีกลางนั้น.....นั้น

ประธานกรรมการสอบสวนได้รับสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพร้อมทั้งเอกสาร
หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาตั้งแต่วันที่....ตั้งแต่วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖ พร้อมทั้งได้แจ้งให้
ผู้ถูกกล่าวหาทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และแจ้งสิทธิในการคัดค้านคณะกรรมการสอบสวน

ตามข้อ ๒๓ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ด้วยแล้ว ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ และไม่ประสงค์คัดค้านคณะกรรมการสอบสวน....

บัดนี้ คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนและได้ประชุมพิจารณามีความเห็นในเรื่องที่สอบสวนนี้แล้ว จึงขอรายงานการสอบสวนโดยมีข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และความเห็นดังต่อไปนี้

๑. มูลกรณีเรื่องนี้ปรากฏเนื่องจาก.....สำนักงานการเจ้าหน้าที่ได้มีหนังสือ ลับ ที่ กท ๐๔๐๔/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง และให้สำนักงานเขตห้วยขวางดำเนินการตามที่ปลัดกรุงเทพมหานครสั่งการ โดยให้ดำเนินการในกรณีข้าราชการรายที่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ราย นายวินัย ยอดเยี่ยม....

๒. การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น.....กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่า นายวินัย ยอดเยี่ยมกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง เห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง อำนาจในการพิจารณาเป็นของผู้อำนวยการเขตสาทร....

๓. ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ (...๔...) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่า.....นายวินัย ยอดเยี่ยม.... กระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

๔. คณะกรรมการสอบสวนได้ประชุมพิจารณาวางแผนทางการสอบสวน และได้ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และได้ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า พยานหลักฐานเพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า.....นายวินัย ยอดเยี่ยม.....ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรงในเรื่องนี้ โดยมีข้อเท็จจริงในเบื้องต้น ข้อกล่าวหาและพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาโดยสรุปดังนี้

ข้อเท็จจริงได้ความในเบื้องต้นว่า.....คณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นตรงกันว่า ข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา เห็นควรใช้พยานหลักฐาน และข้อเท็จจริงจากรายงานการสอบสวนข้อเท็จจริงของสำนักงานการเจ้าหน้าที่ ตามหนังสือสำนักงานการเจ้าหน้าที่ ลับ ที่ กท ๐๔๐๔/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ในการกำหนดแนวทางการสอบสวน และตั้งข้อกล่าวหาซึ่งสามารถระบุ ข้อเท็จจริงได้ว่า เนื่องจาก สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการตรวจสอบงานจ้างเหมาปรับปรุงสаниตบเพลิงและบ้านพักของกองปฏิบัติการดับเพลิง ๑ - ๔ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร จำนวน ๓๕ สถานี รวม ๖๑ สัญญา เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผลการตรวจสอบพบว่า (๑) การดำเนินการจัดหาปฏิบัติไม่เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การพัสดุพ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ (๒) การจัดทำราคากลางปฏิบัติไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง (๓) รายการปรับปรุงของทุกสถานีไม่ระบุรายละเอียดให้ชัดเจน (๔) ผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจการจ้างไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๖๗ และข้อ ๖๘ จึงทำให้การซ่อมแซมปรับปรุงไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ

โดยสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้สรุปความเห็นจากการตรวจสอบว่า การดำเนินการจัดหามีข้อบกพร่องหลายประการดังกล่าวข้างต้น เนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องและผู้บริหารใช้อำนาจในการยกเว้นการปฏิบัติ แต่ไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องการกำหนดราคากลางโดยตรง จึงทำให้แต่ละหน่วยงานกำหนดราคาตัวเอง ประกอบกับการมอบหมายงานมิได้คำนึงถึงความรู้ความสามารถการตรวจสอบควบคุมและติดตามผลอันเป็นองค์ประกอบของการควบคุมภายในอย่างจริงจัง แสดงให้เห็นว่า ไม่มีการจัดวางระบบควบคุมภายในที่ดี จึงทำให้เกิดความเสียหายแก่กรุงเทพมหานคร โดยกรณีของ นายวินัย ยอดเยี่ยม มีรายละเอียดพฤติการณ์การกระทำผิด ดังนี้

๑. สัญญาเลขที่ สปภ.๑๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๕ จ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิงห้วยขวาง โดยการสอบสวนข้อเท็จจริง รับฟังได้ว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานครได้ดำเนินการจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิงห้วยขวาง โดยได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด เวมคอม ตามสัญญาเลขที่ สปภ.๑๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๕ วงเงินตามสัญญา ๕,๐๐,๐๐๐ บาท กรณีสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้าตรวจสอบ พบว่าการจัดทำราคากลางไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ตามประกาศคณะกรรมการประมาณราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ กล่าวคือ คณะกรรมการประมาณราคากลางได้นำใบประมาณราคาจัดทำโดยคณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและประมาณราคามาใช้เป็นราคากลาง โดยไม่ได้ประมาณราคาใหม่ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายจากการจัดทำราคากลางสูงกว่าที่ควรจะเป็น จากการสอบสวนคณะกรรมการประมาณราคากลาง ซึ่งประกอบด้วย นายคำลือ คำเหลา นายพิเชษฐ์ เศรษฐา และนายวินัย ยอดเยี่ยม ได้ชี้แจงว่าการจัดทำราคากลาง คณะกรรมการฯ ได้นำมาประมาณราคาที่คำนวณโดยคณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและประมาณราคา ตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๕ มากำหนดเป็นราคากลาง โดยเชื่อว่าราคาดังกล่าวเป็นราคาที่ถูกต้อง โดยมีได้ตรวจสอบหรือคำนวณราคาใหม่และจัดทำราคากลางตามอำนาจหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ เป็นผลให้ไม่ปรากฏการถอดแบบสำรวจปริมาณงาน ปริมาณวัสดุและค่าแรงงานก่อสร้าง ไม่ได้จัดทำแบบฟอร์มในการสำรวจปริมาณงาน ปริมาณวัสดุและค่าแรงงานก่อสร้าง ไม่ได้จัดทำแบบฟอร์มในการถอดแบบหาปริมาณวัสดุ ตามแบบ ปร.๑ แบบ ปร.๒ แบบ ปร.๓ แบบ ปร.๔ แบบ ปร.๕ และแบบ ปร.๖ ราคาวัสดุและค่าแรงงานที่นำมาใช้ในการคำนวณราคากลางไม่สามารถอ้างอิงแหล่งที่มาได้ ทำให้ราคากลางที่ใช้ในการพิจารณาหาผู้รับจ้างและราคาที่จ้างที่สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ตกลงจ้างผู้รับจ้างมีราคาสูงกว่าที่ควรจะเป็นประกอบกับผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดในเรื่องนี้ กรมบัญชีกลางมีความเห็นว่า เมื่อนำราคาจ้างที่สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ตกลงจ้างผู้รับจ้างมาเปรียบเทียบกับราคากลางที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินคำนวณได้ปรากฏว่า ราคาจ้างสูงกว่าราคากลางของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นเหตุให้กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหาย.....

ข้อกล่าวหา.....นายวินัย ยอดเยี่ยม ตำแหน่งเจ้าพนักงานเทคนิคชำนาญการ ฝ่ายเทคนิค สำนักงานเขตสาทร มีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ขณะดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สถานีดับเพลิงพระโขนง กองปฏิบัติการดับเพลิง ๑

สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการประมาณราคากลางงานจ้างเหมาปรับปรุงสถานียดับเพลิง เพื่อจ้างเหมาปรับปรุงสถานียดับเพลิง ห้วยขวาง สุทธิสาร และบางกะปิ โดยคณะกรรมการประมาณราคากลางไม่ได้ดำเนินการประมาณราคากลางเอง แต่ได้นำประมาณราคา ที่คำนวณโดยคณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและประมาณ ราคาที่ได้รับแต่งตั้ง ตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๕ มากำหนด เป็นราคากลางโดยเชื่อว่าเป็นการกำหนดราคาที่ถูกต้อง โดยไม่ได้ตรวจสอบ คำนวณราคาใหม่และกำหนด รายละเอียดให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจ้างเหมา และระเบียบพัสดุ จึงเป็นการ ไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประมาณราคากลางที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจ้างเหมาก่อสร้างของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๙ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ตามประกาศคณะกรรมการประมาณราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นเหตุให้ กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหายจากการจัดทำราคากลางสูงกว่าที่ควรจะเป็น ตามที่สำนักงานการตรวจ เงินแผ่นดินตรวจพบและความเห็นของกรมบัญชีกลาง ซึ่งพฤติการณ์ดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดวินัย อย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอดสุภาพ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทาง ราชการและไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง และ มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕.....

พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา.....

(๑) พยานเอกสาร

(๑) หนังสือสำนักงานการเจ้าหน้าที่ ลับ ที่ กท ๐๔๐๔/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เรื่อง รายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริง

(๒) คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้ง คณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ และประมาณราคาตาม หนังสือสำนักงานการเจ้าหน้าที่ ลับ ที่ กท ๐๔๐๔/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เรื่อง รายงาน ผลการสอบสวนข้อเท็จจริง.....

๕. คณะกรรมการสอบสวนได้เรียก....นายวินัย ยอดเยี่ยม...ผู้ถูกกล่าวหามาแจ้งและอธิบาย ข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้ว ผู้ถูกกล่าวหา ได้ลงลายมือชื่อรับทราบและได้รับมอบบันทึกการแจ้งดังกล่าวลงวันที่....๒ สิงหาคม ๒๕๖๖....ไปจำนวน หนึ่งฉบับแล้วด้วย

๖.....นายวินัย ยอดเยี่ยม.....ผู้ถูกกล่าวหา ได้ชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ดังนี้

คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา.....นายวินัย ยอดเยี่ยม ตำแหน่งเจ้าพนักงานเทคนิคชำนาญการ ฝ่ายเทคนิค สำนักงานเขตสาทร มีกรณีอื่นมีมูลที่ควรกล่าวหาว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ขณะดำรง ตำแหน่งเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สถานียดับเพลิงพระโขนง กองปฏิบัติการดับเพลิง ๑ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการประมาณราคากลางงานจ้างเหมา ปรับปรุงสถานียดับเพลิง เพื่อจ้างเหมาปรับปรุงสถานียดับเพลิง ห้วยขวาง สุทธิสาร และบางกะปิ

โดยคณะกรรมการประมาณราคากลางไม่ได้ดำเนินการประมาณราคากลางเอง แต่ได้นำประมาณราคา
ที่คำนวณโดยคณะกรรมการออกแบบ ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและประมาณ
ราคาที่ได้รับแต่งตั้ง ตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๕ มากำหนด
เป็นราคากลางโดยเชื่อว่าเป็นการกำหนดราคาที่ต้อง โดยไม่ได้ตรวจสอบ คำนวณราคาใหม่และกำหนด
รายละเอียดให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจ้างเหมา และระเบียบพัสดุ
จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประมาณราคากลางที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบ
กรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจ้างเหมาก่อสร้างของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๙
และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ตามประกาศคณะกรรมการประมาณราคากลางและขึ้น
ทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม
๒๕๖๐ เป็นเหตุให้กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหายจากการจัดทำราคากลางสูงกว่าที่ควรจะเป็น ตามที่
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบและความเห็นของกรมบัญชีกลาง ซึ่งพฤติการณ์ดังกล่าวเป็น
การกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ เอาใจใส่ รับผิดชอบ
รักษาประโยชน์ของทางราชการและไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบ
ของทางราชการ ตามมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง และ มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕.....

๗. คณะกรรมการสอบสวนได้ประชุมพิจารณา ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานต่าง
ๆ และมีความเห็น ดังนี้

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....

(๑) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง พัสตุ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๘

(๒) มติคณะรัฐมนตรี ตามประกาศคณะกรรมการประมาณราคากลางและขึ้นทะเบียน
ผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐

(๓) ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจ้างเหมาก่อสร้างของ
กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๙

ประเด็นที่ต้องพิจารณา.....นายวินัย ยอดเยี่ยม ในฐานะคณะกรรมการประมาณราคากลาง
ได้ดำเนินการคำนวณราคากลางเป็นไปตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้วหรือไม่ เป็นเหตุให้
กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหายหรือไม่ อย่างไร

ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน....รับฟังได้ว่า นายวินัย ยอดเยี่ยม ตำแหน่ง
เจ้าพนักงานเทคนิคชำนาญการ สังกัดฝ่ายเทคนิค สำนักงานเขตสาทร ขณะดำรงตำแหน่ง เจ้าพนักงานป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย สถานีดับเพลิงพระโขนง กองปฏิบัติการดับเพลิง ๑ สำนักป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการประมาณราคากลางงานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิง
เพื่อจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิงห้วยขวาง สุทธิสาร และบางกะปิ โดยคณะกรรมการประมาณราคากลาง
ไม่ได้ดำเนินการประมาณราคากลางเอง แต่ได้นำประมาณราคาที่คำนวณโดยคณะกรรมการออกแบบ
ออกข้อกำหนด กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและประมาณราคาที่ได้รับแต่งตั้ง ตามคำสั่ง
กรุงเทพมหานคร ที่ ๔๗๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๕ มากำหนดเป็นราคากลางโดยเชื่อว่าเป็นการ

กำหนดราคาที่ถูกต้อง โดยไม่ได้ตรวจสอบ คำนวณราคาใหม่และกำหนดรายละเอียดให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจ้างเหมา และระเบียบพัสดุ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประมาณราคากลางที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจ้างเหมาก่อสร้างของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๙ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ตามประกาศคณะกรรมการประมาณราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นเหตุให้กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหายจากการจัดทำราคากลางสูงกว่าที่ควรจะเป็น ตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบและความเห็นของกรมบัญชีกลาง พุทธิดิเรกดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๒) (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ทั้งนี้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง มีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินว่า ในขณะที่ นายวินัย ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการประมาณราคากลางงานจ้างเหมาปรับปรุงสถานีดับเพลิงนั้น การพิจารณาแต่งตั้งบุคคลที่จะเป็นคณะกรรมการ และการมอบหมายงานของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจแต่งตั้ง มิได้คำนึงถึงความรู้ความสามารถของผู้ที่จะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ประกอบกับหน่วยงานขาดการตรวจสอบควบคุมที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นปัญหาจากการบริหารราชการภายในหน่วยงานเองด้วยความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่กรุงเทพมหานครจึงไม่ได้เกิดจากข้าราชการผู้ถูกกล่าวหาเพียงผู้เดียว อย่างไรก็ตามคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ได้ทำหนังสือไปสอบถามสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในส่วนของการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิด ปรากฏว่า นายวินัย ยังไม่ได้خذใช้คำสั่งใหม่ทดแทนให้แก่กรุงเทพมหานครแต่อย่างใด ดังนั้นเห็นควรลงโทษภาคทัณฑ์

ผู้อำนวยการเขตสาทร ในฐานะผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๗ เห็นควรดำเนินการตามมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๖๗ (๑) ของ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อพิจารณาความถูกต้องของการสอบสวน และพิจารณาการลงโทษภาคทัณฑ์ นายวินัย ยอดเยี่ยม ตามที่คณะกรรมการสอบสวนเสนอต่อไป.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และพร้อมนี้ได้เสนอสำนวนการสอบสวนมาด้วยแล้ว

.....ประยุทธ์ สุสวัสดิ์..... ประธานกรรมการ

(.....นายประยุทธ์ สุสวัสดิ์.....)

.....ประเวศ ھرรษา..... กรรมการ

(.....นายประเวศ ھرรษา.....)

.....ประนอม น้อมจิต..... กรรมการและเลขานุการ

(.....นายประนอม น้อมจิต.....)

ภาคผนวก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔
๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (ลักษณะ ๔)
๓. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๒
๔. กฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
๕. กฎ ก.ก. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมสำหรับข้าราชการกรุงเทพมหานคร
บุคลากรกรุงเทพมหานคร และผู้ปฏิบัติงานอื่นในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๔
๖. กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๕
๗. กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินัยเรื่องร้องทุกข์
พ.ศ. ๒๕๕๕
๘. ระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการลาออกจากราชการของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
๙. ระเบียบ ก.ก. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๖

หนังสือเวียนตามมติคณะรัฐมนตรี หนังสือเวียนสำนักงาน ก.พ.
หนังสือเวียนกรุงเทพมหานคร คำพิพากษาศาลปกครองที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย

หนังสือเวียนตามมติคณะรัฐมนตรี

- หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๒๐๘/๒๕๙๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๙๖
เรื่อง แนวทางการลงโทษข้าราชการเล่นพนันและเสพสุรา
- หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น. ๘๒๖/๒๕๘๒ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๘๒
เรื่อง ข้าราชการต้องหาใส่คดีอาญา หรือคดีแพ่ง หรือคดีล้มละลาย
- หนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ น.ว. ๑๕๒/๒๕๙๗ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๙๗
เรื่อง การเบิกจ่ายเงินเดือนข้าราชการที่ขาดราชการ
- หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่อง การให้โอกาสผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/
ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการไ้ยาเสพติด เข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ
- หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘
เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การพิจารณาการกระทำผิดวินัยของข้าราชการ
กรณีข้าราชการปลอมลายมือชื่อของผู้อื่นไปหาประโยชน์
- หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๒๖ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๖
เรื่อง การยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง ห้ามข้าราชการและพนักงานขององค์การรัฐบาลลงเล่นแชร์
- หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๒๓ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๔๖
เรื่อง การยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การปราบปรามข้าราชการเล่นการพนันสลากกินรวบและ
การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา
- หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๔
เรื่อง ขอบปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี

๓ กันยายน ๒๕๕๖

เรื่อง แนวทางลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

อนุสนธิหนังสือที่ น.ว.๓๐๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ แจ้งมติคณะรัฐมนตรีให้กระทรวงทบวงกรมต่างๆ กวดขันวินัยข้าราชการในเรื่องการเสพสุราและเล่นการพนันโดยเคร่งครัด ความแจ้งอยู่แล้วนั้น

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบให้ ก.พ. พิจารณาทหาทางวางระเบียบ หรือข้อบังคับให้ข้าราชการเลิกเล่นการพนันและเสพสุราด้วยอีกทางหนึ่ง ซึ่งบัดนี้ ก.พ.ได้พิจารณาแล้ว เสนอแนวทางลงโทษข้าราชการเล่นการพนัน และข้าราชการเสพสุรามาดังต่อไปนี้

ก. เล่นการพนัน

๑. การพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาด ถ้าข้าราชการผู้ใดเล่น ควรวางโทษถึงให้ออกปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ

๒. การพนันประเภทที่กฎหมายบัญญัติว่าจะเล่นได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากทางการ

(ก) เล่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรง หรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่งมีข้อห้ามของกระทรวงทบวงกรมวางไว้เป็นพิเศษ ให้พิจารณาลงโทษตามเกณฑ์ในข้อ ๑ ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นข้าราชการอื่นให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี

(ข) เล่นโดยได้รับอนุญาตแล้วถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรงหรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรมหรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่งมีข้อห้ามของกระทรวงทบวงกรมวางไว้เป็นพิเศษ อาจพิจารณาลงโทษตามเกณฑ์ในข้อ ๑ ก็ได้ ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นข้าราชการอื่นจะเป็นผิดต่อเมื่อปรากฏว่า ผู้นั้นหมกมุ่นต่อการพนันเป็นเหตุให้เสื่อมเสียแก่ราชการ และให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี

ข. เสพสุรา

ข้าราชการผู้ใดเสพสุรามีนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ ซึ่งอาจทำให้เสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี ข้าราชการผู้ใดเสพหรือเมาสุราในกรณีต่อไปนี้ อาจถูกลงโทษสถานหนักถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ เช่น

๑. เสพสุราในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๒. เมาสุราเสียราชการ

๓. เมาสุราในที่ชุมนุมชนจนเกิดเรื่องเสียหาย หรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ศกนี้ ลงมติเห็นชอบด้วยตามที่ ก.พ.เสนอ และให้ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อได้สั่งให้ข้าราชการในสังกัดถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

ชำนานัญอักษร

(หลวงชำนานัญอักษร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ที่ น. ๘๒๖/๒๔๘๒

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒ พฤษภาคม ๒๔๘๒

เรื่อง ข้าราชการต้องหาในคดีอาญา หรือคดีแพ่ง หรือคดีล้มละลาย
จาก เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ถึง นายกรัฐมนตรี

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติเมื่อวันที่ ๑ เดือนนี้ ว่าตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปให้
กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ แจ้งให้ข้าราชการประจำการและข้าราชการบำนาญทราบถ้าผู้ใดต้องหา
ในคดีอาญาหรือแพ่ง หรือคดีล้มละลาย ให้รายงานให้เจ้ากระทรวงทบวงกรมในสังกัดทราบโดยด่วน
ทั้งนี้ เพื่อเจ้ากระทรวงทบวงกรมจะได้ทราบความเป็นไปของข้าราชการในสังกัด

จึงขอเรียนมา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

ดิเรก ชัยนาม

(นายดิเรก ชัยนาม)

ที่ น.ว. ๑๕๒/๒๕๕๗

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง การเบิกจ่ายเงินเดือนข้าราชการที่ขาดราชการ

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๗ ได้พิจารณาปัญหาเรื่อง การเบิกจ่ายเงินเดือนข้าราชการที่ขาดราชการ นอกจากจะลงโทษทางวินัยแล้ว จะต้องถูกตัดเงินเดือน วันที่ขาดราชการนั้นด้วยหรือไม่ ในที่สุดจึงลงมติว่า เงินเดือนข้าราชการในระหว่างที่ขาดราชการนั้น ไม่จ่ายให้

จึงเรียนยืนยันมา เพื่อจักได้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

ชำนานาญอักษร

(หลวงชำนานาญอักษร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

กองนิติธรรม

ที่ นร ๐๕๐๕/ว กค

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่อง การให้โอกาสผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด เข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ

เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายชื่อมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องการให้โอกาสผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด เข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ ที่ยกเลิก
๒. หลักเกณฑ์การให้โอกาสผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด เข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ

ด้วยคณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่อง การให้โอกาสผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด เข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๔ มติ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐบาลมีนโยบายที่จะเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างเสริมความเป็นธรรมในสังคมในเรื่อง สิทธิ โอกาส และความเสมอภาค สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้นำมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว มาปรับปรุงใหม่ให้สมบูรณ์ ชัดเจน สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและอยู่ในฉบับเดียวกัน เพื่อสะดวกในการอ้างอิงและถือปฏิบัติต่อไป ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่อง การให้โอกาสผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด เข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๔ มติ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

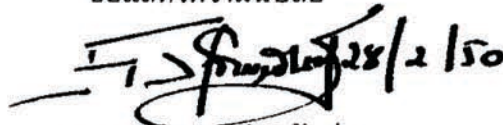
๒. เห็นชอบหลักเกณฑ์การให้โอกาสผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด เข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

/คณะรัฐมนตรี ...

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เห็นชอบตามที่สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีเสนอ

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงาน
ในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายรองพล เจริญพันธุ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๗๑๙๓

www.cabinet.thaigov.go.th

รายชื่อมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่อง การให้โอกาสผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ
และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด เข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อ
ในหน่วยงานภาครัฐ ที่ยกเลิก

๑. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๓๗ เรื่อง การตรวจหาเชื้อเอดส์แก่ผู้รับทุน
รัฐบาลไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ โดยคณะกรรมการแพทย์ ก.พ. กับแผนการป้องกัน
และควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติ
(หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๑/ว ๑๘๐
ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๗)
๒. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๐ เรื่อง การให้โอกาสคนพิการเข้าทำงาน
ในหน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ
(หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๗๙
ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๐)
๓. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๖ และวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๙ เรื่อง
การให้โอกาสผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด เข้าทำงาน
หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ
(หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๒๐๘
ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๖ และหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก
ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๓๗ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๙)

**หลักเกณฑ์การให้โอกาสผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด
ซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด เข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ**

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายที่เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาคาความไม่เป็นธรรมในสังคม รวมทั้งการดูแลคนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ดังนั้น เพื่อสร้างเสริมความเป็นธรรมในสังคมในเรื่องสิทธิ โอกาส และความเสมอภาคของผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด จึงให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติดังนี้

๑. ห้ามออกกฎหมายหรือระเบียบที่ลิดรอนสิทธิผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด

๒. ห้ามอ้างเหตุแห่งการติดเชื้อเอดส์ ความพิการ หรือการเคยเสพ หรือติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด เป็นเหตุผลในการลิดรอนสิทธิในการเข้ารับการศึกษา การรับทุนการศึกษา หรือเข้าทำงาน ตลอดจนความก้าวหน้า การให้ออกจากการศึกษาหรือให้ออกจากงาน

๓. ให้ผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้ที่เคยมีประวัติการเสพหรือติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด หรือได้ผ่านการบำบัดรักษาของทางราชการ หรือสถานบำบัดรักษาที่ได้รับการรับรองจากทางราชการ โดยได้รับการรับรองจากแพทย์ หรือสถานบำบัดนั้น ๆ ที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ มีสิทธิที่จะสมัครสอบแข่งขันหรือคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง รวมทั้งการเข้ารับการศึกษา และการรับทุนการศึกษาได้ดังเช่นบุคคลทั่ว ๆ ไป โดยให้ดำเนินการด้วยความเสมอภาคตามระบบคุณธรรม รวมถึงการพิจารณาตำแหน่งงานให้เหมาะสม

๔. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องชี้แจงทำความเข้าใจกับบุคลากรภายในหน่วยงานและภาคเอกชนถึงความสำคัญและจำเป็นของการให้โอกาสแก่ผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติดที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ตลอดจนขอความร่วมมือกับภาคเอกชนในการรับบุคคลดังกล่าวเข้าทำงาน หรือศึกษาต่อ เพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันด้วย รวมทั้งเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด ว่าสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นสุข เพื่อไม่ให้เกิดการต่อต้านหรือรังเกียจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน และเพื่อให้เกิดการยอมรับแก่บุคคลเหล่านี้

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๔๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง การพิจารณาการกระทำผิดวินัยของข้าราชการ

เรียน กระทรวง กรม ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และเอกอัครราชทูตแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/ว ๒๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๘๙ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘

ตามที่ได้ยืนยัน/แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒

เรื่อง การพิจารณาการกระทำผิดวินัยของข้าราชการ ซึ่งกำหนดให้ส่วนราชการและคณะกรรมการข้าราชการตามกฎหมายต่าง ๆ ถือปฏิบัติว่า ในกรณีข้าราชการกระทำผิดวินัยโดยปลอมลายมือชื่อของผู้อื่นไปหาประโยชน์ ให้ถือเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และลงโทษอย่างน้อยให้ออกจากราชการ และต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้กระทรวง กรม ตรวจสอบมติคณะรัฐมนตรีที่ล้าสมัย ไม่สอดคล้องกับกฎหมายและสมควรยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไข ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

(ดูรายละเอียดได้ที่ www.cabinet.thaigov.go.th)

กระทรวงศึกษาธิการแจ้งว่า เห็นควรยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว เนื่องจาก การกำหนดระดับการลงโทษไม่สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว มาตรา ๑๐๐ ได้กำหนดโทษทางวินัยไว้ ๕ สถาน คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน ปลดออก และไล่ออก ประกอบกับมาตรา ๑๐๔ กำหนดให้มีการลงโทษผู้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง คือ ปลดออก หรือไล่ออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี และถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาโทษได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก ดังนั้น จึงควรปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็น “ให้ส่วนราชการและคณะกรรมการข้าราชการตามกฎหมายต่าง ๆ ถือปฏิบัติว่า ในกรณีข้าราชการกระทำผิดวินัยโดยปลอมลายมือชื่อของผู้อื่นไปหาประโยชน์ ให้ถือเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงและลงโทษอย่างน้อยปลดออกจากราชการ” ซึ่งสำนักงาน ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ เห็นชอบตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบรรศักดิ์ อวรรณโณ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารงานสารสนเทศ

16 พ.ย. 2548

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๗๑๙๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๒๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕ กันยายน ๒๕๕๖

เรื่อง การยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง ห้ามข้าราชการและพนักงานขององค์การรัฐบาลเล่นการลงแซร์
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ น.ว. ๑๒/๒๕๕๔
ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๔

เดิมคณะรัฐมนตรีมีมติ (๕ มกราคม ๒๕๕๔) เห็นชอบตามที่กระทรวงการคลังเสนอ
เกี่ยวกับการห้ามข้าราชการและพนักงานขององค์การรัฐบาลเล่นการลงแซร์ โดยให้ปฏิบัติดังนี้ สำหรับ
ผู้ที่ยังไม่ได้เล่นร่วมนั้นควรห้ามทันที ส่วนผู้ที่เล่นร่วมอยู่แล้วให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้มาจดทะเบียน
และแจ้งกำหนดเวลาที่จะเสร็จสิ้นการเล่นร่วมของวงหนึ่ง ๆ ไว้ เมื่อถึงกำหนดที่รับจดทะเบียนไว้
ก็ให้ยุติโดยเด็ดขาด ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตรวจสอบ
มติคณะรัฐมนตรีที่สมควรปรับปรุงหรือยกเลิก ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมแจ้งว่า มติคณะรัฐมนตรี
ดังกล่าวไม่สามารถใช้บังคับได้กับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ประกอบกับในปัจจุบันการเล่นแซร์
ไม่ถือเป็นสิ่งผิดกฎหมายโดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้การรับรองไว้ว่าเป็นสัญญา
ที่ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน สามารถใช้บังคับคดีได้โดยถูกต้อง
ตามกฎหมาย และสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีแจ้งว่า มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวไม่เกิดผล
ในทางปฏิบัติ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติ
การเล่นแซร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๔ ซึ่งกำหนดให้การเล่นแซร์ของ
ประชาชนทั่วไปที่มีได้ดำเนินการเป็นธุรกิจสามารถกระทำได้ ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยมีสาระสำคัญคือ กำหนดให้
บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแซร์ได้ไม่เกิน ๓ วง มีจำนวนสมาชิกวงแซร์รวมกันไม่เกิน ๓๐ คน
และมีวงเงินรวมกันไม่เกินที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง (๓๐๐,๐๐๐ บาท) ดังนั้น จึงเห็นสมควร
ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง ห้ามข้าราชการและพนักงานขององค์การรัฐบาลเล่นการลงแซร์
เนื่องจากไม่มีผลในทางปฏิบัติและเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

/สำนัก ...

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของส่วนราชการดังกล่าว จึงได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๘ เรื่อง ห้ามข้าราชการและพนักงานขององค์การรัฐบาลเล่นการลงแซร์

คณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมายและระบบราชการ) ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานกรรมการ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในคราวประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๔๖ วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๖ แล้ว มีประเด็นอภิปรายและมติ ดังนี้

๑. ประเด็นอภิปราย

๑.๑ โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๕ มกราคม ๒๕๔๘) เห็นชอบเกี่ยวกับการห้ามข้าราชการและพนักงานขององค์การรัฐบาลเล่นการลงแซร์ เนื่องจากขณะนั้นยังไม่มีกฎหมายควบคุมการเล่นแซร์โดยเฉพาะ และเห็นว่าจะทำให้เกิดผลกระทบกับการปฏิบัติงาน เช่น เกิดการแตกความสามัคคี เป็นต้น ต่อมาในสมัยรัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้มีการประกาศใช้บังคับพระราชบัญญัติการเล่นแซร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ กำหนดให้การเล่นแซร์ของประชาชนทั่วไปที่มีได้ดำเนินการเป็นธุรกิจสามารถกระทำได้ตามที่กฎหมายกำหนด ทำให้ไม่มีความจำเป็นต้องควบคุมหรือห้ามการเล่นแซร์ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวอีกต่อไป ประกอบกับปัจจุบันการเล่นแซร์ไม่ถือเป็นสิ่งผิดกฎหมาย เป็นสัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน สามารถใช้บังคับได้โดยถูกต้องตามกฎหมาย

๑.๒ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีซึ่งมีหน้าที่ในการประมวลมติคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่ามติดังกล่าวมีมติคณะรัฐมนตรีที่ล้าสมัย ซึ่งควรได้รับการทบทวน ปรับปรุง แก้ไขหรือยกเลิกเสีย จึงได้แจ้งให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตรวจสอบมติคณะรัฐมนตรีที่สมควรจะดำเนินการดังกล่าว โดยมีส่วนราชการหลายแห่งเสนอขอทบทวนปรับปรุงให้มีการยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี (๕ มกราคม ๒๕๔๘) เกี่ยวกับการห้ามข้าราชการและพนักงานขององค์การรัฐบาลเล่นการลงแซร์โดยเห็นว่ามติดังกล่าวสมควรดำเนินการยกเลิกได้ เนื่องจากมีพระราชบัญญัติการเล่นแซร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ใช้บังคับโดยถูกต้องแล้ว การยกเลิกจึงน่าจะมีความเหมาะสม เนื่องจากไม่มีผลทางปฏิบัติและไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

/มติคณะกรรมการ ...

๒. มติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗

เห็นควรให้ความเห็นชอบให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี (๕ มกราคม ๒๕๔๘) เกี่ยวกับการห้ามข้าราชการและพนักงานองค์การรัฐบาลเล่นการลงแชร์ ตามที่สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีเสนอ โดยให้ผู้บังคับบัญชาควบคุมดูแลผู้ใต้บังคับบัญชามีให้หมกมุ่นหรือเอาใจใส่ เกี่ยวกับการเล่นแชร์ในสถานที่ราชการจนเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ หรือแตกความสามัคคี หรือเป็นหนี้สินโดยไม่สมควร ซึ่งแม้จะไม่ผิดวินัยฐานเล่นแชร์ แต่ยังคงเป็นความผิดทางวินัย และสามารถดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายหรือระเบียบที่มีในฐานอื่นได้

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๖ อนุมัติตามมติคณะกรรมการ กลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมายและระบบราชการ)

จึงเรียนยืนยันมา และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

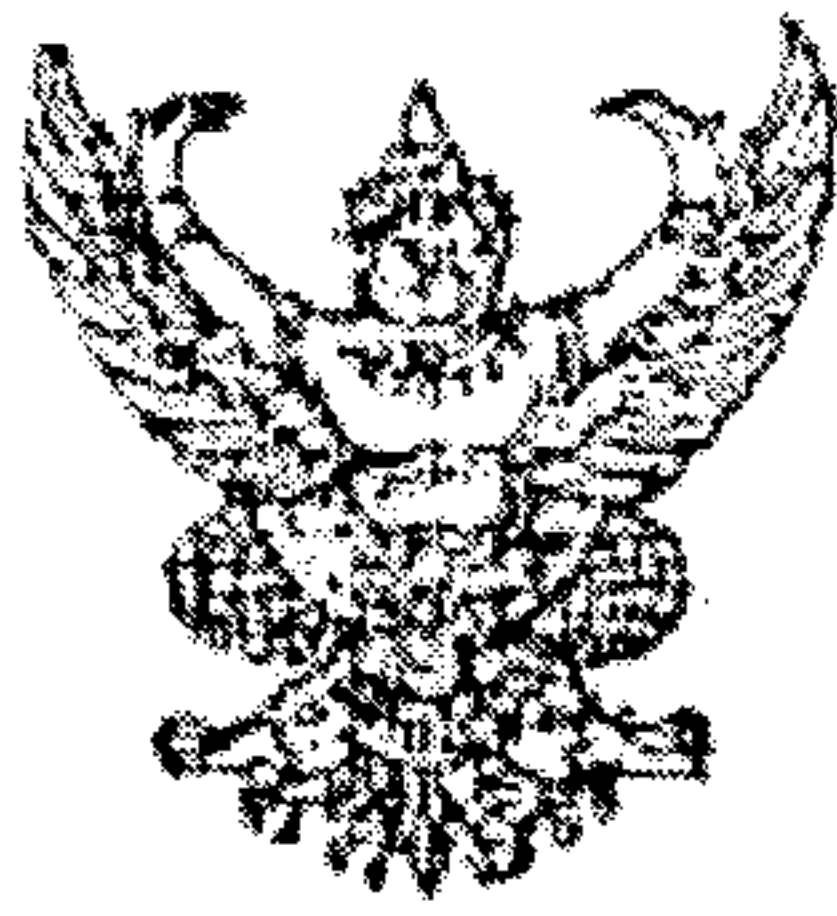
(นายบรรศักดิ์ อวรรณโณ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารงานสารสน.๗.๓๔

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๑๔๔๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔.๐ ๑๔๔๖

ที่ น.ว. ๑๒/๒๔๔๔

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

๑๔ มกราคม ๒๔๔๔

เรื่อง ทามาราชการและพนักงานขององค์การรัฐบาล เสนอการลงแซร์

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการ เมือง

ควยกระทรวงการคลังเสนอว่า การหาผลประโยชน์โดยวิธีการ
ที่เรียกกันว่า "องแซร์, เอนแซร์, ประมุคแซร์, เปียแซร์" หรือเรียกอย่างอื่นก็ตาม
อันมีท่านองว่าคนหมู่หนึ่งเขากันจักเป็นวงหนึ่ง ออกเงินเป็นรายเดือน วาตา สนตะ
เท่า ๆ กันรวมเข้าเป็นเงินกองทุนกลาง แล้วยลักกันชักกองทุนนั้นไปใช้สอยโดยเสีย
คอกเบี้ยติดค่าความที่ใครจะเป็นผู้ประมุคให้คอกเบี้ยเป็นอัตราสูงจุคประจำเดือน
(หรือระยะเวรหนึ่ง ๆ) นั้น ๆ บัดนี้ มีข้าราชการและพนักงานขององค์การรัฐบาล
นิยมแพร่หลายกันขึ้นอีก การที่ข้าราชการไปร่วมวิธีการเช่นนี้ย่อมก่อให้เกิดหนี้สินขึ้นได้
เพราะได้ใช้เงินเดือนไปลงทุน และเมื่อประมุคคอกเบี้ยสูงเพื่อให้ได้เงินไปใช้สอยแล้ว
ในเคื่อนตอ ๆ ไปก็ยอมจะขาดแคลนเงินสำหรับใช้สอย อันจะก่อให้เกิดคอร์รัปชั่น
โกงาย จึงเห็นควรทามาราชการและพนักงานขององค์การรัฐบาล เสนอการลงแซร์เสีย
โดยปฏิบัติดังนี้ สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้เสนรวมนั้นควรทามพื้นที่ ส่วนผู้ที่เสนรวมอยู่แล้ว ให้
ผู้บังคับบัญชาสั่งให้มาจากทะเบียนและแจ้งกำหนดเวลาที่จะเสร็จสิ้นการเสนรวมของ
วงหนึ่ง ๆ ไว้ เมื่อถึงกำหนดที่รับจดทะเบียนไว้ก็ให้ยุติโดยเด็ดขาด จึงเสนอไปเพื่อ
คณะรัฐมนตรีพิจารณา

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๕ มกราคม สกนี้ ลงมติ
เห็นชอบควยและให้ปฏิบัติตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

จึงขอขึ้นมายเพื่อสั่งการและจือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ได้แจ้งให้ผู้วาราชการ
ภาคและผู้วาราชการจังหวัดต่าง ๆ ทราบควยแล้ว.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(หลวงชำนาญอักษร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง การยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การปราบปรามข้าราชการเล่นการพนันสลากกินรวบ และการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและ เสพสุรา

เรียน กระทรวง ทบวง กรม จังหวัดทดลองแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนาและจังหวัดเทียบเคียง สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว.๒๐๘/๒๔๕๖

ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖

๒. สำเนาหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ น.ว.๒๘๐/๒๔๕๘

ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘

เดิมคณะรัฐมนตรีมีมติ (๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖) เรื่อง แนวทางการลงโทษ ข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา และมติ (๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๘) เรื่อง การปราบปราม ข้าราชการเล่นการพนันสลากกินรวบ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตรวจสอบ มติคณะรัฐมนตรีที่สมควรปรับปรุงหรือยกเลิก ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงมหาดไทย และสำนักงาน ก.พ. ได้เสนอให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การปราบปรามข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา เนื่องจากมีมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ เรื่อง แนวทางการลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา ได้วางแนวทาง การลงโทษข้าราชการที่เล่นการพนันไว้แล้ว และระดับโทษในมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวก็มีความ ยืดหยุ่นเหมาะสมกับการที่ผู้บังคับบัญชาจะใช้ดุลยพินิจในการสั่งลงโทษผู้กระทำผิดตามประเภท และความร้ายแรงแห่งกรณีได้ จึงไม่มีความจำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางการลงโทษเกี่ยวกับการ เล่นสลากกินรวบไว้ในมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๘ ซ้อนอีกชั้นหนึ่ง นอกจากนี้ สำนักงาน ก.พ. ได้เสนอปรับปรุงข้อความในมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ เกี่ยวกับการวางโทษข้าราชการเล่นการพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาดเสียใหม่จาก “ควรวางโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ” เป็น “ควรวางโทษถึงปลดออกหรือ ไล่ออกจากราชการ” (เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับข้อเสนอของ
ส่วนราชการดังกล่าว จึงได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. ให้ความเห็นชอบให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๘
เรื่อง การปราบปรามข้าราชการเล่นการพนันสลากกินรวบ

๒. ให้ความเห็นชอบให้ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖
เรื่องแนวทางลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา ตามข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.
จาก “๑. การพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาด ถ้าข้าราชการผู้ใดเล่น ควรวางโทษถึงให้ออก
ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ” เป็น “๑. การพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาด ถ้าข้าราชการ
ผู้ใดเล่นควรวางโทษถึงปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ”

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เห็นชอบตามที่สำนัก
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ และให้กระทรวง ทบวง กรม ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ เรื่อง แนวทางลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา
โดยเคร่งครัดต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา / จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารงานสารสนเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

๑. เดิมคณะรัฐมนตรีได้ลงมติ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ ให้ส่วนราชการกวดขันวินัยข้าราชการในเรื่องการเล่นการพนันโดยเคร่งครัด พร้อมกับมอบให้ ก.พ.พิจารณา หาทางวางระเบียบหรือข้อบังคับให้ข้าราชการเลิกเล่นการพนัน ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเห็นชอบกับข้อเสนอของ ก.พ. และให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามแนวทางการลงโทษข้าราชการกรณีเล่นการพนัน ดังนี้

๑) การพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาด ถ้าข้าราชการผู้ใดเล่น ควรวางโทษถึงให้ออกปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ

๒) การพนันประเภทที่กฎหมายบัญญัติว่าจะเล่นได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากทางการ

(๑) เล่นโดยไม่ได้รับอนุญาตถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรง หรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงานอื่นใด ซึ่งมีข้อห้ามกระทำความผิด ทบวง กรม วางไว้เป็นพิเศษ ให้พิจารณาลงโทษตามเกณฑ์ในข้อ ๑. ส่วนกรณีเล่นโดยได้รับอนุญาตแล้ว ถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าพนักงานดังกล่าวข้างต้น อาจพิจารณาลงโทษตามเกณฑ์ในข้อ ๑. ก็ได้

(๒) เล่นโดยไม่ได้รับอนุญาตถ้าผู้เล่นเป็นข้าราชการอื่นให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี แต่ถ้าเล่นโดยได้รับอนุญาตแล้วจะผิดต่อเมื่อปรากฏว่าผู้นั้นหมกมุ่นต่อการพนันเป็นเหตุให้เสื่อมเสียแก่ราชการและให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี

๒. ต่อมาการเล่นการพนันสลาकिनรวบ มีผู้นิยมเล่นกันอย่างแพร่หลาย เป็นการยากที่จะทำการปราบปรามการพนันประเภทนี้ได้หมดสิ้น คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอให้ดำเนินการปราบปรามข้าราชการที่เล่นการพนันสลาकिनรวบโดยเคร่งครัด และควรพิจารณาลงโทษข้าราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพนันประเภทนี้ไม่ว่าจะเป็นเจ้ามือผู้เดินขายหรือผู้เล่นในสถานหนัก อย่างน้อยให้ออกจากราชการ

๓. ปัจจุบันมีส่วนราชการเสนอคณะรัฐมนตรีให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๘ ดังกล่าว เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ ได้วางแนวทางการลงโทษข้าราชการที่เล่นการพนันไว้แล้ว ซึ่งระดับโทษในมติดังกล่าวมีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับการที่ผู้บังคับบัญชาจะใช้ดุลยพินิจสั่งลงโทษผู้กระทำความผิดตามประเภทและความร้ายแรงแห่งกรณีได้ จึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดแนวทางการลงโทษ

เกี่ยวกับการเล่นสลากกินรวบไว้ในมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๘ ซ้อนอีกชั้นหนึ่ง

๔. ขณะเดียวกันสำนักงาน ก.พ.ได้เสนอให้ปรับปรุงข้อความในมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ เกี่ยวกับการวางโทษข้าราชการเล่นการพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาดเสียใหม่จาก “ควรวางโทษถึงให้ออก ปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ” เป็น “ควรวางโทษถึงปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ” เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ได้แก้ไขระดับโทษวินัยร้ายแรงเหลือเพียงปลดออกและไล่ออกเท่านั้น

๕. เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วลงมติ

1) เห็นชอบให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๘

2) ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ ตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ และ

3) กำชับให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ โดยเคร่งครัดต่อไป

ที่ นร 0205/ว 234

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

24 ธันวาคม 2536

เรื่อง ขอบปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี
เรียน กระทรวง ทบวง กรม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วน ที่ นว 125/2503 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2503

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ปกปิด ที่ นร 0709.2/บ 1044
ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2536

ตามที่ได้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง การลงโทษข้าราชการผู้กระทำความผิดทางวินัย
อย่างร้ายแรง มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ นั้น

บัดนี้ สำนักงาน ก.พ. ได้เสนอขอปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2503
เกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา
ความละเอียดครบถ้วนตามสำเนาหนังสือที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2536 อนุมัติตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ ดังนี้

1. ให้ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2503 เกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการ
ผู้กระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี ดังนี้

1.1 ปรับปรุงถ้อยคำเพื่อให้เกิดความชัดเจนจากความว่า "ละทิ้งหน้าที่ราชการ
ไปเลยเกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร" เป็น "ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกัน
เป็นเวลาเกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย"

1.2 การลงโทษผู้กระทำความผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือละทิ้งหน้าที่ราชการ
ตามข้อ 1.1 เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งควรลงโทษเป็นไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่
ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใดไม่เป็นเหตุผลหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ

2. สำหรับการลงโทษผู้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงใน 2 ฐานความผิดดังกล่าวตามมาตรา
67 วรรคสาม และมาตรา 75 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518
หรือตามกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้บังคับอยู่ก่อนหน้านั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. 2535 มีบทเฉพาะกาลมาตรา 138 ให้ลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
พลเรือนที่ใช้อยู่ขณะกระทำความผิด ก็ให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2503 ต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัด
ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองประมวลและติดตามผลมติคณะรัฐมนตรี
โทร. 2827193 โทรสาร 2824045

23 ธ.ค. 2536

หนังสือเวียนสำนักงาน ก.พ

- หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว ๑๕ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖
เรื่อง การลงโทษข้าราชการซึ่งกระทำผิดวินัยกรณีเรียกเงินจากผู้สมัครสอบ
- หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ว ๘ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖
เรื่อง การลงโทษข้าราชการที่กระทำผิดวินัยกรณีเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทาง และเงินอื่นในทำนองเดียวกันเป็นเท็จ
- หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๔ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๔
เรื่อง การใช้มาตรการทางการบริหารเพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินการทางวินัย และจริยธรรม
- หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๕ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๕
เรื่อง การดำเนินการทางวินัยและการสั่งลงโทษแก่อธิบดีข้าราชการตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมติคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒
- หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๖
เรื่อง แนวทางการลงโทษข้าราชการที่กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ
- หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๒๙ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖
เรื่อง การดำเนินการทางวินัยกรณีข้าราชการพลเรือนสามัญถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย กรณีมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาว
- หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๑/ล ๙๖๓ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๕
เรื่อง ทหารหรือแนวทางการลงโทษข้าราชการ

18 ธันวาคม 2516

เรื่อง การลงโทษข้าราชการซึ่งกระทำผิดวินัยกรณีเรียกเงินจากผู้สมัครสอบ

เรียน (เวียนกระทรวง)

ด้วยปรากฏจากรายงานการลงโทษที่กระทรวงทบวงกรมรายงานไปยัง ก.พ. ว่า มีข้าราชการกระทำผิดวินัยกรณีเรียกและรับเงินจากผู้สมัครสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกด้วยวิธีการต่าง ๆ อยู่เนือง ๆ เช่น แอบอ้างชื่อกรรมการสอบหรือเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการสอบ ทำการหลอกลวงหรือชักจูงผู้สมัครสอบด้วยประการต่าง ๆ แล้วเรียกและรับเงินจากผู้สมัครสอบ โดยอ้างว่าจะช่วยเหลือให้สอบได้ ก.พ. พิจารณาเห็นว่า การที่ข้าราชการมีพฤติกรรมทำนองนี้เป็นเรื่องร้ายแรงที่ทำให้เสียหายแก่ชื่อเสียงของทางราชการอย่างยิ่ง ควรที่ทางราชการจะได้ปราบปรามให้เด็ดขาดด้วยการลงโทษในสถานหนักทุกราย แม้ผู้กระทำผิดนั้นจะไม่มีหน้าที่เกี่ยวกับการสอบ ยังไม่เข้าลักษณะเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ แต่พฤติกรรมทำนองนี้ก็เป็นความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 84 (ซ) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2497 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2499 ซึ่งควรลงโทษในสถานหนักระดับเดียวกับความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ คือ ไล่ออกจากราชการ จะปรานีลดหย่อนโทษได้ก็เพียงปลดออกจากราชการเท่านั้น ไม่ควรลดหย่อนโทษลงเป็นสถานอื่น

ก.พ. จึงลงมติขอให้กระทรวงทบวงกรมถือเป็นหลักปฏิบัติตามนัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

พันเอก จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ

กองวินัยและนิติการ

โทร. 2819451

26 กรกฎาคม 2536

เรื่อง การลงโทษข้าราชการที่กระทำผิดวินัยกรณีเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทางและเงินอื่น
ในทำนองเดียวกันเป็นเท็จ

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม และจังหวัด)

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร 0905/ว 6 ลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2511

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ่มติ ก.พ.ว่าการที่ข้าราชการทุจริตข้อโกงเงินของทางราชการ โดยทำการเบิกเงิน
ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าพาหนะเดินทางตลอดจนเงินอื่นในทำนองเดียวกันเป็นเท็จ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐาน
ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และความร้ายแรงแห่งกรณีและพฤติการณ์มิได้ยิ่งหย่อนไปกว่าการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ
แต่ส่วนมากมักจะลงโทษกันเพียงสถานเบา หรือให้ออกจากการมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ จึงยังมีการกระทำผิด
กันอยู่เนื่อง ๆ ก.พ.เห็นว่า เพื่อประโยชน์แก่การป้องกันและปราบปรามในเรื่องนี้ กระทรวงทบวงกรมควรลงโทษ
ผู้กระทำผิดดังกล่าวในสถานหนักทำนองเดียวกับความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ ก.พ.พิจารณาเห็นว่า มติดังกล่าวได้มีไว้ตั้งแต่ขณะที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.
2497 ใช้บังคับ ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนเกี่ยวกับเรื่องการให้ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิได้รับบำเหน็จ
บำนาญได้เปลี่ยนแปลงไปมากแล้ว และการพิจารณาโทษในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนใช้สิทธิเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยงและ
ค่าพาหนะเดินทางตลอดจนเงินอื่นในทำนองเดียวกันเป็นเท็จนี้ เป็นกรณีที่ควรพิจารณารายละเอียดพฤติการณ์
ในแต่ละรายซึ่งอาจไม่เสมอเหมือนกัน และองค์ประกอบความผิดก็แตกต่างกับความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ
กรณีจึงเป็นเรื่องที่ควรพิจารณารายละเอียดพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดเป็นราย ๆ ไป ถ้าเป็นกรณีที่ได้ความว่าเป็น
การใช้สิทธิขอเบิกเงินจากทางราชการเป็นเท็จ โดยเจตนาทุจริตข้อโกงเงินของทางราชการอย่างแน่ชัด ก็เป็นความผิด
วินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงที่จะต้องลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงตามควรแก่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ชนะ อินสว่าง

(นายชนะ อินสว่าง)

รองเลขาธิการ ก.พ.ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักเสริมสร้างวินัยและรักษาระบบคุณธรรม

ส่วนรักษามาตรฐานวินัย

โทร. 2818677

โทรสาร 2814973

ที่ นร ๑๐๑๑/ว๔

สำนักงาน ก.พ.

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๖ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง การใช้มาตรการทางการบริหารเพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินการทางวินัยและจริยธรรม

เรียน (เวียน องค์กรกลางบริหารงานบุคคล)

ด้วยคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔ ได้พิจารณาเห็นชอบกับมติ ก.พ. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ที่ได้หยิบยกกรณีที่มีสื่อมวลชนได้เสนอข่าวเกี่ยวกับการกระทำที่ไม่เหมาะสมของข้าราชการในเรื่องชู้สาว การล่วงละเมิดทางเพศหรือการคุกคามทางเพศ รวมถึงการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการกระทำการดังกล่าว ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นความผิดวินัยและจริยธรรมอย่างร้ายแรงขึ้นมาพิจารณา โดยเห็นว่าเรื่องดังกล่าวเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่ต้องเร่งรัดดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาดำเนินการทางวินัยโดยเร็วด้วยการนำมาตรการทางการบริหารมาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ จึงมีมติให้สำนักงาน ก.พ. นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ นำมาตรการทางการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดวินัยและจริยธรรมอย่างร้ายแรง เช่น การสั่งพักราชการหรือการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน การสั่งให้ประจำส่วนราชการ การสั่งสำรองราชการ หรือการสั่งการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินที่มีอยู่มาใช้ในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการที่ถูกกล่าวหาว่ามีพฤติกรรมดังกล่าว โดยเฉพาะการดำเนินการในเรื่องที่อยู่ในความสนใจของสาธารณชน หรือเรื่องที่มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของทางราชการ โดยกำชับผู้บังคับบัญชาให้เร่งรัดดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว หากผู้บังคับบัญชาละเลยไม่ปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่สุจริตให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ ถือปฏิบัติตามมติ ก.พ. ดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ส่วนราชการที่อยู่ในความรับผิดชอบทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(หม่อมหลวงพัชรภากร เทวกุล)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักมาตรฐานวินัย

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๑๖๒๘

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๑๖๒๕

ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๕

สำนักงาน ก.พ.

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๗ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่อดีตข้าราชการตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. และ
มติคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน (เวียน กระทรวง กรม จังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๕๕๙/๒๕๖๔

ด้วยมีส่วนราชการได้หาข้อปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและ
สั่งลงโทษแก่อดีตข้าราชการพลเรือนสามัญตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมติคณะกรรมการ ป.ป.ท.
ตามมาตรา ๑๐๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจน
ในการดำเนินการดังกล่าว ว่าผู้บังคับบัญชาจะสามารถสั่งลงโทษแก่อดีตข้าราชการพลเรือนสามัญ
ตามมาตรา ๑๐๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับ
ในขณะที่จะดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร ก.พ. จึงมีมติให้หาข้อในประเด็นดังกล่าวไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา
โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) ได้มีความเห็นตามบันทึกสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๕๕๙/๒๕๖๔ เรื่อง การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่
อดีตข้าราชการตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๖๒ สรุปความได้ว่า การสั่งลงโทษแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ออกจากราชการไปแล้ว
ตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่ชี้มูลความผิด ตามมาตรา ๑๐๐/๑ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
ข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติ
มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และ
เงื่อนไขในการดำเนินการและสั่งลงโทษทางวินัยกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท.
มีมติชี้มูลความผิดข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งออกจากราชการไปแล้ว ยังไม่สามารถดำเนินการได้
เนื่องจากยังไม่มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่จะนำมาใช้บังคับ การสั่งลงโทษจึงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์
และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คือ มาตรา ๑๐๐

/แห่งพระราชบัญญัติ.....

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ กล่าวคือ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ต้องสั่งลงโทษแก้อดีตข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ นอกจากนี้ ในการดำเนินการดังกล่าว ส่วนราชการจะต้องพิจารณาเงื่อนไขในการดำเนินการทางวินัยประกอบด้วย โดยหากการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นการดำเนินการตาม มาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายเดิมก่อนที่จะมี การตราพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ จะต้องปรากฏว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนภายใน หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการซึ่งเป็นระยะเวลาที่กำหนดไว้สำหรับการดำเนินการ สอบสวนทางวินัย ทั้งนี้ ตามนัยความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๙๕๐/๒๕๖๔

สำนักงาน ก.พ. จึงขอแจ้งความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาตามบันทึกสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๕๕๙/๒๕๖๔ มาเพื่อให้ส่วนราชการใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยที่แนบมาพร้อมนี้

สำหรับกรณีที่ส่วนราชการได้มีคำสั่งลงโทษแก้อดีตข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด โดยไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้ข้างต้น ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจ สั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการยกเลิกคำสั่งลงโทษดังกล่าวโดยให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ออกคำสั่งนั้น พร้อมทั้งแจ้งให้องค์กรตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัย หรือองค์กรพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ทางวินัย ตามมาตรา ๑๐๓ หรือมาตรา ๑๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วแต่กรณี ทราบเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยวัฒน์ ศิวรักษ์)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักมาตรฐานวินัย

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๑๖๒๘

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๑๖๒๕

เรื่องเสร็จที่ ๑๕๕๔/๒๕๖๔

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่อธิบดีข้าราชการตามมติ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

สำนักงาน ก.พ. ได้มีหนังสือ ที่ นร ๑๐๑๑/๑๕๔ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรีและกระทรวงมหาดไทย ได้มีคำสั่งลงโทษไล่อ่อต็ดข้าราชการออกจากราชการตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และรายงานการลงโทษดังกล่าวไปยัง ก.พ. เพื่อพิจารณาตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยกรณี สำนักนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิดภายหลังจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับแล้ว ส่วนกรณีกระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)ฯ มีผลใช้บังคับ โดยทั้งสองกรณีได้มีการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยภายหลังจากพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว มีผลใช้บังคับ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรา ๔๗ วรรคสอง และมาตรา ๑๐๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ทั้งนี้ ก.พ. พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว มีความเห็นเป็น ๒ แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ ๑ เห็นว่า โดยที่ข้อกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการ ซึ่งออกจากราชการไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)ฯ มีผลใช้บังคับ ไม่ได้บัญญัติแยกการดำเนินการระหว่างกรณีในส่วนราชการดำเนินการเองตามปกติกับกรณีที่ส่วนราชการต้องดำเนินการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดออกจากกัน ประกอบกับ ในหลายกรณีไม่สามารถดำเนินการทางวินัยแก่อธิบดีข้าราชการตามการชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ เนื่องจากไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ทำให้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไม่มีผลในทางปฏิบัติ ต่อมาพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)ฯ ได้มีการบัญญัติแยกการดำเนินการ ในกรณีที่ส่วนราชการดำเนินการเองตามปกติไว้ในมาตรา ๑๐๐ และกรณีที่ส่วนราชการต้องดำเนินการ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิดไว้ในมาตรา ๑๐๐/๑ ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้การดำเนินการทางวินัยและการสั่งลงโทษตามการชี้มูลความผิดของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมาย ว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยไม่ต้องนำหลักเกณฑ์

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๔/๒๓๕ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

สุจินดา ปิยะธรรม

(นางสาวสุจินดา ปิยะธรรม)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

และเงื่อนไขในการดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับ ไม่ว่าจะเป็นเงื่อนไขในการสอบสวนหรือการลงโทษ

ในการนี้ ก.พ. ได้เคยพิจารณาและมีมติว่า กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดข้าราชการซึ่งออกจากราชการไปแล้วทั้งก่อนและหลังจากที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)ฯ มีผลใช้บังคับ หากการดำเนินการทางวินัยเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะนั้นแล้ว การดำเนินการสั่งลงโทษภายหลังจากที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)ฯ มีผลใช้บังคับ ให้ส่วนราชการนำเรื่องเสนอ อ.ก.พ. สามัญเพื่อพิจารณาตามมาตรา ๙๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ และสามารถสั่งลงโทษตามมาตรา ๑๐๐/๑ ซึ่งเป็นบทเฉพาะสำหรับกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัย โดยไม่อยู่ในบังคับเรื่องกำหนดเวลาที่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการตามมาตรา ๑๐๐ ที่แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว เนื่องจากกระหว่างการดำเนินการเพื่อสั่งลงโทษพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)ฯ มีผลใช้บังคับแล้ว

ดังนั้น กรณีสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดแก่อดีตข้าราชการรายดังกล่าวภายหลังจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)ฯ มีผลใช้บังคับ แม้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เริ่มดำเนินการไต่สวนเกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ข้าราชการผู้นั้นพ้นจากราชการไปแล้วก็ตาม ผู้บังคับบัญชาก็สามารถดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษอดีตข้าราชการรายดังกล่าวได้ตามมาตรา ๑๐๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ประกอบมาตรา ๙๑ (๒) และมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ

สำหรับกรณีกระทรวงมหาดไทย เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีการกล่าวหาไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าอดีตข้าราชการรายดังกล่าวกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการก่อนที่จะถูกลงโทษให้ออกจากราชการในกรณีอื่นไปเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการกรณีจึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการไปแล้วตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะนั้น อย่างไรก็ตาม แม้กรณีนี้จะปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิดก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)ฯ มีผลใช้บังคับ แต่โดยที่ปรากฏว่า ขณะที่ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย* ได้พิจารณาและมีมติให้ลงโทษไล่อดีตข้าราชการรายนี้ออกจากราชการ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)ฯ มีผลใช้บังคับแล้ว จึงถือเป็นกรณีที่การดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ ผู้บังคับบัญชาสามารถสั่งลงโทษทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติตามมาตรา ๑๐๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)ฯ

แนวทางที่ ๒ เห็นว่า โดยที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๙๕๐/๒๕๖๔ สรุปได้ว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดตามขอบอำนาจหน้าที่ของตนแล้ว ผู้บังคับบัญชาจะสามารถดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ได้เพียงใดและอย่างไรนั้น ย่อมเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล ของข้าราชการนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าอดีตข้าราชการทั้งสองรายพ้นจากราชการก่อนวันที่ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)ฯ มีผลใช้บังคับ และพระราชบัญญัติดังกล่าว ไม่ได้มีบทเฉพาะกาลบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ กรณีจึงต้องเป็นไปตามหลักกฎหมายทั่วไป คือ ใช้บังคับ ตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะเกิดเหตุ ซึ่งได้แก่มาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือนฯ แต่ต้องดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวน ซึ่งมีผลอย่างเดียวกับการสอบสวน ทางวินัยของผู้บังคับบัญชาเกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่อดีตข้าราชการพ้นจากราชการไปแล้ว ผู้บังคับบัญชาจึงไม่มีอำนาจดำเนินการทางวินัยแก่อดีตข้าราชการรายดังกล่าวตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ

หากพิจารณาตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ดังกล่าว ในกรณีสำนักงานกฤษฎีกาได้รับทราบข้อเท็จจริงว่าอดีตข้าราชการได้เกษียณอายุราชการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งองค์คณะพนักงานไต่สวนข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นระยะเวลาเกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่อดีตข้าราชการ ผู้นั้นพ้นจากราชการไปแล้ว กรณีจึงไม่อาจดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษได้ตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ซึ่งเป็นกฎหมาย ที่ใช้บังคับในขณะนั้น ในกรณีกระทรวงมหาดไทย แม้จะเป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)ฯ มีผลใช้บังคับ แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าอดีตข้าราชการรายนี้ได้ออกจากราชการไปเกินสามปีแล้ว จึงไม่เป็นไปตาม เงื่อนไขตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)ฯ ผู้บังคับบัญชาจึงไม่มีอำนาจสั่งลงโทษ ทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติได้

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย แก่อดีตข้าราชการพลเรือนสามัญตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ และพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือนฯ ก.พ. จึงมีมติให้หารือปัญหาดังกล่าวมายังคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

๑. สำนักงานกฤษฎีกาและกระทรวงมหาดไทยจะสามารถดำเนินการสั่งลงโทษ ทางวินัยแก่อดีตข้าราชการพลเรือนสามัญตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลได้หรือไม่ โดยอาศัย อำนาจตามบทบัญญัติกฎหมายใด

๒. หากกรณีนี้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมาย ว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ยังไม่มีการแก้ไขเพื่อกำหนด หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสั่งลงโทษทางวินัย กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิดข้าราชการซึ่งออกจากราชการไปแล้วตามมาตรา ๑๐๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)ฯ จะสามารถนำมาตรา ๑๐๐/๑ ดังกล่าวมาบังคับใช้ได้หรือไม่

สำเนาถูกต้อง

สุจินตนา ปิยธรรม

(นางสาวสุจินตนา ปิยธรรม)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

โดยที่ปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญ สมควรพิจารณาด้วยความรอบคอบ เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง^๖ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) เพื่อประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงาน ก.พ. โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้วปรากฏข้อเท็จจริงจากการชี้แจงของผู้แทนสำนักงาน ก.พ. ว่า ปัจจุบันอดีตข้าราชการทั้งสองรายตามกรณี ที่หารือได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการไปยังคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) และปัจจุบันยังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.ค. อย่างไรก็ตาม ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า โดยที่ปัญหาข้อกฎหมายในเรื่องนี้เป็นปัญหาสำคัญ หากคณะกรรมการกฤษฎีกาได้วางหลักกฎหมายในเรื่องนี้ให้ชัดเจน สำนักงาน ก.พ. ก็จะสามารถใช้เป็นแนวทางในการพิจารณา รวมทั้งแจ้งเวียนความเห็นไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อถือปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไปได้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) จึงเห็นสมควรพิจารณาให้ความเห็นเฉพาะประเด็น ที่เป็นการตีความปัญหาข้อกฎหมายเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง โดยมีได้นำข้อเท็จจริงกรณีสำนักนายกรัฐมนตรีและกระทรวงมหาดไทยตามที่สำนักงาน ก.พ. หารือ มาใช้ในการพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องนี้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) พิจารณาแล้วเห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น มีเจตนารมณ์เพื่อแก้ไขปัญหาการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งออกจากราชการไปแล้วตามมาตรา ๑๐๐^๗ โดยกำหนดกรอบ

^๖ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะในหลายด้านหรือต้องการความรอบคอบ ในการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้กรรมการกฤษฎีกาสองหรือสามคณะ มาประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษก็ได้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๗มาตรา ๑๐๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดซึ่งออกจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย มีกรณี ถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนออกจากราชการว่า ขณะรับราชการได้กระทำความผิดอันเป็นความผิด วินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบ ตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีการฟ้อง คดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาก่อนออกจากราชการว่าในขณะที่รับราชการได้กระทำความผิดอาญานมิใช่ เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจ ดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้น ยังมีได้ออกจากราชการ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกล่าวหา หรือฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา หลังจาก ที่ ข้าราชการพลเรือนสามัญได้ออกจากราชการแล้ว ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวน หรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจาก ราชการ โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการและต้องสั่งลงโทษภายในสามปี นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ สำหรับกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามมาตรา ๕๔ วรรคสอง จะต้องสั่ง ลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

ฯลฯ

ฯลฯ

สำเนาถูกต้อง

สุจินดา ชัยธรรม

(นางสาวสุจินดา ปิยธรรม)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ระยะเวลาในการดำเนินการทางวินัยและการสั่งลงโทษทางวินัยให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเพิ่มมาตรา ๑๐๐/๑^๔ เพื่อให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการดำเนินการและสั่งลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งออกจากราชการไปแล้วในกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณี โดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)ฯ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๒ แต่โดยที่ปัจจุบันยังมิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการดำเนินการและสั่งลงโทษทางวินัยกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิดข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งออกจากราชการแล้วไว้เป็นการเฉพาะ กรณีจึงมีปัญหว่าในการดำเนินการสั่งลงโทษทางวินัย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายใด เนื่องจากยังไม่มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่จะนำมาใช้บังคับตามมาตรา ๑๐๐/๑ ดังกล่าว และแม้ว่ามาตรา ๙๘^๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ จะบัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาไม่ว่าผู้ถูกกล่าวหาจะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนหรือหลังที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติวินิจฉัยมูลความผิดก็ตาม แต่บทบัญญัติดังกล่าวเป็นเพียงการกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูล โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอีกเท่านั้น โดยต้องพิจารณาสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาภายในระยะเวลาที่กำหนด ไม่ว่าผู้ถูกกล่าวหาจะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเมื่อใดก็ตาม บทบัญญัติดังกล่าวจึงมิได้เป็นฐานอำนาจในการสั่งลงโทษทางวินัยอดีตข้าราชการ และการสั่งลงโทษทางวินัยยังคงต้องเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ หรือ

“มาตรา ๑๐๐/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีมติชี้มูลความผิดข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดซึ่งออกจากราชการแล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้ตักเตือน

“มาตรา ๙๘ เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๙๑ แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก โดยในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาแล้วแต่กรณี

ฯลฯ

ฯลฯ

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนได้รับแจ้งมติที่ได้ขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา ทบทวนตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ถูกกล่าวหาจะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนหรือหลังที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติวินิจฉัยมูลความผิด เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๙๔ แล้ว แต่ไม่เป็นการตัดอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการเพื่อดำเนินคดีอาญาต่อไป

สำเนาถูกต้อง

สุจินดา จันทรม

(นางสาวสุจินดา ปิยธรรม)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นไปตามแนวทางในเรื่องเสรีที่ ๕๑/๒๕๖๓^๖ ดังนั้น ในการส่งลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญจึงต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ อันเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการดังกล่าว

ในเรื่องนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) เห็นว่า การส่งลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งออกจากราชการไปแล้วตามมาตรา ๑๐๐/๑^๗ ระหว่างที่ยังมิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ และพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการดำเนินการและสั่งลงโทษทางวินัยกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิดข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งออกจากราชการแล้ว ว่าเป็นการเฉพาะ นั้น จะต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน เมื่อมาตรา ๑๐๐^๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ได้บัญญัติให้การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งออกจากราชการไปแล้ว ต้องปรากฏว่าได้มีการกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนออกจากราชการ โดยผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ หรือหากเป็นการกล่าวหาหลังจากที่ข้าราชการพลเรือนสามัญได้ออกจากราชการแล้ว ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการและต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าเงื่อนไขในการสั่งลงโทษตามมาตรา ๑๐๐^๙ ได้บัญญัติให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยจะต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นออกจากราชการไม่ว่าจะมีการกล่าวหาไว้ก่อนหรือหลังออกจากราชการ ดังนั้น การที่ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยจะสั่งลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งออกจากราชการไปแล้วตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ดำเนินการสอบสวนและมีมติชี้มูลความผิดทางวินัย จึงต้องดำเนินการตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๐ กล่าวคือ สั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นออกจากราชการ

อนึ่ง ในกรณีที่มีการดำเนินการทางวินัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ อันเป็นกฎหมายเดิมก่อนที่จะมีการตราพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)^{๑๐} นั้น จะต้องปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันซึ่งเป็นระยะเวลาที่กำหนดไว้สำหรับ

^๖บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจของผู้บังคับบัญชาในการพิจารณาสั่งลงโทษทางวินัยข้าราชการพลเรือนตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ชี้มูลความผิดภายหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ลับ ที่ นร ๐๔๐๔/๒๖ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๗โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

^๘แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

^๙โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

สำเนาถูกต้อง

สุจินดา พิษณุ

(นางสาวสุจินดา ปิยธรรม)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

การดำเนินการสอบสวนทางวินัย ซึ่งกรณีดังกล่าวมิใช่เงื่อนไขในการสั่งลงโทษทางวินัยของผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ดังนั้น หากปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เริ่มดำเนินการสอบสวนเกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ข้าราชการพลเรือนสามัญพ้นจากราชการก็จะทำให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนไม่มีอำนาจในการสั่งลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นได้ ทั้งนี้ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๙๕๐/๒๕๖๔^{๑๐} มิได้เป็นการวินิจฉัยอำนาจในการสั่งลงโทษทางวินัยของผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน แต่เป็นการวินิจฉัยเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยที่เกินกำหนดเวลาตามที่กฎหมายกำหนด ทำให้ไม่สามารถสั่งลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งออกจากราชการไปแล้วได้

(นายปรกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๖๔

สำเนาถูกต้อง

สุจินดา ปิยะธม

(นางสาวสุจินดา ปิยะธม)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

^{๑๐}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การพิจารณาโทษทางวินัยแก่อดีตข้าราชการกระทรวงอุตสาหกรรมตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สับที่ นร ๐๙๐๔/๑๕๔ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๑๖

สำนักงาน ก.พ.

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แนวทางการลงโทษข้าราชการที่กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ
เรียน (เวียน กระทรวง กรม และจังหวัด)

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๖๑๑/ว ๒ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๘

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

ด้วย ก.พ. มีมติให้สำนักงาน ก.พ. ศึกษาเพื่อปรับปรุงหนังสือเวียน ก.พ. มติ ก.พ. และมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดแนวทางการลงโทษข้าราชการที่กระทำความผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ สำนักงาน ก.พ. จึงได้ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการลงโทษดังกล่าวตามที่ปรากฏในหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ แล้ว สาระสำคัญสรุปได้ว่า หนังสือสำนักงาน ก.พ. และมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมีเจตนารมณ์ที่จะให้ใช้เป็นแนวทางในการลงโทษผู้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน นอกจากนี้มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวยังแสดงให้เห็นถึงนโยบายของรัฐบาลในการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการอย่างจริงจัง และป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการมากขึ้น โดยให้ส่วนราชการถือปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งปัจจุบันแนวทางในการลงโทษผู้กระทำความผิดฐานทุจริตยังเหมาะสมและจำเป็นที่จะต้องใช้บังคับต่อไปจึงเสนอผลการศึกษาต่อ ก.พ. เพื่อพิจารณา

ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ เป็นมติคณะรัฐมนตรีที่ดำเนินการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ อีกทั้งยังเป็นการสนองตอบกับนโยบายในการบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างจริงจัง ซึ่งถือได้ว่าเป็นมติคณะรัฐมนตรีที่เหมาะสมและจำเป็นที่จะคงไว้ โดยที่ยังมีต้องเสนอแก้ไขปรับปรุงแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม การที่จะส่งลงโทษข้าราชการสถานหนักถึงขั้นไล่ออกจากราชการจะต้องมีพยานหลักฐานชัดเจนพอสมควรว่า ผู้กระทำความผิดมีเจตนาทุจริตต่อหน้าที่ราชการด้วย ก.พ. จึงมีมติเห็นชอบให้คงแนวทางการลงโทษข้าราชการที่ทุจริตต่อหน้าที่ตามหนังสือหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ต่อไป และเห็นควรให้ยกเลิกหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๖๑๑/ว ๒ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๘ โดยให้ใช้แนวทางการลงโทษข้าราชการที่กระทำความผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการตามหนังสือฉบับนี้แทน

อนึ่ง โดยที่มาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑บัญญัติว่า “การกระทำความผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้น

/การปฏิบัติ...

การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต” ซึ่งตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวได้บัญญัติลักษณะการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๑) ไว้ ๒ ลักษณะ คือ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด และปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตซึ่งกรณีอาจเป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการลงโทษตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวได้ สำนักงาน ก.พ. จึงขอเรียนว่า เฉพาะการกระทำผิดในลักษณะปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตเท่านั้น ที่จะต้องดำเนินการลงโทษผู้กระทำผิดตามหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยวัฒน์ ศิวรักษ์)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักมาตรฐานวินัย

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๑๖๒๘

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๑๖๒๕

ที่ นร ๑๐๑๑/๑๖๓๗

สำนักงาน ก.พ.

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การดำเนินการทางวินัยกรณีข้าราชการพลเรือนสามัญถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยกรณีมีความสัมพันธ์
ฉันคู่สาว

เรียน (เวียน กระทรวง กรม จังหวัด)

ด้วยมีส่วนราชการหรือเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีข้าราชการพลเรือนสามัญ
ต่างกรมในกระทรวงเดียวกันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยกรณีมีความสัมพันธ์กันฉันคู่สาว โดยกรณีดังกล่าว
จะถือเป็นการกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกันตามมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือไม่ เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีแนวทางการดำเนินการทางวินัยในกรณีดังกล่าว

ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า การพิจารณาว่าเรื่องใดจะเป็นกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญถูกกล่าวหา
ว่ากระทำผิดวินัยร่วมกันตามมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือไม่ นั้น
ควรพิจารณาจาก “มูลกรณีที่ถูกกล่าวหา” เป็นสำคัญ กล่าวคือ เป็นการกล่าวหาในมูลกรณีเรื่องเดียวกันหรือไม่
โดยไม่จำเป็นต้องวิเคราะห์ไปถึงพฤติการณ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่ถูกกล่าวหาว่ามีเจตนากระทำการร่วมกัน
หรือไม่ เพียงใด เนื่องจากเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวนที่จะต้องทำความจริงให้ปรากฏเป็นลำดับต่อไป
ดังนั้น กรณีที่มีการกล่าวหาข้าราชการพลเรือนสามัญว่ามีความสัมพันธ์กันฉันคู่สาว จึงถือเป็นการกล่าวหา
ข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยในมูลกรณีเรื่องเดียวกัน และเป็นกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกัน ซึ่งผู้มีอำนาจ
ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะต้องเป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยวัฒน์ ศิวรักษ์)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักมาตรฐานวินัย

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๑๖๒๘

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๑๖๒๕

ที่ นร 0709.1/ล 963

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กท 10300

19 กันยายน 2545

เรื่อง การขอแนวทางการลงโทษข้าราชการ

เรียน อธิบดีกรมราชทัณฑ์

อ้างถึง หนังสือกรมราชทัณฑ์ ลับ ที่ มท 0902/1730 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2545

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมราชทัณฑ์แจ้งว่า ผู้บัญชาการเรือนจำกลางสมุทรปราการ ได้อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ.2482 สั่งลงโทษนาย ก. เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ 2 เรือนจำกลางสมุทรปราการ มีกำหนด 10 วัน งดพิจารณาการตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2545 ถึงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2545 โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร กรมราชทัณฑ์ได้รับรายงานการลงโทษดังกล่าวแล้ว พิจารณาเห็นว่า พฤติการณ์ของนาย ก. เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลานานกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 92 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 ประกอบกับเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ตามข้อ 4 (2) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2539) อีกด้วย จึงหารือปัญหาข้อกฎหมาย ไปยังสำนักงาน ก.พ. จำนวน 2 ข้อ นั้น

ก.พ. พิจารณาเรื่องนี้แล้ว มีความเห็นดังนี้

1. ตามปัญหาที่หารือว่า กรมราชทัณฑ์จะพิจารณาลงโทษนาย ก.ในกรณีดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ.2482 ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะได้หรือไม่ นั้น

ก.พ. เห็นว่า โดยที่การกระทำผิดวินัย กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลานานกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 ซึ่งมาตรา 108 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการตามที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 กำหนดไว้ ดังนั้น กรมราชทัณฑ์จะลงโทษ นาย ก. ตามพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ.2482 ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะไม่ได้

2. ตามปัญหาที่หาหรือว่า กรมราชทัณฑ์จะส่งลงโทษในกรณีนี้เพียงปลด
นาย ก. ออกจากราชการ ได้หรือไม่ นั้น

ก.พ. เห็นว่า โดยที่คณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ที่ นร 0205/ว 234 ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2536 ว่า การลงโทษผู้กระทำผิดวินัย ฐานละทิ้ง
หน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย ควรลงโทษไล่ออกจากราชการ เหตุอันควรปรานีอื่นใด
ไม่เป็นเหตุลดหย่อนลงเป็นปลดออกจากราชการได้ แต่กรณีของนาย ก. นี้เป็นกรณีละทิ้งหน้าที่
ราชการแล้วได้กลับมาปฏิบัติราชการอีก จึงไม่ต้องด้วยมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น
หากกรมราชทัณฑ์พิจารณาเห็นควรลงโทษปลดนาย ก. ออกจากราชการ และอ.ก.พ. กรมราชทัณฑ์
มีมติเห็นชอบ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ ก็สามารถส่งลงโทษให้เป็นไปตามมติ อ.ก.พ.ดังกล่าวได้

อนึ่ง หากกรณีนี้นาย ก. ถูกลงโทษขังไปแล้ว และกรมราชทัณฑ์จะเพิ่มโทษเป็น
ปลดออกจากราชการ การเพิ่มโทษดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบกับการลงโทษที่ผ่านมาแต่อย่างใด
ทั้งนี้ เนื่องจากมาตรา 109 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535
บัญญัติว่า เมื่อได้มีคำสั่งเพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้น คำสั่งลงโทษเดิมเป็นอันยกเลิก แต่ถ้า
คำสั่งที่เป็นอันยกเลิกเป็นคำสั่งลงโทษหรือลงทัณฑ์ ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการในส่วน
ราชการใดโดยเฉพาะ และผู้ถูกสั่งลงโทษหรือลงทัณฑ์ได้รับโทษหรือทัณฑ์นั้นไปแล้ว ก็ให้เป็น
อันพับไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ทิพาวดี เมฆสวรรค์

(คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักเสริมสร้างวินัยและรักษาระบบคุณธรรม

กลุ่มงานปฏิรูประบบวินัย อุทธรณ์และร้องทุกข์

โทร. 0 2281 8677 โทรสาร 0 2628 6204

หนังสือเวียนกรุงเทพมหานคร

- หนังสือสำนักงาน ก.ก. ที่ กท ๐๓๐๖/๓๑๓ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
เรื่อง การเสนอสำนวนการดเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง หรือการให้ออกจากราชการ
หรือการรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
- หนังสือสำนักงาน ก.ก. ที่ กท ๐๓๐๖/๙๕ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕
เรื่อง การส่งไฟล์บันทึกข้อมูลพร้อมกับสำนวนการดำเนินการทางวินัยหรือสำนวน
รายงานการดำเนินการทางวินัย
- หนังสือกรุงเทพมหานคร ที่ กท ๐๓๐๖/๑๑๔๘ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
เรื่อง เวียนแจ้งมติ ก.ก. แนวทางการพิจารณาโทษกรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครหรือ
ลูกจ้างเสพยาเสพติด
- หนังสือกรุงเทพมหานคร ที่ กท ๐๓๐๖/๑๘๓ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔
เรื่อง การดำเนินการตามข้อสังเกต ก.ก.
- หนังสือกรุงเทพมหานคร ที่ กท ๐๓๐๖/๑๓๓๔ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๔
เรื่อง กำชับการดำเนินการทางวินัย
- หนังสือสำนักงาน ก.ก. ที่ กท ๐๓๐๖/๑๐๓๒ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕
เรื่อง ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตที่ได้จากการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยของ ก.ก
- หนังสือสำนักงาน ก.ก. ที่ กท ๐๓๐๗/๒๘๘๑ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖
เรื่อง แบบคำสั่งตามกฎหมาย ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงาน ก.ก. (กองวินัยและเสริมสร้างจริยธรรม โทร. โทรสาร ๐ ๒๒๒๔ ๒๙๖๓ หรือโทร. ๑๑๗๗)

ที่ กท ๐๓๐๖/ ๗๖๗

วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง การเสนอสำนวนการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง หรือการให้ออกจากราชการ หรือการรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

เรียน รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยปลัดกรุงเทพมหานคร เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต และผู้อำนวยการสำนักงานการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

ด้วยปลัดกรุงเทพมหานครได้โปรดให้ความเห็นชอบตามที่สำนักงาน ก.ก. ได้กำหนดรูปแบบหนังสือการเสนอสำนวนการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง หรือการสั่งให้ออกจากราชการ หรือการรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ เพื่อให้สำนักงาน ก.ก. นำเสนอ อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเพื่อให้กระบวนการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการเสร็จสิ้นไปโดยรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โดยให้เสนอพร้อมไฟล์บันทึกข้อมูลตามหนังสือสำนักงาน ก.ก. ที่ กท ๐๓๐๖/๒๒๕ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ เรื่อง การเสนอสำนวนการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง หรือการให้ออกจากราชการ หรือการรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

(นายกอบชัย พงษ์เสริม)

ผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงาน ก.ก.

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าสำนักงาน ก.ก.

บันทึกข้อความ

ฝ่ายเลขานุการ กองกลาง สนป.
รับที่... ศก. ๒๑
วันที่ ๒๗ ส.ค. ๒๕๕๕
เวลา ๑๔.๓๕ น. กษณ

รองปลัดกรุงเทพมหานคร
รับที่... ศก. ๓๑
วันที่ ๒๗ ส.ค. ๒๕๕๕
เวลา ๑๕.๕๖

ส่วนราชการ สำนักงาน ก.ก. (กองวินัยและเสริมสร้างจริยธรรม โทร. โทรสาร. ๐ ๒๒๒๔ ๒๙๖๓ หรือโทร. ๑๑๗๙)

ที่ กท ๐๓๐๖/ ๕๒๕

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง การเสนอส่วนการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง หรือการให้ออกจากราชการ หรือการรายงาน
การดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

เรียน ปลัดกรุงเทพมหานคร

ต้นเรื่องและข้อเท็จจริง กรุงเทพมหานครมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการ
รายงานการดำเนินการทางวินัย ดังนี้

๑. การสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือการสั่งให้ออกจากราชการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ
ส่งเรื่องให้ ก.ก. พิจารณา ตามมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร
และบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

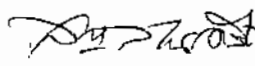
๒. เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ หรือปลัดกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
ได้ดำเนินการทางวินัยกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงแก่ข้าราชการ
กรุงเทพมหานครผู้ใด หรือดำเนินการเพื่อสั่งให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครผู้ใดออกจากราชการ หรือได้รับ
รายงานการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานคร หรือข้าราชการ
กรุงเทพมหานครในสถาบันอุดมศึกษากรณีกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แล้วแต่กรณีและได้พิจารณา
ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว ให้รายงานไปยัง ก.ก. เพื่อพิจารณา ตามมาตรา ๕๙ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อ ก.ก. พิจารณามีมติเป็น
ประการใดแล้วให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ หรือปลัดกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสั่งหรือ
ปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้แจ้งมติ ก.ก. ตามข้อ ๙ แห่งระเบียบ ก.ก. ว่าด้วยการ
รายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

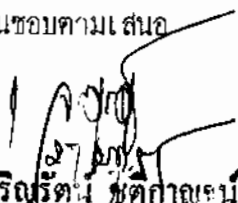
๓. สำนักงาน ก.ก. เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่เสนอความเห็นต่อ อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและ
การออกจากราชการเพื่อพิจารณาเสนอ ก.ก. ในการพิจารณาการสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือการสั่ง
ให้ออกจากราชการ ของ ก.ก. ตามมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
กรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือทำการแทน ก.ก. ในการตรวจสอบ
การดำเนินการทางวินัย ตามข้อ ๙ แห่งระเบียบ ก.ก. ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและ
การออกจากราชการของข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

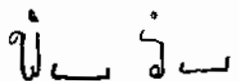
/ข้อพิจารณาและเสนอแนะ ...

ข้อพิจารณาและเสนอแนะ สำนักงาน ก.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การเสนอส่วนการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง หรือการสั่งให้ออกจากราชการ หรือเสนอส่วนรายงานการดำเนินการทางวินัย ของสำนักงาน ก.ก. เพื่อนำเสนอ อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเพื่อให้กระบวนการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการเสร็จสิ้นไปโดยรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ สมควรกำหนดรูปแบบหนังสือการเสนอส่วนการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง หรือการสั่งให้ออกจากราชการ หรือการรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ตามรูปแบบหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้ โดยให้เสนอพร้อมไฟล์บันทึกข้อมูลตามที่ปลัดกรุงเทพมหานครได้โปรดให้ความเห็นชอบ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ก. ที่ กท ๐๓๐๖/๑๗ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ เรื่อง การส่งไฟล์บันทึกข้อมูลพร้อมกับส่วนการดำเนินการทางวินัย หรือส่วนรายงานการดำเนินการทางวินัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ สำนักงาน ก.ก. จักได้เวียนแจ้งให้หน่วยงานของกรุงเทพมหานครทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(นายสุรศักดิ์ สอนเคื้อ)
หัวหน้าสำนักงาน ก.ก.

- เห็นชอบตามเสนอ

(นายเจริญรัตน์ ฐิตกาญจน์)
ปลัดกรุงเทพมหานคร

๒๗ ม.ค. ๕๕
(นางเพ็ญใจ วิสุทธีตัน)
รองปลัดกรุงเทพมหานคร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ที่

วันที่

เรื่อง รายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ราย.....

เรียน หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร

ด้วยมีการกล่าวหาว่านาย/นาง/นางสาว

ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ตำแหน่ง.....สังกัด.....

กระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ในเรื่อง.....โดยมีรายละเอียดข้อเท็จจริงปรากฏดังนี้

๑. มูลเหตุปรากฏขึ้นเนื่องจาก.....

.....

๒. กรุงเทพมหานคร/สำนักงาน ก.ก./สำนัก/สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร/สำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/สำนักงานเขต..... ได้มีคำสั่งที่..... ลงวันที่..... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง (กรณีไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงให้ระบุว่ามีการสืบสวนได้ความอย่างไร มีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงนำสืบแก้ข้อกล่าวหาอย่างไร)

๓. คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา ตามแบบ สว.๒ เมื่อวันที่..... ความว่า.....

.....

๔. นาย/นาง/นางสาว..... ผู้ถูกกล่าวหา ได้รับการแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาแล้ว เมื่อวันที่..... และให้ถ้อยคำในเบื้องต้น(ถ้ามี) ความว่า.....

.....

๕. คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๕.๑ พยานบุคคล

(๑) นาย ก.....ตำแหน่ง.....สังกัด.....
ให้ถ้อยคำเมื่อวันที่.....ความว่า (โดยละเอียด).....

นาย ข.....ตำแหน่ง.....สังกัด.....
ให้ถ้อยคำเมื่อวันที่.....ความว่า (โดยละเอียด).....

๕.๒ พยานเอกสาร

(๑).....

(๒).....

๖. คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุน
ข้อกล่าวหา ตามแบบ สว. ๓ เมื่อวันที่.....ความว่า.....

๗. นาย/นาง/นางสาว.....ผู้ถูกกล่าวหา ได้รับทราบข้อกล่าวหาและสรุป
พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแล้วเมื่อวันที่..... และได้นำสืบแก้ข้อกล่าวหา
(กรณีไม่มีการนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ให้ระบุไว้ด้วย) เมื่อวันที่.....
ความว่า.....

๘. นาย/นาง/นางสาว.....ผู้ถูกกล่าวหา ได้เสนอพยานหลักฐานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
(ถ้ามีระบุเช่นเดียวกับข้อ ๕)

๙. คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า.....

๑๐. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/ปลัดกรุงเทพมหานคร/หัวหน้าสำนักงาน ก.ก./ผู้อำนวยการ
สำนัก/เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร/หัวหน้าสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/
ผู้อำนวยการเขต..... (กรณีส่วนราชการมีความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของ
ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามข้อนี้ ให้จัดทำความเห็นดังกล่าวเพิ่มอีกข้อหนึ่ง) พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า
.....
.....
.....

๑๑. กรุงเทพมหานคร/สำนักงาน ก.ก./สำนัก/สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร/
สำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/สำนักงานเขต มีคำสั่งที่.....
ลงวันที่.....เรื่อง ลงโทษ.....(กรณีไม่มีการ
ลงโทษให้ระบุไว้ด้วย)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/ปลัดกรุงเทพมหานคร หรือกองการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัด
กรุงเทพมหานคร/สำนักงาน ก.ก./สำนัก/สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร/สำนักงานเลขานุการ
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/สำนักงานเขต..... จึงขอส่งสำนวนรายงานการดำเนินการทางวินัย
อย่างไม่ร้ายแรง ราย.....มาเพื่อให้สำนักงาน ก.ก. นำเรียน ก.ก. เพื่อโปรดพิจารณาต่อไป
พร้อมนี้ได้แนบสำนวนการดำเนินการทางวินัย เอกสารจำนวน.....แผ่น พร้อมไฟล์บันทึกข้อมูลดังกล่าว
มาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการ

หมายเหตุ

- ๑ กรณีมีข้อเท็จจริงอื่นนอกจากนี้ ให้จัดทำโดยเรียงข้อตามลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง
๒. ส่งพร้อมไฟล์บันทึกข้อมูลตามที่ปลัดกรุงเทพมหานครได้โปรดให้ความเห็นชอบ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ก.
ที่ กท ๐๓๐๖/๑๓ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ เรื่อง การส่งไฟล์บันทึกข้อมูลพร้อมกับสำนวนการดำเนินการ
ทางวินัย หรือสำนวนรายงานการดำเนินการทางวินัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ที่

วันที่

เรื่อง รายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง ราย.....

เรียน หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร

ด้วยมีการกล่าวหาว่านาย/นาง/นางสาว

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานคร ตำแหน่ง.....

สังกัด.....กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ในเรื่อง.....โดยมีรายละเอียดข้อเท็จจริงปรากฏดังนี้

๑. มูลารณิปรากฏขึ้นเนื่องจาก.....

๒. กรุงเทพมหานคร/สำนัก/สำนักงานเขต/ผู้บังคับบัญชา (ระบุชื่อส่วนราชการ) ได้มีคำสั่งที่.....ลงวันที่.....เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง (ให้ระบุพยานบุคคล พยานเอกสาร โดยละเอียด และมีความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง และความเห็นของผู้บังคับบัญชาว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย)

๓. กรุงเทพมหานคร/สำนัก/สำนักงานเขต/ผู้บังคับบัญชา (ระบุชื่อส่วนราชการ) ได้มีคำสั่งที่.....ลงวันที่.....เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง

๔. คณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรงได้แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา ตามแบบ สว.๒ เมื่อวันที่.....ความว่า.....

๕. นาย/นาง/นางสาว.....ผู้ถูกกล่าวหา ได้รับการแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาแล้ว เมื่อวันที่.....และให้ถ้อยคำในเบื้องต้น(ถ้ามี) ความว่า.....

๖. คณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรงได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๖.๑ พยานบุคคล

(๑) นาย ก.....ตำแหน่ง.....สังกัด.....

ให้ถ้อยคำเมื่อวันที่.....ความว่า (โดยละเอียด).....

.....

(๒) นาย ข.....ตำแหน่ง.....สังกัด.....

.....ให้ถ้อยคำเมื่อวันที่.....

ความว่า (โดยละเอียด).....

.....

๖.๒ พยานเอกสาร

(๑).....

(๒).....

๗. คณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรงได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามแบบ สว. ๓ เมื่อวันที่.....ความว่า.....

.....

๘. นาย/นาง/นางสาว.....ผู้ถูกกล่าวหา ได้รับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแล้วเมื่อวันที่..... และได้นำสืบแก้ข้อกล่าวหา (กรณีไม่มีการนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ให้ระบุไว้ด้วย) เมื่อวันที่.....ความว่า.....

.....

๙. นาย/นาง/นางสาว.....ผู้ถูกกล่าวหา ได้เสนอพยานหลักฐานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (ถ้ามีระบุเช่นเดียวกับข้อ ๖)

๑๐. คณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรงพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า.....

.....

๑๑. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/ปลัดกรุงเทพมหานคร/ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการเขต/ผู้บังคับบัญชา(ระบุชื่อ) (กรณีส่วนราชการมีความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามข้อนี้ ให้จัดทำความเห็นดังกล่าวเพิ่มอีกข้อหนึ่ง) พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า.....

.....

.....

๑๒. กรุงเทพมหานคร/สำนัก/สำนักงานเขต/ผู้บังคับบัญชา (ระบุชื่อส่วนราชการ) มีคำสั่งที่.....ลงวันที่.....เรื่อง ลงโทษ.....(กรณีไม่มีการลงโทษให้ระบุไว้ด้วย)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/ปลัดกรุงเทพมหานคร หรือสำนักการศึกษา/สำนัก/สำนักงานเขต/ผู้บังคับบัญชา (ระบุชื่อส่วนราชการ) จึงขอส่งสำนวนรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างไม่มีรายแรงราย.....มาเพื่อให้สำนักงาน ก.ก. นำเรียน ก.ก. เพื่อโปรดพิจารณาต่อไป พร้อมนี้ได้แนบสำนวนการดำเนินการทางวินัย เอกสารจำนวน.....แผ่น พร้อมไฟล์บันทึกข้อมูลดังกล่าวมาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการ

หมายเหตุ

- ๑ กรณีมีข้อเท็จจริงอื่นนอกจากนี้ ให้จัดทำโดยเรียงข้อตามลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง
๒. ข้าราชการกรุงเทพมหานครในสถาบันอุดมศึกษา ให้ใช้ตามแบบนี้โดยอนุโลม
๓. ส่งพร้อมไฟล์บันทึกข้อมูลตามที่ปลัดกรุงเทพมหานครได้โปรดให้ความเห็นชอบ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ก. ที่ กท ๐๓๐๖/๑๗ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ เรื่อง การส่งไฟล์บันทึกข้อมูลพร้อมกับสำนวนการดำเนินการทางวินัย หรือสำนวนรายงานการดำเนินการทางวินัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ที่

วันที่

เรื่อง การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ราย.....

เรียน หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร

ด้วยมีการกล่าวหาว่านาย/นาง/นางสาว

ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ/ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานคร/ข้าราชการกรุงเทพมหานครในสถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่ง.....สังกัด.....
กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในเรื่อง.....โดยมีรายละเอียดข้อเท็จจริงปรากฏดังนี้

๑. มูลกรณีปรากฏขึ้นเนื่องจาก.....

๒. กรุงเทพมหานคร/สำนักงาน ก.ก./สำนัก/สำนักงานเลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร/
สำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/สำนักงานเขตได้มีคำสั่งที่
.....ลงวันที่.....เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง (กรณีไม่มี
การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ให้ระบุว่ามีการสืบสวนได้ความอย่างไร) (ถ้ามีการแจ้งและ
อธิบายข้อกล่าวหา และผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำในเบื้องต้น ให้ระบุไว้ด้วย)

๓. คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๓.๑ พยานบุคคล

(๑) นาย ก.....ตำแหน่ง.....สังกัด.....

ให้ถ้อยคำเมื่อวันที่.....ความว่า (โดยละเอียด).....

(๒) นาย ข.....ตำแหน่ง.....สังกัด.....

ให้ถ้อยคำเมื่อวันที่.....ความว่า (โดยละเอียด).....

๓.๒ พยานเอกสาร

(๑).....

(๒).....

๔. คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า.....

๕. กรุงเทพมหานคร/สำนักงาน ก.ก./สำนัก/สำนักงานเลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร/
สำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/สำนักงานเขต..... ได้มีคำสั่งที่
.....ลงวันที่.....เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน/คณะกรรมการสอบสวน
วินัยอย่างร้ายแรง

๖. คณะกรรมการสอบสวน/คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงได้แจ้งและอธิบาย
ข้อกล่าวหา ตามแบบ สว.๒ เมื่อวันที่.....ความว่า.....

๗. นาย/นาง/นางสาว.....ผู้ถูกกล่าวหา ได้รับการแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา
แล้ว เมื่อวันที่.....และให้ถ้อยคำในเบื้องต้น(ถ้ามี) ความว่า.....

๘. คณะกรรมการสอบสวน/คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงได้รวบรวมพยานหลักฐาน
ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๘.๑ พยานบุคคล

(๑) นาย ก.....ตำแหน่ง.....สังกัด.....
ให้ถ้อยคำเมื่อวันที่.....ความว่า (โดยละเอียด).....

(๒) นาย ข.....ตำแหน่ง.....สังกัด.....
ให้ถ้อยคำเมื่อวันที่.....ความว่า (โดยละเอียด).....

๘.๒ พยานเอกสาร

(๑).....

(๒).....

๙. คณะกรรมการสอบสวน/คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามแบบ สว. ๓ ความว่า.....

๑๐. นาย/นาง/นางสาว.....ผู้ถูกกล่าวหา ได้รับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแล้วเมื่อวันที่..... และได้นำสืบแก้ข้อกล่าวหา (กรณีไม่มีการนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ให้ระบุไว้ด้วย) เมื่อวันที่..... ความว่า.....

๑๑. นาย/นาง/นางสาว.....ผู้ถูกกล่าวหา ได้เสนอพยานหลักฐานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (ถ้ามี ระบุเช่นเดียวกับข้อ ๘)

๑๒. คณะกรรมการสอบสวน/คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า.....

๑๓. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/ปลัดกรุงเทพมหานคร/หัวหน้าสำนักงาน ก.ก./ผู้อำนวยการสำนักงาน/เลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร/หัวหน้าสำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/ผู้อำนวยการเขต(กรณีส่วนราชการมีความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามข้อนี้ ให้จัดทำความเห็นดังกล่าวเพิ่มอีกข้อหนึ่ง) มีความเห็นว่า.....

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/ปลัดกรุงเทพมหานคร หรือกองการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร/สำนักงาน ก.ก./สำนัก/สำนักงานเลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร/สำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/สำนักงานเขตจึงขอส่งสำนวนการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ราย.....มาเพื่อให้สำนักงาน ก.ก. นำเรียน ก.ก. เพื่อโปรดพิจารณาต่อไป พร้อมนี้ได้แนบสำนวนการดำเนินการทางวินัย เอกสารจำนวน.....แผ่น พร้อมไฟล์บันทึกข้อมูลดังกล่าวมาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการ

หมายเหตุ

๑. กรณีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/ปลัดกรุงเทพมหานคร/หัวหน้าสำนักงาน ก.ก./ผู้อำนวยการสำนัก/เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร/หัวหน้าสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/ผู้อำนวยการเขต ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุเห็นว่าเมื่อสอบสวนแล้วเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และมีการลงโทษหรือไม่มีการลงโทษ ให้ใช้ชื่อเรื่องว่า “รายงานการดำเนินการวินัยอย่างร้ายแรง ราย.....”
๒. กรณีมีข้อเท็จจริงอื่นนอกจากนี้ ให้จัดทำโดยเรียงข้อตามลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง
๓. กรณีการให้ออกจากราชการ ให้ใช้ตามแบบนี้โดยอนุโลม ข้อใดไม่มีให้ตัดออก
๔. คณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๕, ๖, ๘, ๙, ๑๒ กรณีเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กรุงเทพมหานคร ให้เปลี่ยนเป็น “คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง”
๕. ส่งพร้อมไฟล์บันทึกข้อมูลตามที่ปลัดกรุงเทพมหานครได้โปรดให้ความเห็นชอบ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ก. ที่ กท ๐๓๐๖/๑๓ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ เรื่อง การส่งไฟล์บันทึกข้อมูลพร้อมกับสำนวนการดำเนินการทางวินัย หรือสำนวนรายงานการดำเนินการทางวินัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงาน ก.ก. (กองวินัยและเสริมสร้างจริยธรรม โทร. โทรสาร ๐ ๒๒๒๔ ๒๙๖๓ หรือโทร. ๑๑๙๙)

ที่ กท ๐๓๐๖/ *นธ*

วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง การส่งไฟล์บันทึกข้อมูลพร้อมกับสำนวนการดำเนินการทางวินัยหรือสำนวนรายงานการดำเนินการทางวินัย

เรียน รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยปลัดกรุงเทพมหานคร เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการในสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต และผู้อำนวยการสำนักงานการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

ด้วยปลัดกรุงเทพมหานคร ได้โปรดให้ความเห็นชอบให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุส่งไฟล์บันทึกข้อมูลสำนวนการดำเนินการทางวินัย สำนวนการรายงานการดำเนินการทางวินัย ให้สำนักงาน ก.ก. ในกรณีที่มีการเสนอ ก.ก. เพื่อพิจารณาการสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง การสั่งให้ออกจากราชการ หรือการรายงานการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการกรุงเทพมหานคร ตามหนังสือสำนักงาน ก.ก. ที่ กท ๐๓๐๖/๑๗ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ เรื่อง การส่งไฟล์บันทึกข้อมูลพร้อมกับสำนวนการดำเนินการทางวินัยหรือสำนวนรายงานการดำเนินการทางวินัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

(นายกองชัย พงษ์พงษ์)
ผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงาน ก.ก.
ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าสำนักงาน ก.ก.

สำนักงาน ก.ก. รับเรื่อง 1/1 ส.ก. 2555 เวลา.....10.00.....	ฝ่ายแผนการ กองกลาง สนป. รับเรื่อง วันที่ ๑๐ ส.ก. ๒๕๕๕ เวลา ๑๔.๑๐ น.
--	--

วันที่ ๑๐ ส.ก. ๒๕๕๕ ชื่อ นามสกุล ชื่อ นามสกุล ชื่อ นามสกุล

ส่วนราชการ สำนักงาน ก.ก. (กองวินัยและเสริมสร้างจริยธรรม โทร. โทรสาร ๐ ๒๒๒๔ ๒๔๖๓ หรือ โทร.๑๑๗๗)

ที่ กท ๐๓๐๖/ ๑๕

วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง การส่งไฟล์บันทึกข้อมูลพร้อมกับสำนวนการดำเนินการทางวินัย หรือสำนวนรายงานการดำเนินการทางวินัย
เรียน ปลัดกรุงเทพมหานคร

ต้นเรื่อง กรุงเทพมหานครมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการรายงานการดำเนินการทางวินัย ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔
มาตรา ๕๘ การสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือการสั่งให้ออกจากราชการให้ผู้มีอำนาจ
สั่งบรรจุส่งเรื่องให้ ก.ก. พิจารณาเมื่อ ก.ก. มีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุสั่งหรือปฏิบัติ
ให้เป็นไปตามนั้น

๒. ระเบียบ ก.ก. ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของ
ข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๓ การรายงานการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญให้เป็นไป
ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม เว้นแต่ในระเบียบนี้จะกำหนดเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๔ การรายงานการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
กรุงเทพมหานครกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ส่งยุติเรื่อง จดโทษ หรือลงโทษ
วินัยไม่ร้ายแรง ให้รายงานการดำเนินการทางวินัย หรือการสอบสวนต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึง
ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ

ข้อ ๕ การรายงานการดำเนินการทางวินัยข้าราชการกรุงเทพมหานครในสถาบันอุดมศึกษา
กรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ส่งยุติเรื่อง จดโทษ หรือลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง
ให้รายงานการดำเนินการทางวินัย หรือการสอบสวนต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ

ข้อ ๙ เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ หรือปลัดกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
ได้ดำเนินการทางวินัยกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการ
กรุงเทพมหานครผู้ใด หรือดำเนินการเพื่อสั่งให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครผู้ใดออกจากราชการ หรือได้รับ
รายงานการดำเนินการตามข้อ ๔ หรือข้อ ๕ แล้วแต่กรณีและได้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว
ให้รายงานไปยัง ก.ก. เพื่อพิจารณา

เมื่อ ก.ก. พิจารณามีมติเป็นประการใดแล้วให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ หรือปลัดกรุงเทพมหานคร
หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้แจ้งมติ ก.ก.

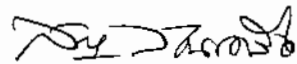
ข้อเท็จจริง

การพิจารณาการสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือการสั่งให้ออกจากราชการของ ก.ก.
ตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือการตรวจสอบการดำเนินการทางวินัยของ ก.ก. ตามข้อ ๙ แห่งระเบียบ ก.ก. ว่าด้วย

การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ สำนักงาน ก.ก. เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้ความเห็นเสนอต่อ อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ เพื่อพิจารณากลับกรองเสนอ ก.ก. โดยพิจารณาจากสำนวนการดำเนินการทางวินัย หรือสำนวนรายงานการดำเนินการทางวินัย ซึ่งมีเอกสารจำนวนมาก เช่น บันทึกถ้อยคำผู้ถูกกล่าวหา บันทึกถ้อยคำพยาน ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน และสำนักงาน ก.ก. ต้องสรุปสำนวนดังกล่าวนำเสนอต่อ อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ

ข้อพิจารณาและข้อเสนอแนะ สำนักงาน ก.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การสรุปสำนวนการดำเนินการทางวินัย สำนวนการรายงานการดำเนินการทางวินัย เสนอ อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการเป็นไปโดยรวดเร็ว และเพื่อให้กระบวนการดำเนินการทางวินัยและการตรวจสอบการดำเนินการทางวินัยเสร็จสิ้นไปโดยรวดเร็ว มิให้เกิดปัญหาการดำเนินการทางวินัยล่าช้าอันจะเกิดผลเสียหายต่อข้าราชการกรุงเทพมหานคร และต่อกรุงเทพมหานคร ในกรณีที่มีการเสนอ ก.ก. เพื่อพิจารณาการสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือการรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อ ก.ก. ตามข้อ ๙ แห่งระเบียบ ก.ก. ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ สมควรให้ผู้มีอำนาจส่งบรรจุส่งไฟล์บันทึกข้อมูลมาพร้อมกับสำนวนการดำเนินการทางวินัยหรือสำนวนรายงานการดำเนินการทางวินัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความเห็นชอบ และสำนักงาน ก.ก. จักได้ดำเนินการต่อไป

(นายสุรศักดิ์ สอนเคลือ)
หัวหน้าสำนักงาน ก.ก.

เห็นชอบตามเสนอ

(นายเจริญรัตน์ รุติกาญจน์)

ปลัดกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๕๔

๑๐ ม.ค. ๕๕

(นางสาววิภา วัฒนศิริ)
รองปลัดกรุงเทพมหานคร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรุงเทพมหานคร (สำนักงาน ก.ก. โทร./โทรสาร ๐ - ๒๒๒๔ - ๒๙๖๓ หรือโทร. ๑๑๙๙)

ที่ กท.๐๓๐๖/ ๖๖๕๔

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง เวียนแจ้งมติ ก.ก. แนวทางการพิจารณาโทษกรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครหรือลูกจ้างเสพยาเสพติด

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

ด้วย ก.ก. ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๘ มีมติเห็นชอบการพิจารณาโทษกรณีข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานครกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ควรพิจารณาแต่ละกรณีเป็นรายๆ ไป โดยคำนึงถึงตำแหน่งหน้าที่การงาน ประวัติการเสพยาเสพติด ผลการปฏิบัติงาน แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของมติคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับ เรื่อง การให้โอกาส ผู้ติดยาเสพติด คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติดเข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ โดยจะลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ โดยอ้างเหตุว่าเป็นผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติดแล้วไม่ได้ แต่หากข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานครดังกล่าวไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามปกติหรือมีเหตุอันอาจทำให้การปฏิบัติไม่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานก็อาจพิจารณาให้ออกกรณีบกพร่องต่อหน้าที่ราชการได้

กรุงเทพมหานคร จึงขอแจ้งมติ ก.ก. ดังกล่าว พร้อมนี้ได้แนบหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ มาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

(นายพีระพงษ์ สายเชื้อ)

ปลัดกรุงเทพมหานคร

ที่ นร ๐๕๐๕/ว พศ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่อง การให้โอกาสผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด เข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ

เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายชื่อมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่อง การให้โอกาสผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด เข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ ที่ยกเลิก
๒. หลักเกณฑ์การให้โอกาสผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด เข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ

ด้วยคณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่อง การให้โอกาสผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด เข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๔ มติ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐบาลมีนโยบายที่จะเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาคาความไม่เป็นธรรมในสังคม ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างเสริมความเป็นธรรมในสังคมในเรื่อง สิทธิ โอกาส และความเสมอภาค สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้นำมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว มาปรับปรุงใหม่ให้สมบูรณ์ ชัดเจน สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันและอยู่ในฉบับเดียวกัน เพื่อสะดวกในการอ้างอิงและถือปฏิบัติต่อไป ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่อง การให้โอกาสผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด เข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๔ มติ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๒. เห็นชอบหลักเกณฑ์การให้โอกาสผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด เข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

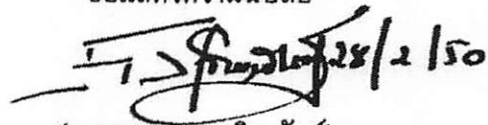
/คณะรัฐมนตรี ...

- ๒ -

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เห็นชอบตามที่สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีเสนอ

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงาน
ในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายรองพล เจริญพันธุ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๗๑๔๓

www.cabinet.thaigov.go.th

หลักเกณฑ์การให้โอกาสผู้ติดเชื้อเอชไอวี คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด
ซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด เข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายที่เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม รวมทั้งการดูแลคนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ดังนั้น เพื่อสร้างเสริมความเป็นธรรมในสังคมในเรื่องสิทธิ โอกาส และความเสมอภาคของผู้ติดเชื้อเอชไอวี คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด จึงให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติดังนี้

๑. ห้ามออกกฎหมายหรือระเบียบที่ลิดรอนสิทธิผู้ติดเชื้อเอชไอวี คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด

๒. ห้ามอ้างเหตุแห่งการติดเชื้อเอชไอวี ความพิการ หรือการเคยเสพ หรือติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด เป็นเหตุผลในการลิดรอนสิทธิในการเข้ารับการศึกษา การรับทุนการศึกษา หรือเข้าทำงาน ตลอดจนความก้าวหน้า การให้ออกจากการศึกษาหรือให้ออกจากงาน

๓. ให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวี คนพิการ และผู้ที่เคยมีประวัติการเสพหรือติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด หรือได้ผ่านการบำบัดรักษาของทางราชการ หรือสถานบำบัดรักษาที่ได้รับการรับรองจากทางราชการ โดยได้รับการรับรองจากแพทย์ หรือสถานบำบัดนั้น ๆ ที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ มีสิทธิที่จะสมัครสอบแข่งขันหรือคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง รวมทั้งการเข้ารับการศึกษา และการรับทุนการศึกษาได้ ดังเช่นบุคคลทั่ว ๆ ไป โดยให้ดำเนินการด้วยความเสมอภาคตามระบบคุณธรรม รวมถึงการพิจารณาตำแหน่งงานให้เหมาะสม

๔. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องชี้แจงทำความเข้าใจกับบุคลากรภายในหน่วยงานและภาคเอกชนถึงความสำคัญและจำเป็นของการให้โอกาสแก่ผู้ติดเชื้อเอชไอวี คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติดที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ตลอดจนขอความร่วมมือกับภาคเอกชนในการรับบุคคลดังกล่าวเข้าทำงาน หรือศึกษาต่อ เพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันด้วย รวมทั้งเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด ว่าสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นสุข เพื่อไม่ให้เกิดการต่อต้านหรือรังเกียจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน และเพื่อให้เกิดการยอมรับแก่บุคคลเหล่านี้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรุงเทพมหานคร (สำนักงาน ก.ก. โทร./โทรสาร. ๐ ๒๒๒๔ ๒๕๖๓ หรือโทร. ๑๑๗๙)

ที่ กท ๐๓๐๖/๑๕๓

วันที่ ๙ ก.ค. ๒๕๖๔

เรื่อง การดำเนินการตามข้อสังเกตของ ก.ก.

เรียน รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต และหัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

ด้วย ก.ก. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติรับทราบข้อสังเกตของที่ประชุม อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔ กรณีเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยที่มีความล่าช้าเกินสมควร โดยเห็นว่าเพื่อให้การดำเนินการทางวินัยเรื่องต่อ ๆ ไป มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการดำเนินการมากขึ้น เห็นควรกำกับติดตาม และเร่งรัดการดำเนินการทางวินัยในแต่ละขั้นตอนให้ปฏิบัติตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด แต่หากขั้นตอนใด กฎหมายมิได้กำหนดระยะเวลาปฏิบัติไว้ให้เป็นการชัดเจน ก็ให้รับพิจารณาดำเนินการในขั้นตอนนั้นให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไปด้วย

ดังนั้น จึงให้ทุกหน่วยงานและส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร กำกับ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินการทางวินัยที่อยู่ในความรับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ โดยให้แต่ละขั้นตอนถือปฏิบัติตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด แต่หากขั้นตอนใด กฎหมายมิได้กำหนดระยะเวลาปฏิบัติไว้ให้เป็นการชัดเจน ก็ให้รับพิจารณาดำเนินการในขั้นตอนนั้นให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

(นางศิลปสวย ระวีแสงสูรย์)
ปลัดกรุงเทพมหานคร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรุงเทพมหานคร (สำนักงาน ก.ก. โทร./โทรสาร. ๐ ๒๒๒๔ ๒๙๖๓ หรือโทร. ๑๑๗๙)

ที่ กท ๐๓๐๖/๑๗๓๔

วันที่ ๒ ธ.ค. ๒๕๖๔

เรื่อง กำชับการดำเนินการทางวินัย

เรียน รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. เลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร
เลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต และหัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนัก-
ปลัดกรุงเทพมหานคร

ตามที่กรุงเทพมหานครได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๓๐๖/๑๘๓ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔
เวียนแจ้งให้ทุกหน่วยงานและส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร กำกับ ติดตาม และเร่งรัด
การดำเนินการทางวินัยที่อยู่ในความรับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ โดยให้แต่ละขั้นตอนถือปฏิบัติตามระยะเวลา
ที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด แต่หากขั้นตอนใด กฎหมายมิได้กำหนดระยะเวลาปฏิบัติไว้ให้เป็นการชัดเจน
ก็ให้รับพิจารณาดำเนินการในขั้นตอนนั้นให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป ทั้งนี้ ตามมติ ก.ก. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔
เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ นั้น

เนื่องจากปัจจุบัน การดำเนินการทางวินัยบางสำนวนยังมีความล่าช้า หรือมีการขอขยาย
ระยะเวลาการสอบสวนทางวินัยเป็นจำนวนครั้งที่มากเกินไปจนสมควร ทำให้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการใช้
บังคับกฎหมายเพื่อสั่งลงโทษ รวมทั้งสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่อาจเสียไปในช่วงรอผลของการดำเนินการ
ทางวินัย ดังนั้น จึงกำชับทุกหน่วยงานและส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร อีกครั้งหนึ่ง
ในการให้กำกับ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินการทางวินัยที่อยู่ในความรับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ โดยให้
แต่ละขั้นตอนถือปฏิบัติตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด แต่หากขั้นตอนใด กฎหมายมิได้กำหนด
ระยะเวลาปฏิบัติไว้ให้เป็นการชัดเจน ก็ให้รับพิจารณาดำเนินการในขั้นตอนนั้นให้แล้วเสร็จโดยเร็ว นอกจากนี้
หากมีความจำเป็นต้องขยายระยะเวลาการสอบสวนทางวินัย ให้คำนึงถึงความจำเป็นและเหตุอันสมควร
ในการขยายระยะเวลา ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ประสิทธิภาพในการใช้บังคับกฎหมาย
เพื่อสั่งลงโทษ รวมทั้งคำนึงถึงสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่อาจเสียไปในช่วงรอผลของการดำเนินการทางวินัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

(นายชจิต ชั้ววานิชย์)
ปลัดกรุงเทพมหานคร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรุงเทพมหานคร (สำนักงาน ก.ก. โทร./โทรสาร. ๐ ๒๒๒๔ ๒๙๖๓ หรือโทร. ๑๑๗๙)

ที่ กท ๐๓๐๖/๑๙๓

วันที่ ๙ ก.ค. ๒๕๖๔

เรื่อง การดำเนินการตามข้อสังเกตของ ก.ก.

เรียน รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. เลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร
เลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต และหัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัด
กรุงเทพมหานคร

ด้วย ก.ก. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติรับทราบ
ข้อสังเกตของที่ประชุม อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๖
มีนาคม ๒๕๖๔ กรณีเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยที่มีความล่าช้าเกินสมควร โดยเห็นว่าเพื่อให้
การดำเนินการทางวินัยเรื่องต่อ ๆ ไป มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการดำเนินการมากขึ้น เห็นควรกำกับ
ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินการทางวินัยในแต่ละขั้นตอนให้ปฏิบัติตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด
อย่างเคร่งครัด แต่หากขั้นตอนใด กฎหมายมิได้กำหนดระยะเวลาปฏิบัติไว้ให้เป็นการชัดเจน ก็ให้รับพิจารณา
ดำเนินการในขั้นตอนนั้นให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไปด้วย

ดังนั้น จึงให้ทุกหน่วยงานและส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
กำกับ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินการทางวินัยที่อยู่ในความรับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ โดยให้แต่ละ
ขั้นตอนถือปฏิบัติตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด แต่หากขั้นตอนใด กฎหมายมิได้กำหนด
ระยะเวลาปฏิบัติไว้ให้เป็นการชัดเจน ก็ให้รับพิจารณาดำเนินการในขั้นตอนนั้นให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

(นางศิลปสวย ระวีแสงสูรย์)
ปลัดกรุงเทพมหานคร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงาน ก.ก. (กองวินัยและเสริมสร้างจริยธรรม โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๒๔ ๒๕๖๓ หรือ โทร.๑๑๗๙)
ที่ กท.๐๓๐๖/ ๖๐๓๒ วันที่ ๓๑ พ.ค. ๒๕๖๕

เรื่อง ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตที่ได้จากการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยของ ก.ก.

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการ-
กรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต และหัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

พร้อมนี้ สำนักงาน ก.ก. ขอส่งสำเนาหนังสือ ที่ กท ๐๓๐๖/ ๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม
๒๕๖๕ เรื่อง ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตที่ได้จากการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยของ ก.ก. มาเพื่อโปรดทราบ
และถือปฏิบัติตามที่ปลัดกรุงเทพมหานครได้โปรดสั่งการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติโดยทั่วกัน

(นายณัฐพงศ์ ดิษยบุตร)
หัวหน้าสำนักงาน ก.ก.

เรื่อง ขออนุญาตเดินรถวิ่งรถ
รับพัสดุ 30 พ.ค. 2565
13.35 น.
บันทึกข้อความ

รองปลัดกรุงเทพมหานคร
รับที่ สก.ก. ๑๕๒
วันที่ ๒๕ พ.ค. ๒๕๖๕
เวลา ๑๓.๕๖

ปทท

ส่วนราชการ สำนักงาน ก.ก. (กองวินัยและเสริมสร้างจริยธรรม โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๒๔ ๒๕๖๓ หรือโทร.๑๑๗๙)

ที่ กท.๐๓๐๖/ ๑๕๕

วันที่ ๒๓ พ.ค. ๒๕๖๕

เรื่อง ขอสอนแนะหรือข้อสังเกตที่ได้จากการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยของ ก.ก.

ส่วนเลขานุการ สลช
รับที่ สก.ก. ผช
วันที่ ๒๕ พ.ค. ๒๕๖๕
เวลา ๑๕.๐๐ น.

เรียน ปลัดกรุงเทพมหานคร

ต้นเรื่อง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๔ (๘) กำหนดให้ ก.ก. มีอำนาจหน้าที่กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อรักษาความเป็นธรรมและมาตรฐานด้านการ บริหารทรัพยากรบุคคล รวมทั้งตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ- กรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อเท็จจริง

๑. สำนักงาน ก.ก. ได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๓๐๖/๑๐๙๔ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ เวียนแจ้ง ขอบกรรณในการดำเนินการทางวินัยตามข้อสังเกตของ ก.ก. ตามที่ปลัดกรุงเทพมหานครได้โปรดสั่งการ ให้หน่วยงานและส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ทราบและถือปฏิบัติ

๒. อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ ทำการแทน ก.ก. ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๕ มีมติให้สำนักงาน ก.ก. รวบรวมข้อเสนอนแนะหรือข้อสังเกตของ อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ และ ก.ก. ในการพิจารณาการดำเนินการทางวินัย พร้อมจัดทำ หนังสือเวียนกำชับเสนอปลัดกรุงเทพมหานครพิจารณาลงนามให้หน่วยงานและส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัด- กรุงเทพมหานคร ทราบและถือปฏิบัติ

๓. ก.ก. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕ มีมติรับทราบ

๔. สำนักงาน ก.ก. ได้ดำเนินการรวบรวมข้อเสนอนแนะหรือข้อสังเกตที่ได้จากการพิจารณา การดำเนินการทางวินัยของ ก.ก. ซึ่งเป็นข้อเสนอนแนะหรือข้อสังเกตเพิ่มเติมจากที่สำนักงาน ก.ก. ได้มีหนังสือ เวียนแจ้งไปแล้ว ตามหนังสือสำนักงาน ก.ก. ที่ กท ๐๓๐๖/๑๐๙๔ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินการทางวินัยและสามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินการทางวินัยหรือการปฏิบัติ ราชการอื่นต่อไปได้ โดยแบ่งเป็นข้อเสนอนแนะหรือข้อสังเกต ๓ ส่วน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๔.๑ ข้อเสนอนแนะหรือข้อสังเกตเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการกรุงเทพมหานคร- สามัญ

๔.๑.๑ คำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนต้องสั่งให้มีผลตั้งแต่วันที่มิคำสั่ง มิใช่สั่งให้มีผล ตั้งแต่วันออกคำสั่ง ตามข้อ ๗๐ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

๔.๑.๒ การสั่งยุติการดำเนินการทางวินัยควรทำเป็นคำสั่ง ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติ- ระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติ- ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๑.๓ การแจ้งสิทธิอุทธรณ์ให้แจ้งสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าทราบคำสั่ง ตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ- กรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ มิใช่แจ้งให้ใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ตามมาตรา ๑๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

สำนักงาน ก.ก.
รับเรื่องคืน
30 พ.ค. 2565
เวลา.....10.10.....

เรียน ผู้อำนวยการกองวินัยและเสริมสร้างจริยธรรม

(นางกาญจนา เกลิมพงษ์)
ผู้อำนวยการกองบริหารทั่วไป
สำนักงาน ก.ก.

30 พ.ค. 2565

ส่วนวินัยและเสริมสร้างฯ

(นางสาวเต็มศิริ เนตรทัศน์)
ผู้อำนวยการกองวินัยและเสริมสร้างจริยธรรม
สำนักงาน ก.ก.

๓๐ พ.ค. ๒๕๖๕

ส่วนวินัยและเสริมสร้างฯ

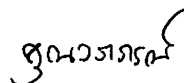
☒ กลุ่มงานมาตรฐานวินัย

☐ กลุ่มงานเสริมสร้างจริยธรรม

(นายพิศณุ อินทร์ชัย)

ผู้อำนวยการส่วนวินัยและเสริมสร้างจริยธรรม
กองวินัยและเสริมสร้างจริยธรรม สำนักงาน ก.ก.

๓๐ พ.ค. ๒๕๖๕

- ร.ว. ส.ล. ไร่นาไรต์

(นายศักดิ์ชัย ต่ายแสง)

๒๙ พ.ค. ๖๕

นิติกรชำนาญการพิเศษ

หัวหน้ากลุ่มงานมาตรฐานวินัย ส่วนวินัยและเสริมสร้างจริยธรรม
กองวินัยและเสริมสร้างจริยธรรม สำนักงาน ก.ก.

๔.๒ ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานคร

๔.๒.๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง วรรณะบุมาตรา ๔๔ มาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบมาตรา ๙๕ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ให้อำนาจในการสืบสวนข้อเท็จจริงไว้ในคำสั่งดังกล่าวด้วย

๔.๒.๒ การแจ้งข้อกล่าวหาตามบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาตามข้อ ๒๓ (แบบ สว. ๒) ควรอธิบายข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วยว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร เพื่อให้เป็นไปตามข้อ ๒๓ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐

๔.๒.๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานครควรถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ อย่างเคร่งครัด

๔.๓ ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตเกี่ยวกับการบริหารราชการหรือการบริหารทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานคร

๔.๓.๑ กรณีที่ข้าราชการกรุงเทพมหานครหรือลูกจ้างกรุงเทพมหานคร ถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาข้อหาเสพหรือติดยาเสพติด หากครบองค์ประกอบความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการทางวินัยโดยในส่วนของการศึกษากรุงเทพมหานครให้รายงาน ก.ก. พิจารณาตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยเร็ว และไม่ต้องรอให้มีการส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดหรือไม่ต้องรอจนกระทั่งมีผลการบำบัดแล้วเสร็จ

๔.๓.๒ ในกรณีที่ข้าราชการกรุงเทพมหานครไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวัน เห็นควรให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และไม่ควรปล่อยให้มีการไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการซ้ำกรณีเดิมอีก

๔.๓.๓ ผู้บังคับบัญชาควรกำกับดูแลการใช้ทรัพย์สินของทางราชการให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด เพื่อมิให้เกิดการแสวงหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือผู้อื่นจากทรัพย์สินของทางราชการ

๔.๓.๔ ควรปฏิบัติหน้าที่ราชการเกี่ยวกับการตรวจอาคารหรือตรวจพื้นที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารอย่างเคร่งครัด หากมีข้อบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้บังคับบัญชาตามควรแก่กรณี

๔.๓.๕ ควรปฏิบัติหน้าที่ราชการเกี่ยวกับการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด หากมีข้อบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามควรแก่กรณี

๔.๓.๖ การควบคุมและการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคารหรือสิ่งสาธารณูปโภคต่าง ๆ ต้องใช้ความละเอียดรอบคอบในการควบคุมและตรวจรับมอบงาน เนื่องจากอาจกระทบต่อความปลอดภัยหรือประโยชน์ใช้สอยของผู้เกี่ยวข้อง

๔.๓.๗ ผู้บังคับบัญชาควรกำกับและสอดส่องดูแลข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดให้ระมัดระวังตนไม่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หากมีกรณีข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้พิจารณาความผิดและกำหนดโทษทางวินัยให้เหมาะสมตามควรแก่กรณี

๔.๓.๘ กรุงเทพมหานครควรเวียนกำชับระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพักอาศัยในอาคารสงเคราะห์ข้าราชการและลูกจ้างประจำของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้การพักอาศัยดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๔.๓.๙ เพื่อให้การดำเนินงานด้านทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนของกรุงเทพมหานคร เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เห็นควรให้กรุงเทพมหานครมีหนังสือกำชับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านดังกล่าว ให้ใช้ความระมัดระวังและใช้ความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย อย่างเคร่งครัด

ข้อพิจารณาและเสนอแนะ สำนักงาน ก.ก. พิจารณาแล้วเห็นควรเวียนแจ้งข้อเสนอแนะ หรือข้อสังเกตที่ได้จากการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยของ ก.ก. ให้ทุกหน่วยงานและส่วนราชการในสังกัด สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบสำนักงาน ก.ก. จักได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นายณัฐพงศ์ ดิษยบุตร)
หัวหน้าสำนักงาน ก.ก.

เห็นชอบ - ดำเนินการตามเสนอ

(นายขจิต ชัชวานิชย์)
ปลัดกรุงเทพมหานคร
๒๗ พ.ค. ๒๕๖๕

(นางวันทนี วัฒนะ)
รองปลัดกรุงเทพมหานคร
๒๗ พ.ค. ๒๕๖๕

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงาน ก.ก. (กองวินัยและเสริมสร้างจริยธรรม. โทร./โทรสาร ๐.๒๒๒๔.๒๕๖๓ หรือ โทร.๑๑๗๙)

ที่ กท.๐๓๐๖/ ๒๕๖๓ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบกพร่องในการดำเนินการทางวินัยตามข้อสังเกตของ ก.ก.

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. เลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร เลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต และหัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

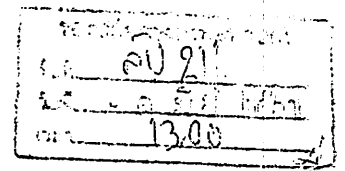
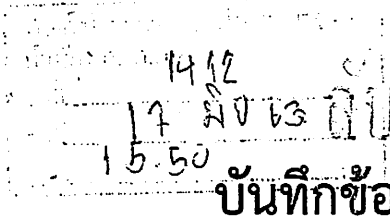
พร้อมนี้ สำนักงาน ก.ก. ขอส่งสำเนาหนังสือลับ ที่ กท.๐๓๐๖/๑๒๘ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง ขอบกพร่องในการดำเนินการทางวินัยตามข้อสังเกตของ ก.ก. มาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติตามที่ปลัดกรุงเทพมหานครได้โปรดสั่งการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติโดยทั่วกัน

(นางสาวกุลจิรา สาสุวัฒน์)

ผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงาน ก.ก.

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าสำนักงาน ก.ก.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงาน ก.ก. (กองวินัยและเสริมสร้างจริยธรรม โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๒๔ ๒๙๖๓ หรือโทร.๑๑๗๙)

ที่ กท.๐๓๐๖/๑๒๔

วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบกพร่องในการดำเนินการทางวินัยตามข้อสังเกตของ ก.ก.

เรียน ปลัดกรุงเทพมหานคร

ต้นเรื่อง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๔ (๘) กำหนดให้ ก.ก. มีอำนาจหน้าที่กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อรักษาความเป็นธรรมและมาตรฐานด้านการ บริหารทรัพยากรบุคคล รวมทั้งตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ- กรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อเท็จจริง สำนักงาน ก.ก. ได้ดำเนินการรวบรวมข้อบกพร่องในการดำเนินการทางวินัย ตามข้อสังเกตของ ก.ก. ซึ่งมีความสำคัญและสามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติราชการด้านวินัยหรือ ด้านอื่นต่อไปได้ ทั้งนี้ เพื่อรักษาความเป็นธรรมและมาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของ กรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๑๔ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากร- กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยแบ่งเป็นข้อสังเกต ๓ ประการ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ข้อสังเกตเกี่ยวกับการสืบสวนข้อเท็จจริง/การสอบสวนทางวินัย

๑.๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ควรอ้างบทอาศัย อำนาจตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ควรอ้างบทอาศัยอำนาจ ตามมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

และไม่ต้องระบุมาตรา ๙๐ หรือมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เนื่องจากเป็นกฎหมาย ที่ให้อำนาจผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุดำเนินการในชั้นการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูล ที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยหรือไม่ ซึ่งเป็นเพียงกระบวนการก่อนการดำเนินการทางวินัย

๑.๒ กรุงเทพมหานครนำกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ มาใช้ บังคับกับข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญโดยอนุโลม ตั้งแต่วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังนั้น การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงต้อง ระบุชื่อว่าคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหรืออย่างร้ายแรง แล้วแต่กรณี และไม่ต้องระบุตำแหน่ง ของประธานกรรมการ กรรมการ และกรรมการและเลขานุการ ไว้ในคำสั่งแต่งตั้ง ตามข้อ ๑๙ ของกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าว

๑.๓ กรณีกระทำความผิดที่เกิดขึ้นก่อนหมวด ๓ ข้าราชการกรุงเทพมหานคร แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ใช้บังคับ (ก่อนวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔) ฐานความผิดจึงต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

๑.๔ รูปแบบบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหา ตามข้อ ๒๓ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วย การสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ต้องระบุว่า “แบบ สว.๒” มิใช่ระบุว่า “แบบ ดว.๒”

๒. ข้อสังเกตเกี่ยวกับการพิจารณาสั่งการของผู้บังคับบัญชา

๒.๑ การงดโทษเป็นทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือน นั้น ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งทำเป็นคำสั่ง และให้ระบุไว้ในคำสั่งด้วยว่าให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือน ตามข้อ ๗๑ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

๒.๒ การงดโทษเป็นทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือน เป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่า พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ ดังนั้น ควรกำหนดโทษในระดับภาคทัณฑ์เสียก่อน แล้วจึงงดโทษโดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือน ตามมาตรา ๙๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๒.๓ คำสั่งลงโทษทางวินัย หรือหนังสือว่ากล่าวตักเตือน หรือหนังสือทัณฑ์บน ถือเป็นคำสั่งทางปกครองที่จะต้องแจ้งสิทธิในการโต้แย้งคัดค้านไว้ให้ผู้ถูกลงโทษ หรือผู้ถูกว่ากล่าวตักเตือน หรือผู้ถูกทัณฑ์บนทราบด้วย การไม่แจ้งสิทธิดังกล่าวจึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๒.๔ การแจ้งการใช้สิทธิโต้แย้งในหนังสือว่ากล่าวตักเตือน หรือหนังสือทัณฑ์บน กำหนดให้ผู้ถูกว่ากล่าวตักเตือน หรือผู้ถูกทัณฑ์บน สามารถร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร มิใช่สามารถอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร

๒.๕ หนังสือทัณฑ์บนควรมีลายมือชื่อของผู้บังคับบัญชาผู้สั่งให้ทำทัณฑ์บน ตามมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบข้อ ๑๑ (๓) และข้อ ๗๑ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

๒.๖ การสั่งลงโทษตามมาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๓ จะต้องอ้างมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบด้วยทุกครั้ง เนื่องจากมาตรา ๘๔ เป็นการกำหนดผู้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ และผู้ฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ ให้เป็นผู้กระทำผิดวินัย

๒.๗ การแจ้งสิทธิอุทธรณ์ควรระบุไว้ในเนื้อหาของคำสั่งลงโทษ มิใช่หมายเหตุไว้ท้ายคำสั่งลงโทษ

๒.๘ เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง พิจารณามีความเห็นว่าควรยุติการดำเนินการทางวินัยในกรณีใดแล้ว ก็ให้สั่งยุติการดำเนินการทางวินัยในกรณีนั้นด้วย

๒.๙ กรุงเทพมหานครนำกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ มาใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ดังนั้น การสั่งลงโทษตัดเงินเดือนให้สั่งลงโทษได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ เป็นเวลาหนึ่งเดือน สองเดือน หรือสามเดือน ตามข้อ ๖๗ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

๒.๑๐ ในกรณีที่ได้นำดำเนินการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหา ตามมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ แล้ว ถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดวินัยก็ให้สั่งยุติเรื่อง ตามมาตรา ๙๙ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว

๓. ข้อสังเกตเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการต่าง ๆ

๓.๑ ผู้บังคับบัญชาต้องกำกับ ดูแล และตรวจสอบการบริหารงานทางการเงินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการอย่างเคร่งครัด

๓.๒ เพื่อป้องกันมิให้เกิดข้อบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ราชการเกี่ยวกับการรับเงินจากบุคคลภายนอก เพื่อนำเงินไปใช้เป็นเงินบำรุงการศึกษา และเพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำที่มิชอบด้วยกฎหมาย

[illegible]

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงาน ก.ก. (กองวินัยและเสริมสร้างจริยธรรม โทร. ๐ ๒๖๒๑ ๐๒๕๕ หรือโทร. ๑๑๔๖)

ที่ กท ๐๓๐๗/ ๒๕๕๖

วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แบบคำสั่งตามกฎหมาย ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต และหัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

ตามที่ สำนักงาน ก.ก. ได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๓๐๖/๒๓๖๕ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เวียนแจ้งหัวหน้าหน่วยงานและหัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานครว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๘ (กรจ.)/๑๒๒๘๖ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๕ แจ้งว่าได้ดำเนินการนำกฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๖๖ ก วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ เรียบร้อยแล้ว และโดยที่กฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ หมวด ๗ การสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ ข้อ ๗๒ ข้อ ๗๖ ข้อ ๗๘ และข้อ ๗๙ หมวด ๘ การมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ข้อ ๘๑ หมวด ๙ การสั่งพักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน ข้อ ๑๐๐ กำหนดให้แบบคำสั่งต้องมีสาระสำคัญตามแบบที่สำนักงาน ก.ก. กำหนด นั้น

สำนักงาน ก.ก. ได้จัดทำแบบคำสั่งตามหมวด ๗ หมวด ๘ และหมวด ๙ ดังกล่าวและได้นำเรียน ปลัดกรุงเทพมหานครทราบแล้ว รายละเอียดปรากฏตามเอกสารและ QR Code ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

(นายณัฐพงศ์ ดิษยบุตร)
หัวหน้าสำนักงาน ก.ก.

แบบคำสั่งข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ

แบบ ดว. สำหรับข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ

แบบ ดว. ๑ (สามัญ)	คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
แบบ ดว. ๒ (สามัญ)	คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง
แบบ ดว. ๓ (สามัญ)	คำสั่งเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวน
แบบ ดว. ๔ (สามัญ)	บันทึกถ้อยคำพยาน
แบบ ดว. ๕ (สามัญ)	บันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา
แบบ ดว. ๖ (สามัญ)	บันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามข้อ ๑๔ /๔๗
แบบ ดว. ๗ (สามัญ)	รายงานการสอบสวน
หมวด ๗ การสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ	
แบบ ดว. ๘/๑ (สามัญ)	สั่งยุติเรื่อง ๑. ตามผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ๒. ตามมติ ก.ก.
แบบ ดว. ๘/๒ (สามัญ)	ลงโทษภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน (ลงโทษ...(ภาคทัณฑ์ /ตัดเงินเดือน /ลดขั้นเงินเดือน)...) ๑. ตามผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ๒. ตามมติ ก.ก.
แบบ ดว. ๘/๓ (สามัญ)	สั่งลงโทษปลดออก/ไล่ออกจากราชการ (ลงโทษ...(ปลดออก/ไล่ออก)...จากราชการ ตามมติ ก.ก./มติ อ.ก.ก. วิสามัญ เกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ) ๑. ลงโทษปลดออก/ไล่ออกจากราชการ ๒. ลงโทษปลดออก/ไล่ออกจากราชการ กรณีมีคำสั่งให้พักราชการหรือให้ออก ราชการไว้ก่อน ๒.๑ กรณีถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ๒.๒ กรณีที่ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ๓. ลงโทษกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช / ป.ป.ท. ชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
แบบ ดว. ๘/๔ (สามัญ)	สั่งงดโทษ (มาตรา ๙๖ วรรคสาม) ๑. ตามผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ๒. ตามมติ ก.ก.
แบบ ดว. ๘/๕ (สามัญ)	สั่งงดโทษ กรณีออกจากราชการไปแล้ว (มาตรา ๑๐๐ วรรคสี่) (สั่งงดโทษ กรณีออกจากราชการไปแล้ว ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่) ๑. ตามผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ๒. ตามมติ ก.ก.

หมวด ๘ การมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ/ลดโทษ/งดโทษ/ยกโทษ	
แบบ ดว. ๙/๑ (สามัญ)	สั่งงดโทษ (มาตรา ๙๖ วรรคสาม) ๑. งดโทษให้ผู้ถูกลงโทษภาคทัณฑ์ (สั่งงดโทษตามมาตรา ๙๖ วรรคสาม ให้ผู้ถูกลงโทษภาคทัณฑ์) ๑.๑ ตามมติ ก.ก. ๑.๒ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๒. งดโทษให้ผู้ถูกลงโทษตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน (สั่งงดโทษตามมาตรา ๙๖ วรรคสาม ให้ผู้ถูกลงโทษ...ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน...) ๒.๑ ตามมติ ก.ก. ๒.๒ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๓. งดโทษให้ผู้ถูกลงโทษปลดออก/ไล่ออกจากราชการ (สั่งให้ผู้ถูกลงโทษ...(ปลดออก/ไล่ออก)...กลับเข้ารับราชการ และงดโทษให้ ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง) ๓.๑ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๓.๒ ตามคำพิพากษาศาลปกครอง
แบบ ดว.๙/๒ (สามัญ)	สั่งงดโทษ กรณีออกจากราชการไปแล้ว (ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่) (สั่งงดโทษ กรณีออกจากราชการไปแล้วตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ ให้ผู้ถูกลงโทษ...(ปลดออก/ไล่ออก)...ในกรณีเหตุที่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับ ราชการ และไม่อาจมีคำสั่งลงโทษตามมาตรา ๑๐๐ ได้) ๑. ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๒. ตามคำพิพากษาศาลปกครอง
แบบ ดว. ๙/๓ (สามัญ)	สั่งลดโทษ ๑. ลดโทษระหว่างระดับโทษไม่ร้ายแรง (สั่งลดโทษ...(ลดขั้นเงินเดือนเป็นภาคทัณฑ์/ลดขั้นเงินเดือนเป็นตัดเงินเดือน/ ตัดเงินเดือนเป็นภาคทัณฑ์)...) ๑.๑ ตามมติ ก.ก. ๑.๒ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๑.๓ ตามคำพิพากษาศาลปกครอง ๒. ลดโทษจากระดับโทษร้ายแรงเป็นไม่ร้ายแรง (สั่งลดโทษ...(ปลดออก/ไล่ออก)...เป็นโทษไม่ร้ายแรง) ๒.๑ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๒.๒ ตามคำพิพากษาศาลปกครอง ๓. ลดโทษระหว่างระดับโทษร้ายแรง (สั่ง...(ลดโทษไล่ออกเป็นปลดออกจากราชการ)...) ๓.๑ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๓.๒ ตามคำพิพากษาศาลปกครอง

แบบ ดว. ๙/๔ (สามัญ)	สั่งเพิ่มโทษ ๑. เพิ่มโทษระหว่างระดับโทษไม่ร้ายแรงตามมติ ก.ก. (สั่งเพิ่มโทษ...(ภาคทัณฑ์เป็นตัดเงินเดือน/ภาคทัณฑ์เป็นลดขั้นเงินเดือน/ ตัดเงินเดือนเป็นลดขั้นเงินเดือน) ๒. เพิ่มโทษจากระดับโทษไม่ร้ายแรงเป็นร้ายแรงตามมติ ก.ก. (สั่งเพิ่มโทษ...(ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน)...เป็น...(ปลดออก/ไล่ออก)...
แบบ ดว.๙/๕ (สามัญ)	สั่งยกโทษ ๑. ยกโทษกรณีวินัยไม่ร้ายแรง (สั่งยกโทษ...(ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน)) ๑.๑ ตามมติ ก.ก. ๑.๒ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๑.๓ ตามคำพิพากษาศาลปกครอง ๒. ยกโทษกรณีวินัยอย่างร้ายแรง ๒.๑ กรณีให้กลับเข้ารับราชการได้ (สั่งยกโทษ...(ปลดออก/ไล่ออก)...และให้กลับเข้ารับราชการ) ๒.๑.๑ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๒.๑.๒ ตามคำพิพากษาศาลปกครอง ๒.๒ กรณีมีเหตุที่ไม่อาจให้กลับเข้ารับราชการได้ (สั่งยกโทษ...(ปลดออก/ไล่ออก)...กรณีมีเหตุที่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการ) ๒.๒.๑ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๒.๒.๒ ตามคำพิพากษาศาลปกครอง
หมวด ๙ ส่วนที่ ๑ คำสั่งพักราชการ/คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน	
แบบ ดว.๑๐/๑ (สามัญ)	คำสั่งพักราชการ ๑. ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน ๒. ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา
แบบ ดว.๑๐/๒ (สามัญ)	คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ๑. ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน ๒. ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา
แบบ ดว.๑๐/๓ (สามัญ)	คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนแทนการสั่งพักราชการ

หมวด ๙ ส่วนที่ ๒ คำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติราชการ และคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ ตามผลการสอบสวนพิจารณาหรือผลแห่งคดี	
แบบ ดว. ๑๑/๑ (สามัญ)	ให้ผู้ถูกสั่งพักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน กรณีที่ถูกตั้งกรรมการสอบสวนกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ และลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
แบบ ดว. ๑๑/๒ (สามัญ)	ให้ผู้ถูกสั่งพักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน กรณีที่ถูกตั้งกรรมการสอบสวนกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ และสั่งยุติเรื่อง
แบบ ดว. ๑๑/๓ (สามัญ)	ให้ผู้ถูกสั่งพักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน กรณีที่ถูกฟ้องคดีอาญา/ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญากลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ
หมวด ๙ ส่วนที่ ๓ คำสั่งตามผลการสอบสวนพิจารณาหรือผลแห่งคดี กรณีมีเหตุที่ไม่ต้องให้ กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ	
แบบ ดว. ๑๒/๑ (สามัญ)	สั่งดโทษตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ สำหรับผู้ถูกสั่ง...(พักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน)...ในกรณีที่ถูกลงตั้งกรรมการสอบสวน โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้า...(ปฏิบัติหน้าที่ราชการ/รับราชการ)...
แบบ ดว. ๑๒/๒ (สามัญ)	สั่งยุติเรื่อง สำหรับผู้ถูกสั่ง...(พักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน)...ในกรณีที่ถูกลงตั้งกรรมการสอบสวน โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้า...(ปฏิบัติหน้าที่ราชการ/รับราชการ)...
แบบ ดว. ๑๒/๓ (สามัญ)	ให้พ้นจากการเป็นผู้ถูกสั่ง...(พักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน)...

แบบคำสั่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานคร

แบบ ดว.

สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานคร

แบบ ดว.๑ (ครู)	คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
แบบ ดว.๒ (ครู)	คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง
แบบ ดว.๓ (ครู)	คำสั่งเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวน
แบบ ดว.๔ (ครู)	บันทึกถ้อยคำพยาน
แบบ ดว.๕ (ครู)	บันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา
แบบ ดว.๖ (ครู)	บันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามข้อ ๑๔ /๔๗
แบบ ดว.๗ (ครู)	รายงานการสอบสวน
หมวด ๗ การสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ	
แบบ ดว.๘/๑ (ครู)	สั่งยุติเรื่อง (ตามมาตรา ๙๙) ๑. ตามผู้บังคับบัญชา/ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ๒. ตามมติ ก.ก.
แบบ ดว.๘/๒ (ครู)	ลงโทษภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน (ลงโทษ...(ภาคทัณฑ์ /ตัดเงินเดือน /ลดเงินเดือน)...) ๑. ตามผู้บังคับบัญชา/ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ๒. ตามมติ ก.ก.
แบบ ดว.๘/๓ (ครู)	สั่งลงโทษปลดออก/ไล่ออกจากราชการ (ลงโทษ...(ปลดออก/ไล่ออก)...จากราชการ ตามมติ ก.ก./มติ อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ) ๑. ลงโทษปลดออก/ไล่ออกจากราชการ ๒. ลงโทษปลดออก/ไล่ออกจากราชการ กรณีมีคำสั่งให้พักราชการหรือให้ออกราชการไว้ก่อน ๒.๑ กรณีถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ๒.๒ กรณีที่ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ๓. ลงโทษกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช / ป.ป.ท. ชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
แบบ ดว.๘/๔ (ครู)	สั่งงดโทษ (ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง) ๑. ตามผู้บังคับบัญชา/ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ๒. ตามมติ ก.ก.
แบบ ดว.๘/๕ (ครู)	สั่งงดโทษ กรณีออกจากราชการไปแล้ว (ตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสี่) (สั่งงดโทษ กรณีออกจากราชการไปแล้ว ตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสี่) ๑. ตามผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ๒. ตามมติ ก.ก.

หมวด ๘ การมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ/ลดโทษ/งดโทษ/ยกโทษ	
แบบ ดว.๙/๑ (ครู)	สั่งงดโทษ (ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง) ๑. งดโทษให้ผู้ถูกลงโทษภาคทัณฑ์ (สั่งงดโทษตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง ให้ผู้ถูกลงโทษภาคทัณฑ์) ๑.๑ ตามมติ ก.ก. ๑.๒ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๒. งดโทษให้ผู้ถูกลงโทษตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน (สั่งงดโทษตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง ให้ผู้ถูกลงโทษ...ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน...) ๒.๑ ตามมติ ก.ก. ๒.๒ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๓. งดโทษให้ผู้ถูกลงโทษปลดออก/ไล่ออกจากราชการ (สั่งให้ผู้ถูกลงโทษ...(ปลดออก/ไล่ออก)...กลับเข้ารับราชการ และงดโทษให้ ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง) ๓.๑ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๓.๒ ตามคำพิพากษาศาลปกครอง
แบบ ดว.๙/๒ (ครู)	สั่งงดโทษ กรณีออกจากราชการไปแล้ว (ตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสี่) (สั่งงดโทษ กรณีออกจากราชการไปแล้วตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสี่ ให้ผู้ถูกลงโทษ...(ปลดออก/ไล่ออก)...ในกรณีเหตุที่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการ และไม่อาจมีคำสั่งลงโทษตามมาตรา ๑๐๒ ได้) ๑. ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๒. ตามคำพิพากษาศาลปกครอง
แบบ ดว.๙/๓ (ครู)	สั่งลดโทษ ๑. ลดโทษระหว่างระดับโทษไม่ร้ายแรง (สั่งลดโทษ...(ลดขั้นเงินเดือนเป็นภาคทัณฑ์/ลดขั้นเงินเดือนเป็นตัดเงินเดือน/ ตัดเงินเดือนเป็นภาคทัณฑ์)...) ๑.๑ ตามมติ ก.ก. ๑.๒ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๑.๓ ตามคำพิพากษาศาลปกครอง ๒. ลดโทษจากระดับโทษร้ายแรงเป็นไม่ร้ายแรง (สั่งลดโทษ...(ปลดออก/ไล่ออก)...เป็นโทษไม่ร้ายแรง) ๒.๑ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๒.๒ ตามคำพิพากษาศาลปกครอง ๓. ลดโทษระหว่างระดับโทษร้ายแรง (สั่ง...(ลดโทษไล่ออกเป็นปลดออกจากราชการ)...) ๓.๑ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๓.๒ ตามคำพิพากษาศาลปกครอง

แบบ ดว.๙/๔ (ครู)	สั่งเพิ่มโทษ ๑. เพิ่มโทษระหว่างระดับโทษไม่ร้ายแรง ตามมติ ก.ก. (สั่งเพิ่มโทษ...(ภาคทัณฑ์เป็นตัดเงินเดือน/ภาคทัณฑ์เป็นลดขั้นเงินเดือน/ตัดเงินเดือนเป็นลดขั้นเงินเดือน) ๒. เพิ่มโทษจากระดับโทษไม่ร้ายแรงเป็นร้ายแรง ตามมติ ก.ก. (สั่งเพิ่มโทษ...(ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน)...เป็น...(ปลดออก/ไล่ออก)...)
แบบ ดว.๙/๕ (ครู)	สั่งยกโทษ ๑. ยกโทษกรณีวินัยไม่ร้ายแรง (สั่งยกโทษ...(ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน)) ๑.๑ ตามมติ ก.ก. ๑.๒ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๑.๓ ตามคำพิพากษาศาลปกครอง ๒. ยกโทษกรณีวินัยอย่างร้ายแรง ๒.๑ กรณีให้กลับเข้ารับราชการได้ (สั่งยกโทษ...(ปลดออก/ไล่ออก)...และให้กลับเข้ารับราชการ) ๒.๑.๑ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๒.๑.๒ ตามคำพิพากษาศาลปกครอง ๒.๒ กรณีมีเหตุที่ไม่อาจให้กลับเข้ารับราชการได้ (สั่งยกโทษ...(ปลดออก/ไล่ออก)...กรณีมีเหตุที่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการ) ๒.๒.๑ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ๒.๒.๒ ตามคำพิพากษาศาลปกครอง

หมวด ๙

ส่วนที่ ๑ คำสั่งพักราชการ/คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

แบบ ดว.๑๐/๑ (ครู)	คำสั่งพักราชการ ๑. ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน ๒. ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา
แบบ ดว.๑๐/๒ (ครู)	คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ๑. ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน ๒. ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา
แบบ ดว.๑๐/๓ (ครู)	คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนแทนการสั่งพักราชการ

หมวด ๙

ส่วนที่ ๒ คำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติราชการ และคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ ตามผลการสอบสวนพิจารณาหรือผลแห่งคดี

แบบ ดว.๑๑/๑ (ครู)	ให้ผู้ถูกสั่งพักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน กรณีที่ถูกตั้งกรรมการสอบสวนกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ และลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
-------------------	--

แบบ ดว.๑๑/๒ (ครู)	ให้ผู้ถูกสั่งพักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน กรณีที่ถูกตั้งกรรมการสอบสวนกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ และสั่งยุติเรื่อง
แบบ ดว.๑๑/๓ (ครู)	ให้ผู้ถูกสั่งพักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน กรณีที่ถูกฟ้องคดีอาญา/ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญากลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ
หมวด ๙ ส่วนที่ ๓ คำสั่งตามผลการสอบสวนพิจารณาหรือผลแห่งคดี กรณีมีเหตุที่ไม่ต้องให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ	
แบบ ดว.๑๒/๑ (ครู)	สั่งดโทษตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ สำหรับผู้ถูกสั่ง...(พักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน)...ในกรณีที่ถูกต้องตั้งกรรมการสอบสวน โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้า...(ปฏิบัติหน้าที่ราชการ/รับราชการ)...
แบบ ดว.๑๒/๒ (ครู)	สั่งยุติเรื่อง สำหรับผู้ถูกสั่ง...(พักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน)...ในกรณีที่ถูกต้องตั้งกรรมการสอบสวน โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้า...(ปฏิบัติหน้าที่ราชการ/รับราชการ)...
แบบ ดว.๑๒/๓ (ครู)	ให้พ้นจากการเป็นผู้ถูกสั่ง...(พักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน)...

คำพิพากษาศาลปกครอง

ตามหนังสือรวมบทความอุทธรณ์จากคดีปกครอง เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ : พฤติการณ์การกระทำผิดวินัย สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง เผยแพร่เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๓ ได้สรุปพฤติการณ์การกระทำ หลักกฎหมาย บรรทัดฐาน การปฏิบัติราชการคดีพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยในแต่ละเรื่อง เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้สนใจ และเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อไป ดังนี้

- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๑๗/๒๕๕๘
กรณีข้าราชการเรียกรับเงินราษฎร ไม่มีเหตุอันควรลดหย่อนโทษ !
- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๗๓/๒๕๖๑
กรณีข้าราชการ “คืนเงิน” ที่ “เรียกรับ” ไปแล้ว... ความผิดสำเร็จไม่ใช่เหตุลดหย่อนโทษ
- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ. ๑๗/๒๕๖๐
กรณีทุจริตสวมบัตรประชาชน ผิดวินัยร้ายแรง โทษไล่ออกจากราชการ !!
- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๗๔/๒๕๕๖
กรณีจัดหาพัสดุโดยทุจริต... ผิดวินัยอย่างร้ายแรง !
- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๑/๒๕๕๕
กรณีเป็นวิทยากรบรรยาย... แต่อาศัยโอกาส ... ! ทำ “ทุจริต”
- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๓๔/๒๕๕๗
กรณีเจ้าหน้าที่นำเงินราชการพักในบัญชีส่วนตัว ... ผิดวินัยอย่างร้ายแรง !
- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ. ๒๐/๒๕๖๐
กรณีคำสั่งลงโทษทางวินัยตามมติชี้มูลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ... อุทธรณ์ได้เพียงใด และฟ้องศาลปกครองได้หรือไม่ ?

- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ. ๒๔/๒๕๖๑
กรณีหลอกให้ประชาชนหลงเชื่อ (โดยไม่สุจริต)... ผิดวินัยอย่างร้ายแรง
- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ. ๕/๒๕๖๒
กรณีถูกปลด ... เพราะละทิ้งหน้าที่เกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันควร !
- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ. ๓๖/๒๕๕๙
กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันสิบห้าวัน : เหตุผลอันสมควรและการนับระยะเวลา
รวมวันหยุดราชการ
- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๓๐๘/๒๕๖๐
กรณีปฏิบัติหน้าที่โดยพลการ : พฤติการณ์ผิดวินัยอย่างร้ายแรง !!
- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๔๑/๒๕๖๑
กรณีมีพฤติกรรมฉ้อราษฎร์ ... แม้ไม่มีพยานหลักฐานชัดเจน ผิดวินัยร้ายแรง
- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ. ๔๑/๒๕๕๙
กรณีใช้อุปกรณ์สำนักงานถ่ายภาพลามก เมื่อภาพหลุดไม่จำเป็นต้องรับผิดวินัยอย่างร้ายแรง
- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๖๗/๒๕๖๐
กรณีไม่รักษา "เกียรติและวินัย" ก็อาจเป็นเหตุให้ถูกออกจากราชการได้
- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ. ๒๗/๒๕๕๘
กรณีแค่เพียงลงนามด้วยวาจา ... ถือว่าไม่รักษาชื่อเสียงเกียรติศักดิ์ข้าราชการ
- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๔๒/๒๕๕๙
กรณีการลงโทษทางวินัย ต้องเหมาะสมกับพฤติการณ์การกระทำผิด !!

● คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๑๗/๒๕๕๘

“ข้าราชการเรียกรับเงินจากราชการ ไม่มีเหตุอันควรลดหย่อนโทษ !” พฤติการณ์การกระทำ

- ข้าราชการเรียกรับเงินจากผู้สมัครสอบแข่งขันเข้ารับราชการ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นค่าวิ่งเต้นช่วยเหลือในการสอบเข้าทำงานในหน่วยงานที่ตนไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง
- เมื่อมีการร้องเรียนจึงคืนเงินให้แก่ผู้สมัครสอบจนครบถ้วน

การกระทำดังกล่าวถือเป็นความผิดวินัยร้ายแรง

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

- การอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนเรียกรับเงินจากผู้สมัครสอบเพื่อเป็นค่าวิ่งเต้นให้ได้รับราชการในหน่วยงานอื่น เป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ถือเป็น ผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงและความร้ายแรงอยู่ในระดับเดียวกับการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ แม้จะมีการคืนเงินที่เรียกรับมาจนครบจำนวนแล้วก็ตาม ก็ไม่อาจลบล้างความผิดที่ตนได้กระทำให้สำเร็จ ไปแล้วได้ และแม้จะรับราชการมานาน มีความดี ความชอบ และ ไม่เคยกระทำผิดวินัยมาก่อน ก็ไม่เป็นเหตุให้ลดหย่อนโทษจากไล่ออก ให้เป็นปลดออกจากราชการได้

“ข้าราชการเรียกรับเงินจากราชการ... ไม่มีเหตุอันควรลดหย่อนโทษ ! ”

คดีปกครองนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยไล่ออกจากราชการของข้าราชการที่มีพฤติการณ์เรียกรับเงินจากผู้สมัครสอบเข้ารับราชการเป็นค่าวิ่งเต้นช่วยเหลือในการสอบ

แต่การที่ข้าราชการดังกล่าวได้คืนเงินให้ผู้สมัครสอบเรียกรับมาจนครบถ้วนแล้ว และไม่เคยมีประวัติกระทำผิดวินัยมาก่อน หรือได้รับราชการมานานและทำคุณประโยชน์ให้ทางราชการนั้น จะถือเป็นเหตุลดหย่อนโทษหรือไม่

ข้อเท็จจริงในคดีคือ ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการถูกกล่าวหาว่า ได้ร่วมกับสามีใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการเรียกรับเงินจากผู้สมัครสอบ เพื่อบรรจุเป็นพนักงาน อบต. แต่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเป็นการกู้ยืมเงินกันเพื่อลงทุนทำการค้าข้าวสารโดยมีการทำสัญญากู้กันไว้ ต่อมาคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้พิจารณาและมีความเห็นเสนอ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (อธิบดีกรมการปกครอง) ว่าเป็นพฤติการณ์แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งลงโทษ ไล่ออกจากราชการ

ภายหลังผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (นายกรัฐมนตรี) มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ตามมติของ ก.พ. จึงฟ้องคดีขอให้ศาลปกครองเพิกถอนคำสั่ง โดยเห็นว่าคำสั่งให้ไล่ออกเป็นการใช้ดุลพินิจหนักกว่าพฤติการณ์ที่กระทำ เพราะได้คืนเงินครบถ้วนแล้ว ตนไม่เคยกระทำผิดวินัยมาก่อน และปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความดี ความรับผิดชอบมาตลอด จึงควรลดหย่อนโทษเป็นปลดออกจากราชการ

ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดี ถือเป็นเหตุอันควรลดหย่อนโทษให้เป็นปลดออกจากราชการหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่ผู้ฟ้องคดีรับราชการมาเป็นระยะเวลานาน ย่อมรู้ดีว่าการเรียกรับเงินจากผู้สมัครสอบที่จะเข้ารับราชการเพื่อเป็นค่าวิ่งเต้นให้ได้เข้ารับราชการ เป็นเรื่องที่ข้าราชการที่ดีไม่ควรปฏิบัติ พฤติการณ์จึงถือเป็นการแสวงหาประโยชน์ ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย และทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงและ เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ทำให้เสียหายแก่ ชื่อเสียงของทางราชการ ซึ่งแม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าได้คืนเงินให้แก่ผู้ร้องเรียนแล้วก็ตาม ก็ไม่อาจลบล้างความผิดที่ตนได้กระทำให้สำเร็จไปแล้วได้

การรับราชการมานาน มีความดีความชอบ และไม่เคยกระทำผิดวินัยมาก่อน ก็ไม่อาจใช้เป็นเหตุในการลดหย่อนโทษเพื่อให้ปลดออกจากราชการได้เช่นกัน อีกทั้งได้มีมติ ก.พ. ตามหนังสือเวียน ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ กรณีการลงโทษข้าราชการที่เรียกร้องเงินจากราชการเพื่อฝากเข้าทำงานในหน่วยงานที่ตนไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และ ความร้ายแรงแห่งกรณีอยู่ในระดับเดียวกับกรณีความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ โดยให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ และเหตุอันควรปรานีใด ๆ ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ

ดังนั้น คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการจึงเหมาะสมแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๑๗/๒๕๕๘)

คดีนี้ถือเป็นอุทาหรณ์ที่ดีสำหรับข้าราชการที่ต้องรักษาระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด การอาศัยตำแหน่งหน้าที่ของตนเรียกรับเงินจากราชการ ถือเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และความร้ายแรงอยู่ในระดับเดียวกับความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ แม้จะมีการคืนเงินที่เรียกรับมาครบตามจำนวนแล้ว หรือแม้มีเหตุอันควรปรานีใด ๆ ก็ไม่สามารถนำมาเป็นเหตุลดโทษเป็นปลดออกจากราชการได้

● คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๗๓/๒๕๖๑

ข้าราชการ “คืนเงิน” ที่ “เรียกรับ” ไปแล้ว... ความผิดสำเร็จไม่ใช่เหตุลดหย่อนโทษ !

พฤติการณ์การกระทำ

- ข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสอบคัดเลือกเรียกรับเงินจากผู้สมัครสอบและนำแบบคำถามไปให้ผู้เข้าสอบ และบอกคำตอบข้อสอบก่อนเข้าห้องสอบและในขณะสอบ
- พยานหลักฐานรับฟังได้ว่าข้าราชการมีพฤติการณ์ตามที่ถูกร้องเรียนจริง

การกระทำความผิดกล่าวถือเป็นความผิดวินัยร้ายแรง

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

- ข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสอบคัดเลือกกระทำการทุจริตในการดำเนินการสอบ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แม้จะคืนเงินแล้วก็ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษ เพราะการกระทำความผิดได้สำเร็จแล้ว
- การเรียกรับเงินไม่จำเป็นว่าจะต้องเกิดขึ้นก่อนสอบ โดยอาจเกิดขึ้นหลังสอบแต่ก่อนที่จะมีประกาศรายชื่อผู้สอบคัดเลือกก็ได้
- จำนวนเงินที่เรียกรับไม่ว่าจะมากหรือน้อยก็ถือว่าเป็นการกระทำโดยทุจริตแล้ว

ข้าราชการ “คืนเงิน” ที่ “เรียกรับ” ไปแล้ว...

ความผิดสำเร็จไม่ใช่เหตุลดหย่อนโทษ !

ข้าราชการที่มีพฤติกรรม การ “เรียกรับเงิน” โดยอาศัยอำนาจหรือหน้าที่ในตำแหน่งราชการ ถ้าต่อมาได้คืนเงินให้กับผู้ถูกเรียกไปแล้ว ... จะถือเป็น การประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงและเป็น ความผิดวินัยร้ายแรงหรือไม่ ?

ข้อพิพาทในคดีนี้ เป็นเรื่องของข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุเป็นลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการ ถูกร้องเรียน (โดยผู้ถูกเรียกรับเงิน) ว่าก่อนและหลังการสอบได้เรียกรับเงินจากผู้เข้าสอบ (รวมทั้งผู้ร้องเรียน) และได้ให้ข้อสอบและบอกคำตอบข้อสอบให้แก่ผู้สมัครสอบคัดเลือกหลายราย

พยานหลักฐานจากการสอบสวนข้อเท็จจริงและการสอบสวนทางวินัย ฟังได้ว่าข้าราชการผู้นี้ มีพฤติการณ์ตามที่ถูกร้องเรียน... ผู้มีอำนาจจึงมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ..

ข้าราชการดังกล่าว (ผู้ฟ้องคดี) เห็นว่า คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงยื่นฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้คำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งไล่ออกจากราชการ โดยกล่าวอ้างว่า ไม่ได้มีเจตนา ในการเรียกรับเงิน เพียงแต่เป็นการพูดล้อเล่น ทั้งเป็นเงินจำนวนเล็กน้อยเพียง ๕,๐๐๐ บาท และในห้องสอบ มีกรรมการหลายคนจึงไม่สามารถบอกค่าเฉลยข้อสอบได้ นอกจากนี้ได้โอนเงิน คืนแล้วแต่เพื่อชำระหนี้.....

ข้อกล่าวอ้างฟังได้หรือไม่ ?

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและได้รับแต่งตั้งให้เป็น กรรมการสอบคัดเลือกฯ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ดำเนินการสอบคัดเลือก โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถและ ความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และเมื่อพิจารณาจากถ้อยคำพยานจากการสอบสวนทางวินัย พยานทุกคน ล้วนเป็น ประจักษ์พยาน ซึ่งเป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ด้วยตนเองและให้การสอดคล้องต้องกันว่า ผู้ฟ้องคดีเรียกรับ เงินจากผู้สมัครสอบและนำแบบคำถามไปให้ผู้เข้าสอบและบอกค่าเฉลยข้อสอบก่อนเข้าห้องสอบและ ในขณะที่สอบ เมื่อพยานไม่มีเหตุโกรธแค้นหรือโกรธเคืองกันมาก่อน ไม่ปรากฏว่าถูกบังคับขู่脅เพื่อให้ถ้อยคำ ปรีกปรีาผู้ฟ้องคดี อีกทั้งผู้ฟ้องคดีให้การขัดแย้งกันเกี่ยวกับเหตุผลของการโอนเงินคืนว่าเป็นการจ่ายเพื่อเป็น ค่าน้ำมันจึงไม่มีน้ำหนักรับฟังได้ พฤติการณ์จึงเป็นการกระทำการอื่นใด อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว อย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ดังนั้น คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ จึงเป็นการใช้ ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย

นอกจากนี้ ศาลปกครองสูงสุดยังได้วางหลักการสำคัญเพื่อเป็นแนวทางประกอบการใช้ดุลพินิจไว้ว่า (๑) แม้ข้าราชการที่เรียกรับเงินจะคืนเงินให้แก่ผู้ถูกเรียกรับเงินแล้วก็ไม่มีความผิดอันควรลดหย่อนโทษ เพราะการกระทำได้เสร็จสิ้นเป็นความผิดแล้ว (๒) การเรียกรับเงิน ไม่จำเป็นว่าจะเกิดขึ้นก่อนสอบ แต่อาจเกิดขึ้นหลังการสอบแต่ก่อนที่จะมีการประกาศรายชื่อผู้สอบคัดเลือกได้ (๓) จำนวนเงินจะมาก หรือน้อย ก็ถือเป็นการกระทำความผิดโดยทุจริต (๔) ตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการผู้เรียกรับเงินมีใช้ข้อสาระสำคัญ

คดีนี้จึงถือเป็นบรรทัดฐานให้ข้าราชการทุกคนจะต้องรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ของตนเอง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้งประชาชน ผู้ที่ติดต่อราชการไม่ว่าด้วยเรื่องใด จะต้องไม่สนับสนุนให้ข้าราชการกระทำความผิดวินัยด้วยการให้ผลประโยชน์ใด ๆ โดยมีชอบด้วยเช่นกัน (ผู้สนใจสามารถอ่านได้จากคำพิพากษาศาลปกครอง สูงสุดที่ อ. ๓๗๓/๒๕๖๑)

● คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ. ๑๗/๒๕๖๐

ทุจริตสวมบัตรประชาชน ผิดวินัยร้ายแรง โทษไล่ออกจากราชการ !!

พฤติการณ์การกระทำ

- เจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้อนุมัติจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนปฏิบัติหน้าที่โดยฝ่าฝืนระเบียบ เป็นเหตุให้บุคคลซึ่งไม่ทราบชื่อสกุลและสัญชาติสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนเป็นคนไทย

- มีข้อมูลจากระบบคอมพิวเตอร์ว่าเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นผู้รับคำขอและดำเนินการต่าง ๆ รวมทั้ง อนุญาตโดยมีบันทึกว่าผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้รับรองแต่ไม่ปรากฏลายมือชื่อของผู้ใหญ่บ้าน และ ต่อมาผู้ใหญ่บ้านให้ การว่าไม่เคยรับรอง รวมทั้งไม่มีสูติบัตรหรือเอกสารหลักฐานอื่นแนบติดคำร้อง

การกระทำดังกล่าวถือเป็นความผิดวินัยร้ายแรง

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

- เจ้าหน้าที่อาศัยโอกาสที่ตนมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบหรือปฏิบัติหน้าที่โดยฝ่าฝืนต่อกฎหมายและระเบียบที่กำหนด เพื่อให้ตนเองหรือบุคคลอื่นได้ซึ่งประโยชน์ที่มีควรได้ ถือเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ ข้อโต้แย้งที่ว่า มีผู้ลักลอบใช้รหัสคอมพิวเตอร์ของตน โดยยอมรับว่าได้เคยบอกรหัสของตนเองให้ผู้อื่นใช้งานนั้น จึงย่อมต้องรับผิดชอบในกรณีมีการนำรหัสไปใช้โดยไม่ชอบ และข้อโต้แย้งที่ว่า มีการปลอมลายมือชื่อ ก็ไม่ปรากฏว่าเคยมีการรายงานต่อหัวหน้า ฝ่ายทะเบียน กรณีจึงไม่น่าหนักใจกับฟังได้

ทุจริตสวมบัตรประชาชน ผิดวินัยร้ายแรง

โทษไล่ออกจากราชการ !!

ปัจจุบัน “บัตรประจำตัวประชาชน” หรือ “บัตรประชาชน” ถือเป็นเอกสารสำคัญที่เจ้าของบัตรต้องพกไว้ติดตัว เพื่อการ “ยืนยัน ตัวบุคคล” หรือ ใช้เป็น “หลักฐาน” ในการทำธุรกรรมต่าง ๆ

แม้ในอนาคตอันใกล้อาจไม่มีความจำเป็นต้องใช้สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนเป็น “หลักฐาน” ในการติดต่อราชการตามนโยบาย Thailand 4.0 ของรัฐบาลที่จะให้ยกเลิกการใช้สำเนาบัตรประชาชน และให้เปิดใช้แอปพลิเคชันบอกข้อมูลบริการแทน ภายในเดือน ส.ค. ๒๕๖๑ ก็ตาม

แต่ความสำคัญของการมีบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อยืนยันตัวบุคคลสำหรับคนไทยก็มิได้ลดลงไปแม้แต่น้อย

อันที่จริง...การยืนยันตัวบุคคลของคนไทยมีมาตั้งแต่สมัย สุโขทัย ... โดยวิธี “การสักข้อมือ” เพื่อบอกสังกัดมูลนายของไพร่ แต่ถูกยกเลิกไปในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ต่อมา รัฐบาลในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้มีการตรากฎหมาย บัตรประจำตัวประชาชนขึ้นใช้เป็นครั้งแรก เรียกว่า “พระราชบัญญัติ บัตรประจำตัวประชาชน พุทธศักราช ๒๔๘๖”

และด้วยความสำคัญดังข้างต้นนี้เอง... ทำให้เราท่านได้ยินช่าวอยู่เสมอว่า มีการทุจริตทำบัตรประจำตัวประชาชน (ปลอม) ให้กับบุคคลต่างด้าวบ้าง ใช้บัตรประจำตัวประชาชนโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของบัตรบ้าง ทำปลอมบัตรประชาชนเองบ้าง

ดังเช่นกรณีปลัดอำเภอซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยฝ่าฝืนต่อระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นเหตุให้บุคคลไม่ทราบชื่อและสัญชาติ สวมตัวทำบัตรประจำตัว ประชาชนแสดงตนเป็นคนไทย

ที่สุดแล้ว ... ปลัดอำเภอนี้ ถูกลงโทษทางวินัยไล่ออกจากราชการ

มูลเหตุของคดีนี้ เกิดจากผู้ว่าราชการจังหวัด ได้รับรายงานจากนายอำเภอว่าตรวจพบข้อมูลที่น่าเชื่อว่าการทุจริตสวมตัวทำบัตรประชาชนจำนวน ๓ ราย เฉพาะรายนางสาว ส. เป็นการขอมีบัตรกรณีบัตรแรก ขณะมีอายุ ๓๑ ปี ก่อนทำบัตรมีการแก้ไขชื่อ จากชื่อเดิม ด.ญ. ตะโพ เป็นนางสาว ส. และเพิ่มสกุล เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยใช้รหัสผ่านของปลัดอำเภอ (สมมุติชื่อ นาย ก.) เข้าไปแก้ไข แต่ไม่พบหลักฐานการเปลี่ยนชื่อตัวหรือตั้งชื่อสกุลใหม่ ถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนในวันเดียวกัน และแบบคำขอมีบัตร (แบบ บ.ป. ๑) อนุมัติโดยนาย ก. และไม่มีผู้ใดรู้จักนางสาว ส.

จากนั้น คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้สอบสวน พบว่ามีการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนทั้งสามรายจริง จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยนาย ก. ผลการสอบวินัยฯ สรุปว่า

นาย ก. กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่หรือ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตและ
จงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

ในที่สุดผู้ว่าราชการจังหวัดได้มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการตามมติ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย

นาย ก. อุทธรณ์คำสั่ง แต่คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม มีมติยกอุทธรณ์ นาย ก. เห็นว่า
คำสั่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงฟ้องผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม
(ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) โดยขอให้ศาลปกครองเพิกถอนคำสั่ง ไล่ออกจากราชการ

โดยโต้แย้งว่า ไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการ แต่มีผู้ลักลอบใช้รหัส คอมพิวเตอร์ เนื่องจากได้บอกรหัส
ให้บุคคลอื่น ๆ ที่ปฏิบัติงานทะเบียน และบัตรประจำตัวประชาชนรับทราบ และมีการปลอมลายมือชื่อของตน
และผลการพิสูจน์ลายมือชื่อของกองพิสูจน์หลักฐาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แจ้งว่า ลายมือชื่อไม่ชัดเจน
ไม่อาจตรวจพิสูจน์ลงความเห็นให้เป็นหลักฐานได้

ศาลปกครองสูงสุดท่านได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและมี คำวินิจฉัยดังนี้....

เมื่อข้อมูลจากระบบคอมพิวเตอร์ระบุว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับคำขอและดำเนินการต่าง ๆ รวมทั้งอนุญาต
ทั้งในกรณีคำร้องขอแก้ไขชื่อ-สกุล ของ ด.ญ. ตะโพ ไม่มีชื่อสกุล เป็นนางสาว ส. และ กรณีนางสาว ส.
ยื่นคำขอมีบัตรครั้งแรก โดยมีบันทึกว่าผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้รับรอง แต่ไม่ปรากฏลายมือชื่อของผู้ใหญ่บ้าน และ
ต่อมาผู้ใหญ่บ้านได้ให้การว่า ไม่เคยรับรอง ไม่เคยรู้จักหรือพบเห็นผู้ยื่นคำขอฯ ในหมู่บ้าน ทั้งยังไม่มีใบสูติบัตร
หรือเอกสารหลักฐานอื่นแนบติดคำร้องเพื่อประกอบการพิจารณา และเมื่อเปรียบเทียบลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดี
ในแบบคำขอมีบัตร (แบบ บ.ป. ๑) ฉบับอื่น ๆ รวมทั้งบุคคลที่เคยปฏิบัติงานร่วมกับผู้ฟ้องคดีต่างให้ถ้อยคำว่า
ลายมือชื่อในแบบคำขอ มีบัตรรายนางสาว ส. เป็นของผู้ฟ้องคดีจริง

นอกจากนี้ แบบคำขอมีบัตร (บ.ป. ๑) ซึ่งเป็นเอกสารที่ใช้เฉพาะเจ้าหน้าที่ในงานบัตรประจำตัว
ประชาชน มิใช่เอกสารทั่วไป ที่บุคคลใด ๆ ก็สามารถเข้าถึงได้ เมื่อปรากฏลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดี ลงในแบบ
ย่อมทำให้วิญญูชนโดยทั่วไปเชื่อว่าเป็นลายมือชื่อของ ผู้ฟ้องคดี และแม้ผลการพิสูจน์ลายมือชื่อยังไม่อาจ
ลงความเห็น ให้เป็นหลักฐานอย่างหนึ่งอย่างใดได้ก็ตาม แต่ไม่ได้หมายความว่า เป็นลายมือชื่อปลอมตามที่
กล่าวอ้าง และไม่ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดี ได้รายงานหรือโต้แย้งต่อหัวหน้าฝ่ายทะเบียนว่ามีบุคคลอื่นปลอมลายมือชื่อ
ของผู้ฟ้องคดี

ส่วนการที่ผู้ฟ้องคดียอมรับว่าเป็นผู้แจ้งหรือบอกรหัสของตนเองให้บุคคลอื่น ๆ ใช้งาน ผู้ฟ้องคดี
ต้องรับผิดชอบในกรณีที่มีบุคคลอื่นนำรหัสของตนไปใช้ในการกระทำความผิดตามระเบียบ สำนักทะเบียนกลาง
ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๓๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๗
ข้อ ๕/๓ วรรคหนึ่ง

จึงฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนระเบียบ กฎหมาย เป็นเหตุให้
บุคคลซึ่งไม่ทราบชื่อ-สกุล และสัญชาติได้ไปซึ่งบัตรประจำตัวประชาชน ย่อมทำให้เกิดความเสียหาย แก่ระบบ
ทางทะเบียนราษฎรและเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศชาติ

การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งลงโทษ
ไล่ออกจากราชการ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่
พ. ๑๗/๒๕๖๐)

เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ว่าจะได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ใด หรือหน่วยงานของรัฐแห่งใดย่อมต้อง
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อคุ้มครองป้องกันและรักษาประโยชน์ของราชการ การอาศัยโอกาสที่ตน

มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบหรือปฏิบัติหน้าที่โดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ระเบียบที่กำหนดแนวปฏิบัติไว้ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ไปซึ่งประโยชน์ที่มิควรได้ หรือจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง นอกจากจะเป็นการทำลายอนาคตทางราชการของตนเองแล้ว หากหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ นั้น มีส่วนเกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชนชาวไทยพึงได้รับความคุ้มครองจากรัฐ เป็นการเฉพาะ การช่วยเหลือหรือดำเนินการ เพื่อให้บุคคลที่ไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์หรือได้รับความคุ้มครอง เฉกเช่นเดียวกับประชาชนชาวไทย ไม่เพียงแต่จะกระทบต่อความไว้วางใจต่อระบบราชการเท่านั้น แต่ยังเป็น การ “ทำลายความมั่นคง ของชาติไทย” อีกด้วย ... !!

● คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๗๔/๒๕๕๖ จัดหาพัสดุโดยทุจริต... ผิดวินัยอย่างร้ายแรง !

พฤติการณ์การกระทำ

- เจ้าหน้าที่พัสดุเบิกจ่ายเงินให้กับผู้ขายไปก่อน ทั้งที่การจัดส่งพัสดุ (ยาและเวชภัณฑ์) ยังไม่ครบถ้วน โดยมีการทำหลักฐาน อันเป็นเท็จ
- คณะกรรมการตรวจรับพัสดุลงนามตรวจรับโดยที่ไม่ได้มีการตรวจรับจริง
- จัดซื้อพัสดุในราคาสูงจากผู้ขายรายเดียวกัน และมีลักษณะเป็นการแบ่งซื้อเพื่อให้มีวงเงินในใบสั่งซื้อ แต่ละฉบับไม่เกินวงเงิน สำหรับการจัดซื้อโดยวิธีตกลงราคา อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุ

การกระทำความผิดกล่าวถึงเป็นความผิดวินัยร้ายแรง

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

- เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุครุภัณฑ์จะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนที่ทางราชการได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด การจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ และกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ ถือเป็นการผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาสามารถลงโทษได้ โดยไม่ต้องรอฟังผลการพิจารณาในคดีอาญา

จัดหาพัสดุโดยทุจริต... ผิดวินัยอย่างร้ายแรง !

ในการกระทำความผิดทางวินัยของข้าราชการ อาจมีหลายครั้งที่มักจะมีข้าราชการร่วมกระทำ ความผิดด้วยกันหลายคน และภายหลังจากที่มีการสอบสวนแล้วเสร็จ ผู้มีอำนาจก็อาจมีคำสั่งลงโทษทางวินัย แตกต่างกันไปและผู้กระทำความผิดยังอาจต้องพ่วงความผิดทางอาญาไปด้วย เช่น การลงโทษทางวินัย เจ้าหน้าที่พัสดุที่ทุจริตต่อหน้าที่ในการดำเนินการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ และมีข้าราชการถูกลงโทษทางวินัย แตกต่างกันไป ทั้งไล่ออกจากราชการ ปลดออกจากราชการและภาคทัณฑ์ ซึ่งการลงโทษทางวินัยแตกต่างกัน ดังกล่าวก็อาจนำมาซึ่งความไม่เข้าใจของบรรดาข้าราชการทั้งหลายทั้งที่ถูกลงโทษและมิได้ถูกลงโทษว่า มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม อย่างไรหรือไม่ ยิ่งกว่านั้น หากต้องพ่วงความผิด ทางอาญาไปด้วย แต่ผลการสอบสวน พนักงานสอบสวนมีความเห็นสั่งไม่ฟ้อง ก็อาจจะเกิดความเคลือบแคลง สงสัยว่าการกระทำนั้นจะไม่ใช่ความผิดที่จะต้องถูกลงโทษทางวินัยหรือน่าจะต้องรอผลการพิจารณาของ พนักงานอัยการก่อนที่จะลงโทษทางวินัย

ในเรื่องนี้ ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยไว้ในคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๗๔/๒๕๕๖ ซึ่งถือเป็นคดีที่หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องตลอดจนผู้มีอำนาจจะใช้เป็นแนวทางในการใช้ดุลพินิจเพื่อออกคำสั่งลงโทษทางวินัยข้าราชการได้เป็น อย่างดี

ข้อเท็จจริง คือ ผู้ฟ้องคดี ดำรงตำแหน่งเภสัชกร ๘ วช. ประจำสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ มีหน้าที่ดำเนินการจัดหา จัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ ถูกกล่าวหาว่า กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงโดยมีมูลกรณีสืบเนื่องจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคได้ตรวจสอบการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์จากเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากส่วนกลาง พบว่า ในการดำเนินการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา **ผู้เกี่ยวข้องมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่า ทุจริตและไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ** เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย กล่าวคือ มีการเบิกจ่ายเงินให้กับ ผู้ขายไปก่อน ทั้ง ๆ ที่การจัดส่งเวชภัณฑ์ยังไม่ครบถ้วน คณะกรรมการตรวจรับลงนามตรวจรับโดยที่ไม่ได้มีโอกาสตรวจนับ มีการจัดทำหลักฐานอันเป็นเท็จ มีการจัดซื้อจากผู้ขายรายเดียวกันที่มีราคาสูงกว่า และมีลักษณะเป็นการแบ่งซื้อให้มีวงเงินในใบสั่งซื้อแต่ละฉบับไม่เกินวงเงินสำหรับการจัดซื้อโดยวิธีตกลงราคา

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (ปลัดกระทรวงสาธารณสุข) จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดีและบุคคลที่เกี่ยวข้อง และ ต่อมาได้มี**คำสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ** ผู้ฟ้องคดี อุทธรณ์คำสั่ง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน) และรองนายกรัฐมนตรี สั่งและปฏิบัติราชการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ (นายกรัฐมนตรี) ยกอุทธรณ์

ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องเพื่อขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษา เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ โดยอ้างว่า การดำเนินการตามที่ถูกกล่าวหาเป็นผู้เกี่ยวข้องหลายคนและมีหลายขั้นตอน ผู้ฟ้องคดีเป็นเพียงผู้รับคำสั่งให้ปฏิบัติ โดยทำรายการจัดซื้อ รวบรวมเอกสาร ติดต่อประสานงานและเสนอนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพิจารณาแต่ผู้บังคับบัญชาได้รับการลงโทษเพียงปลดออก และข้าราชการอีกสามคนถูกลงโทษเพียงภาคทัณฑ์ อีกทั้งการกระทำไม่ถึงกับเป็นเหตุให้ทางราชการเสียหายอย่างร้ายแรง เพราะต่อมาหน่วยงานก็ได้รับสินค้าครบถ้วนตามสัญญาแล้ว นอกจากนี้ ในทางคดีอาญา พนักงานสอบสวนก็มีความเห็นควร “สั่งไม่ฟ้อง” การวินิจฉัยจึงควรรอผลการพิจารณาของพนักงานอัยการก่อน

ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีรับฟังได้หรือไม่ ?

ประเด็นแรก คำสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ หากต่อมาหน่วยงานก็ได้รับสินค้าครบถ้วนตามสัญญาแล้ว

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ความมุ่งหมายของการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการก็เพื่อควบคุมความประพฤติ ให้ข้าราชการดำรงตนให้สมศักดิ์ศรีของตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และในการพิจารณาโทษทางวินัยผู้บังคับบัญชาย่อมต้องพิจารณาไปตามระดับความร้ายแรงของการกระทำหรือพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหา ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้กระทำผิด แต่ละคนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา

เมื่อผลการสอบสวนมีพยานหลักฐานเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดี ได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาจริง โดยผู้ฟ้องคดีได้ทำหลักฐานอันเป็นเท็จโดยลงลายมือชื่อในใบส่งของว่าเป็นผู้รับทั้งหมดโดยที่ยังไม่มีของให้ตรวจนับ และได้รวบรวมเอกสารเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน ส่งให้งานการเงินเพื่อเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ขายไปก่อนที่จะได้รับสินค้า ครบถ้วน มีการปรับเปลี่ยนราคาส่งของโดยได้ออกใบส่งของใหม่และ ได้เปลี่ยนราคารายการต่าง ๆ ให้สูงขึ้นเพื่อเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ขายอันแสดงถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ ที่มีควรได้

นอกจากนี้ ยังได้จัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ในลักษณะแบ่งซื้อ โดยแยกใบสั่งซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่เป็นชนิดเดียวกันจากผู้ขายรายเดียวกันหรือผู้ขายที่จดทะเบียนการค้าไว้หลายชื่อแต่เป็นเจ้าของเดียวกัน ให้มีวงเงิน

ในใบสั่งซื้อแต่ละฉบับไม่เกินวงเงินสำหรับการจัดซื้อ โดยวิธีตกลงราคา ซึ่งการจัดซื้อดังกล่าวสามารถจัดซื้อโดยวิธีสอบราคา หรือประกวดราคาได้ทันตามกำหนดเวลา อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ทำให้ราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง ไม่ว่าต่อมาในภายหลังหน่วยงานจะได้รับสินค้าครบถ้วนหรือไม่ก็ตาม

พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และฐานปฏิบัติหน้าที่ ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๘๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมาตรา ๑๐๔ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตาม ความร้ายแรงแห่งกรณี

ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ เหมาะสมตามความร้ายแรง แห่งกรณีตามมาตรา ๑๐๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คำสั่งของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงชอบด้วยกฎหมายและคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จึงชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

ส่วนประเด็นที่สอง การออกคำสั่งลงโทษทางวินัยจะต้องรอผลการพิจารณาของพนักงานอัยการก่อน หรือไม่ ? ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การดำเนินคดีอาญากับการดำเนินการทางวินัย มีวัตถุประสงค์ ที่แตกต่างกัน ซึ่งการดำเนินคดีอาญามีวัตถุประสงค์ ที่จะควบคุมแก้ไขมิให้บุคคลกระทำการอันกฎหมายบัญญัติ ว่าเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ โดยนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ตามกฎหมาย และโทษทางอาญา มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ดังนั้น กระบวนการและขั้นตอนของการสอบสวนเพื่อลงโทษ ผู้กระทำความผิดทางอาญาจึงต้องมีพยานหลักฐานโดยชัดแจ้ง มิเช่นนั้นแล้ว ต้องยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้ ผู้ถูกกล่าวหา ส่วนการดำเนินการทางวินัยเป็นมาตรการที่มุ่งจะป้องปรามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการ ผ่าฝืนข้อห้ามตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด รวมทั้งขนบธรรมเนียมของทางราชการกำหนดไว้ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อรักษาระเบียบวินัยของเจ้าหน้าที่ให้เป็นผู้เหมาะสมและสมควร แก่ความไว้วางใจของ สาธารณชนที่จะใช้อำนาจรัฐในการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน

เมื่อพยานหลักฐานจากการสอบสวนฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดี กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาจริง ทั้งไม่มี บทบัญญัติกฎหมายใดให้การดำเนินการทางวินัยต้องฟังผลการดำเนินคดีอาญา ดังนั้น การลงโทษทางวินัย แก่ผู้ฟ้องคดีจึงไม่จำเป็นต้องรอผลการพิจารณาของพนักงานอัยการแต่อย่างใด

ดังนั้น คดีนี้นอกจากจะเป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐผู้มีอำนาจในการใช้ดุลพินิจอย่างเหมาะสมในการลงโทษข้าราชการที่กระทำความผิดวินัย โดยคำนึงถึงระดับ ความร้ายแรงของการกระทำหรือพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหา ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้กระทำความ ผิดแต่ละคน และโดยไม่จำเป็นต้องรอผลคดีอาญาแล้ว ยังเป็นอุทาหรณ์ที่ดีสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น ๆ ในหน่วยงานทางปกครอง ทุกแห่งที่จะต้องดำรงตนให้สมศักดิ์ศรีของตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตาม กฎหมายและระเบียบแบบแผน ที่ทางราชการได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดและด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่อาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่กระทำการใด ๆ ที่เป็นการเอื้อประโยชน์ ให้แก่ตนเองหรือบุคคลอื่นเพราะ การถูกลงโทษทางวินัยเพราะเหตุทุจริต ต่อหน้าที่ราชการหรือเหตุอื่นใดและไม่ว่าโทษทางวินัยนั้นจะอยู่ใน

ระดับใด นอกจากเป็นการทำลายเกียรติศักดิ์ของการเป็นข้าราชการ และตำแหน่งหน้าที่การงานของตนแล้ว
ยังก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อทางราชการอีกด้วย

- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๑/๒๕๕๕
เป็นวิทยากรบรรยาย ... แต่อาศัยโอกาส ... ! ทำ “ทุจริต”

พฤติการณ์การกระทำ

- ผู้บังคับบัญชา (วิทยากร) ร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชานำบัญชีรายชื่อที่เวียนให้ผู้เข้าอบรมกรอกชื่อ ที่อยู่
พร้อมลงลายมือชื่อ มาจัดทำเอกสารเท็จเบิกเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม โดย ไม่ได้มีการอบรม
จริงและนำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว

- เบียดบังนำมรดกของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว

การกระทำความผิดเป็นความผิดวินัยร้ายแรง

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

- การดำเนินการทางวินัยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาระเบียบวินัยของข้าราชการซึ่งต่างจากการ
ดำเนินคดีอาญาที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อลงโทษผู้กระทำความผิด

- ในการสอบสวนทางวินัยแม้ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏพยานหลักฐาน แน่ชัด แต่หากมีการชี้แจงนำพยาน
หลักฐานอย่างรอบด้านที่สะท้อนให้เห็นเจตนาในการกระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ย่อมสามารถนำ
พฤติการณ์ดังกล่าวมาวินิจฉัยเพื่อลงโทษทางวินัยได้ แม้ว่าคดีอาญา ในมูลเดียวกัน พนักงานอัยการจะมีคำสั่ง
ไม่ฟ้องก็ตาม

เป็นวิทยากรบรรยาย ... แต่อาศัยโอกาส ... ! ทำ “ทุจริต”

เมื่อใกล้ถึงช่วงสิ้นปีงบประมาณ สิ่งที่พบเห็นกันเป็นประจำ ในการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ
คงหนีไม่พ้นเรื่องที่หลายหน่วยงานต่างพากันเร่งรัดดำเนินโครงการและเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ให้เป็นไปตามแผน
ซึ่งการดำเนินการเหล่านี้อาจเปิดช่องให้ข้าราชการบางคนอาศัยโอกาสหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยโอกาสจากอำนาจ
หน้าที่ของตนหาประโยชน์โดยมิชอบ อันเป็นพฤติการณ์ที่ถือได้ว่าเป็นข้อห้ามการประพฤติปฏิบัติตนสำหรับ
ข้าราชการทุกคนที่หากฝ่าฝืนข้อห้ามที่ได้มีการบัญญัติไว้แล้วจะถือว่าผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดวินัย ส่วนจะเป็น
ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของการกระทำนั้น ๆ โดยมีพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นกฎหมายหลักที่กำหนดลักษณะการกระทำหรือ พฤติการณ์ที่ถือว่า
เป็นเหตุแห่งการกระทำความผิดวินัยสำหรับข้าราชการพลเรือน รวมถึงข้าราชการประเภทอื่นที่มีกฎหมายเฉพาะ
กำหนดให้นำพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปอนุโลมบังคับใช้ และแม้ว่าพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจะถูกยกเลิกไปแล้ว
แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันก็ได้กำหนดลักษณะ
การกระทำหรือพฤติการณ์ของการกระทำความผิดวินัยไว้ในทำนองเดียวกัน เช่น การปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้น
การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้หรือก่อให้เกิดความเสียหาย
อย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด การจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ การขัดคำสั่ง
ผู้บังคับบัญชา หรือการดูหมิ่น เหยียดหยาม หรือข่มเหงประชาชนผู้มาติดต่อราชการอย่างร้ายแรง เป็นต้น
ถือเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และหากผู้ใดกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
นั้นแล้วก็ต้องถูกลงโทษทางวินัยตามระดับโทษที่กฎหมายกำหนด คือ ปลดออกหรือ ไล่ออก

คอลัมน์ระเบียบกฎหมายฉบับนี้ เป็นพฤติการณ์การทุจริต ของข้าราชการที่ได้อาศัยการเป็นวิทยากรในโครงการฝึกอบรม เบิกเงินที่ได้รับอนุมัติไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวและทุจริตเบียดบัง น้ำมันรถยนต์ของราชการ ซึ่งนอกจากจะเป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นพฤติการณ์หรือลักษณะการกระทำที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้ว ยังเป็นบรรทัดฐานที่ดีสำหรับหน่วยงานของรัฐหรือผู้มีอำนาจในการใช้ดุลพินิจ และพิจารณาซึ่งน้ำหนักพยานหลักฐานก่อนที่จะมีคำสั่งลงโทษทางวินัยและเป็นอุทาหรณ์ให้กับข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั่วไปที่จะต้องตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบ ไม่อาศัยโอกาส ที่ตนมีตำแหน่งหน้าที่เบียดบังหรือแสวงหาประโยชน์ให้ตนเองในทางที่ไม่ชอบ

ข้อเท็จจริง คือ อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑) มีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ในความผิด ๒ กรณี กรณีแรก ขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานช่างत्वวัด ๗ ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัดได้ร่วมกับนาย ส. (ผู้ได้บังคับบัญชา) กระทำการทุจริตในการเบิกเงินงบประมาณ โดยอาศัยโอกาสที่ตนเป็นวิทยากรในโครงการฝึกอบรม อพป. ของ กรมมน. ขอให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้จัดฝึกอบรมรวบรวม รายชื่อผู้เข้ารับการอบรมและให้ผู้เข้ารับการอบรมกรอกชื่อที่อยู่ และลงลายมือชื่อ จากนั้นได้จัดทำแผนปฏิบัติงานตามโครงการ ฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องชั่งตวงวัดของสำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดประจำปีงบประมาณในระหว่างโครงการฝึกอบรม อพป. ของ กรมมน. ยังดำเนินการอยู่โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายและวันอบรมให้ตรงกับโครงการอบรมดังกล่าว หลังจากที่ถูกฟ้องคดีอนุมัติโครงการแล้วได้นำหลักฐานรายชื่อผู้เข้ารับการอบรมใบสำคัญรับเงินค่าอาหารกลางวัน อาหารว่างและเครื่องมือที่จัดทำขึ้นอันเป็นเอกสารเท็จประกอบการเบิกเงินและนำเงินที่ได้รับอนุมัติ ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว และกรณีที่สอง ผลการตรวจสอบบันทึก การใช้รถยนต์และใบอนุญาตการใช้รถยนต์ของสำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัดพบว่า ผู้ฟ้องคดีสั่งให้พนักงานขับรถนำรถยนต์ไปเติมน้ำมันในวันศุกร์ ๔๕.๘๗ ลิตร รุ่งขึ้นวันเสาร์เติมน้ำมันรถยนต์คัน ดังกล่าวอีก ๔๒.๔๓ ลิตร (รวม ๘๘.๓ ลิตร) ทั้งที่ถังน้ำมันจุได้เพียง ๕๖ ลิตร แต่ระหว่างนั้นมีการใช้รถยนต์ระยะทาง ๕๐๖ กม. ควรใช้น้ำมัน ๕๐.๖ ลิตร และมีการเติมน้ำมันอีก ๓๘.๔ ลิตร ซึ่งไม่สมเหตุผล จึงน่าเชื่อว่าผู้ฟ้องคดีเบียดบังน้ำมันของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งไล่ออกจากราชการไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้เข้าร่วมดำเนินการฝึกอบรม โครงการดังกล่าวเนื่องจากติดราชการสำคัญและได้มอบหมายให้ นาย ส. เป็นผู้รับผิดชอบแทน รวมทั้งการจัดอบรมหลักสูตรดังกล่าวไม่มีการกำหนดพื้นที่เป้าหมายและวันอบรมให้ตรงกับการอบรมโครงการ อพป. และการอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินก็เพราะเชื่อว่าการฝึกอบรมจริง เพราะมีลายมือชื่อผู้เข้ารับการอบรมและนาย ส. รับรองเอกสารที่ใช้ในการเบิกจ่าย ทั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในก็ตรวจสอบและไม่พบ เหตุพิรุณหรือข้อสงสัย จึงไม่มีพยานหลักฐานที่แสดงให้เห็นหรือ สนับสนุนว่าผู้ฟ้องคดีกระทำผิด ส่วนข้อกล่าวหาเรื่องทุจริตน้ำมันนั้นผู้ฟ้องคดีจะต้องเตรียมเดินทางนำเครื่องมือชั่งตวงวัดที่ขอยืมจากสำนักงานทะเบียนการค้าท้องที่อื่นไปส่งคืนจึงได้เติมน้ำมันรถยนต์ ของสำนักงานและเติมใส่ถังสำรองไว้ แต่มีเหตุต้องเลื่อนการเดินทาง และน้ำมันสำรองได้นำมาใช้ในราชการปกติแล้ว

นอกจากข้อต่อสู้ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ฟ้องคดียังได้ยกข้ออ้างว่า ในส่วนคดีอาญา พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ฟ้องคดี แต่มีคำสั่งฟ้องนาย ส. เมื่อข้อกล่าวหาทางวินัยและทางอาญาดังกล่าวข้างต้น จึงต้องรับฟังความเห็นของพนักงานอัยการ จึงขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการดังกล่าว

คดีนี้ในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย นาย ส. ได้ให้การรับสารภาพว่า ร่วมกับผู้ฟ้องคดีกระทำการทุจริตตามที่ถูกกล่าวหาโดยจัดทำเอกสารเท็จ ในการขอเบิกเงินบางครั้งผู้ฟ้องคดีเป็นผู้จัดทำใบสำคัญรับเงินและบัญชีรายชื่อผู้เข้ารับการอบรม เมื่อผู้ฟ้องคดี อนุมัติและเบิกเงินแล้วได้นำเงินใส่แฟ้มเสนอผู้ฟ้องคดีและตนเองได้รับเงินบางส่วนจากผู้ฟ้องคดี สอดคล้องกับ คำให้การของนาง ม. ลูกจ้างชั่วคราวซึ่งเห็นธนบัตรในแฟ้มเสนอ นอกจากนี้ ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ที่อ้างว่า มีการจัดฝึกอบรมยืนยันว่าตามวันเวลาและสถานที่ที่อ้างเป็นการอบรม โครงการ อพป. ของ กรม.

เมื่อฝ่ายผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีต่างก็มีข้ออ้างและ เหตุผลสนับสนุนความเห็นของตนศาล ปกครองสูงสุดจะรับฟัง พยานหลักฐานใด ? เพื่อวินิจฉัยพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีว่าการทุจริต ต่อหน้าที่ ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ ...? และในการมีคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ผู้มีอำนาจจะต้องนำผลการพิจารณาความผิดทางอาญามาวินิจฉัยความผิดทางวินัย ให้เป็นไปตาม แนวทางเดียวกันหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อพิจารณาถ้อยคำของ นาย ส. และผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหาว่า ร่วมกันทุจริตต่อหน้าที่ราชการ แม้จะให้ถ้อยคำแตกต่างกันในสาระสำคัญว่าผู้ฟ้องคดีได้เดินทางไปดำเนินการ ฝึกอบรมทั้ง ๕ ครั้งหรือไม่ แต่จากพยานหลักฐานต่าง ๆ ประกอบกับถ้อยคำของผู้ฟ้องคดีเป็นการให้ถ้อยคำที่มี ข้อพิรุธ ซึ่งในวันที่เปิดการฝึกอบรมครั้งแรกของปีงบประมาณ ผู้ฟ้องคดีในฐานะหัวหน้าส่วนราชการ ที่รับผิดชอบโครงการย่อมต้องให้ความสำคัญกับการจัดเตรียมความพร้อมทั้งด้านเจ้าหน้าที่ อุปกรณ์เครื่องมือ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง แต่ผู้ฟ้องคดีกลับอ้างว่าไม่ได้ร่วมดำเนินการฝึกอบรม แต่ไปราชการที่อื่นซึ่งมีลักษณะ เป็นงานประจำและมีความสำคัญน้อยกว่า ประกอบกับการตรวจสอบแผนปฏิบัติการฝึกอบรม หลักสูตร ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือซึ่งตรวจวัดพบว่า พื้นที่เป้าหมายการฝึกอบรม ๕ จุด ตรงกันกับการฝึกอบรม โครงการ อพป. ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว อันเป็นข้อเท็จจริงที่สอดคล้องกับการให้ถ้อยคำของผู้ที่ไม่มีส่วนได้เสีย และไต่ถามผู้ฟ้องคดีคือเจ้าหน้าที่ ของหน่วยงานผู้จัดฝึกอบรมว่า ผู้ฟ้องคดีได้เคยขอให้ช่วยนำเอกสาร บัญชีรายชื่อของผู้รับการอบรมโครงการ อพป. กรอกชื่อ ที่อยู่ และ ลงลายมือชื่อในระหว่างการฝึกอบรม จึงเป็นข้อเท็จจริงที่เชื่อได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการโดยนำบัญชีรายชื่อที่เวียนให้ ผู้เข้าอบรมโครงการ อพป. กรอกชื่อ ที่อยู่ พร้อมลงลายมือชื่อในระหว่างการฝึกอบรมเพื่อให้นาย ส. จัดทำเอกสารเท็จเบิกเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมโดยไม่ได้มีการฝึกอบรมจริง ประกอบกับ ส่วนราชการดังกล่าวมีข้าราชการปฏิบัติงานประจำเพียง ๒ คน ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการสามารถ กำกับติดตาม หรือตรวจสอบการปฏิบัติงานของข้าราชการในสังกัดได้อย่างทั่วถึงโดยง่าย การที่ผู้ฟ้องคดี ไม่ทราบว่านาย ส. ทำเอกสารเท็จมาเบิกเงิน โดยไม่มีการฝึกอบรมจริงนั้น จึงไม่อาจรับฟังได้

ส่วนข้อกล่าวหาเบียดบังน้ำมันรถยนต์ราชการนั้นเมื่อการ เดินทางไปปฏิบัติราชการต่างท้องที่ซึ่งมี ระยะทางไกลหากน้ำมัน เชื้อเพลิงที่เติมไว้หมดลงก่อนเดินทางถึงที่หมาย ผู้เดินทางไปราชการสามารถ เติมน้ำมันเชื้อเพลิงจากสถานีบริการน้ำมันที่อยู่ ปลายทางและนำหลักฐานใบเสร็จรับเงินมาเบิกจ่ายจาก ราชการได้ และแม้ว่าการเติมน้ำมันจากสถานีบริการน้ำมันจะเป็นการสั่งซื้อน้ำมันโดยผู้ขายเรียกเก็บเงิน จากส่วนราชการในภายหลัง แต่ก็ไม่มี ความจำเป็นถึงขนาดที่จะต้องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงใส่ถังแก๊สลอน เพื่อสำรองไว้ใช้ในการเดินทางไปราชการ อีกทั้งหากผู้ฟ้องคดีจะมีเจตนาสำรองน้ำมันไว้ใช้ตามที่อ้างจริง ก็ควรที่จะแสดงถึงเจตนาดังกล่าวต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นแรกด้วย แต่กลับมาแสดง ถึงเจตนาในชั้นคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย นอกจากนั้นยังจงใจ ลงวันที่ใบสั่งซื้อน้ำมันผิดเพื่อให้มี

ช่วงเวลาห่างออกไปเพื่อไม่ให้มีพริฐเนื่องจากถังน้ำมันจุได้เพียง ๕๐ ลิตร อีกทั้งยังปรากฏว่าได้ใช้รถยนต์เพียง ๒๑ กิโลเมตร และไม่มีหนังสือขออนุญาตเดินทางไปราชการนอกสถานที่แต่อย่างใด

ดังนั้น แม้จะไม่ปรากฏพยานที่ยืนยันแน่ชัดว่าผู้ฟ้องคดีได้เบียดบังน้ำมันของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว แต่พฤติการณ์ ย่อมพอฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีเจตนาทุจริตเบียดบังน้ำมันของทางราชการ ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว

และแม้ไม่ปรากฏพยานหลักฐานแน่ชัดว่าผู้ฟ้องคดีมีส่วนร่วมกับนาย ส. กระทำทุจริตในการเบิกเงินแต่พฤติการณ์และการกระทำก็เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

สำหรับการลงโทษทางวินัยจะต้องรับฟังความเห็นของ พนักงานอัยการหรือไม่ ? นั้น

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยวางหลักไว้ว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยไว้เป็นการเฉพาะต่างหากจากวิธีการสอบสวนการดำเนินคดีอาญา โดยการดำเนินการทางวินัย มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาระเบียบวินัยของข้าราชการซึ่งต่างจาก การดำเนินคดีอาญาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อลงโทษผู้กระทำความผิด ผลการพิจารณาจึงมีความแตกต่างกันได้อันเนื่องมาจากระดับ มาตรฐานในการพิจารณาวินิจฉัย และการที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ฟ้องคดีก็เพราะนาย ส. ให้การรับสารภาพว่ากระทำการทุจริตตามข้อกล่าวหาคนเดียว แต่เมื่อข้อเท็จจริงจากการสอบสวนทางวินัย ฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีร่วมกันกับนาย ส. กระทำทุจริต พฤติการณ์จึงถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๑/๒๕๕๕)

คดีปกครองข้างต้น นอกจากจะเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับหน่วยงานของรัฐในเรื่องการแสวงหาข้อเท็จจริงตลอดจนการชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษทางวินัยของผู้มีอำนาจทั้งในชั้นการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ในชั้นการสอบสวนทางวินัยว่า ถึงแม้ว่าข้อเท็จจริงจะไม่ปรากฏพยานยืนยันความผิดชัดเจนหรือไม่ปรากฏพยานหลักฐานแน่ชัด แต่หากได้มีการชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐานหรือพิเคราะห์ ข้อเท็จจริงอย่างรอบด้าน ทั้งพยานเอกสาร พยานบุคคลหรือแม้กระทั่งการให้ถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหาต่อคณะกรรมการสอบสวนที่สะท้อนให้เห็นเจตนาในการกระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ย่อมสามารถ นำพฤติการณ์ดังกล่าวมาวินิจฉัยเพื่้อออกคำสั่งลงโทษทางวินัยได้ และถึงแม้คดีอาญาซึ่งมีมูลกรณีเดียวกัน พนักงานอัยการจะมีคำสั่ง ไม่รับฟ้องผู้ถูกกล่าวหา หากผลการสอบสวนทางวินัยพบว่ามีพฤติการณ์ อันเป็นการกระทำความผิดทางวินัย ผู้มีอำนาจก็สามารถออกคำสั่ง ลงโทษทางวินัยตามหลักเกณฑ์และระดับโทษที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดไว้ได้ และคดีนี้ ยังเป็นอุทาหรณ์ให้กับข้าราชการทุกคนว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการต่าง ๆ นั้น จะต้องไม่อาศัยโอกาสหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยโอกาสจากอำนาจหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์โดยมิชอบไม่ว่าจะโดยทางตรง หรือทางอ้อม และเหนือสิ่งอื่นใดสิ่งที่ข้าราชการจะต้องตระหนักและระลึกอยู่เสมอก็คือ การครองตนให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม พฤติการณ์ใดที่เป็นข้อห้ามก็สมควรที่จะละเว้นเสีย รักษาระเบียบวินัยให้เป็นตามข้อบัญญัติกฎหมายทั้งที่เป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติ อย่างเคร่งครัดเพื่อให้ประชาชนได้เกิดความเชื่อถือและไว้วางใจ สมกับเป็นข้าราชการ... “ข้าของแผ่นดิน”

● คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๓๔/๒๕๕๗

เจ้าหน้าที่นำเงินราชการพักในบัญชีส่วนตัว ... ผิดวินัยอย่างร้ายแรง !

พฤติการณ์การกระทำ

- นักวิชาการการเงินและบัญชีเบิกเงินจากบัญชีเงินฝาก กองทุนเพื่อจ่ายให้กับนักวิจัย แต่ไม่ได้โอนเงินให้ทันที กลับนำเงินที่เหลือไปฝากเข้าบัญชีธนาคารส่วนตัว จนล่วงเลยระยะเวลาถึง ๕๖ วัน จึงได้จ่ายให้แก่ นักวิจัยในภายหลัง

- มีการนำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวในช่วงเวลาดังกล่าว หลายครั้ง

การกระทำความผิดถึงเป็นความผิดวินัยร้ายแรง

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

- เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ กำหนดอย่างเคร่งครัด การเก็บรักษาเงินราชการไว้ในบัญชีเงินฝากส่วนตัว โดยไม่มีกฎหมายหรือ ระเบียบ กำหนดไว้ให้กระทำได้ ย่อมเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบ จึงถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

- หากมีการเบิกเงินมาแล้ว แต่ไม่สามารถจ่ายให้แก่ นักวิจัยได้ ควรต้องนำเงินนั้นฝากกลับคืนเข้าไว้ใน บัญชีกองทุนเช่นเดิม

เจ้าหน้าที่นำเงินราชการพักในบัญชีส่วนตัว ...

ผิดวินัยอย่างร้ายแรง !

“การทุจริต คอร์รัปชัน” เป็นปัญหาสำคัญที่สังคมให้ความสนใจเป็นพิเศษในยุคปัจจุบัน แม้ทุกภาคส่วน จะให้ความร่วมมือกันแก้ไขตลอดมา แต่เนื่องจากพฤติกรรมในทางทุจริตคอร์รัปชัน สามารถกระทำได้ ในหลายรูปแบบ ทั้งมีความแยบยลและสลับซับซ้อน ทำให้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเกิดขึ้นมียู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการถือว่าเป็นภัยร้ายแรงของสังคมที่มีผลต่อการพัฒนา ของประเทศ หลายภาคส่วนจึงได้แสวงหามาตรการ เพื่อการป้องกันและปราบปรามที่เข้มงวด เช่น การลงโทษทางวินัย

ดังเช่นคดีจากศาลปกครองนี้ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งที่ถูกกล่าวหาว่าทุจริตต่อหน้าที่ โดยอาศัยโอกาสที่ตนได้รับมอบหมายจาก ผู้บังคับบัญชาให้ทำหน้าที่ในการเบิกจ่ายเงินกองทุนของมหาวิทยาลัย ให้กับนักวิจัยเพื่อใช้จ่ายในโครงการวิจัย แล้วนำเงินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ด้วยวิธีการฝากเงินดังกล่าวเข้าบัญชีธนาคารตนเอง แต่ต่อมา เมื่อได้รับการทวงถามจึงได้นำไปจ่ายให้กับนักวิจัย

ข้อเท็จจริงในคดีนี้คือ ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนักวิชาการการเงินและการบัญชี ระดับ ๖ ในสำนักวิจัย-และพัฒนาของมหาวิทยาลัย ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เบิกเงินจากบัญชีเงินฝากกองทุนมหาวิทยาลัยจาก ธนาคาร จำนวน ๒๓๖,๙๗๖ บาท เพื่อจ่ายให้กับนักวิจัยสองราย คือ ดร. ส. จำนวน ๑๓๖,๙๗๖ บาท และ รองศาสตราจารย์ ภ. จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อใช้จ่ายตามโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัย เมื่อผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑ (อธิการบดี มหาวิทยาลัย) อนุมัติให้จ่ายเงินและผู้ฟ้องคดีเบิกเงินไปแล้วได้โอนเงิน ให้ ดร. ส. แต่

รายรองศาสตราจารย์ ภ. ผู้ฟ้องคดีไม่ได้โอนเงินให้ทันที กลับนำเงินที่เหลือไปฝากเข้าบัญชีธนาคารส่วนตัว จนล่วงเลยถึง ๕๖ วัน จึงโอนเงินให้รองศาสตราจารย์ ภ. เมื่อถูกทวงถาม

ต่อมา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยและ อธิการบดีมหาวิทยาลัยมีคำสั่งลงโทษทางวินัยโดยไล่ออกจากราชการ กรณีผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้ตนเองได้ประโยชน์ ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัย อย่างร้ายแรงตามมาตรา ๓๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่ง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา) มีมติยกอุทธรณ์ จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งลงโทษและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ โดยผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่า หน่วยงานจัดตั้งใหม่ มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อยครั้ง บุคลากรทางด้านการเงินก็มีผู้ฟ้องคดีคนเดียวทั้งที่มีงานประจำต้องรับผิดชอบมาก ระบบการประสานงานของผู้เกี่ยวข้องจึงล่าช้าและไม่ชัดเจน ผู้ฟ้องคดี จึงไม่ทราบเลขบัญชีของรองศาสตราจารย์ ภ. ทำให้ไม่อาจโอนเงินให้ทันทีและต้องนำเงินไปฝากเข้าบัญชีธนาคารส่วนตัวเอาไว้ก่อน ตนจึงไม่มีเจตนาทุจริตต่อหน้าที่ราชการตามที่ถูกกล่าวหา

การนำเงินของทางราชการไปฝากเข้าบัญชีเงินฝากส่วนตัว ของผู้ฟ้องคดี โดยไม่ส่งเงินให้นักวิจัยทันทีที่ได้รับหรือในเวลา ที่เหมาะสมจะเป็น “การกระทำทุจริตต่อหน้าที่ราชการ” ตามที่ถูก กล่าวหาหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้มีหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินการงาน กองทุนมหาวิทยาลัยโดยเป็นผู้เบิกเงินจากบัญชีเงินฝากกองทุน เพื่อนำส่งนักวิจัย จึงถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีโดยตรง

การที่ผู้ฟ้องคดีเบิกเงินจากกองทุนไปแล้ว และจ่ายเงิน ให้ ดร. ส. โดยวิธีนำเข้าบัญชีเงินฝากของ ดร. ส. แต่ไม่จ่ายให้ รองศาสตราจารย์ ภ. กลับนำเข้าบัญชีเงินฝากส่วนตัวในวันเดียวกัน โดยระเบียบของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยกองทุน มอ. เพื่อวิจัยและพัฒนาภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๓๒ และระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่เก็บรักษาเงินเข้าบัญชีส่วนตัวได้ จึงถือว่าการนำเงินราชการฝากเข้าพักไว้ในบัญชีส่วนตัว เป็นการดำเนินการนอกเหนือจากที่ระเบียบกฎหมายกำหนด

การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ใช้ความพยายามติดตามหรือสอบถามเลขที่บัญชีของรองศาสตราจารย์ ภ. เพื่อจะรับนำเงินเข้าบัญชี ซึ่งผู้ฟ้องคดีควรจะต้องติดต่อประสานงานขอข้อมูลโดยเฉพาะเลขที่บัญชีของผู้ขออนุมัติเงิน ก่อนจะดำเนินการเบิกเงินยืมเพื่อจัดส่งให้นักวิจัยแต่ละราย และหากยังไม่ทราบเลขที่บัญชีของรองศาสตราจารย์ ภ. จะต้องเก็บรักษาเงินที่ไม่อาจจ่ายได้โดยวิธีนำเงินฝากเข้าบัญชีกองทุน ไว้ก่อนเพื่อรอสอบถามเลขที่บัญชีเงินฝากให้ทราบแน่ชัด หรืออาจใช้วิธีซื้อตั๋วแลกเงินหรือเช็คของธนาคารสั่งจ่ายในนาม รองศาสตราจารย์ ภ. แล้วจัดส่งไปยังสถานที่ทำงานหรือโทรศัพท์ติดต่อสอบถามเลขที่บัญชีจากรองศาสตราจารย์ ภ. ตามหมายเลขโทรศัพท์ ที่ระบุไว้ในคำขออนุมัติยืมเงินได้ การที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการโดยวิธีการใด ๆ แต่กลับนำเงินเข้าบัญชีส่วนตัวและนำไปใช้ประโยชน์ นานถึง ๕๖ วัน จนกระทั่งถูกทวงถาม จึงได้นำเงินเข้าบัญชีให้แก่ รองศาสตราจารย์ ภ. ในวันเดียวกับที่ถูกทวงถาม ย่อมแสดงให้เห็นถึงเจตนาที่แท้จริงของผู้ฟ้องคดี ทั้งงานเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของกองทุนเป็นงานส่วนพิเศษที่มีได้มีปริมาณงานที่มากจนเกินภาระที่ผู้ฟ้องคดีจะปฏิบัติให้แล้วเสร็จเรียบร้อยได้ อีกทั้งผู้ฟ้องคดีจบการศึกษา เกี่ยวกับการเงินการบัญชีและดำรงตำแหน่งนักวิชาการการเงินและ บัญชี ระดับ ๖ มีหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านการเงินและบัญชี ย่อมต้องเป็น ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการเบิกจ่ายเงินในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี

พฤติการณ์การนำเงินเข้าฝากในบัญชีส่วนตัว และนำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวในช่วงเวลาดังกล่าวหลายครั้ง ทำให้รองศาสตราจารย์ ภ. ไม่ได้รับเงินไปใช้ในโครงการวิจัย ทำให้เกิดความเสียหายแก่รองศาสตราจารย์ ภ. และทางราชการ จึงถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์ที่สมควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๓๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗

ดังนั้น คำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการและคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ จึงชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๓๔/๒๕๕๗)

คดีนี้เป็นอุทธรณ์ที่ดีสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการการเงินและการบัญชีด้านต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐทุกแห่งว่า ไม่ว่าหน้าที่ที่ปฏิบัติในราชการจะเป็นภารกิจประจำหรือเป็นงานที่ได้รับมอบหมายพิเศษเป็นคราว ๆ ไปก็ตามถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ จึงต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการกำหนดอย่างเคร่งครัด การเก็บรักษาเงินราชการไว้ในบัญชีเงินฝากส่วนตัว โดยไม่มีกฎหมาย หรือระเบียบกำหนดไว้ให้กระทำได้ ย่อมเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบ ทั้งไม่อาจกล่าวอ้างได้ว่าไม่สามารถดำเนินการเบิกจ่ายเงินได้ตามที่ได้รับอนุมัติ เนื่องจากยังมีแนวทางการดำเนินการอื่น ๆ เช่น การนำเงินฝากกลับคืนไว้ในบัญชีราชการ หรืออาจซื้อตั๋วแลกเงินหรือเช็คเช็คธนาคาร ฯลฯ การนำเงินเข้าบัญชีส่วนตัวจึงถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์ที่สมควรได้ อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

● คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ. ๒๐/๒๕๖๐

คำสั่งลงโทษทางวินัยตามมติชี้มูลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ... อุทธรณ์ได้เพียงใด และฟ้องศาลปกครองได้หรือไม่ ?

พฤติการณ์การกระทำ

- กรรมการตรวจรับพัสดุได้ลงลายมือชื่อตรวจรับงานซ่อมรถยนต์ในใบตรวจรับพัสดุ ทั้งที่งานซ่อมยังไม่แล้วเสร็จ

- เบิกจ่ายค่าซ่อมรถยนต์ให้กับผู้รับจ้างก่อนที่ผู้รับจ้างจะส่งมอบงาน โดยเป็นการส่งมอบงานล่าช้ากว่ากำหนด ซึ่งกรรมการตรวจรับพัสดุไม่เสนอให้มีการเรียกค่าปรับผู้รับจ้าง

การกระทำความผิดกล่าวถือเป็นความผิดวินัยร้ายแรง

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

- กรรมการตรวจรับพัสดุตรวจรับงานโดยที่ยังไม่แล้วเสร็จ และไม่เรียกค่าปรับจากผู้รับจ้างที่ส่งงานล่าช้ากว่ากำหนดถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้ตนเอง หรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่สมควรได้ อันเป็นการทุจริต

- ผู้บังคับบัญชาจะต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูล โดยมีดุลพินิจได้เฉพาะกำหนดระดับโทษเท่านั้น และในชั้นอุทธรณ์ผู้ได้รับคำสั่งมีสิทธิอุทธรณ์ได้เฉพาะดุลพินิจในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาเท่านั้นจะอุทธรณ์ฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลไว้ไม่ได้

- มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติ ซึ่งอยู่ในอำนาจตรวจสอบของศาลปกครอง

คำสั่งลงโทษทางวินัยตามมติข้อมูลของคณะกรรมการ ป.ป.ช.....

อุทธรณ์ได้เพียงใด และฟ้องศาลปกครองได้หรือไม่ ?

การพิจารณาโทษทางวินัยข้าราชการที่ถูกกล่าวหาว่าทุจริตต่อหน้าที่ราชการ กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิด ทางวินัยอย่างร้ายแรงแล้ว

หน่วยงานของรัฐต้นสังกัดหรือผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนข้าราชการผู้ถูกกล่าวหาต้องพิจารณาโทษทางวินัย ตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีกและในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ ผู้ถูกกล่าวหาให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล ของผู้ถูกกล่าวหาเท่านั้น ๆ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๙๒วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒)

ด้วยเหตุนี้ ในการพิจารณาโทษทางวินัยข้าราชการที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูล ผู้มีอำนาจจึงมีเพียงอำนาจลงโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลแล้วเท่านั้น จะเปลี่ยนแปลงฐานความผิดไปจากที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติแล้ว ไม่ได้

อย่างไรก็ตาม กระบวนการพิจารณาเพื่อออกคำสั่งดังกล่าว มีประเด็นปัญหาทางกฎหมายที่น่าสนใจหลายประการ เช่น

ในชั้นอุทธรณ์ ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์จะพิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานความผิดทางวินัย ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูล ความผิดแล้วได้หรือไม่ ?

ในชั้นฟ้องคดีต่อศาล หากข้าราชการที่ได้รับคำสั่งลงโทษ เห็นว่ามติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ชี้มูลความผิดทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาว่า มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยประเด็นดังกล่าวในคำพิพากษา ศาลปกครองสูงสุดที่ พ. ๒๐/๒๕๖๐

โดยมูลเหตุของคดีนี้เกิดจากกรมทางหลวงชนบทได้มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการตามมติชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีหน่วยงานได้จ้างซ่อมรถยนต์ส่วนบุคคล โดยผู้ฟ้องคดีเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ ได้ลงลายมือชื่อตรวจรับงานซ่อมในใบตรวจรับพัสดุ ทั้งที่งานซ่อมยังไม่แล้วเสร็จ และมีการเบิกจ่ายค่าซ่อมรถยนต์ให้กับผู้รับจ้างก่อนที่ผู้รับจ้างจะส่งมอบงานล่าช้ากว่ากำหนด พฤติการณ์ถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบพัสดุ เป็นความผิดวินัยฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและฐานประพฤติด้อยอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ผู้ฟ้องคดีจึงอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณา อุทธรณ์ และคณะกรรมการฯ มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้ยกอุทธรณ์

ผู้ฟ้องคดี เห็นว่า เป็นการใช้ดุลพินิจในการลงโทษที่รุนแรงไม่สมควรแก่ความผิดและผู้ฟ้องคดีได้ชดใช้เงินให้แก่ทางราชการแล้ว อีกทั้งก็ไม่เคยกระทำความผิดมาก่อน จึงควรได้รับการลดหย่อนโทษ จึงฟ้องคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กรมทางหลวงชนบท เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และคณะกรรมการพิทักษ์ระบบ -

คุณธรรม เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยขอให้ศาลปกครองเพิกถอนมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ

คดีนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แย้งว่า การวินิจฉัยชี้มูลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ ผู้ฟ้องคดีไม่อาจฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้เพิกถอนมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคำสั่งลงโทษทางวินัยได้ ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยประเด็นนี้ว่า มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ชี้มูลความผิดทางวินัยเป็นการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่มีผลเป็นเพียงการชี้มูลความผิดทางวินัยเท่านั้น มิได้เป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ และศาลปกครองเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการ ที่มีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี และสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงย่อมมีอำนาจดุลพินิจอิสระที่จะพิจารณาพิพากษาคดี ได้ตามรูปคดีโดยไม่จำต้องยึดถือพยานหลักฐานจากสำนวนของ คณะกรรมการ ป.ป.ช.

สำหรับประเด็นปัญหาว่า ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์จะพิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงตามที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดแล้วได้หรือไม่นั้น ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีผลผูกพัน องค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ไม่อาจเปลี่ยนแปลงฐานความผิด ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยและยุติแล้วให้เป็นประการอื่นได้

สิทธิของผู้ถูกกล่าวหาในการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย จึงถูกจำกัดว่าจะอุทธรณ์ได้เฉพาะดุลพินิจในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาเท่านั้น จะอุทธรณ์ว่ามีได้กระทำความผิดทางวินัย ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลไว้ไม่ได้

กล่าวโดยสรุป ในชั้นการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยกรณีนี้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจออกคำสั่งจะต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลมีดุลพินิจได้เฉพาะกำหนดระดับโทษเท่านั้น

ในชั้นอุทธรณ์ ผู้ได้รับคำสั่งมีสิทธิอุทธรณ์ได้เฉพาะดุลพินิจ ในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาเท่านั้น จะอุทธรณ์ฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลไว้ไม่ได้

ส่วนในชั้นฟ้องคดีต่อศาล มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มิได้เป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดของ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองซึ่งเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงมีอำนาจตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของกระบวนการพิจารณาเพื่อมีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

สำหรับประเด็นเรื่องคำสั่งลงโทษทางวินัยไล่ออกจากราชการชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ? นั้น ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่าเป็นคำสั่ง ที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งผู้สนใจสามารถศึกษารายละเอียดได้จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดในคดีนี้....

● คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ. ๒๔/๒๕๖๑

หลอกให้ประชาชนหลงเชื่อ (โดยไม่สุจริต)... ผิดวินัยอย่างร้ายแรง

พฤติการณ์การกระทำ

- ข้าราชการซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลธนาคารโดยตรง ไม่มีอำนาจสั่งให้อนุมัติสินเชื่อ แต่หลอกลวงประชาชน โดยอ้างว่าสามารถติดต่อขอสินเชื่อได้ทุกธนาคารโดยไม่ธนาคารใดปฏิเสธและเรียกเก็บค่าดำเนินการ

- ผู้ยื่นขอสินเชื่อไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ จึงขอค่าดำเนินการคืน แต่ข้าราชการไม่คืนให้

การกระทำความผิดถึงเป็นความผิดวินัยร้ายแรง

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

- เจ้าหน้าที่ซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลธนาคาร และสถาบันการเงินโดยตรง ไม่มีอำนาจสั่งการให้สถาบันการเงินอนุมัติสินเชื่อ แต่หลอกลวงประชาชนและเรียกเก็บค่าดำเนินการในการติดต่อช่วยเหลือเรื่องสินเชื่อ ถือเป็นพฤติการณ์ที่ไม่รักษาชื่อเสียงของตนและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ เป็นเหตุให้ประชาชนขาดความเชื่อถือศรัทธาทำให้หน่วยงานต้นสังกัดเสื่อมเสียชื่อเสียง จึงได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

หลอกให้ประชาชนหลงเชื่อ (โดยไม่สุจริต)...

ผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ โดยต้องรักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย และไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว และพึงประพฤติตนให้เป็นที่เชื่อถือของบุคคลทั่วไป

การที่ข้าราชการไม่ได้มีหน้าที่โดยตรงในการใช้อำนาจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แต่ได้แนะนำประชาชนผู้มาติดต่อว่าสามารถให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในเรื่องดังกล่าวได้ จนกระทั่ง ... นำไปสู่การทำสัญญาจ้างให้ดำเนินการ โดยข้าราชการคนดังกล่าวเป็นผู้ลงนาม ในฐานะพยานในสัญญาและได้รับเงินค่าดำเนินการครึ่งหนึ่งของจำนวนเงินที่ตกลงกันไว้

กรณีเช่นนี้ถือว่า “มีพฤติการณ์ที่เป็นความผิดวินัยฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย” หรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยไว้ในคำพิพากษาศาลปกครอง สูงสุดที่ พ. ๒๔/๒๕๖๑

โดยมูลเหตุของคดีนี้เกิดจากนางสาว ก. ข้าราชการระดับ ๗ ถูกกล่าวหาว่ามีพฤติการณ์หลอกลวงนาง ส. โดยอ้างว่ามีหน้าที่กำกับดูแลและรับผิดชอบธนาคารพาณิชย์ทั่วประเทศ สามารถติดต่อขอสินเชื่อได้ทุกธนาคารพาณิชย์โดยไม่ธนาคารใดปฏิเสธ นาง ส. หลงเชื่อจึงตกลงให้นางสาว ก. และนาง อ. ดำเนินการติดต่อขอสินเชื่อจากธนาคารแห่งหนึ่ง โดยนางสาว ก. ขอเบิกเงินค่าดำเนินการ อ้างว่าจะนำไปให้ผู้ใหญ่และทีมงาน นาง ส. จึงจ่ายเงินให้ แต่ปรากฏว่า ธนาคารที่นาง ส. ยื่นขอสินเชื่อไม่อนุมัติสินเชื่อให้

นาง ส. จึงขอเงินค่าดำเนินการคืน แต่นางสาว ก. ไม่คืนให้

ต่อมา ผู้มีอำนาจลงโทษทางวินัยได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัย นางสาว ก. โดยปลดออกจากราชการ

นางสาว ก. เห็นว่า นาง ส. ตกลงจ่ายเงินค่าจ้างให้ด้วยความเต็มใจ มิได้เกิดจากการถูกหลอกลวงหรือฉ้อโกงแต่อย่างใด จึงขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ และเปลี่ยนเป็นโทษสถานเบา และให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้า รับราชการ

ปัญหาว่า การที่นางสาว ก. ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลธนาคารและสถาบันการเงินโดยตรง ไม่มีอำนาจในการสั่งการให้สถาบันการเงินอนุมัติสินเชื่อ แต่พฤติการณ์ดังกล่าวจะถือได้ว่า “ไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย” หรือไม่

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่ข้าราชการในสังกัดหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลธนาคารและ สถาบันการเงิน เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการขอสินเชื่ออันเกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐต้นสังกัดของตนที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลธนาคารและสถาบันการเงิน โดยเป็นผู้แนะนำให้ผู้ขอสินเชื่อรู้จักกับข้าราชการระดับสูงที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลสถาบันการเงิน ว่าสามารถติดต่อช่วยเหลือเรื่องสินเชื่อได้ ทั้งเป็นผู้ลงชื่อเป็นพยาน ในสัญญาว่าจ้างให้ดำเนินการขอสินเชื่อธนาคารให้แก่ผู้ขอสินเชื่อ เป็นผู้รับเงินค่าจ้างตามสัญญา และเมื่อการขอสินเชื่อไม่สำเร็จตามข้อตกลงกลับไม่คืนเงินค่าจ้าง ถือว่าเป็นพฤติการณ์ที่ไม่สมควรอย่างยิ่ง ไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตนในตำแหน่งหน้าที่ราชการ เป็นเหตุให้ประชาชนและสังคมทั่วไปขาดความเชื่อมั่นเลื่อมใสศรัทธา และขาดความเชื่อถือ และทำให้หน่วยงานของรัฐต้นสังกัดซึ่งเป็นส่วนราชการในการกำกับดูแลธนาคารและสถาบันการเงิน รวมถึง ข้าราชการในสังกัด เสื่อมเสียชื่อเสียง จึงเป็นการกระทำที่ไม่รักษา ชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนทำให้เสื่อมเสียโดยกระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีนี้ถือเป็นอุทราหารณ์ที่ดีให้กับข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทั่วไปที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ภายใต้กรอบวินัยของข้าราชการ ทั้งที่เป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติที่กฎหมาย กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ถึงแม้ว่าจะไม่ได้มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในงานนั้น ๆ แต่หากมีพฤติการณ์เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในงานที่เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรโดยไม่สุจริต และทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือ และเลื่อมใสศรัทธาต่อองค์กร พฤติการณ์อาจเข้าข่ายเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง อันเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงได้

● คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ. ๕/๒๕๖๒

ถูกปลด ... เพราะละทิ้งหน้าที่เกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันควร !

พฤติการณ์การกระทำ

- ข้าราชการได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รวบรวมวันลาของข้าราชการ ไม่ได้ลงชื่อปฏิบัติราชการและไม่ได้ยื่นใบลาต่อผู้บังคับบัญชานับต่อเนื่องกันไปทุกวันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยอ้างเหตุผลว่าถูกป่วยจนไม่สามารถมาทำงานได้ โดยมีเพียงบันทึกรับแจ้งความประจำวันเป็นหลักฐานเท่านั้น และอ้างว่าถูกกลั่นแกล้งโดยมีการนำบัญชีการลงเวลาไปซ่อน ถือว่าไม่มีเหตุผล อันสมควร

การกระทำความผิดถือเป็นความผิดวินัยร้ายแรง

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

- ข้าราชการขาดราชการต่อเนื่องเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

- บัญชีการลงเวลาปฏิบัติราชการ ถือเป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงให้เห็นว่าข้าราชการที่ลงชื่อได้มาปฏิบัติงาน หากพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการลงเวลาปฏิบัติราชการจะต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

ถูกปลด ... เพราะละทิ้งหน้าที่เกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร !

กรณีข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควรนั้น ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือน ซึ่งอาจถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ทั้งนี้ ในการอ้างเหตุผลว่าไม่อาจมาปฏิบัติราชการได้ จะต้องมีการพยานหลักฐานที่รับฟังได้ การอ้างว่าตนถูกปองร้ายจนไม่สามารถมาทำงานได้โดยมีเพียงบันทึกรับแจ้งความประจำวันเป็นหลักฐานโดยไม่มีพยานหลักฐานอื่นใดนั้นไม่อาจรับฟังได้ อีกทั้งการกลับมาปฏิบัติงานในภายหลัง ก็ไม่ถือเป็นเหตุให้ลดโทษโดยลงโทษต่ำกว่าปลดออกจากราชการได้

มูลเหตุของข้อพิพาท สืบเนื่องจาก ... นายหนุ่มซึ่งเป็นข้าราชการไม่มาปฏิบัติราชการติดต่อกันครบถ้วนเกินกว่า ๑๕ วัน โดยอ้างเหตุว่าตนถูกปองร้ายที่บ้านและระหว่างการเดินทางมาทำงาน ทำให้ไม่อาจมาทำงานได้ และได้ไปแจ้งความไว้ที่สถานีตำรวจแล้ว ซึ่งบางวันตนได้มาทำงานแต่มิได้ลงชื่อในบัญชีลงเวลาเนื่องจากถูกกลั่นแกล้งเอาบัญชีไปเก็บไว้ หลังจากมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงตามรายงานการสอบสวนว่า นายหนุ่มขาดราชการตั้งแต่วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ รวมจำนวน ๒๓ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้บังคับบัญชาพิจารณาแล้วจึงมีคำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันครบถ้วนเป็นเวลาเกิน ๑๕ วันโดยไม่มีเหตุอันสมควร ตามมาตรา ๘๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

นายหนุ่มได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว และคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ เป็นเหตุให้นายหนุ่ม นำคดีมาฟ้องศาลปกครอง โดยอ้างว่าตนมิได้ขาดราชการต่อเนื่อง เกินกว่า ๑๕ วัน เพราะบางวันได้มาทำงานแต่มิได้ลงเวลา รวมทั้งตนมิได้ขาดราชการไปเลยแต่ได้กลับมาปฏิบัติงานในภายหลัง จึงขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งปลดออกจากราชการและเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว

คดีนี้มีข้อกฎหมายที่สำคัญ คือ มาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบัญญัติว่า การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันครบถ้วนเป็นเวลาเกินสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ บทบัญญัตินี้มีความหมายว่า ข้าราชการนั้นไม่ได้มาปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยไม่สามารถติดตามตัวได้ตั้งแต่แรกที่ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการนับเป็นเวลาติดต่อกันครบถ้วนเกินกว่า ๑๕ วัน โดยต้องพิจารณาว่ามีเหตุผลอันสมควรหรือไม่

ปัญหา (๑) ผู้ฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันครบถ้วนเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้มาลงชื่อปฏิบัติราชการตั้งแต่วันที่ ๒๘ ถึงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และ ไม่ได้ยื่นใบลาต่อผู้บังคับบัญชา โดยเมื่อพิจารณาวันที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้มาลงชื่อปฏิบัติราชการและไม่ได้ยื่นใบลานั้นต่อเนื่องกันไปทุกวัน รวมทั้งวันหยุดราชการที่อยู่ในระหว่างนั้นด้วย ถือว่าผู้ฟ้องคดีขาดราชการในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกิน ๑๕ วัน ตามนัยมาตรา ๘๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติราชการมานานและได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รวบรวมวันลาของข้าราชการ จึงย่อมทราบระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการลาหรือการไม่มาปฏิบัติราชการเป็น

อย่างดี และย่อมทราบว่ ำญชีการลงเวลาการปฏิบัติราชการถือเป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงให้เห็นว่า ข้าราชการที่ลงชื่อได้มาปฏิบัติงาน และจากการสอบถามเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานก็ให้การสอดคล้องกันว่า หน่วยงานได้มีแนวปฏิบัติในการลงเวลาปฏิบัติราชการที่บุคลากรต่างทราบและ เข้าใจเป็นอย่างดี

ฉะนั้น หากผู้ฟ้องคดีมาปฏิบัติงานจริง ย่อมควรขวนขวายลงเวลาปฏิบัติราชการในบัญชีลงเวลา หรือ หากมีการกลั่นแกล้ง นำบัญชีไปซ่อน ผู้ฟ้องคดีก็สามารถแจ้งปัญหาต่อผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปได้ ประกอบกับ ไม่ปรากฏหลักฐานว่าผู้ฟ้องคดีเจ็บป่วย หรือประสบปัญหาถึงขนาดไม่สามารถเดินทางมาปฏิบัติราชการหรือ ยื่นใบลาได้ รวมทั้งไม่มีพยานบุคคลหรือพยานหลักฐานใดแสดงว่า ผู้ฟ้องคดีถูกปองร้ายตามที่กล่าวอ้าง คงมีแต่เพียง รายงานประจำวัน รับแจ้งความของสถานีตำรวจเป็นหลักฐานเท่านั้น พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการ ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกัน เป็นเวลาเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร อันเป็นความผิดวินัย อย่างร้ายแรง

ปัญหา (๒) คำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลา เกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งโทษที่ลงได้ คือ ปลดออกกับไล่ออกจากราชการฐานใดฐานหนึ่ง ตามมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน การที่ผู้บังคับบัญชาลงโทษปลดออกจากราชการ อันเป็นโทษขั้นต่ำสุดที่กฎหมาย กำหนดไว้สำหรับการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งเป็นคุณแก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว คำสั่งลงโทษดังกล่าวจึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย และแม้ผู้ฟ้องคดีจะได้กลับมาปฏิบัติ ราชการในภายหลัง ก็ไม่อาจนำเอาพฤติการณ์ดังกล่าวมาเป็นเหตุผลหย่อนโทษให้ได้รับโทษ น้อยกว่าปลดออก จากราชการได้ (ผู้สนใจสามารถศึกษารายละเอียด เพิ่มเติมได้จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ. ๕/๒๕๖๒)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดในคดีดังกล่าว เป็นอุทาหรณ์สำคัญสำหรับข้าราชการในเรื่องการมา ปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยไม่อาจขาดราชการต่อเนื่องเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรได้ ซึ่งถือเป็น ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่อาจถูกลงโทษปลดออกหรือ ไล่ออกจากราชการ นอกจากนี้ การลงเวลาปฏิบัติ ราชการถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติของการปฏิบัติราชการที่ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องถือปฏิบัติ บัญชีการลงเวลาปฏิบัติราชการ จึงถือเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้ทราบว่าข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมาปฏิบัติ หน้าที่ราชการ จึงไม่อาจอ้างว่าไม่สามารถลงชื่อได้เนื่องจากการนำบัญชีการลงเวลาไปซ่อนหรือถูกกลั่นแกล้ง เพราะแม้เป็นจริงตามที่กล่าวอ้าง ข้าราชการผู้นั้นจะต้องแจ้งปัญหาที่เกิดขึ้นต่อผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป ให้รับทราบมิใช่นิ่งเฉยโดยไม่ลงเวลา ทั้งนี้ เพราะเวลาในการปฏิบัติราชการมีความสำคัญและมีผลต่ออนาคตใน การรับราชการ

● คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ. ๓๖/๒๕๕๙

ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันสิบห้าวัน : เหตุผลอันสมควรและการนับระยะเวลา รวมวันหยุดราชการ !

พฤติการณ์การกระทำ

- ข้าราชการขาดราชการติดต่อกันต่อเนื่องเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่ส่งใบลาหรือแจ้งผู้บังคับบัญชา ถึงเหตุที่ไม่อาจมาปฏิบัติราชการได้

- อ้างว่าป่วย แต่จัดส่งใบรับรองแพทย์ในภายหลังเป็นเวลาถึง ๓ เดือน โดยเป็นเพียงการบันทึกอาการของโรคตามคำบอกเล่าเท่านั้น
- ในช่วงเวลาที่ข้าราชการดังกล่าว มีบางวันได้ไปปฏิบัติหน้าที่อื่นซึ่งไม่ใช่หน้าที่ตามภารกิจในกลุ่มงานของตน

การกระทำดังกล่าวถือเป็นความผิดวินัยร้ายแรง

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

- การนับเวลาการขาดราชการต่อเนื่องเกินกว่า ๑๕ วันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรนั้น จะนับวันหยุดราชการรวมเข้าด้วย
- ในการปฏิบัติราชการต้องปฏิบัติงานเฉพาะภารกิจในกลุ่มงานตามที่ได้รับหรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เท่านั้น การไปปฏิบัติหน้าที่นอกเหนือหน้าที่ซึ่งเป็นภารกิจของกลุ่มงานอื่น ไม่อาจถือว่าในวันดังกล่าวได้มาปฏิบัติราชการ

ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันสิบห้าวัน :

เหตุผลอันสมควรและการนับระยะเวลา

รวมวันหยุดราชการ !

ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ นอกจากจะต้องปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องที่ตนมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือ ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาแล้ว จะต้องรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด ไม่กระทำความผิดวินัย กรณีที่ไม่อาจมาปฏิบัติราชการไม่ว่าจะมีสาเหตุจากเรื่องใดก็ตาม ก็จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการลาประเภทนั้น หากไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องอาจเป็นความผิดวินัยได้

ดังนั้น การที่ข้าราชการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกัน เกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร ถือว่าเป็นความผิดวินัย อย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งการพิจารณาความผิดทางวินัย ดังกล่าว จะต้องพิจารณาเหตุผลอันสมควรของการละทิ้งหน้าที่ราชการและระยะเวลาต้องติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวัน

คดีปกครองนี้ นอกจากจะมีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับเหตุผลอันสมควรและการนับระยะเวลากว่า จะต้องนับต่อเนื่องรวมวันหยุดราชการด้วยหรือไม่แล้ว ศาลปกครองสูงสุดยังได้วางหลักปฏิบัติราชการว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการจะต้องปฏิบัติหน้าที่ เฉพาะภายใต้ภารกิจในกลุ่มงานที่มีคำสั่งแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่

ข้อพิพาทในคดีนี้ มูลเหตุเกิดขึ้นจากการที่ข้าราชการไม่มาปฏิบัติราชการติดต่อกันต่อเนื่องเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่ได้ส่งใบลา หรือแจ้งผู้บังคับบัญชาถึงเหตุที่ไม่อาจมาปฏิบัติราชการได้และในช่วงระหว่างวันที่ขาดราชการมีวันหยุดราชการด้วย หลังจากมีการสอบสวนวินัยร้ายแรง ผู้มีอำนาจได้ออกคำสั่งปลดออกจากราชการ ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการตามมาตรา ๘๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

เมื่ออุทธรณ์คำสั่งปลดออกจากราชการและคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมมีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ ข้าราชการท่านนี้ (ผู้ฟ้องคดี) จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้มีคำพิพากษา หรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งปลดออกจากราชการ

โดยคดีนี้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติราชการที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เดิมดำรงตำแหน่ง **เจ้าพนักงาน ป.ป.ส.** และ ต่อมาเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้มีคำสั่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ที่ **กลุ่มบังคับโทษปรับ** โดยมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส.

ผู้ฟ้องคดีขาดราชการระหว่างวันที่ ๓ ถึงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๕ ระหว่างวันที่ขาดราชการดังกล่าว มีวันหยุดราชการ คือ วันเสาร์-อาทิตย์และวันหยุดชดเชยสำหรับวันหยุดนักขัตฤกษ์ โดยผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า การนับวันขาดราชการได้มีการนับวันหยุดราชการรวมเข้าไปด้วยซึ่งหากหักวันดังกล่าวออกถือว่ามิได้ขาดราชการติดต่อกันเกิน ๑๕ วัน ตามที่ถูกกล่าวหา นอกจากนี้ ในวันที่ ๓ ถึง วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ โรคเกาต์ซึ่งเป็นโรคประจำตัวของผู้ฟ้องคดีกำเริบ จึงได้โทรศัพท์ไปปรึกษาแพทย์โดยได้รับคำแนะนำยาให้ซื้อ มาทาน และในวันที่ ๑๑ ถึงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ ได้ออกปฏิบัติหน้าที่ **ร่วมสืบสวนและจับกุม นักค้ายาเสพติด** โดยผู้บังคับบัญชา ก็ทราบและได้อนุญาตด้วยวาจาแล้ว จึงไม่ได้ละทิ้งหน้าที่ราชการ

ปัญหาว่า ผู้ฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควรขาดราชการหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยคดีนี้โดยมีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

ประเด็นแรก ในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่อื่นตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง (วันที่ ๑๑ ถึงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๓) นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่า เป็นการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ไม่ใช่หน้าที่ตามภารกิจ ในกลุ่มงานของตน ดังนั้น จะถือว่าเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติราชการ หรือไม่ ? ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่าหลักการปฏิบัติราชการไว้ว่า ในการปฏิบัติราชการต้องปฏิบัติงานเฉพาะงานในกลุ่มงานตามที่มีอำนาจได้มีคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาจะสั่งการเป็นอย่างอื่น โดยข้าราชการทุกคนต้องใช้อำนาจและปฏิบัติหน้าที่ภายในขอบเขตอำนาจและหน้าที่ของตน ซึ่งการพิจารณาว่าข้าราชการผู้ใดมีหน้าที่ใดนั้น พิจารณาได้ดังนี้ ๑) พิจารณาจากระเบียบและกฎหมาย ๒) พิจารณาจากมาตรฐานการกำหนดตำแหน่ง ๓) พิจารณาจากคำสั่งหรือการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา และ ๔) พิจารณาจากพฤติการณ์

ผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่ปฏิบัติราชการเฉพาะงานในกลุ่มบังคับโทษปรับ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีอำนาจบังคับบัญชาจะสั่งการเป็นอย่างอื่น เมื่อไม่ปรากฏว่ากลุ่มบังคับโทษปรับที่ผู้ฟ้องคดีสังกัดอยู่มีการกิจการสืบสวนและจับกุม นักค้ายาเสพติด และการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้ฟ้องคดีเข้าร่วมต้องเป็นกรณีที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และจะใช้อำนาจในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ได้ต่อเมื่อ ผู้บังคับบัญชามอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติและต้องปฏิบัติเฉพาะกรณี ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาคนใดมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติภารกิจอื่นนอกเหนือจากภารกิจในกลุ่มงานของตน

จึงเป็นการกระทำนอกเหนือหน้าที่และไม่อาจถือได้ว่าในวันดังกล่าวผู้ฟ้องคดีได้มาปฏิบัติราชการ

ประเด็นที่สอง การที่ผู้ฟ้องคดีขาดราชการถือว่ามิใช่เหตุอันสมควรหรือไม่ ? โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้ส่งใบลาหรือแจ้งสาเหตุให้ผู้บังคับบัญชาทราบและภายหลังได้แสดงใบรับรองแพทย์ของโรงพยาบาลของรัฐซึ่งได้ออกภายหลังจากวันที่ผู้ฟ้องคดีไม่มาปฏิบัติราชการถึง ๓ เดือน

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า จากข้อความที่ระบุในใบรับรองแพทย์ประกอบด้วยถ้อยคำที่นายแพทย์ ว. ให้ไว้ต่อ คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ได้ความว่า ใบรับรองแพทย์ที่ออกให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเพียงการบันทึกอาการของโรคตามที่ได้มีการสอบถามประวัติการเจ็บป่วยของคนไข้จากคำบอกเล่าของผู้ฟ้องคดี โดยที่ไม่ได้มีประวัติทางการแพทย์อื่นมาประกอบการวินิจฉัยโรคว่า ในระหว่างวันที่ ๓ ถึงวันที่

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีมีอาการเจ็บป่วยตามที่ผู้ฟ้องคดีบอกเล่าจริงหรือไม่ อีกทั้ง ใบรับรองแพทย์ ได้ออกภายหลังจากวันที่ผู้ฟ้องคดีไม่มาปฏิบัติราชการ ถึง ๓ เดือน

จึงรับฟังไม่ได้ว่าในระหว่างวันที่ ๓ ถึงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีมีอาการเจ็บป่วย ด้วยโรคเก๊าท์ดังที่กล่าวอ้าง การไม่มาปฏิบัติราชการในระหว่างวันที่ ๓ ถึงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ ของ ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร

ประเด็นที่สาม การนับระยะเวลาละทิ้งหน้าที่ราชการ ติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวัน ต้องนับ วันหยุดราชการรวมเข้าไปด้วย หรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ต้องนับต่อเนื่องกันและเป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการข้าราชการ พลเรือนได้เคยพิจารณาวินิจฉัยไว้แล้วตามนัยหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร. ๐๗๐๙.๒/๑๐๐๐ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๗ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีไม่มาปฏิบัติราชการในระหว่างวันที่ ๓ ถึงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ รวม ๑๘ วัน ซึ่งมีวันหยุดราชการอยู่ระหว่างช่วงกลางของวันที่ผู้ฟ้องคดีขาดราชการ ติดต่อกันในคราว เดียวกัน โดยไม่ได้ส่งใบลาหรือแจ้งสาเหตุในการไม่มา ปฏิบัติราชการให้ผู้บังคับบัญชาหรือต้นสังกัดทราบ

จึงเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือ โดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ อันเป็นความผิดวินัย อย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ผู้สนใจศึกษารายละเอียดได้จากคำพิพากษาศาลปกครอง สูงสุดที่ พ. ๓๖/๒๕๕๙

คำพิพากษาดังกล่าวเป็นอุทธรณ์ที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ราชการว่า การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ นอกจากจะต้องปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องที่ตนมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือ ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาแล้ว จะต้องรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องการลา ราชการจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลาประเภทนั้น และในกรณีที่มีการขาดราชการโดยมี วันหยุดราชการอยู่ระหว่างวันที่ขาดราชการติดต่อในคราวเดียวกัน การนับวันที่ขาดราชการต้องนับต่อเนื่องกัน หากขาดราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดง ถึงความจงใจ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ถือว่าเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยอย่าง ร้ายแรงที่อาจถูกลงโทษถึงขั้นปลดออก ดังเช่นคดีนี้

● คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๓๐๘/๒๕๖๐

ปฏิบัติหน้าที่โดยพลการ : พฤติการณ์ผิดวินัยอย่างร้ายแรง !!

พฤติการณ์การกระทำ

- เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าตรวจค้นผู้ต้องสงสัยว่ากระทำผิดเกี่ยวกับการซื้อขายยาเสพติดโดยไม่ได้มีหน้าที่ โดยตรง และไม่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ชุดการข่าวหรือชุดป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแต่อย่างใด
- ทำการล่อซื้อและตรวจค้นโดยไม่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา และไม่ได้รายงานผู้บังคับบัญชา ให้รับทราบก่อน
- ในการตรวจค้นผู้ต้องสงสัยได้ยิงปืนขึ้นฟ้าหลายนัดเพื่อข่มขู่ และใช้เท้าเหยียบแผ่นหลังผู้ต้องสงสัย เพื่อตรวจค้น

การกระทำดังกล่าวถือเป็นความผิดวินัยร้ายแรง

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

- เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา หรือจะต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบก่อน โดยไม่อาจดำเนินการไปโดยพลการได้ อีกทั้งในการปฏิบัติหน้าที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมายและ ระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

ปฏิบัติหน้าที่โดยพลการ :

พฤติการณ์ผิดวินัยอย่างร้ายแรง !!

“ตำรวจ” คือ ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ... ทำหน้าที่พิทักษ์รักษากฎหมายและความสงบเรียบร้อยในสังคม เพื่อให้ประชาชนดำเนินชีวิตอยู่อย่างปกติสุข เป็นอาชีพที่สุจริตชนจะรู้สึกอุ่นใจและรู้สึกปลอดภัย เมื่ออยู่ใกล้ เพราะสามารถช่วยเหลือและเป็นที่พึ่งพิงให้กับประชาชน ในยามที่เกิดเหตุร้ายต่าง ๆ ได้ ด้วยเหตุนี้ตำรวจจึงเป็นอาชีพที่ทรงเกียรติ และเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของประชาชน

คติปกครองที่น่าสนใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจนี้... ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติราชการที่ดีของเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งหลาย โดยคติดังกล่าวเป็นกรณีการล่อซื้อและตรวจค้นบุคคลที่ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด และมีประเด็นพิจารณาเกี่ยวกับพฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ ตำรวจในการดำเนินการดังกล่าวว่าเข้าข่ายเป็น “ผู้ประพฤติชั่วอย่าง ร้ายแรง” อันถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ ?

ลองมาดู... พฤติการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ อันเป็นมูลเหตุแห่งคดีพิพาทกัน

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า สิบตำรวจเอก หนึ่ง ได้เข้าตรวจค้นนายวิจิต ขณะลงจากรถหน้าบริเวณสถานบริการแห่งหนึ่ง โดยใช้ปืนจ่อที่ศีรษะ แต่นายวิจิตวิ่งหนี จึงได้ใช้อาวุธปืนยิงขึ้นฟ้าหลายนัดเพื่อข่มขู่ เมื่อสิบตำรวจเอก หนึ่ง วิ่งตามไปทันได้สั่งให้นายวิจิตนอนคว่ำและใช้เท้าเหยียบที่แผ่นหลังของนายวิจิตเพื่อทำการตรวจค้นร่างกาย แต่ไม่พบสิ่งผิดกฎหมายใด ๆ และได้ล้วงเอากระเป๋าสตางค์ของนายวิจิต ดิดตัวไปด้วย นายวิจิตจึงไปแจ้งความและดำเนินคดีอาญากับ สิบตำรวจเอก หนึ่ง ฐานพยายามฆ่าและชิงทรัพย์

ต่อมา ผู้บังคับบัญชาทราบเรื่องจึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย โดยสิบตำรวจเอก หนึ่ง ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนว่า ตนได้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อล่อซื้อยาเสพติดตามที่ได้รับแจ้งมาจากสายลับ แต่ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวตนไม่ได้รายงาน ให้ผู้บังคับบัญชาทราบก่อนเนื่องจากเห็นว่าเป็นเรื่องเร่งด่วน รวมทั้ง ไม่ได้ลงบันทึกประจำวันตามระเบียบของกรมตำรวจ

ส่วนผู้บังคับบัญชาของสิบตำรวจเอก หนึ่ง ได้ให้ข้อเท็จจริง ต่อคณะกรรมการสอบสวนว่าได้มอบหมายให้สิบตำรวจเอก หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่พนักงานวิเทศ หมดจักรยานยนต์ และมอบหมาย ให้ปฏิบัติการชุดปฏิบัติการพิเศษ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยของหน่วยตามคำสั่งของ ผู้บังคับบัญชา แต่ไม่ได้มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ชุดการข่าวหรือ ชุดป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแต่อย่างใด

คณะกรรมการสอบสวนจึงมีมติว่า สิบตำรวจเอก หนึ่ง กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เห็นควรไล่ออกจากราชการ ผู้บังคับการตำรวจตระเวนชายแดนจึงมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ

สิบตำรวจเอก หนึ่ง ไม่เห็นด้วยจึงยื่นอุทธรณ์ แต่ถูกยกอุทธรณ์ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง โดยยื่นฟ้องผู้บังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค ๔ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) เพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ และเพิกถอนผลการพิจารณาอุทธรณ์ ของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ รวมทั้งให้ตนกลับมาปฏิบัติหน้าที่ตามเดิม

สำหรับเหตุผลที่สืบตำรวจเอก หนึ่ง ให้ต่อศาลก็คือ ตนเป็นเจ้าของหน้าที่ตำรวจย่อมมีอำนาจจับกุม ผู้กระทำความผิดกฎหมายอันเป็นอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตำรวจ แม้ว่าจะไม่ได้รับมอบหมาย จากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่จับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดโดยตรงก็ตาม อีกทั้งผลในทาง อาญาศาลจังหวัดได้พิพากษา ยกฟ้อง เนื่องจากพยานหลักฐานไม่พอพึงได้ว่าตนพยายามฆ่าผู้เสียหายตามฟ้อง และร่วมกับผู้อื่นชิงทรัพย์ผู้เสียหาย จึงเห็นว่าตนไม่ถือเป็น ผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง การถูกลงโทษไล่ออก จากราชการจึงเป็นโทษ ที่หนักเกินไป

จากข้อเท็จจริงข้างต้น ผู้เขียนขอสรุปพฤติการณ์ที่สำคัญ ของผู้ฟ้องคดี ดังนี้

- ผู้ฟ้องคดีได้เข้าตรวจค้นผู้ที่ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายยาเสพติด โดยไม่ได้มีหน้าที่ โดยตรง เนื่องจากได้รับมอบหมาย ให้ปฏิบัติหน้าที่พนักงานวิเทศ และเป็นปฏิบัติการชุดปฏิบัติการพิเศษ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน
- การล่อซื้อและตรวจค้นดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาและไม่ได้รายงาน ผู้บังคับบัญชาให้รับทราบก่อน
- ในการตรวจค้นผู้ต้องสงสัย ผู้ฟ้องคดีได้ใช้ปืนยิงขึ้นฟ้าหลายนัดเพื่อข่มขู่ และใช้เท้าเหยียบแผ่นหลัง เพื่อตรวจค้น แต่ไม่พบสิ่งผิดกฎหมาย
- ผู้ฟ้องคดีไม่ได้จัดทำหลักฐานสำเนาภาพถ่ายเอกสาร หรือลงบันทึกประจำวันหมายเลขบันทึก ที่ใช้ในการล่อซื้อเป็นหลักฐานก่อนออกปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่ได้ลงบันทึกประจำวันในการดำเนินการล่อซื้อ ยาเสพติดดังกล่าวตามระเบียบของกรมตำรวจ

มีประเด็นน่าสนใจว่า พฤติการณ์เช่นนี้จะถือว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้ว เห็นว่า แม้ผู้ฟ้องคดีจะได้รับรายงานจากสายลับว่าจะมีการล่อซื้อ ยาเสพติดก็ตาม แต่ก็มิใช่เป็นการกระทำความผิดที่จะถือเป็นกรณีเร่งด่วน ซึ่งจะยกเว้น ให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการ โดยผลการโดยไม่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาและไม่แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบได้ และการออก ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ได้อำนาจหลักฐานสำเนาภาพถ่ายเอกสาร หรือ ลงบันทึกประจำวันหมายเลขบันทึก ที่ใช้ในการ ล่อซื้อเป็นหลักฐานก่อนออกปฏิบัติหน้าที่ เป็นการผิดวิสัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะทำการล่อซื้อยาเสพติด ซึ่งจะต้องเตรียมการวางแผนให้รอบคอบ เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมหลักฐานให้เพียงพอที่จะดำเนินคดีกับ ผู้กระทำความผิดต่อไปได้ ประกอบกับผู้ฟ้องคดีไม่ปฏิบัติตามระเบียบ กรมตำรวจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๗ ลง วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๗ ที่กำหนดให้ตำรวจต้องลงบันทึกประจำวันหรือรายงานประจำวัน ที่ ตำรวจจัดทำขึ้น เพื่อบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันงานในหน้าที่

กรณีจึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่บัญญัติให้ตำรวจต้องถือและปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ จรรยาบรรณ และวินัยของตำรวจ โดยเคร่งครัด

นอกจากนี้ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ได้ใช้อาวุธปืนยิงขึ้นฟ้า เพื่อข่มขู่บุคคลผู้ต้องสงสัย พร้อมทั้ง ชูบังคับให้นอนคว่ำลงแล้วเอาเท้าเหยียบบริเวณแผ่นหลังเพื่อทำการตรวจค้นตัวแต่ไม่พบสิ่งผิดกฎหมาย และ ไม่ปรากฏพฤติการณ์ที่แสดงว่ามีการซื้อขายยาเสพติด เป็นการพกพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือ

ทางสาธารณะ โดยไม่ได้รับอนุญาตและยังปิ่นข่มขู่ผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตราย แก่กายหรือจิตใจ

ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งเป็นผู้รักษากฎหมาย ได้กระทำการโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายเสียเอง จึงเป็นการกระทำผิดวินัยตำรวจ และได้ชื่อว่าเป็น **ผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง** อันเป็นความผิดวินัย อย่างร้ายแรงตามมาตรา ๗๙ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งโทษที่ลงได้ คือ ปลดออกหรือไล่ออก

คำสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการและคำสั่ง ยกอุทธรณ์จึงขอด้วยกฎหมายแล้ว
(คำพิพากษาศาลปกครอง สูงสุดที่ อ. ๑๓๐๘/๒๕๖๐)

อย่างไรก็ตาม... ศาลปกครองยังได้วินิจฉัยในส่วนข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดี ในประเด็นที่ศาลจังหวัด ได้พิพากษายกฟ้อง ซึ่งผู้ฟ้องคดี เห็นว่า ตนไม่ได้เป็นผู้กระทำความผิดว่า การดำเนินการทางวินัย กับ ผู้ถูกกล่าวหา ถือเป็นคนละส่วนกับการดำเนินคดีอาญา ซึ่งการดำเนินการทางวินัยถือเป็นมาตรการควบคุม การรักษาวินัยของข้าราชการ การดำเนินการทางวินัยข้าราชการจึงต้องพิจารณาตามกฎหมาย ที่ใช้บังคับ แก่ข้าราชการประเภทนั้น ๆ เช่น ข้าราชการตำรวจ คือ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ หมวด ๕ วินัยและ การรักษาวินัย ประกอบกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งการรับฟัง พยานหลักฐานในการลงโทษทางวินัย ต้องรับฟังตามการสอบสวนวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย และ การลงโทษทางวินัยจะพิจารณาจากพยานหลักฐานและพฤติการณ์การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด ตามที่ถูกกล่าวหาจริง หรือไม่ โดยไม่จำเป็นต้องรับฟังตามคำวินิจฉัยและผลคำพิพากษา ในคดีอาญา

คดีดังกล่าว ... นับว่าเป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดี สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติ หน้าที่ ซึ่งจะต้องได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาหรือรายงานให้ผู้บังคับบัญชารับทราบก่อน โดยไม่อาจ ดำเนินการไปโดยพลการได้ อีกทั้งในการปฏิบัติหน้าที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด

นอกจากนี้... ในคดีดังกล่าวศาลปกครองยังได้วางบรรทัดฐานเกี่ยวกับการพิจารณาโทษทางอาญาและ โทษทางวินัยไว้ ซึ่งสอดคล้องกับคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๔๙/๒๕๕๕ กล่าวคือ ผู้ที่ถูกพิจารณา โทษทางวินัยไม่อาจอ้างผลคดีในทางอาญามาเพื่อใช้ในการพิจารณาโทษทางวินัยได้ เพราะเป็นกระบวนการที่ แยกต่างหากจากกันและมีเจตนารมณ์ที่แตกต่างกัน โดยการดำเนินคดีอาญาเป็นการดำเนินการเพื่อนำตัว ผู้กระทำความผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายอื่นที่กำหนดโทษทางอาญาไว้มาลงโทษ ตามกฎหมาย โดยมีความมุ่งหมายสำคัญเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งโทษที่ลงเป็นมาตรการที่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน ของบุคคลโดยตรง เช่น การกักขัง จำคุก ดังนั้น จึงต้องเข้มงวด ในการพิสูจน์ความผิดของจำเลยจนปราศจาก ข้อสงสัย ศาลจึงจะพิพากษาลงโทษจำเลย โดยหากปรากฏข้อสงสัยแม้เพียงเล็กน้อย ศาลก็จะยกประโยชน์ ให้แก่จำเลย

ส่วนการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการ เป็นมาตรการทางการปกครองและการบังคับบัญชาที่มีความ มุ่งหมายสำคัญ เพื่อควบคุมความประพฤติของข้าราชการให้อยู่ในกรอบระเบียบวินัยของทางราชการ เพื่อให้ข้าราชการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายและภารกิจขององค์กร โทษทางวินัย จึงเป็นเพียงมาตรการทางการปกครองซึ่งมีความรุนแรงน้อยกว่าโทษทางอาญา โดยกระบวนการ ดำเนินการทางวินัยของข้าราชการ กฎหมายกำหนดให้เป็นดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณา ดำเนินการ

ตามความเหมาะสมตามที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ การพิจารณาโทษทั้งสองประเภดังกล่าว จึงแยกกัน พิจารณาอย่างชัดเจน

● คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๔๑/๒๕๖๑

มีพฤติกรรมฉ้อฉล ... แม้ไม่มีพยานหลักฐานชัดเจน ผิดวินัยร้ายแรงครับ !

พฤติการณ์การกระทำ

- ผู้บังคับบัญชาที่มีพฤติกรรมฉ้อฉลกับผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีคู่สมรสตามกฎหมายอยู่แล้ว แม้ไม่มีพยานหลักฐานชัดเจนว่ามี ความสัมพันธ์ทางเพศ

- มีการพูดคุยโทรศัพท์ติดต่อกันทั้งกลางวันและกลางคืน และการไปพักด้วยกันทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด ไม่ว่าจะพักในห้องเดียวกันหรือไม่ก็ตาม และจากถ้อยคำพยานผู้ร่วมงานแสดงให้เห็นถึง พฤติกรรมที่ไม่น่าไว้วางใจในเรื่องชู้สาวของทั้งคู่

- ได้ลงชื่อยอมรับสารภาพเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉ้อฉล ต่อหน้าผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

การกระทำความผิดเป็นความผิดวินัยร้ายแรง

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

- การดำเนินการทางวินัยไม่จำเป็นต้องพิสูจน์โดยปราศจากข้อสงสัยถึงการกระทำความผิดเช่น ในคดีอาญา การมีพฤติกรรมฉ้อฉล กับผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีคู่สมรสแล้ว แม้ไม่มีพยานหลักฐานชัดเจนว่ามีความสัมพันธ์ทางเพศ เมื่อพิจารณาพยานแวดล้อมประกอบกับ เจ้าตัวได้ลงชื่อยอมรับสารภาพต่อผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป จึงถือได้ว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มีพฤติกรรมฉ้อฉล ... แม้ไม่มีพยานหลักฐานชัดเจน

ผิดวินัยร้ายแรงครับ !

ข้าราชการ” อาชีพในฝัน เพราะนอกจากเป็นการทำงาน เพื่อประเทศชาติและประชาชนแล้ว ยังมี ความมั่นคงในอาชีพสำหรับ ตัวข้าราชการเอง

อย่างไรก็ตาม นอกจากจะต้องมุ่งมั่นปฏิบัติงานตามหน้าที่ ให้ลุล่วงไปด้วยดีแล้ว

ข้าราชการก็ควรประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ในสายตาของคนทั่วไปด้วยเช่นกัน

ด้วยความประพฤติส่วนตัวบางอย่างอาจส่งผลกระทบต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการได้ เช่นเดียวกับ อุทาหรณ์ที่นายปกครอง นำมาเสนอผู้อ่านในฉบับนี้ เป็นกรณีของข้าราชการที่มีความประพฤติ ไม่รักษากฎเกณฑ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ด้วยมีพฤติกรรม ฉ้อฉลกับผู้ใต้บังคับบัญชาผู้มีสามีโดยชอบตามกฎหมายแล้ว

โดยมูลเหตุคดีนี้เกิดจาก ... เมื่อขณะผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่ง ปลัดเทศบาลได้ถูกร้องเรียนว่ามีพฤติกรรมในทางชู้สาวกับผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งมีครอบครัวแล้ว ภายหลังการสอบสวนทางวินัยสรุปได้ว่า ผู้ฟ้องคดี กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง นายกเทศมนตรีจึงมีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์โดยอ้างว่าตนเองไม่ได้มีพฤติกรรมตามที่ ถูกกล่าวหา และต่อมาได้นำคดีมาฟ้องขอให้ ศาลปกครองเพิกถอนคำสั่งที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยในคดีนี้ คือ ผู้ฟ้องคดีกระทำความผิด วินัยร้ายแรงตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อผลสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนสรุปว่า ผู้ฟ้องคดี มีพฤติกรรมความสัมพันธ์ฉ้อฉลกับผู้ใต้บังคับบัญชา แม้จะไม่มีหลักฐานชัดเจนว่าถึงขั้นมีความสัมพันธ์

ทางเพศหรือไม่ แต่การยอมลงชื่อรับสารภาพเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ฉันชู้สาวของผู้ฟ้องคดีต่อหน้า นายกเทศมนตรี และจากถ้อยคำพยานถึงพฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีกับผู้ได้บังคับบัญชาในระยะเวลา ๑๐ เดือน ที่มีการพูดโทรศัพท์ติดต่อกันทั้งกลางวันและกลางคืน การไปพักในห้องพักเดียวกันหรือไม่ก็ตามทั้งในจังหวัดและ ต่างจังหวัด ของทั้งคู่

และจากถ้อยคำพยานเพื่อนร่วมงานผู้หญิงในที่ทำงานหลายปาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีที่ไม่น่าไว้วางใจในเรื่องชู้สาว และแม้จะอ้างว่าขณะเกิดเหตุพิพาทครอบครัวของทั้งสองฝ่าย อยู่ด้วยกันเป็นปกติสุข ก็ไม่อาจนำมาอ้างให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากความผิดไปได้ เพราะผู้ฟ้องคดีในฐานะพนักงาน เทศบาลต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งข้าราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าประพฤติชั่วตามข้อ ๑๙ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาล เรื่อง หลักเกณฑ์และ เงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕

เมื่อผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมฉันชู้สาวกับหญิง ซึ่งเป็น ผู้ได้บังคับบัญชาที่มีคู่สมรสตามกฎหมายอยู่แล้ว แม้จะไม่มี พยานหลักฐานชัดเจนว่ามีความสัมพันธ์ทางเพศก็ตาม แต่การดำเนินการทางวินัยไม่จำเป็นต้อง พิสูจน์โดยปราศจากข้อสงสัยถึงการกระทำความผิดดังเช่นในคดีอาญาจึงจะถือว่าเป็นความผิดวินัย ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (คำพิพากษา ศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๔๑/๒๕๖๑)

ไม่ว่าจะผ่านมาก็ยุค ก็สมัย “ข้าราชการ” ก็ยังเป็นเสาหลัก ในการสร้างสรรค์และพัฒนาประเทศ ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติหน้าที่การทำงานที่ได้รับผิดชอบหรือความประพฤติส่วนตัว ข้าราชการก็ต้อง ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับประชาชนทั่วไปให้สมศักดิ์ศรี ของผู้ที่ได้ชื่อว่า ... ข้าของแผ่นดิน ...

● คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ. ๔๑/๒๕๕๙

ใช้อุปกรณ์สำนักงานถ่ายภาพลามก...เมื่อภาพหลุดไม่พ้องต้องรับผิดวินัยอย่างร้ายแรง

พฤติการณ์การกระทำ

- ข้าราชการใช้กล้องวิดีโอของสำนักงานบันทึกภาพการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างแฟนของตนกับชายอื่น ในโรงแรมเก็บไว้ และภายหลังมีการนำภาพออกเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของ สำนักงาน
- ไม่ปรากฏหลักฐานที่ชัดเจนว่า ใครเป็นผู้นำภาพออกเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต

การกระทำความผิดถึงเป็นความผิดวินัยร้ายแรง

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

- ลักษณะของการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็น "ผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง" จะต้องพิจารณาถึงเกียรติของ ข้าราชการและความรู้สึกของสังคมที่รู้สึกถึงเกียรติต่อการกระทำนั้น ประกอบกับเจตนาในการกระทำและ พฤติการณ์นั้นทำให้เสื่อมเสียต่อภาพพจน์ชื่อเสียงหรือไม่
- พฤติการณ์การใช้กล้องวิดีโอของสำนักงานซึ่งมีไว้เพื่อประโยชน์ในราชการมาบันทึกภาพการมี เพศสัมพันธ์ ซึ่งข้าราชการที่รับราชการมานานย่อมรู้ได้ว่าเป็นสิ่งไม่ควรกระทำและอาจมีผลกระทบต่อ ภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อสังคม จึงถือเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

ใช้อุปกรณ์สำนักงานถ่ายภาพลามก...

เมื่อภาพหลุดไม่พ้องต้องรับผิดวินัยอย่างร้ายแรง

หลายท่านคงจะทราบว่า การนำข้อมูลใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ หรือ การเผยแพร่หรือส่งต่อ (Share) ซึ่งข้อมูลอันลามกนั้น เป็นความผิดและต้องรับโทษทางอาญาตามมาตรา ๑๔ (๔) หรือ (๕) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ คือ โทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปีหรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

โดยเฉพาะหากบุคคลที่มีพฤติการณ์ดังกล่าว มีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยแล้ว แม้บางกรณี จะไม่ต้องรับโทษทางอาญาเพราะไม่อาจพิสูจน์ความผิดได้โดยปราศจากข้อสงสัยก็ตาม แต่เจ้าหน้าที่ผู้นั้น อาจต้องรับโทษทางวินัย ซึ่งเป็นคนละส่วนกับโทษทางอาญาและมีกระบวนการพิจารณาความรับผิดที่แตกต่างกัน เนื่องจากมีวัตถุประสงค์ในการลงโทษที่ต่างกัน

ดังเช่นคดีปกครองที่จะมาเล่าสู่กันฟังในวันนี้ ซึ่งเป็นพฤติการณ์ของข้าราชการรายหนึ่งที่ใช้กล้องวิดีโอ ของสำนักงานบันทึกภาพการร่วมเพศระหว่างแฟนของตนกับชายอื่น ณ โรงแรมแห่งหนึ่งและต่อมามีภาพหลุด ดังกล่าวออกมาเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตโดยใช้ IP address ซึ่งเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานในการ เผยแพร่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐและบุคคลที่อยู่ในภาพได้รับความเสียหาย

โดยเหตุของคดีเกิดขึ้นขณะผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนักวิชาการระดับ ๖ สังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่ง และอธิบดีกรม (ผู้ถูกฟ้องคดีที่๒) ได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เนื่องจากเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง กรณีมีการถ่ายทำและเผยแพร่ภาพลามกอนาจารโดยใช้กล้อง ถ่ายวิดีโอของหน่วยงาน

ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่ง แต่คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) พิจารณาแล้ว ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุดเพื่อขอให้คำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษและ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว (เป็นการใช้สิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๑๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง สูงสุดตามมาตรา ๑๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒)

ประเด็นที่ศาลพิจารณา คือ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีถือเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงอันเป็น ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ใช้กล้องวิดีโอของหน่วยงาน ซึ่งเป็นพัสดุครุภัณฑ์ที่มีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในราชการมาใช้นันทิกภาพการมีเพศสัมพันธ์ของชายอื่นกับคนรัก ของตนโดยบันทึกภาพด้วยตนเองไว้ในแผ่นซีดีแล้วนำมาเก็บไว้นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีรับราชการมานานและ โดยตำแหน่งหน้าที่แล้วย่อมมีวุฒิภาวะหรือรู้ได้ว่าควรหรือไม่ควรกระทำการใดและอาจคาดหมายได้ว่า หากภาพหลุดออกไปสู่สาธารณะจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อชายอื่นและคนรักของตน หรือมีผลกระทบ ต่อภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อสังคม ซึ่งผู้ฟ้องคดีควรใช้ความระมัดระวังเป็นอย่างมากในการเก็บรักษาภาพไม่ให้ หลุดออกไปสู่ภายนอก

โดยศาลได้วินิจฉัยลักษณะของการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็น "ผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง" ว่าจะต้อง พิจารณาถึงเกียรติของข้าราชการและความรู้สึกของสังคมที่มีต่อการกระทำของข้าราชการผู้นั้นว่า รู้สึกถึงเกียรติต่อการกระทำนั้นว่าเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ประกอบกับเจตนาในการกระทำ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์ของข้าราชการผู้นั้นว่าได้กระทำการอันทำให้ข้าราชการได้รับความเสื่อมเสีย ต่อภาพพจน์ชื่อเสียงหรือไม่ ทั้งผลการสอบสวนทางวินัยจะต้องปรากฏพยานหลักฐานชี้ชัดลงไปได้ว่า ได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาโดยแม้ข้อเท็จจริงจะรับฟังไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เผยแพร่ภาพดังกล่าวเอง หรือไม่ก็ตาม แต่ตามข้อบังคับ ก.พ. ว่าด้วยจรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๗ ที่กำหนดให้ ข้าราชการพลเรือนพึงเป็นผู้มีศีลธรรมอันดีและประพฤติตนให้เหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ และ

พึงประพาดิตนให้เป็นที่ยึดถือของบุคคลทั่วไป การกระทำของผู้ฟ้องคดีที่ยินยอมให้คนรักของตน ที่คบหาโดยเปิดเผยมีเพศสัมพันธ์กับชายอื่นต่อหน้าตนและบันทึกภาพเก็บไว้ และภายหลังมีการเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของสำนักงาน แต่ไม่แนชัดว่าใครเป็นผู้เผยแพร่ ถือเป็นการประพาดิตนที่ไม่สมควรอย่างยิ่ง เป็นการไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาหรือให้เป็นที่เชื่อถือของประชาชนและสังคมทั่วไปถือว่าเป็นผู้ประพาดิตนชั่วอย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ (ปัจจุบัน คือ มาตรา ๘๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑)

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ. ๔๑/๒๕๕๙)

คดีนี้ถือเป็นอุทธรณ์สำหรับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งใดก็ตาม จะต้องครองตนและประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายและระเบียบแห่งการเป็นข้าราชการที่ดี ให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชน ไม่กระทำการใด ๆ ที่อาจจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแห่งตำแหน่งหน้าที่ราชการ ดังเช่นการกระทำหรือพฤติกรรมอันไม่สมควรในทางเพศ ซึ่งแม้บางกรณีจะไม่ถูกลงโทษทางอาญา แต่ก็ถือเป็นผู้ประพาดิตนชั่วอย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่อาจได้รับโทษทางวินัยถึงขั้นปลดออกหรือไล่ออกจากราชการได้

● คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๖๗/๒๕๖๐

ไม่รักษา "เกียรติและวินัย" ก็อาจเป็นเหตุให้ถูกออกจากราชการได้

พฤติการณ์การกระทำ

- เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการตรวจค้นและจับกุมชาวต่างชาติโดยเรียกเงินเพื่อแลกกับการไม่ถูกดำเนินคดี และใช้วิธีสับเปลี่ยนตัวผู้ต้องหาเป็นคนอื่นให้ถูกดำเนินคดีแทน
- มีการเรียกเงินแต่ต่อมาได้คืนเงินที่เรียกและทรัพย์สินที่ยึดไว้ให้กับผู้เสียหายครบถ้วน

การกระทำมีส่วนพัวพันและเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

โดยมิชอบ ถือเป็นผู้มีมลทินมัวหมอง

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

- เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้มีการสอบสวน แต่ไม่ได้ความแนชัดว่าผู้นั้นกระทำผิดที่จะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้น หากจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้

- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายคำว่า "มลทิน" ว่าหมายถึง "ความมัวหมอง ความต่างพร้อย ความไม่บริสุทธิ์" หรืออาจกล่าวเปรียบเปรยอีกนัยหนึ่งว่า มลทินหรือมัวหมอง คือ ความล้มละลายทางสังคม หรือหมดความน่าเชื่อถือในหน้าที่ราชการ

"เกียรติตำรวจของไทย เกียรติวินัยกล้าหาญมั่นคง จะดำรงพิทักษ์สันติราษฎร์นั้น ..." เสียงเพลงมาร์ชตำรวจดังแว่วมาจากรายการวิทยุขณะที่กำลังนั่งเขียนบทความลงวารสาร ทำให้นึกไปถึงว่าการปฏิบัติหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ นอกจากจะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายแล้ว ก็ยังต้องธำรงไว้ซึ่งเกียรติและวินัยของความเป็น "ข้าราชการตำรวจ" อีกด้วย ดังที่ปรากฏตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ความว่า "ข้าราชการตำรวจต้องถือและปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีและจรรยาบรรณของตำรวจตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. และ ต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัด"

เมื่ออ่านถึงตรงนี้หลายท่านอาจจะตั้งคำถามว่า "วินัย" แท้จริงแล้วหมายความว่าอะไร

เพราะในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของรัฐ ก็ไม่มีฉบับใดให้ความหมายของวินัยเอาไว้อย่างชัดเจน จึงต้องอาศัยเทียบเคียงตามความหมายของพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งให้ความหมายไว้ว่า "วินัย [วินะยะ] น. ระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ เช่นวินัยทหาร ทหารต้องยึดมั่นในวินัย หรือสิกขาบทของพระสงฆ์ (ป. ส.)" ดังนั้น วินัยข้าราชการ จึงอาจแปลความได้ว่าระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภทตามที่กฎหมายกำหนด

เมื่อกฎหมายกำหนดให้ข้าราชการตำรวจต้องรักษาระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด การที่ข้าราชการตำรวจไม่รักษาวินัยจึงอาจมีความผิดและ ต้องรับโทษตามที่กำหนดไว้ ซึ่งมีทั้งสิ้น ๗ สถาน คือ ๑. ภาคทัณฑ์ ๒. ทัณฑกรรม ๓. กักขัง ๔. กักขัง ๕. ตัดเงินเดือน ๖. ปลดออก และ ๗. ไล่ออก ซึ่งจะแตกต่างกับโทษของข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการอื่นที่นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนไปใช้บังคับโดยอนุโลมที่กำหนดโทษไว้ ๕ สถาน (๑. ภาคทัณฑ์ ๒. ตัดเงินเดือน ๓. ลดเงินเดือน ๔. ปลดออก และ ๕. ไล่ออก)

ส่วนการดำเนินการทางวินัยข้าราชการตำรวจ แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ กรณีถูกกล่าวหาว่า กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง อันเป็นการไม่รักษาวินัยตามที่บัญญัติเป็นข้อปฏิบัติและข้อห้ามจำนวน ๑๘ ประการ ตามมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ หากผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดจริง ผู้บังคับบัญชาก็มีอำนาจใช้ดุลพินิจพิจารณาได้ว่าจะเลือกโทษที่จะส่งลงสถานใด ตั้งแต่ภาคทัณฑ์จนถึงตัดเงินเดือน สำหรับกรณีถูกกล่าวหาว่า กระทำผิดวินัยร้ายแรง อันเป็นการกระทำความผิดที่กำหนดไว้ ๗ ประการ ตามมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว หากผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดจริง ผู้มีอำนาจตามกฎหมายก็สามารถใช้ดุลพินิจพิจารณาได้ว่าจะส่งลงโทษสถานใดระหว่างปลดออกและไล่ออก ซึ่งจะทำให้ข้าราชการตำรวจที่ถูกส่งลงโทษ **"ปลดออก หรือไล่ออก"** ต้องออกจากราชการ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม นอกจากการออกจากราชการตำรวจ เพราะกระทำผิดวินัยดังกล่าวแล้ว ยังมีกรณีการออกจากราชการตำรวจอีก ๔ กรณี คือ ๑. ตาย ๒. เกษียณอายุราชการ ๓. ลาออก ๔. ถูกสั่งให้ออกจากราชการ เพราะเหตุไม่ผ่านการทดลองปฏิบัติราชการ (ไม่พ้น probation) ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนระหว่างการสอบสวนวินัย ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของข้าราชการตำรวจ ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนหย่อนความสามารถบกพร่องในหน้าที่หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง **มีมลทินหรือมัวหมองเนื่องจากถูกสอบสวนวินัยร้ายแรง** หรือถูกจำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

คำว่า **"มลทินหรือมัวหมอง"** กฎหมายฉบับต่าง ๆ ก็ไม่ได้ให้นิยามเอาไว้เหมือนกัน จึงต้องอาศัยแปลความโดยเทียบเคียงตามความหมายของพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งให้ความหมายไว้ว่า "มลทิน {มนทิน} น. ความมัวหมอง ความต่างพร้อย ความไม่บริสุทธิ์" หรืออาจกล่าวเปรียบเปรยอีกนัยหนึ่งว่า มลทินหรือมัวหมอง คือความล้มละลายทางสังคม หรือหมดความน่าเชื่อถือในหน้าที่ราชการ ซึ่งตามมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ ก็บัญญัติว่า "เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้มีการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ แต่ไม่ได้ความแน่ชัดว่าผู้นั้นกระทำผิดที่จะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก แต่มีมลทินหรือ มัวหมองในกรณีที่ถูกละเลยนั้น หากจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้" ซึ่งก็หมายความว่าข้าราชการตำรวจผู้นั้น แม้ข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่ได้จากการสอบสวนวินัยร้ายแรงจะไม่อาจชี้ชัดว่าได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ไม่อาจถูกส่งลงโทษทางวินัยได้ แต่ก็มีเหตุอันควรสงสัยว่าน่าจะมีส่วนร่วมหรือส่วนรู้เห็นในการกระทำที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นความผิดวินัยร้ายแรงนั้น

หรืออาจกล่าวได้ว่าแม้ความผิดไม่ปรากฏชัดแจ้งที่จะลงโทษ แต่ก็มีมลทินมัวหมองหมดความน่าเชื่อถือ ในอาชีพตำรวจ ซึ่งเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ได้รับการยกย่องนับถือมีหน้ามีตาในสังคม และได้รับความไว้วางใจ จากประชาชนเป็นอย่างสูงเสียแล้ว โดยผู้มีอำนาจตามกฎหมายก็สามารถสั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้นั้นออกจาก ราชการได้ ทำให้ต้องจบชีวิตราชการก่อนเวลาอันควร เพราะเหตุที่ **"ไม่รักษาเกียรติของข้าราชการตำรวจ"**

อุทาหรณ์จากคดีปกครองที่ผู้เขียนจะนำมาเล่าสู่กันฟังฉบับนี้เป็นกรณีที่ผลการสอบสวนวินัยร้ายแรง ไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่เพียงพอจะฟังว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่จะถูกลงโทษปลด ออกหรือไล่ออก แต่ผู้มีอำนาจเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้รับความไว้วางใจให้ดำรงอยู่ในราชการต่อไปได้ จึงมีคำสั่งให้ออกจากราชการเพราะเหตุมี **"มลทินหรือมัวหมอง"**

ประเด็นในคดีจึงมีว่า พฤติการณ์ที่จะถือว่ามี "มลทินหรือ มัวหมอง" ต้องมีข้อเท็จจริงฟังได้อย่างไร

มูลคดีนี้เกิดจาก ข้าราชการตำรวจตำแหน่งผู้บังคับหมู่ (ผู้ฟ้องคดี) ถูกตั้งกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง เนื่องจากมีข้อรายงานจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจจำนวน ๘ นาย รวมทั้งผู้ฟ้องคดี ได้ทำการตรวจค้นจับกุมชาวเมียนมาร์ ๓ คน ในข้อหาครอบครองยาบ้าจำนวน ๑๙๐ เม็ด แล้วเรียกร้องเงิน จำนวนหนึ่งเพื่อแลกกับการไม่ถูกดำเนินคดี โดยใช้วิธีสับเปลี่ยนตัวผู้ต้องหาเป็นคนอื่นให้ถูกดำเนินคดีแทน

คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้สืบสวนข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า มีการเรียกรับเงินจริง แต่ต่อมา ได้คืนเงินที่เรียกรับและทรัพย์สินที่ยึดไว้ให้กับผู้เสียหายครบถ้วนแล้ว **คดีมีมูลเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง**

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง ผู้ฟ้องคดีกับพวกคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยสอบสวนแล้วเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดวินัย อย่างร้ายแรงและไม่มีมลทินมัวหมองต่อหน้าที่ราชการจึงมีมติยุติเรื่อง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วย แต่ อ.ก.ตร. เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ทำการแทน ก.ตร. (คณะกรรมการข้าราชการ ตำรวจ) (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) เห็นว่าแม้ประจักษ์พยานหลักฐานยังรับฟังได้ความไม่เพียงพอที่จะลงโทษถึง ปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ เนื่องจากพยานสำคัญที่ใกล้ชิดเหตุการณ์กลับคำให้การในชั้นสอบสวนทางวินัย อย่างร้ายแรงไม่ยืนยันถ้อยคำในชั้นสืบสวนข้อเท็จจริงที่ให้การไว้ และไม่สามารถนำประจักษ์พยาน ฝ่ายผู้เสียหายมาสอบสวนได้ แต่ตามพฤติการณ์เป็นกรณีมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน หากจะให้ รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ และคาบเกี่ยวถึงการกระทบกระเทือนความสัมพันธ์ชายแดน ระหว่างประเทศ จึงมีมติให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกับพวกออกจากราชการตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจพ.ศ. ๒๕๖๑ (ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่ยื่น คำขอความผิดปัจจุบัน คือมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ) **ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งให้ ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ**

หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่ง ซึ่ง อ.ก.ตร. เกี่ยวกับการอุทธรณ์ทำการแทน ก.ตร. พิจารณาแล้ว มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องต่อศาลปกครองขอให้มีคำสั่งหรือคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่ง ให้ออกจากราชการและให้คืนเงินเดือนระหว่างออกจากราชการ

ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติการณ์ของข้าราชการตำรวจที่ศาลปกครองสูงสุดรับฟังเป็นที่ยุติ คือ

ไม่มีประจักษ์พยานรู้เห็นเหตุการณ์ขณะที่ผู้ฟ้องคดีกับพวกเรียกรับเงินผู้ต้องหา แต่คำให้การของ พยานต้องตรงกันเป็นลำดับจนฟังได้ว่า ได้มีการพูดคุยและส่งคืนรถยนต์ที่ผู้ฟ้องคดีทำการยึดหรือมีส่วนรู้เห็น ในการยึดทรัพย์สินอื่นของผู้ถูกจับกุม ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีกับพวกมิได้จับกุมผู้ต้องหาไว้ดำเนินคดีในความผิดอาญา ข้อหาใดแล้ว ก็ไม่มีเหตุที่จะยึดรถยนต์ไว้ และหากเป็นการยึดรถยนต์โดยชอบด้วยกฎหมาย การคืนรถยนต์ ก็ควรทำที่สถานีตำรวจ โดยมีบันทึกเป็นหลักฐานมิใช่ไปนัดคืนทรัพย์สินที่ร้านอาหาร นอกจากนี้ ยังมีการคืน ทรัพย์สินอื่น เช่น โทรศัพท์มือถือ สร้อยคอทองคำ แหวนทองคำ และเงินสด แม้ไม่มีพยานหลักฐานที่พอฟัง ได้อย่างชัดเจนได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เรียกร้องเงินจากผู้เสียหาย แต่มีพยานหลักฐานที่ทำให้เชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดี

จะต้องมีส่วนร่วมรู้เห็นอยู่ด้วยในการยึดทรัพย์สินและส่งคืนให้กับผู้เสียหายจริง ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับเอาไว้ ก็ไม่มีกรณีต้องคืนทรัพย์สินให้แก่กัน

พฤติการณ์และการกระทำของผู้ฟ้องคดี ถือได้ว่ามีส่วนพัวพันและเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ **ราชการโดยมิชอบ** ซึ่งหากจะให้ผู้ฟ้องคดีรับราชการตำรวจที่มีอำนาจหน้าที่ในการจับกุมผู้กระทำความผิด กฎหมายต่อไป ก็อาจทำให้ประชาชนทั่วไปขาดความศรัทธาและเชื่อถือในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นผลให้ทางราชการซึ่งได้แก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับความเสียหาย ทั้งกรณีนี้เป็นข่าวสาธารณะ เป็นที่น่าสนใจของประชาชนและคาบเกี่ยวกับการกระทบกระเทือนความสัมพันธ์ชายแดนระหว่างประเทศ

จึงถือได้ว่า ผู้ฟ้องคดีมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน ซึ่งจะให้รับราชการต่อไปอาจจะเป็นการเสียหายแก่ทางราชการตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๒๑ ดังนั้น คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว และมติที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

(ผู้สนใจศึกษารายละเอียดได้จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๖๗/๒๕๖๐)

อุทธรณ์จากคดีปกครองเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นถึงการใช้ดุลพินิจในการวินิจฉัยชั้นน้ำหนัก พยานหลักฐาน ในกรณีของการให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองเนื่องจากถูกสอบสวน วินัยร้ายแรง ซึ่งต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่า (๑) ได้ผ่านกระบวนการสอบสวนวินัยร้ายแรงมาก่อน คือ การตั้ง ข้อกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยร้ายแรง และแสวงหาพยานหลักฐานตามกระบวนการสอบสวนวินัยร้ายแรง โดยชอบ (๒) ผลการสอบสวนไม่ปรากฏประจักษ์พยานที่จะลงโทษทางวินัยตามข้อกล่าวหา และ (๓) ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ปรากฏในชั้นสอบสวนมีความสอดคล้องตรงกันทำให้เชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหา มีส่วนร่วมรู้เห็นในการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ หากจะให้ผู้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ ราชการ ผู้มีอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดก็สามารถสั่งให้ผู้ผู้นั้นออกจากราชการได้

ดังนั้น ข้าราชการตำรวจจึงต้องธำรงและรักษาไว้ซึ่ง "เกียรติและวินัย" โดยการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด และยังคงประพฤติปฏิบัติตนให้สมเกียรติที่ได้รับการยกย่อง นับถือ และได้รับความไว้วางใจจากประชาชน มิฉะนั้นแล้ว ท่านก็อาจจะไม่ได้รับความเชื่อถือให้มีตำแหน่ง หน้าที่ในทางราชการต่อไป

“...ถึงตัวจะตายก็ช่างมัน มิเคยคำนึงถึงชีวิตน ข้าพระจันเหล่าร้ายเพื่อประชา ..”

● คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ. ๒๗/๒๕๕๘

แค่เพียงลวนลามด้วยวาจา ... ถือว่าไม่รักษาชื่อเสียงเกียรติศักดิ์ข้าราชการ

พฤติการณ์การกระทำ

- เจ้าหน้าที่ชาย (นักวิชาการสาธารณสุข) ประจำสถานีอนามัย ได้กระทำลวนลามเจ้าหน้าที่หญิง ด้วยการจับมือ จับไหล่และพูดจาล่วงละเมิดทางเพศ

- เป็นไปในลักษณะที่เล่นทีจริง ไม่ถึงกับเจตนาล่วงละเมิดทางเพศ

การกระทำดังกล่าวถือเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

- ข้าราชการประพฤติตนในลักษณะที่ลวนลามเจ้าหน้าที่เป็นการไม่สมควรอย่างยิ่ง อันเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงฐานไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์หน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย (กฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. ๒๕๕๓)

- ขั้นตอนการให้ถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหาและพยานต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงสามารถกระทำต่อกรรมการเพียงคนเดียวได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ดังเช่นกรณีการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๑๘ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ฯ (ใช้บังคับในขณะนั้น)

แค่เพียงลวนลามด้วยวาจา ... ถือว่าไม่รักษาชื่อเสียง

เกียรติศักดิ์ข้าราชการ

การรักษาระเบียบวินัยโดยการปฏิบัติตนให้อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ระเบียบ ข้อบังคับ หรือกฎหมาย นับเป็นพื้นฐานประการสำคัญที่จะทำให้สังคมส่วนรวมสามารถอยู่ร่วมกันได้ด้วยความเข้มแข็ง ไม่เกิดการเอารัดเอาเปรียบและไม่เกิดความขัดแย้งขึ้นในสังคม ดังที่ค่านิยมหลักของคนไทยประการหนึ่งใน ๑๒ ประการ ได้กำหนดว่า "มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่" ดังนั้น บุคคลทุกคนในสังคมจึงควรต้องตระหนักและยึดถือปฏิบัติในการรักษาระเบียบวินัยของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากบุคคลดังกล่าวดำรงตำแหน่งหน้าที่ราชการซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่ไปเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน การรักษาระเบียบวินัยยิ่งควรต้องเพิ่มความเข้มงวดมากกว่าบุคคลโดยทั่วไป

ข้อปฏิบัติของบุคคลซึ่งเป็นข้าราชการต้องกระทำเพื่อเป็นการรักษาระเบียบวินัยนั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดไว้หลายประการทั้งในส่วนข้อปฏิบัติ (มาตรา ๘๒) เช่น ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ หรือต้องรักษาชื่อเสียง และเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย เป็นต้น และในส่วนข้อห้าม (มาตรา ๘๓) เช่น ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ หรือต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่อลวงล่เมิดหรือคุกคามทางเพศ เป็นต้น ซึ่งทั้งข้อปฏิบัติและข้อห้ามดังกล่าว หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามย่อมถือเป็นการกระทำผิดวินัย (มาตรา ๘๔)

สำหรับการไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการในลักษณะเช่นใดที่จะถือเป็นการกระทำที่ผิดวินัยนั้นการตีความหรือวินิจฉัยขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในแต่ละกรณีว่า ผู้กระทำความผิดกระทำการเป็นการไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ และสมควรลงโทษทางวินัยในสถานใด

คอลัมน์คดีจากศาลปกครองในฉบับนี้ถือเป็นตัวอย่างที่ดีในกรณีดังกล่าว ซึ่งนอกจากหน่วยงานทางปกครองหรือผู้มีอำนาจจะมีแนวทางในการวินิจฉัยความผิดและโทษทางวินัยแล้ว ยังเป็น อุทาหรณ์สำหรับเจ้าหน้าที่ซึ่งมีสถานะเป็นข้าราชการให้ต้องระมัดระวังได้ตามสมควร

ข้อเท็จจริงในคดี คือ ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ เมื่อครั้งปฏิบัติหน้าที่ประจำสถานีอนามัยแห่งหนึ่ง ได้ถูกร้องเรียนว่ากระทำการลวนลามนางสาว ล. ซึ่งเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (จังหวัดกาญจนบุรี) จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงและผลจากการสืบสวนเชื่อว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำการจับมือ จับไหล่และพูดจาล่วงละเมิดผู้เสียหายจริงโดยพูดว่า "หนึ่งกลับแล้วหรือ คินนี้กลับไปอาบน้ำให้หอม ๆ นะ ใส่ชุดนอนเซ็กซี่ ๆ ไม่ต้องใส่ชุดชั้นใน คินนี้จะไปหาในความฝัน" แต่การกระทำความดังกล่าวน่าจะเป็นไปในลักษณะที่เล่นทีจริง ไม่ถึงกับเจตนาล่วงละเมิดทางเพศ การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการไม่รักษาเกียรติศักดิ์ในตำแหน่งหน้าที่ราชการอันเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าตนมีอาการป่วยกล้ามเนื้อซีกขวาอ่อนแรงเคลื่อนไหวไม่สะดวกและเสื่อมสมรรถภาพทางเพศ จึงไม่มีเหตุและไม่อาจกระทำการลวนลามผู้เสียหายได้ ประกอบกับสถานที่เกิดเหตุเป็นห้องกระจกเปิดโล่งทุกทางจึงไม่อาจเกิดการกระทำความดังกล่าวนอกจากนี้ การให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงบางส่วนได้กระทำต่อกรรมการเพียงคนเดียวจึงเป็นการดำเนินการทางวินัยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยดังกล่าว

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยว่า เมื่อปรากฏมีการร้องเรียน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุได้แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงและดำเนินการสืบสวนโดยเปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีมาให้อภัยคำ ทำบันทึกชี้แจง และแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหา (มาตรา ๙๐ และ ๙๑) จากนั้นได้พิจารณาผลการสืบสวนและแจ้งผลการดำเนินการดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ จึงได้มีคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ผู้ฟ้องคดี (มาตรา ๙๒) ซึ่งแม้การให้อภัยคำของผู้ฟ้องคดีและพยานจะได้กระทำต่อกรรมการเพียงคนเดียวแต่โดยที่กรณีนี้เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง จึงมิใช่กรณีที่อยู่ในบังคับของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่า ด้วยการสอบสวนพิจารณา ดังนั้น จึงเป็นการดำเนินการโดยผู้มีอำนาจแต่งตั้งตามกฎหมายและเป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดไว้

สำหรับการมีคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์เป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่นั้น ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อข้อเท็จจริงประกอบกับพยานบุคคลได้ยืนยันผู้ฟ้องคดีกล่าวหาว่าจาละนวนลามทางเพศ ซึ่งสอดคล้องกับคำให้การของผู้เสียหาย จึงน่าเชื่อได้ว่าได้กระทำลวนลามผู้เสียหายโดยการจับมือ จับไหล่ และพุดจาละนวนลามทางเพศจริง ซึ่งผู้ฟ้องคดีในฐานะข้าราชการและได้รับยกย่องจากราษฎรในชุมชนโดยเรียกนำหน้าชื่อว่า "หมอ" การประพฤติตนในลักษณะดังกล่าวย่อมเป็นการไม่สมควรอย่างยิ่ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเห็นว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงฐานไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์หน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย จึงลงโทษภาคทัณฑ์ผู้ฟ้องคดี และแม้ผู้ฟ้องคดีจะมีอาการป่วยแต่แพทย์ผู้ออกใบรับรองได้ให้ความเห็นไว้ว่า ผู้ฟ้องคดียังคงมีอารมณ์ทางเพศเช่นคนทั่วไปโดยไม่มีผลกระทบจากอาการป่วยดังกล่าว ประกอบกับผู้ฟ้องคดียังคงเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อปฏิบัติงานได้ การกระทำลวนลามผู้เสียหาย จึงเป็นเรื่องที่อยู่ในวิสัยที่จะกระทำได้ และแม้ที่เกิดเหตุจะเป็นห้องกระจกแต่การกระทำในลักษณะดังกล่าวก็อาจเกิดขึ้นได้เนื่องจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นน่าจะใช้เวลาไม่นานและอาจเกิดในช่วงเวลาใดก็ได้

การมีคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ผู้ฟ้องคดี จึงเหมาะสมแก่กรณีความผิดและเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย

(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ. ๒๗/๒๕๕๘)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวเป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ซึ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้อำนาจแก่ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุเห็นเป็นการสมควรก็ได้ แต่จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาสรุปพยานหลักฐาน และรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาตามหลักการรับฟังความสองฝ่ายในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และในขั้นตอนการให้อภัยคำของผู้ถูกกล่าวหาและพยานต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงสามารถกระทำต่อกรรมการเพียงคนเดียวได้โดยไม่จำเป็นต้องมีกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดดังเช่นกรณีการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๘ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น หากการดำเนินการสอบสวนได้ดำเนินการโดยบุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและได้แจ้งข้อกล่าวหา พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ย่อมเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมาย

นอกจากนี้ ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดเกี่ยวกับการกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศไว้หลายลักษณะ

ซึ่งถือเป็นข้อห้ามที่ข้าราชการไม่ว่าในระดับใดต้องไม่กระทำไม่ว่าจะเป็นการกระทำด้วยการสัมผัสทางกาย การทำการด้วยวาจา การทำการด้วยอาภักปรีชาหรือการแสดงพฤติกรรมอื่นใด ที่สื่อไปในทางเพศ คดีนี้ จึงเป็นตัวอย่างที่ดีทั้งในส่วนของฝ่ายปกครองในการรับฟังพยานหลักฐานหลายด้านประกอบกันก่อนที่จะมีอำนาจจะวินิจฉัยความผิดทางวินัย ทั้งจากสภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงาน ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ อายุของผู้เสียหาย เหตุไฉนเครื่องของผู้เสียหาย และพยานบุคคล จนเชื่อได้ว่าได้กระทำลวนลามทางเพศผู้เสียหายจริง และในส่วนของข้าราชการโดยทั่วไปซึ่งแม้จะเป็นการกระทำโดยกล่าวด้วยวาจาในลักษณะหยอกล้อที่เล่นที่จริงไม่ถึงกับเจตนาที่จะล่วงละเมิดทางเพศถึงขั้นข่มขืนกระทำชำเราอันเชื่อได้ว่าประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ข้าราชการผู้กระทำก็อาจถูกลงโทษทางวินัยฐานไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์หน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียได้

● คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๔๒/๒๕๕๙

การลงโทษทางวินัย ต้องเหมาะสมกับพฤติการณ์การกระทำผิด !!

พฤติการณ์การกระทำ

- ลูกจ้างประจำซึ่งทำหน้าที่ในตำแหน่งรักษาอาคาร และตำแหน่งคนงาน รวมเล่นการพนันกับผู้อื่นในวันหยุด โดยใช้สถานที่ราชการ

การกระทำความผิดกล่าวถือเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

- ลูกจ้างประจำ ไม่ได้มีหน้าที่ในการกวดขันการกระทำผิดกฎหมาย โดยมีหน้าที่เกี่ยวกับการดูแลอาคาร ไม่ได้มีหน้าที่ติดต่อประชาชนโดยตรง และในการกระทำผิดไม่ได้เป็นเจ้ามือ เจ้าสำนักหรือเล่นการพนันเป็นอาจिन ซึ่งได้กระทำนอกเวลาราชการมิได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง

- การใช้ดุลพินิจกำหนดโทษทางวินัย จะต้องเป็นไปอย่างเหมาะสมกับพฤติการณ์การทำความผิด โดยพิจารณาจากตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการหรือลูกจ้างแต่ละประเภท ประกอบกับความรู้สึกของสังคมที่มีต่อพฤติการณ์ดังกล่าว รวมทั้งจะต้องนำแนวทางการกำหนดโทษที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของส่วนราชการนั้น ๆ มาพิจารณาประกอบกันด้วย

การลงโทษทางวินัย ต้องเหมาะสมกับพฤติการณ์

การกระทำผิด !!

ข้าราชการ รวมถึงลูกจ้างของส่วนราชการ ต้องระมัดระวังความประพฤติของตน ทั้งในการปฏิบัติ "หน้าที่ราชการ" และ "เรื่องส่วนตัว " โดยไม่กระทำการใดที่สุ่มเสี่ยงทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งอาจเป็นความผิดวินัยฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง อันนำไปสู่การถูกลงโทษได้

สำหรับโทษที่จะลงได้สำหรับการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัติระเบียบ-ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ก็คือ **ปลดออกและไล่ออก** ส่วนโทษที่จะลงได้ในการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็คือ **ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนและลดเงินเดือน** ส่วนลูกจ้างประจำของส่วนราชการ คือระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยข้อ ๕๒ กำหนดว่าลูกจ้างประจำผู้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุส่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกได้ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ... ทั้งนี้ การพิจารณาพฤติการณ์การกระทำความผิดกับระดับโทษนั้นจะต้องมีความเป็นธรรมและเหมาะสมกันด้วย โดยจะพิจารณาตามข้อเท็จจริงรวมถึงพฤติการณ์ของการกระทำความผิด ที่เกิดขึ้นเป็นกรณี ๆ ไปครับ....

คดีปกครองนี้เป็นกรณีที่ลูกจ้างประจำของกรมชลประทาน ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมดำเนินคดีฐานร่วมกันเล่นการพนันไฮโลว์เอาทรัพย์สินกันโดยผิดกฎหมาย และศาลมีคำพิพากษาลงโทษปรับ ต่อมา

ผู้บังคับบัญชาได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงและมีคำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ เนื่องจากเป็นการกระทำอันได้ชื่อว่าประพฤติก้าวอย่างร้ายแรงซึ่งถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยข้อ ๕๒

ประเด็นที่น่าสนใจในคดีนี้ก็คือ พฤติการณ์การกระทำของลูกจ้างดังกล่าว ถือเป็นการกระทำ ความผิดวินัยฐานประพฤติก้าวอย่างร้ายแรงหรือไม่ ? และการลงโทษปลดออกจากราชการเหมาะสม กับการกระทำความผิดดังกล่าวหรือไม่ ?

ข้อเท็จจริงในคดีนี้มีว่า ... ผู้ฟ้องคดีทั้งสามเป็นลูกจ้างประจำของกรมชลประทาน โดยผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ทำหน้าที่ในตำแหน่งรักษาอาคาร ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ทำหน้าที่ในตำแหน่งคนงาน ผู้ฟ้องคดี ทั้งสามได้ร่วมเล่นการพนันไฮโลว์กับผู้เล่นอื่นรวมจำนวน ๑๑ คน ในวันหยุดโดยใช้สถานที่ราชการ และ ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม ตัวดำเนินคดีโดยผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้ให้การรับสารภาพ และศาลแขวง มีคำพิพากษา ลงโทษปรับคนละ ๑,๐๐๐ บาท

ต่อมา อธิบดีกรมชลประทานได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง และได้มีคำสั่งลงโทษ ปลดผู้ฟ้องคดีทั้งสามออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ อ.ก.พ. กระทรวงเกษตร และสหกรณ์แต่ถูกยกอุทธรณ์ จึงได้ยื่นฟ้องอธิบดีกรมชลประทาน (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และ อ.ก.พ. กระทรวง - เกษตรและสหกรณ์ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ต่อศาลปกครองขอให้มีการพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดี ทั้งสามออกจากราชการ และมติที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อพิจารณาถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีทั้งสามที่เป็นเพียง ลูกจ้างประจำ ไม่ได้มีหน้าที่ในการกวดขันการกระทำผิดกฎหมาย โดยมีหน้าที่เกี่ยวกับการดูแลอาคารของ หน่วยงาน ไม่ได้มีหน้าที่ติดต่อหรือบริการประชาชนโดยตรง และในการกระทำผิดไม่ได้เป็นเจ้ามือ เจ้าสำนักหรือเล่นการพนันเป็นอาชญา และความผิดดังกล่าวได้กระทำนอกเวลาราชการมิได้ก่อให้เกิด ความเสียหายแก่ราชการ

ประกอบกับเมื่อพิจารณาแนวทางการลงโทษกรณีการกระทำความผิดลักษณะดังกล่าว ซึ่ง ก.พ. ในฐานะเป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของส่วนราชการต่าง ๆ ที่ได้รวบรวมแนวทางการลงโทษ ที่ปรับบทความผิดและกำหนดระดับโทษได้อย่างเหมาะสม ซึ่งกรณีการเล่นการพนันนั้นมีการลงโทษ ตัดเงินเดือนและลงโทษลดเงินเดือนการลงโทษผู้ฟ้องคดีทั้งสามจึงต้องคำนึงถึงระดับโทษที่ส่วนราชการอื่น ลงโทษด้วย สำหรับแนวทางการลงโทษตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ซึ่งถือเป็นเพียง คำแนะนำให้ส่วนราชการนำไปประกอบการพิจารณา และหาได้หมายความว่าข้าราชการผู้ใดกระทำความ ผิดฐานเล่นการพนันแล้วจะต้องเป็นผู้ประพฤติก้าวอย่างร้ายแรงทุกกรณี

ดังนั้น การกระทำของผู้ฟ้องคดีทั้งสามจึงยังไม่อาจถือได้ว่าการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ ประพฤติก้าวอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๔๖ ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ แต่เป็นความผิดวินัยฐานการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติก้าว ตามข้อ ๔๖ วรรคหนึ่งของระเบียบฉบับเดียวกัน ซึ่งผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับพฤติการณ์แห่งการกระทำ ความผิดได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ วินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสาม มีความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงและลงโทษ ปลดออกจากราชการ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย มติที่ยกอุทธรณ์จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยวางแนวทางในการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจ หน้าที่ตามกฎหมายในการใช้ดุลพินิจกำหนดโทษทางวินัย โดยจะต้องกำหนดโทษให้เหมาะสมกับพฤติการณ์ การกระทำความผิด โดยพิจารณาจากตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการหรือลูกจ้างแต่ละประเภท ประกอบกับ ความรู้สึกของสังคมที่มีต่อพฤติการณ์ดังกล่าว นอกจากนี้ จะต้องนำแนวทางการกำหนดโทษที่องค์กรกลาง บริหารงานบุคคลของส่วนราชการนั้น ๆ มาพิจารณาประกอบกันด้วยเพื่อให้การใช้ดุลพินิจลงโทษเป็นไป อย่างเหมาะสมสอดคล้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ...

บรรณานุกรม

แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

- กองพิทักษ์ระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.ก. (๒๕๖๓). ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ผู้พิทักษ์ระบบคุณธรรม. สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ จาก <https://bmacsc.bangkok.go.th/csc/wpcontent/uploads/๒๐๒๓/๐๙/๒๕๖๓lawbkk.pdf>
- สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง. (๒๕๖๓). รวมบทความอุทธรณ์จากคดีปกครอง เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ : พฤติการณ์กระทำผิดวินัย สืบค้นเมื่อ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗ จาก <https://aclib.admincourt.go.th/ebook/๖๓๘๔๙๘๑๐๖๖๙>
- สำนักมาตรฐานวินัย. (มีนาคม ๒๕๕๓). คู่มือการดำเนินการทางวินัย. กลุ่มโรงพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการ สำนักงาน ก.พ. สืบค้นเมื่อ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ จาก <https://www.ocsc.go.th/wp-content/uploads/๒๐๒๓/๑๒/การดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน-พ.ศ.-๒๕๕๑.pdf>
- สำนักมาตรฐานวินัย. (๒๕๕๙). หนังสืออิเล็กทรอนิกส์การดำเนินการทางวินัย. สืบค้นเมื่อ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ จาก <https://www.ocsc.go.th>

กฎหมาย

- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (ลักษณะ ๔)
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๒
- กฎ ก.ก. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
- กฎ ก.ก. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมสำหรับข้าราชการกรุงเทพมหานคร บุคลากรกรุงเทพมหานคร และผู้ปฏิบัติงานอื่นในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๔
- กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๕
- กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕
- ระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการลาออกจากราชการของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
- ระเบียบ ก.ก. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๖